

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och till lagar om ändring av gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning, 18 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning samt 7 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret**

### PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. I lagen föreskrivs om de nya grunderna för den finansiering som beviljas anordnare av gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning. Dessutom föreslås det att gymnasielagen och lagen om grundläggande yrkesutbildning ändras. Vidare föreslås ändringar i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret.

I propositionen föreslås det att fastställandet av finansieringen på basis av det faktiska kostnadsunderlaget slopas och att finansieringen av gymnasieutbildningen, den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen ändras så att den grundar sig på statsbudgeten. En kommunal finansieringsandel ingår i den finansiering som omfattar utbildning enligt lagen om gymnasieutbildning och lagen om grundläggande yrkesutbildning samt i den utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Det föreslås att anslaget i budgeten höjs med index.

Finansieringen av gymnasieutbildningen, den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen ska huvudsakligen utgöras av grund-, prestations- och effektivitetsfinansieringsandelar, och deras andelar av den totala finansieringen ska fastställas i lagstiftningen. Grunderna för de olika finansieringsandelarna ska fast-

ställas på basis av olika prestationer, såsom studerandeår, examina och examensdelar. Finansieringsandelarnas inbördes viktningstal och de prestationer som beaktas i dessa varierar för olika utbildningsformer. I finansieringssystemet för yrkesutbildningen föreslås det att grunderna för beviljande av finansiering delvis ska vara olika för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform, grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning, yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroavtalsform.

Den finansiering som beviljas för ett finansår baserar sig inte på prestationerna under finansåret, utan på de faktiska prestationerna under åren före finansåret. Den finansiering som utbildningsanordnarna beviljas kommer att basera sig på den relativa andel som utbildningsanordnarens prestationer utgör av alla prestationer som ska beaktas.

I stället för antalet studerande ska antalet studerandeår användas som grund för finansieringen. Med ett studerandeår avses 365 kalenderdagar, under vilka den studerande eller den som avlägger examen beaktas som grund för finansieringen. I basfinansieringsandelen beaktas de faktiska studerandeåren som prestationer. I gymnasieutbildningen beaktas också studier och tillgänglighet enligt 20 § 4 mom. i gymnasielagen. I grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform beaktas i studerandeåren utbildningsområden och examina genom koefficienter samt antalet studerande som fått specialundervisning. I den yrkesinriktade tilläggsutbildningen beaktas

enligt förslaget också personer som inte har en examen efter grundskolestadiet.

När det gäller tiden för beviljande av finansiering justeras beviljningsgrunderna så att basfinansiering för gymnasieutbildning och yrkesinriktad grundexamen beviljas för högst tre studerandeår. Om den studerande tidigare har avlagt examen efter grundskolestadiet kan basfinansiering för grundläggande yrkesutbildning ändå beviljas för högst två studerandeår. I samband med dessa ändringar fogas till gymnasielagen och lagen om grundläggande yrkesutbildning bestämmelser om de studerandes rätt att anmäla sig som frånvarande.

I prestationsfinansieringsandelen beaktas avlagda examina, inom yrkesutbildningen examensdelar och delar av handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning och i gymnasieutbildningen prestationer som ingår i gymnasiets lärokurs. I yrkesutbildningen ökas finansieringen dessutom på basis av prestationer av studerande som fått specialundervisning och studerande som saknar examen efter grundskolestadiet.

I effektivitetsfinansieringsandelen införs som nya resultatindikatorer uppgifter om att antalet studerande som avbrutit sina studier minskat, en enkät om de studerandes välbefinnande och de studerandes arbetslivsfeedback. I den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsform ingår i effektivitetsfinansieringen också en resultatindikator. I den beaktas de utexaminerades sysselsättning och placering i fortsatta studier samt personalens behörighet och utvecklingsåtgärder. Inom gymnasieutbildningen tas som en ny indikator i bruk hur de studerande har placerat sig i fortsatta studier.

Ur budgetanslaget inklusive kommunandelarna finansieras dessutom utöver finansieringsandelarna följande helheter: finansiering av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning i grundläggande yrkesutbildning, inkvarteringsfinansiering samt finansiering enligt prövning i gymnasiet och i grundläggande yrkesutbildning. Dessa dras av från budgetanslaget innan finansieringsandelarna beräknas. Dessutom får privata utbildningsanordnare ersättning för mervärdesskatten genom ett separat anslag.

Finansieringen av utbildning som ordnas på basis av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning baserar sig på ett grundpris som bestäms genom förordning av statsrådet. Inom finansieringen av utbildning som ordnas på basis av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen föreslås inga finansieringsandelar som baserar sig på prestationer eller effektivitet, utan finansieringen baserar sig på antalet studerandeår.

Anordnare av gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning beviljas finansiering också för anordnande av inkvartering som baserar sig på ett grundpris som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

Anordnare av gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning kan också beviljas finansiering enligt prövning. Den prövningsbaserade förhöjningen inom gymnasieutbildningen innehåller enligt förslaget en separat finansiering för gymnasiets särskilda utbildningsuppgift.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

## INNEHÅLL

|                                                                                                                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL .....                                                                                                                                    | 1  |
| INNEHÅLL .....                                                                                                                                                                | 3  |
| ALLMÄN MOTIVERING .....                                                                                                                                                       | 6  |
| 1 INLEDNING.....                                                                                                                                                              | 6  |
| Regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering .....                                                                                                          | 6  |
| Utvecklingsplanen för utbildning och forskning vilken statsrådet har godkänt .....                                                                                            | 6  |
| Det strukturpolitiska programmet.....                                                                                                                                         | 6  |
| Regeringsprogrammet för statsminister Alexander Stubbs regering.....                                                                                                          | 7  |
| 2 NULÄGE .....                                                                                                                                                                | 7  |
| 2.1 Lagstiftning och praxis.....                                                                                                                                              | 7  |
| Grundprinciperna för finansieringssystemet .....                                                                                                                              | 7  |
| Fördelningen av finansieringsansvaret mellan stat och kommun.....                                                                                                             | 9  |
| Kommunernas statsandel samt samkommunernas och de privata<br>utbildningsanordnarnas finansiering av gymnasieutbildning och grundläggande<br>yrkesutbildning .....             | 9  |
| Genomsnittliga priser per enhet.....                                                                                                                                          | 9  |
| Finansieringen av gymnasieutbildningen .....                                                                                                                                  | 11 |
| Beräkning av priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning.....                                                                                                        | 12 |
| Finansiering enligt resultat för grundläggande yrkesutbildning.....                                                                                                           | 13 |
| Finansiering av grundläggande yrkesutbildning som ordnas som<br>läroavtalsutbildning .....                                                                                    | 14 |
| Fastställandet av finansieringen för anordnade av grundläggande yrkesutbildning i<br>läroanstaltsform .....                                                                   | 14 |
| Särdragen när det gäller finansieringen av utbildning som ordnas som<br>specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift inom grundläggande<br>yrkesutbildning ..... | 15 |
| Fastställandet av finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning.....                                                                                                    | 16 |
| Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning .....                                                                                                                 | 17 |
| Resultatfinansiering för yrkesinriktad tilläggsutbildning.....                                                                                                                | 17 |
| Fastställande av finansieringen för läroavtalsbaserad yrkesinriktad<br>tilläggsutbildning.....                                                                                | 17 |
| Den resultatbaserade finansieringen för läroavtalsbaserad yrkesinriktad<br>tilläggsutbildning.....                                                                            | 18 |
| Finansieringen för specialyrkesläroanstalter .....                                                                                                                            | 18 |
| Avgifter som tas ut av de studerande inom yrkesutbildningen .....                                                                                                             | 19 |
| Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för privata<br>utbildningsanordnare .....                                                                                  | 19 |
| Beräkning av finansieringen.....                                                                                                                                              | 20 |
| Betalningen av finansieringen per utbildningsanordnare .....                                                                                                                  | 20 |
| 2.2 Bedömning av nuläget .....                                                                                                                                                | 20 |
| Gymnasieutbildning .....                                                                                                                                                      | 20 |
| Grundläggande yrkesutbildning .....                                                                                                                                           | 21 |
| Yrkesinriktad tilläggsutbildning.....                                                                                                                                         | 22 |
| 3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN .....                                                                                                                               | 23 |
| 3.1 Målsättning.....                                                                                                                                                          | 23 |

|     |                                                                                                                                                                                              |    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|     | Gymnasieutbildning .....                                                                                                                                                                     | 23 |
|     | Grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning .....                                                                                                                     | 24 |
| 3.2 | De viktigaste förslagen.....                                                                                                                                                                 | 24 |
|     | De allmänna principerna för finansieringssystemet .....                                                                                                                                      | 24 |
|     | De centrala dragen i finansieringssystemet för gymnasieutbildning .....                                                                                                                      | 25 |
|     | Särdragen i finansieringssystemet för yrkesutbildningen.....                                                                                                                                 | 26 |
|     | Fastställande av finansieringen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform .....                                                                                                   | 28 |
|     | Tidsmässig begränsning av finansieringen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform .....                                                                                          | 29 |
|     | Studerandes möjligheter att anmäla sig som frånvarande .....                                                                                                                                 | 30 |
|     | Finansieringen av utbildning som ordnas som specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift inom grundläggande yrkesutbildning .....                                               | 30 |
|     | Fastställande av finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform .....                                                                                                | 31 |
|     | Fastställande av finansieringen för läroavtalsutbildning .....                                                                                                                               | 32 |
|     | Datainsamling och övergångsperioder .....                                                                                                                                                    | 32 |
| 4   | PROPOSITIONENS KONSEKVENSER .....                                                                                                                                                            | 34 |
| 4.1 | Ekonomiska konsekvenser .....                                                                                                                                                                | 34 |
|     | <i>Statsfinansiella och kommunfinansiella konsekvenser .....</i>                                                                                                                             | 34 |
|     | <i>Konsekvenserna för finansieringen till utbildningsanordnarna.....</i>                                                                                                                     | 36 |
| 4.2 | Konsekvenser för myndigheterna .....                                                                                                                                                         | 37 |
|     | Konsekvenser för utbildningsanordnarna.....                                                                                                                                                  | 38 |
| 4.3 | Samhälleliga konsekvenser .....                                                                                                                                                              | 40 |
|     | Konsekvenser för gymnasieutbildningen .....                                                                                                                                                  | 40 |
|     | För studerande i grundläggande yrkesutbildning .....                                                                                                                                         | 41 |
|     | <i>Konsekvenser för arbetsmarknaden .....</i>                                                                                                                                                | 42 |
|     | Konsekvenser för befolkningens utbildningsnivå och studerande .....                                                                                                                          | 42 |
| 5   | BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN .....                                                                                                                                                           | 42 |
| 5.1 | Beredningsskeden och beredningsmaterial .....                                                                                                                                                | 42 |
| 5.2 | Remissyttranden och hur de har beaktats.....                                                                                                                                                 | 43 |
| 6   | SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....                                                                                                                                                         | 44 |
|     | DETALJMOTIVERING .....                                                                                                                                                                       | 46 |
| 1   | LAGFÖRSLAG .....                                                                                                                                                                             | 46 |
| 1.1 | Lag om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....                                          | 46 |
|     | 1 kap. Allmänna bestämmelser .....                                                                                                                                                           | 46 |
|     | 2 kap. Allmänna bestämningsgrunder för finansiering samt kommunens självfinansieringsandel.....                                                                                              | 48 |
|     | 3 kap. Bestämmande av finansieringen till utbildningsanordnaren för utbildning enligt gymnasielagen.....                                                                                     | 58 |
|     | 4 kap. Bestämmande av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform och utbildning som ordnas med stöd av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ..... | 62 |
|     | 5 kap. Bestämmande av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform .....                                                                                            | 73 |
|     | 6 kap. Bestämmande av finansieringen av läroavtalsutbildning.....                                                                                                                            | 76 |

|        |                                                                                                                                                                                                   |     |
|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7 kap. | Särskilda statsunderstöd .....                                                                                                                                                                    | 80  |
| 8 kap. | Särskilda bestämmelser .....                                                                                                                                                                      | 81  |
| 9 kap. | Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser .....                                                                                                                                                   | 87  |
| 1.2    | Gymnasielagen .....                                                                                                                                                                               | 90  |
| 1.3    | Lagen om grundläggande yrkesutbildning .....                                                                                                                                                      | 92  |
| 1.4    | Lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning .....                                                                                                                                                      | 94  |
| 1.5    | Lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret .....                                                                                             | 94  |
| 2      | NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER .....                                                                                                                                                       | 94  |
| 3      | IKRAFTTRÄDANDE .....                                                                                                                                                                              | 95  |
| 4      | FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING .....                                                                                                                                       | 95  |
|        | LAGFÖRSLAG .....                                                                                                                                                                                  | 97  |
|        | 1. Lag om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. <b>Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.</b> |     |
|        | 2. Lag om ändring av gymnasielagen .....                                                                                                                                                          | 119 |
|        | 3. Lag om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning .....                                                                                                                                 | 121 |
|        | 4. Lag om ändring av 18 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning .....                                                                                                                          | 123 |
|        | 5. Lag om ändring av 7 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret .....                                                            | 124 |
|        | BILAGOR .....                                                                                                                                                                                     | 125 |
|        | PARALLELLTEXT .....                                                                                                                                                                               | 125 |
|        | 2. Lag om ändring av gymnasielagen .....                                                                                                                                                          | 125 |
|        | 3. Lag om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning .....                                                                                                                                 | 128 |
|        | 4. Lag om ändring av 18 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning .....                                                                                                                          | 131 |
|        | 5. Lag om ändring av 7 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret .....                                                            | 132 |
|        | FÖRORDNINGSUTKAST .....                                                                                                                                                                           | 133 |
|        | Statsrådets förordning om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning .....                           | 133 |

## ALLMÄN MOTIVERING

### 1 Inledning

Regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering ska finansieringsbasen för gymnasier förnyas så att den då årsklasserna minskar tryggar gymnasieutbildningens kvalitet och regionala tillgänglighet också med hjälp av distansundervisning. I finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen tas med en finansieringsandel som baserar sig på genomslagskraften och som ger belöning för utbildningens kvalitet och för förbättrande av kvaliteten, t.ex. för att individens inlärningsresultat förbättras och för att få avbryter sina studier.

Enligt regeringsprogrammet ska finansieringen av yrkesutbildningen förnyas så att den bättre än nu stöder utbildning för hela årsklassen, genomströmningen i utbildningen och en snabbare övergång till arbetslivet. Läroanstalterna belönas för utbildningens kvalitet och för förbättring av kvaliteten. Finansieringen av utbildning för fristående examina ordnas så att finansieringen inte motiverar till att det ordnas onödigt förberedande utbildning. Finansieringen för utbildning på andra stadiet beviljas utbildningsanordnaren.

Utvecklingsplanen för utbildning och forskning vilken statsrådet har godkänt

Enligt den av statsrådet godkända utvecklingsplanen för utbildning och forskning 2011–2016 reformeras finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen med beaktande av att finansieringen ska vara anordnarneutneutral. I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Jyrki Katainens regering ska finansieringsbasen för gymnasier förnyas så att den då årsklasserna minskar tryggar gymnasieutbildningens kvalitet och regionala tillgänglighet också med hjälp av distansundervisning. Medan kontaktundervisning fortfarande är den primära och huvudsakliga undervisningsformen utnyttjas distansundervisningens möjligheter för att trygga utbudet på undervisning och mångsi-

dig undervisning. I finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen tas med en finansieringsandel som baserar sig på genomslagskraften och som ger belöning för utbildningens kvalitet och förbättrande av kvaliteten, t.ex. för att individens inlärningsresultat förbättras och för att få avbryter sina studier. Vid finansieringsreformen tryggas invandras möjligheter till gymnasieutbildning. Omständighetsfaktorer bör beaktas. Revideringen av finansieringsgrunderna bör stöda utvecklandet av gymnasieutbildningens kvalitet och resultat och uppmuntra eleverna att genomföra utbildningen.

Enligt utvecklingsplanen bör finansieringen för anordnare av yrkesutbildning utvecklas så att den utgör en klarare helhet än nu och stöder uppnåendet av målen för livslångt lärande, genomförande av samhällsgarantin samt utbildningssystemets kvalitet, effektivitet och resultat. Enligt utvecklingsplanen förnyas finansieringen av yrkesutbildningen så att den belönar utbildningens kvalitet och förbättringar av kvaliteten. Målet är att bättre stöda utbildningen av en hel åldersklass, förbättra genomströmningen i utbildningen, främja en snabbare övergång till arbetslivet och erkännande av tidigare förvärvat kunnande.

En förutsättning för att man ska kunna svara på de ökande behoven av vuxenutbildning är att verksamheten effektivteras och finansieringen blir mera sporrande. För läroanstalterna skapas ekonomiska incitament att utbilda vuxna som saknar en examen och de motiveras att samarbeta med arbetsplatserna och att bedriva uppsökande verksamhet.

Det strukturpolitiska programmet

Regeringen beslutade den 29 augusti 2013 om ett strukturpolitiskt program enligt vilket gymnasieutbildningen utvecklas genom både effektivare finansiering och undervisning så att flere studerande blir färdiga inom den målsatta tiden tre år.

I enlighet med det strukturpolitiska programmet ska godkännande av tidigare förvärvat kunnande, arbetserfarenhet och tidigare utbildning ingå i de utbildningsprogram

som leder till yrkesinriktade examina. Enligt regeringens beslut av den 29 november 2013 om genomförande av det strukturpolitiska programmet ska finansieringssystemet för yrkesutbildningen (grund- och tilläggsutbildning) revideras så att så att finansieringen i första hand baserar sig på prestationer (t.ex. examina, delexamina, kompetenspoäng) och resultat, inte på studietiden. I framtiden ska utbildningsanordnare koncentrera sig på att ordna examina och delar av examina och den offentliga finansieringen av annan utbildning slopas. Detta gäller ämnesstudier inom gymnasieutbildning samt utbildning som inte leder till någon delexamen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning (vid läroanstalter och i läroavtalsform). Nätet för utbildningsanordnare på andra stadiet koncentreras så att starka anordnare av gymnasieutbildning och yrkesinriktad utbildning (grund- och tilläggsutbildning) får bättre verksamhetsförutsättningar och så att tillgängligheten till utbildning som motsvarar behoven av fortsatta studier och arbetslivets behov kan tryggas regionalt.

Regeringen har den 25 mars 2014 beslutat om genomförandet av det strukturpolitiska programmet som en del av planen för de offentliga finanserna. Finansieringssystemet för och nätet av utbildningsanordnare inom utbildningen på andra stadiet reformeras. Finansieringen ska inte längre beviljas enligt det faktiska kostnadsunderlaget, och den totala statliga finansieringen av utbildningen på andra stadiet ska grunda sig på statsbudgeten på samma sätt som för universitet och yrkeshögskolor. I fortsättningen ska anslaget i statsbudgeten höjas på basis av ett index i förhållande till förändringen i kostnadsnivån.

De nya finansieringsgrunderna tillämpas första gången då finansieringen för 2017 slås fast. Reformerna minskar den offentliga finansieringen med sammanlagt 260 miljoner euro, varav på ramnivå som en minskning av statsandelarna har beaktats 100,5 miljoner euro per år från och med 2017. Statens tilläggsfinansiering för särskilda uppgifter inom gymnasieutbildning halveras från och med 2016. Från ingången av 2017 upphör statsandelsfinansieringen av ämnesstudier inom gymnasieutbildningen för dem som har avlagt studentexamen, den statsandelsfinan-

siering som beviljas utbildningsanordnare för examensinriktade studerande i gymnasium och yrkesutbildning begränsas till högst tre år, statens finansiering för sådan yrkesinriktad tilläggsutbildning som inte leder till en examen eller en del av en examen upphör och finansieringen av specialläroanstalter frångås i sin nuvarande form. Finansieringen för utbildning som ordnas av Suomen Ilmailuopisto och specialläroanstalter och som leder till en examen eller en del av en examen överförs till finansieringen av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen.

Regeringsprogrammet för statsminister Alexander Stubbs regering

Enligt statsminister Alexander Stubbs regeringsprogram 24.6.2014 baserar sig programmet på på statsminister Katainens program, på det strukturpolitiska programmet och på riktlinjerna för genomförandet av det strukturpolitiska programmet och för anpassningen av den offentliga ekonomin. Regeringsprogrammet för Jyrki Katainens regering för valperioden 2011—2015 och målen enligt det regeringsprogrammet gäller fortfarande. Finansieringen av och strukturen för yrkesutbildning och allmänbildande utbildning på andra stadiet läggs om före 2017, konstateras i regeringsprogrammet.

## 2 Nuläge

### 2.1 Lagstiftning och praxis

Grundprinciperna för finansieringssystemet

Finansieringen av gymnasieutbildningen, den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen baserar sig på ett kalkylerat system. Finansieringens totala belopp grundar sig huvudsakligen på insamling av kostnadsuppgifter om de verkliga riksomfattande kostnaderna. Finansieringen baserar sig på den så kallade upp-rätthållarmodellen, där finansieringen beviljas utbildningsanordnarna, som beslutar om allokeringen av finansieringen.

Det är huvudsakligen kommunerna som anordnar gymnasieutbildning. De kommuner som ordnar utbildning varierar i storlek från

kommuner med några tusen invånare till Helsingfors med över en halv miljon invånare. Statsandelen för gymnasieutbildningen är graderad enligt antalet studerande i gymnasieutbildning. Den finansiering som beviljas anordnare av gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning är en del av kommunernas statsandelssystem. Det nuvarande statsandelssystemet har varit i kraft sedan början av 2010. Kommunernas statsandelssystem består av två delar: den statsandel för kommunal basservice som administreras av finansministeriet, och den statsandelsfinansiering som regleras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), nedan finansieringslagen, och som administreras av undervisnings- och kulturministeriet.

Yrkesutbildningen är huvudsakligen avsedd att svara för arbetslivets behov inom områden som är större än en kommun och den är ofta riksomfattande. Det väsentliga är att utbildningsutbudet inriktas så att det svarar på behoven i de olika branscherna inom näringslivet och det övriga arbetslivet. Målet är att finansieringssystemet på lika grunder ska finansiera verksamheten för olika former av upprätthållare, kommuner, samkommuner och privata utbildningsanordnare.

Inom kultur- och undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde baserar sig finansieringen av grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning på ett system med kalkylerade statsandelar, som omfattar den lagstadgade finansieringen för utbildningsanordnarnas driftsutgifter. Det separata systemet för finansiering av investeringar har slopats från ingången av 2006.

Bestämmelser om finansieringen av gymnasieutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen finns i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, samt i förordningen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1766/2009), nedan finansieringsförordningen. I finansieringslagen avses med gymnasieutbildning den i gymnasielagen (629/1998) avsedda gymnasieutbildningen och den i gymnasielagen avsedda förberedande utbildning för gymnasieutbildning som ordnas för invandrare och andra personer med främmande språk som modersmål. Med

grundläggande yrkesutbildning avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) avsedd yrkesutbildning som leder till en yrkesinriktad grundexamen och förberedande och orienterande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen, som avses i denna lag, samt i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) avsedd utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen. Med yrkesinriktad tilläggsutbildning avses åter sådan utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, samt annan tilläggsutbildning än sådan som leder till en examen.

Av dem som ordnar gymnasieutbildning är 228 kommuner, fem samkommuner och 36 privata utbildningsanordnare. Dessutom har åtta universitets normalskolor rätt att ordna gymnasieutbildning.

Grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform ordnades 2014 av 131 utbildningsanordnare, 11 kommuner, 35 samkommuner, 84 privata sammanslutningar eller stiftelser samt av staten. Av utbildningsanordnarna i läroanstaltsform hade 173 tillstånd att ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning. Grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform ordnades av 71 utbildningsanordnare och yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroavtalsform ordnades av 77 utbildningsanordnare.

Det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildning 2014 är 6 425,98 euro per studerande. Statsandelsfinansieringens totala belopp uppgick i statsbudgeten för 2014 till cirka 679 miljoner euro, varav statsandelen utgjorde cirka 277 miljoner euro.

Det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform år 2014 är 10 970,06 euro och statsandelsfinansieringens totala belopp i statsbudgeten för 2014 är cirka 1 663 miljoner euro, varav statens finansieringsandel är cirka 698 miljoner euro och kommunernas andel cirka 965 miljoner euro. Statsandelsfinansieringens totala belopp i statsbudgeten 2014 för grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform år 2014 är cirka 96 miljoner euro, varav statens finansieringsandel är cirka 24 miljoner euro och kommunernas finansieringsandel cirka 56 miljoner euro. Den statliga fi-

nansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform i statsbudgeten för 2014 är cirka 130 miljoner euro på moment 29.30.31 och 16 miljoner euro på moment 29.30.51 (specialläroanstalter). Statsfinansieringens totala belopp i statsbudgeten 2014 för grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform är cirka 60 miljoner euro. Dessutom anordnas en del av yrkesutbildningen som företagsfinansierad personalutbildning eller som arbetskraftspolitisk utbildning.

Fördelningen av finansieringsansvaret mellan stat och kommun

Staten och kommunen finansierar tillsammans gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen. I 6 och 8 § i finansieringslagen föreskrivs om fördelningen av finansieringsansvaret mellan kommunerna och staten. Kommunernas självfinansieringsandel är 58,11 procent och statens finansieringsandel är 41,89 procent. Kostnadsfördelningen mellan staterna och kommunerna genomförs enligt en upprätthållarmodell som baserar sig på en finansieringsandel som beräknas per invånare. Kommunen deltar i finansieringen med ett eurobelopp per invånare. Det var 2013 cirka 190 euro per invånare.

Den offentliga finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning består i sin helhet av statsfinansiering och den ingår inte i kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna.

Kommunernas statsandel samt samkommunernas och de privata utbildningsanordnarnas finansiering av gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning

Finansieringen av gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen beviljas och betalas enligt upprätthållarmodellen direkt till utbildningsanordnaren.

I gymnasiet utgörs beloppet av den totala finansieringen av produkten av antalet studerande inom gymnasieutbildning och inom utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning och det per studerande bestämda priset per enhet. Dessutom har det föreskrivits att en privat utbild-

ningsanordnare som såsom särskild utbildningsuppgift har ålagts att ordna gymnasieutbildning på något annat språk än finska eller svenska beviljas i statsandel ett belopp som motsvarar 57 procent av produkten av antalet studerande och priset per enhet i fråga om sådana studerande som enligt lagen om hemkommun (201/1994) inte har någon hemkommun i Finland.

I grundläggande yrkesutbildning utgörs finansieringen av produkten av antalet prestationer (antal studerande, antalet läroavtal) och priset per enhet för prestationen.

Till utbildningsanordnarna betalas finansiering enligt priset per enhet till fullt belopp, med undantag för kommunerna. Från den statsandel som kommunerna får avdras kommunens andel per invånare. På så sätt undviks onödig betalningstrafik som går i kors.

Genomsnittliga priser per enhet

Enligt 23 § 1 mom. i finansieringslagen utfärdas genom förordning av statsrådet årligen bestämmelser om de genomsnittliga priser per enhet för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret. De genomsnittliga priserna per enhet fastställs enligt vad som bestäms i 54 § 2 mom. och 57 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Dessa paragrafer innehåller bestämmelser om förändringar som beaktas då de genomsnittliga priserna per enhet beräknas. Till dem hör förändringar i statsandelsåliggandenas omfattning och art, uppskattade förändringar i kostnadsnivån, skillnaden mellan förändringen i den faktiska kostnadsnivån för året före det år som föregått finansåret och en uppskattning för det nämnda året samt de justeringar som görs vart fjärde år för justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna enligt 58 § i den nämnda lagen.

Statsandelsprocenten bestäms i samband med justeringen av kostnadsfördelningen för finansåret och de tre därpå följande åren. Enligt 58 § i lagen om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice (676/2014) som träder i kraft vid ingången av 2015 be-

stäms statsandelsprocenten för varje finansår. Justeringen av kostnadsfördelningen görs också årligen. Enligt övergångsbestämmelsen görs den första justeringen av kostnadsfördelningen enligt denna lag för finansåret 2016 utifrån uppgifterna om 2013 års kostnader.

Enligt 23 § 2 mom. i finansieringslagen bestäms de priser per enhet som läggs till grund för finansieringen för det följande finansåret av undervisnings- och kulturministeriet. Enligt bestämmelsen bestäms priserna per enhet för de olika utbildningsformerna så att de eurobelopp som beräknats enligt priserna per enhet och läggs till grund för finansieringen sammanlagt motsvarar de belopp som beräknas på basis av de genomsnittliga priserna per enhet.

Priserna per enhet har sänkts för viss tid fram till år 2015 så att priserna per enhet sänkts på grund av sparåtgärderna och ändringen i kostnadsnivån (indexförhöjningen) inte har beaktats åren 2013 och 2014.

Priserna per enhet för gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning, som bestäms enligt finansieringslagen, justeras vart fjärde år så att de motsvarar de riksomfattande totalkostnaderna för utbildningen för alla utbildningsanordnare.

Från och med 2016 görs justeringen årligen. I 24 § 1 mom. i finansieringslagen föreskrivs hur priserna per enhet för gymnasieutbildning beräknas på basis av de faktiska riksomfattande totalkostnaderna för utbildningen för alla utbildningsanordnare. Som kostnader för utbildning enligt gymnasielagen beaktas kostnader för gymnasieutbildning enligt 1 § 1 mom. och kostnader för utbildning som förbereder invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål för gymnasieutbildning enligt 3 § 1 mom. Kostnadsuppgifter samlas in av utbildningsanordnarna. När priserna per enhet beräknas beaktas emellertid inte utgifterna för undervisning utomlands eller studerande som får sådan undervisning.

I 25 § 1 mom. i finansieringslagen föreskrivs hur priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning beräknas på basis av de riksomfattande totalkostnader som alla utbildningsanordnare har haft av utbildningen. Som kostnader för grundläggande yrkesut-

bildning beaktas de totalkostnader som alla utbildningsanordnare har orsakats för utbildning som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning samt för kostnader för utbildning som förbereder för sådana yrkesinriktade grundexamina som avläggs i form av fristående examina enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Som kostnader för utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning beaktas både den grundläggande yrkesutbildning som leder till en yrkesinriktad grundexamen och orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen, som avses i 3 § 2 mom. i denna lag, samt undervisning i huslig ekonomi som avses i 3 mom.

De per studerande bestämda priserna per enhet beräknas så att de faktiska riksomfattande totalkostnaderna divideras med det totala kalkylerade antalet studerande under nämnda år, vilka studerar inom utbildningar som beaktas i kalkyleringsgrunderna för kostnaderna. När priserna per enhet för gymnasieutbildning beräknas beaktas 58 procent av antalet studerande som inlett studierna efter att de fyllt 18 år. När priserna per enhet beräknas för grundläggande yrkesutbildning beaktas inte kostnader för läroavtalsutbildning och inte heller studerande som genomgår sådan utbildning.

Den årliga förändringen i kostnadsnivån bestäms enligt prisindexet för basservice. Prisindexet grundar sig på förändringen i kostnadsnivån viktad med driftkostnaderna för social- och hälsovården samt undervisnings- och kulturverksamheten.

Priserna per enhet ses över nästa gång för år 2016 på basis av de faktiska riksomfattande kostnaderna så att kostnadsuppgifterna för 2013 används som grund för kalkyleringen.

Justeringen av kostnadsfördelningen gäller inte anläggningskostnader, mervärdesskatt, kalkylerade räntor och avskrivningar och inte heller kostnader för låneskötsel. I 31 § i finansieringslagen bestäms om kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet. För anordnare av yrkesutbildning bestäms i 25 § 2 mom. hur avskrivningar beaktas.

Det nuvarande förfarandet för justering av kostnadsfördelningen trädde i kraft 2006 och det tillämpades första gången när statsande-

larna för 2008 fastställdes. Grunden var de faktiska kostnaderna för 2005.

#### Finansieringen av gymnasieutbildningen

Styrningssystemet för gymnasieutbildningen består av lagstiftning som reglerar verksamheten samt av de riksomfattande läroplansgrunderna.

I 24 § i finansieringslagen föreskrivs om hur priserna per enhet för gymnasieutbildningen beräknas. I paragrafens 1 mom. föreskrivs hur priserna per enhet beräknas enligt de faktiska kostnaderna. Enligt paragrafens 2 mom. graderas priserna per enhet för kommuner och samkommuner på basis av nyckeltalet för antalet studerande, i enlighet med vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Priset kan höjas för utbildning med ett litet antal studerande. Priset per enhet för en privat utbildningsanordnare är det samma som priset per enhet i den kommun där utbildningen huvudsakligen ordnas. Om kommunen inte ordnar gymnasieutbildning, beräknas priset per enhet för en privat anordnare av gymnasieutbildning på samma sätt som priset per enhet för kommunen. För undervisning som ordnas utomlands bestäms priset per enhet genom att det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för gymnasieutbildning enligt 23 § graderas i enlighet med vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet och vad undervisnings- och kulturministeriet bestämmer med stöd av förordningen. Undervisnings- och kulturministeriet kan dessutom enligt 24 § 2 mom. höja priset per enhet på grundval av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl.

I 1 § i finansieringsförordningen finns närmare bestämmelser om hur priset per enhet för gymnasierna beräknas. Priset per enhet för gymnasieutbildning i en kommun eller samkommun räknas så att det nyckeltal som beräknats på basis av det totala antalet studerande i gymnasieutbildning i gymnasierna i kommunen eller samkommunen multipliceras med det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildning och det på så sätt uträknade beloppet divideras med talet 100. Vid beräkning av nyckeltalet beaktas inte studerande som har inlett studierna efter

att de fyllt 18 år eller studerande som enligt gymnasielagen antagits för att avlägga ett eller flera läroämnen i gymnasiet. Nyckeltalet för en kommun eller samkommun är 100. I en kommun eller samkommun där antalet studerande i gymnasiet understiger 200 höjs nyckeltalet med talet 0,4 för varje studerande med vilken antalet studerande understiger 200, och dessutom med talet 2,1 för varje studerande med vilken antalet studerande understiger 60. Nyckeltalet höjs dock högst med talet 106. I en kommun eller samkommun som ordnar gymnasieutbildning på både finska och svenska, beräknas nyckeltalet skilt för sig för finskspråkig och skilt för sig för svenskspråkig utbildning. Nyckeltalet är det med antalet studerande vägda medeltalet av de nyckeltal som beräknats enligt språkgrupp.

I 24 § 3 mom. i finansieringslagen föreskrivs hur priset per enhet bestäms för studerande i utbildning som förbereder för gymnasieutbildning. I utbildning som förbereder för gymnasieutbildning, som ordnas för invandrare och personer med ett främmande språk som modersmål, bestäms priset per enhet genom en gradering av det genomsnittliga priset per enhet för gymnasieutbildning. Som prestation som är grund för finansieringen används antalet studerande samt de priser per enhet som fastställts per studerande.

I paragrafens 4 mom. bestäms att priset per enhet höjs i internatskolor för elever som får inkvartering och måltider. I paragrafens 4 och 5 mom. föreskrivs att de priser per enhet som sammanlagt fastställts för utbildningsanordnarna ska motsvara de riksomfattande totalkostnaderna. I paragrafens 6 mom. bestäms hur priset per enhet beräknas för studerande i internatskolor.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om de grunder enligt vilka läroämnen som slutförs i enlighet med 20 § 3 mom. i gymnasielagen omvandlas till studerandeantal och beaktas i antalet studerande, vilka har inlett studierna efter det att de fyllt 18 år.

Finansieringen av särskilda utbildningsuppgifter utgör en del av statsandelsfinansieringen för gymnasieutbildningen. Andelen förhöjningar minskar på motsvarande sätt enhetspriset och statsandelen för andra anordnare av gymnasieutbildning. Den förhöj-

ning som beviljas för en särskild utbildningsuppgift varierar enligt anordnare.

Grunden för fastställande av en särskild utbildningsuppgift för ett gymnasium är tillstånd för gymnasieutbildning enligt 4 § i gymnasielagen. Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om beviljande av tillstånd att ordna gymnasieutbildning och om ändring av tillstånd. De särskilda utbildningsuppgifter som ingår i de nuvarande tillstånden att ordna gymnasieutbildning har i huvudsak förnyats åren 2003—2004, då ministeriet beslutade om särskilda utbildningsuppgifter enligt ansökan och om de rättigheter att avvika från den riksomfattande timfördelningen som ingick i tillstånden.

Efter 1998 har i tillstånden att ordna gymnasieutbildning inte medtagits rätt till förhöjning av priset per enhet på basis av en särskild utbildningsuppgift. De enda undantagen är tillstånd för enstaka utbildningar som siktade på IB-examina, vilka beviljats i början av 2000-talet och enstaka tillstånd som gällde idrott. Sammanlagt 42 utbildningsanordnare har särskilda utbildningsuppgifter. Av dem har framförallt de stora städerna flera specialuppgifter. Utbildningsanordnarna kan placera sin särskilda utbildningsuppgift i det gymnasium de önskar (med undantag för IB-undervisningen). Drygt 70 läroanstalter har särskilda uppgifter.

Ärligen har cirka 30 utbildningsanordnare fått förhöjning enligt prövning på priset per enhet. Genom en förhöjning enligt prövning har man kunnat trygga bland annat tillgängligheten till utbildningen. De som fått förhöjningar är i allmänhet små utbildningsanordnare i glest bebyggda områden, folkhögskolor som ordnar gymnasieutbildning, små privata svenskspråkiga utbildningsanordnare inom finskspråkiga områden eller sådana, vilkas verkliga kostnader av andra orsaker, t.ex. på grund av att antalet studerande snabbt minskat, har varit klart högre än de kalkylerade kostnaderna.

Utbildningen efter det grundläggande studiet har utvecklats så att studeranden i ökande omfattning kan satsa på egna studiestigar. Strävan har varit att bygga ut flexibla möjligheter att avlägga delar av examina utöver examensgränserna. Finansieringssystemet har inte sporrat till att uppnå det här utbild-

ningspolitiska målet: fördelningen av kostnaderna mellan utbildningsarrangörerna har hittills grundat sig på inbördes överenskommelser.

Beräkning av priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning

De genomsnittliga priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning bestäms på det sätt som anges i 23 § i finansieringslagen. Bestämmelser om priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning finns i 25 § 2 mom. i finansieringslagen. Som kalkyleringsgrund används de riksomfattande totalkostnader som alla yrkesutbildningsanordnare har orsakats för utbildningen inom respektive utbildningsområde. Bestämmelser om graderingen av priserna per enhet finns i 4 § 1 mom. i finansieringsförordningen. Där bestäms för vilka examina, och utbildningsprogram som leder till examina, priserna per enhet är högre än för annan utbildning inom samma utbildningsområde. Dessutom graderas priserna per enhet på basis av specialundervisning och verksamhetens resultat.

I 25 § 3 mom. i finansieringslagen finns bestämmelser om hur priserna per enhet bestäms för orienterande och förberedande utbildning som ordnas enligt 3 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Priserna per enhet för dessa utbildningar bestäms genom gradering av de genomsnittliga priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning. Kostnaderna för dessa utbildningar räknas inte med i de kostnader per utbildningsområde som beräknas enligt 25 § 2 mom. Däremot ingår den undervisning i huslig ekonomi som avses i 3 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning och som ordnas som annan än grundläggande yrkesutbildning i kostnaderna för turism-, kosthålls- och ekonomibranschen. I fråga om finansieringen av orienterande och förberedande utbildning före grundläggande yrkesutbildning tillämpas det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning multiplicerat med 0,7, för den förberedande utbildningen för invandrare inför den grundläggande yrkesutbildningen priset per enhet multiplicerat med 0,84 och för undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande i

tränings- och rehabiliteringssyfte priset per enhet multiplicerat med 1,18.

I 25 § 4 mom. i finansieringslagen finns bestämmelser om hur priset per enhet beräknas när en utbildningsanordnare ordnar utbildning inom två eller flera utbildningsområden eller olika utbildningar som förbereder för grundläggande yrkesutbildning, som avses i 3 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Priset för enhet för utbildningsanordnaren beräknas då med viktning. Priset per enhet bestäms enligt ett med antalet studerande vägt medeltal som beräknas på basis av antalet studerande och priserna per enhet inom de olika utbildningsområdena och examina och inom utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning.

Enligt lagens 25 § 5 mom. bestäms priserna per enhet så att priserna per enhet sammanlagt motsvarar de riksomfattande totalkostnaderna.

Priserna per enhet för den grundläggande yrkesutbildningen graderas dessutom på basis av specialundervisning. Enligt 4 § 4 mom. i finansieringsförordningen höjs priset per enhet med 47 procent i specialundervisningen på alla utbildningsområden samt i fråga om den vägledande och förberedande utbildningen före den grundläggande yrkesutbildningen och den förberedande utbildningen för invandrare före den grundläggande yrkesutbildningen.

Enligt 37 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är för studerande boavgiftsfritt i studieboheter som utbildningsanordnaren anvisar. Förmånen gäller inte grundläggande yrkesutbildning som avläggs som fristående examen.

I 10 § i finansieringsförordningen bestäms hur priset per enhet höjs på basis av inkvarteringsförmån. Enligt bestämmelsens 1 mom. höjs priset per enhet för utbildningsanordnaren i fråga om studerande som har haft inkvarteringsförmån med ett belopp som är 15 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning. För specialundervisning som ordnas på basis av en särskild utbildningsuppgift är förhöjningen dock 63 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning. I det fall att studerande får inkvartering och

måltider i internat är förhöjningen 26 procent.

Enligt 25 § 4 mom. i finansieringslagen kan undervisnings- och kulturministeriet dessutom på basis av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl höja priset per enhet. Utbildningsanordnarnas pris per enhet har höjts på basis av en särskild utbildningsuppgift som fastställs i utbildningstillståndet (utbildning för gravt handikappade). Dessutom har utbildningsanordnarnas pris per enhet höjts för små utbildningsanordnare och för dem som ordnar svenskspråkig utbildning inom ett stort område på basis av deras ekonomiska situation. En grund för förhöjning av priset per enhet kan också vara att utbildningen är exceptionellt dyr (gruvbranschen) eller att det är fråga om ett riksomfattande utvecklingsprojekt. Initialkostnaderna för koncentrationen av fältet av anordnare av yrkesutbildning genom fusioner har också stötts genom att priset per enhet har höjts enligt provning. År 2014 utgör de förhöjningar som beviljats enligt provning cirka 0,7 procent av finanseringen genom priser per enhet för hela den grundläggande yrkesutbildningen. 38 utbildningsanordnare har fått förhöjning enligt provning.

Finansiering enligt resultat för grundläggande yrkesutbildning

Enligt 25 § 2 mom. i finansieringslagen graderas priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning också på basis av goda resultat i utbildningen. Den resultatbaserade graderingen bestäms på basis av studerandenas sysselsättning, övergång till fortsatta studier, avbrutna studier och studietider (mätare på genomslagskraft) samt personalens behörighet och åtgärder för personalutveckling (personalmätare). Den andel som bestäms på basis av utbildningens resultat är högst tre procent av de riksomfattande totalkostnader som avses i 25 § 1 mom. I 5—7 § i finansieringsförordningen finns bestämmelser om de genomslagskrafts- och personalmätare som används vid graderingen av priset per enhet och bedömningen av resultaten.

I 8 § i finansieringsförordningen föreskrivs om vilka utbildningsanordnare som inte om-

fattas av resultatindexberäkningen. Ett resultatindex beräknas inte för de anordnare av grundläggande yrkesutbildning, för vilka den behövliga informationen inte är tillgänglig eller då antalet studerande är så litet att resultatindexet inte kan beräknas på ett statistiskt tillförlitligt sätt. Resultatindexet beräknas inte heller för de utbildningsanordnare som har en i 9 § i lagen om yrkesutbildning avsedd särskild uppgift att ordna specialundervisning.

De som avlägger yrkesinriktad grundexamen som läroavtalsutbildning är med i beräkningen av den resultatbaserade finansieringen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform. Vid beräkningen av genomslagskraftsmätaren (studerandenas sysselsättning, övergång till fortsatta studier, genomströmning och avbrott i studierna) består populationen som ligger till grund för beräkningen av de studerande som genomför en yrkesinriktad grundexamen, både som läroplansbaserad utbildning och i utbildning som förbereder för fristående examen. Till populationen hör de studerande som deltar i utbildning i läroanstaltsform och de studerande som deltar i läroavtalsutbildning. Priset per enhet för sådan grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning utgör, såsom nedan konstateras, 63,13 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning. Det graderas inte på basis av resultatet.

Finansiering av grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning

Enligt 25 § 6 mom. i finansieringslagen utgör priset per enhet för sådan grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning 63,13 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning. År 2014 är priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning 6 925,78 euro och för privata utbildningsanordnare 7 030,91 euro. Enligt 4 § 7 mom. i finansieringsförordningen tillämpas i fråga om finansieringen av läroavtalsutbildning som ordnas som specialundervisning priset per enhet för läroavtalsutbildning höjt med 50 procent.

Också priset per enhet för en del av en yrkesinriktad grundexamen som ordnas i form av läroavtalsutbildning är 63,13 procent av det genomsnittliga priset per enhet för yrkesutbildning när det läroavtal som ligger till grund för finansieringen ingår för en person under 25 år utan examen efter lärokursen för den grundläggande utbildningen.

I fråga om läroavtalsutbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen finns ingen kvot för antalet läroavtal per anordnare utan utbildning får ordnas enligt efterfrågan.

Om beräkningen av antalet studerande bestäms i 21 § i finansieringsförordningen. Finansieringen beviljas och justeras på basis av det aritmetiska medeltalet av antalet studerande den 20 januari och den 20 september före nämnda åtgärd.

Fastställandet av finansieringen för anordnande av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform

De centrala elementen i styrningssystemet för den grundläggande yrkesutbildningen är regleringssystemet som baserar sig på ett tillståndsförfarande och finansieringssystemet som är nära anknutet till det. I den grundläggande yrkesutbildningen grundar sig den finansiering som utbildningsanordnaren beviljas på produkten av de per studerande bestämda priserna per enhet och utbildningsanordnarens studerandeantal. I utbildningstillståndet anges utbildningsanordnarens maximala antal studerande. För grundläggande yrkesutbildning som ordnas i läroanstaltsform utgör det maximala antal studerande som anges i utbildningstillståndet också taket för utbildningsanordnarens förskottsfinansiering och slutliga finansiering.

Om beräkningen av antalet studerande i grundläggande yrkesutbildning bestäms i 48 § i finansieringslagen. För grundläggande yrkesutbildning beräknas förskottsfinansieringen på basis av det genomsnittliga antalet studerande under året före finansåret. Enligt 50 § i finansieringslagen justerar undervisnings- och kulturministeriet före utgången av finansåret den finansiering som beviljats så att den överensstämmer med det viktade antalet studerande under finansåret. Finansie-

ringen för grundläggande yrkesutbildning för finansåret justeras dock så att den högst motsvarar det totala antal studerande som fastställts i tillståndet att ordna yrkesutbildning.

Utgående från de maximala studerandantal som anges i utbildningstillstånden och de genomsnittliga priser per enhet som bestäms för finansieringen kan man noggrant beräkna anslagsbehovet för statens budgetproposition och säkerställa att det anslag som reserverats under momentet i praktiken inte oförutsett överskrids.

Om beräkningen av antalet studerande bestäms i 21 § i finansieringsförordningen. Finansieringen beviljas och justeras på basis av det viktade medeltalet av antalet studerande den 20 januari och den 20 september före nämnda åtgärd. I antalet studerande i yrkesutbildning inräknas studerande som genomför examen inom grundläggande yrkesutbildning, studerande som får utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som en fristående examen, studerande som får sådan orienterande och förberedande utbildning som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning samt studerande som får undervisning i huslig ekonomi på annat sätt än som grundläggande yrkesutbildning.

I 23 § i finansieringsförordningen finns bestämmelser om begränsningar när det gäller vem som räknas som studerande. Enligt bestämmelsen kan en studerande räknas som studerande högst den tid studierna kan ta i anspråk om de bedrivs på heltid. Enligt 23 § i förordningen om yrkesutbildning gäller i fråga om heltidsstudier vad som bestäms i lagen om studiestöd (65/1994) och med stöd av den. Enligt 5 a § 3 mom. i lagen om studiestöd betraktas de yrkesinriktade studierna som heltidsstudier när studiernas omfattning i genomsnitt är tre studieveckor per studiemånad. Yrkesinriktade grundexamina omfattar 120 studieveckor, så enligt bestämmelsen i studiestödslagen kan heltidsstudier för avläggande av en grundexamen räcka högst fyra år.

Särdragen när det gäller finansieringen av utbildning som ordnas som specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift inom grundläggande yrkesutbildning

Enligt 20 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning kan undervisnings- och kulturministeriet med stöd av 9 § bestämma att utbildningsanordnaren har som särskild utbildningsuppgift att sörja för ordnandet av specialundervisning, undervisning och handledning som ges i tränings- och rehabiliteringssyfte i samband med specialundervisning samt för utvecklings-, handlednings- och stöduppgifter som gäller undervisningen. Sex av anordnarna av grundläggande yrkesutbildning är s.k. specialläroanstalter, som inom ramen för sitt utbildningstillstånd endast ordnar utbildning som är specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift. Dessutom har sex andra utbildningsanordnare beviljats en begränsad rätt att ordna specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift, dvs. i utbildningstillståndet ingår, som en del av det totala antalet studerande, det antal studerande som får specialundervisning och inom dessa ramar ordnas specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift. År 2013 beviljades sammanlagt 155 miljoner euro i finansiering för utbildning som ordnas som specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift.

I 9 § i finansieringsförordningen bestäms med stöd av 25 § 3 mom. i finansieringslagen hur priserna per enhet för specialundervisning som ordnas enligt en särskild utbildningsuppgift ska beräknas. Då tillämpas inte finansieringsförordningens bestämmelser om gradering av priserna per enhet för den förberedande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning för invandrare och orienterande och förberedande utbildning för handikappade studerande och inte heller graderingsprocenten för specialundervisning. Enligt 8 § i finansieringsförordningen tillämpas inte heller bestämmelserna om resultatindexberäkning på specialundervisning som ordnas enligt en särskild utbildningsuppgift.

Enligt 9 § 2 mom. i finansieringsförordningen höjs vid beräkningen av priset per enhet för specialundervisning som ordnas enligt en särskild utbildningsuppgift de priser per enhet som beräknats per studerande för de olika utbildningsområdena inom yrkesutbildningen med ett belopp som fås när nämnda utbildningsområdesspecifika priser per enhet multipliceras med 1,31. Enligt 9 § 3 mom. i

finansieringsförordningen är priset per enhet för undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte och för finansieringen av förberedande utbildning för invandrare inför den grundläggande yrkesutbildningen det genomsnittliga priset per enhet i grundläggande yrkesutbildning multiplicerat med 1,65. I 9 § 4 mom. i finansieringsförordningen bestäms om förhöjning av priserna per enhet för gravt handikappade studerande eller på grundval av att den studerande har ett personligt skolgångsbiträde. Priserna per enhet höjs i dessa fall med ett eurobelopp som fås när det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning multipliceras med 1,12 för en gravt handikappade studerandes del och dessutom med det belopp som fås när det genomsnittliga priset multipliceras med 2,72 om den studerande behöver ett personligt skolgångsbiträde.

#### Fastställandet av finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning

Statsfinansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning beviljas för utbildning för yrkesexamina och specialyrkesexamina och för utbildning som förbereder för dem samt för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning än sådan som förbereder för en fristående examen. Statsfinansiering för tilläggsutbildning beviljas också för genomförande av yrkesinriktade grundexamina som avläggs som fristående examen utan förberedande utbildning. Enligt 10 § 1 mom. i finansieringslagen är statsandelsprocenten för yrkesinriktad tilläggsutbildning för frivillig utbildning 85,60 procent och för personalutbildning 47,23 procent.

Enligt 5 § i finansieringslagen bestäms finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning på basis av det antal studerandeårsverken som fastställts för utbildningsanordnaren som grund för beräkning av statsfinansieringen samt det per studerandeårsverke bestämda priset per enhet.

Enligt 49 § i finansieringslagen fastställer undervisnings- och kulturministeriet årligen inom ramen för maximibeloppet i statsbudgeten det antal studerandeårsverken som

läggs till grund för den kalkylbaserade finansieringen för varje utbildningsanordnare.

I utbildningstillstånden för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen anges för varje utbildningsanordnare minimiantalet studerandeårsverken per år. Syftet med att ange minimiantalet är att öka förutsägbarheten i utbildningsanordnarnas verksamhet. Den egentliga styrningen av verksamhet sker genom finansieringsbesluten.

Antalet studerandeårsverken för tilläggsutbildningen fastställs utifrån de antal studerandeårsverken som fastställts i tillståndet att ordna utbildning enligt 5 § 2 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Det antal studerandeårsverken som läggs till grund för finansieringen fastställs årligen så att det motsvarar minst minimiantalet enligt utbildningstillståndet. År 2014 har minimiantalet studerandeårsverken enligt utbildningstillstånden varit sammanlagt 12 883 studerandeårsverken. Det maximala antal studerandeårsverken som fastställs har begränsats i statsbudgeten. Det har blivit vedertaget att som grund för fastställandet av antalet studerandeårsverken använda medeltalet av det faktiska antalet studerandeårsverken under de två år som föregår finansåret och det antal studerandeårsverken som anmälts i förfrågan om basuppgifter. Användningen av ett medeltal för två år har fördröjt förändringar i finansieringen för utbildningsanordnarna. I samband med fastställandet av prestationerna måste deras totalantal ändå anpassas till det penningbelopp som står till förfogande i statsbudgeten.

Enligt 10 § 1 mom. i finansieringslagen utfärdas genom förordning av statsrådet bestämmelser om hur de studerandeårsverken som läggs till grund för statsandelen fastställs. Enligt 30 § i finansieringsförordningen är ett studerandeårsverke 190 arbetsdagar om minst sju timmar per studerande.

Grundexamina, yrkesexamina och specialyrkesexamina som avläggs som fristående examen utan förberedande utbildning beaktas också då antalet studerandeårsverken som läggs till grund för finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning beräknas. En sådan del av en fristående examen som den studerande avlägger utan att delta i den förberedande utbildningen inför examen motsvarar

vid fastställande av finansieringen åtta procent av ett helt studerandeårsverke.

#### Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning

I 27 § i finansieringslagen föreskrivs om hur priserna per enhet för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen beräknas. Enligt paragrafens 1 mom. beräknas priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas vid en läroanstalt på basis av det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för grundläggande yrkesutbildning i 23 § 1 mom., särskilt för frivillig tilläggsutbildning och för personalutbildning.

Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning graderas inom utbildning och specialundervisning i olika prisgrupper. I 11 § i finansieringsförordningen bestäms om graderingen av priserna per enhet. I paragrafens 1 mom. definieras prisgrupperna som fastställts per utbildningsområde och i vissa fall per examen och för varje prisgrupp en koefficient. Dessutom anges i bestämmelsen en koefficient också för utbildning som inte förbereder för en fristående examen. Prisgrupperna baserar sig på skillnader i kostnaderna för att arrangera utbildning inom olika områden och för olika examina.

Priserna per enhet för olika utbildningsområden fås så att det genomsnittliga priset multipliceras med koefficienten för utbildningsområdets prisgrupp, vilken bestäms i finansieringsförordningen.

Enligt 11 § i finansieringsförordningen höjs priset per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning i fråga om studerande som får särskilda undervisnings- eller elevvårdstjänster på grund av handikapp eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Förhöjningen är 50 procent av det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning.

#### Resultatfinansiering för yrkesinriktad tilläggsutbildning

Enligt 27 § 3 mom. i finansieringslagen graderas priserna per enhet för yrkesinriktad

tilläggsutbildning också på basis av goda resultat i utbildningen. Den andel som bestäms på basis av resultatet utgör högst tre procent av utbildningsanordnarnas sammanlagda kalkylerade grund för statsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning.

Beloppet av den statsandel som baserar sig på verksamhetens resultat bestäms på basis av avlagda examina. Vid beräkningen av den resultatbaserade finansieringen beaktas dessutom prisgruppen och andelen avlagda examina inom varje prisgrupp. Graderingen beviljas de huvudmän som ordnar den förberedande yrkesinriktade tilläggsutbildningen inom vilken examina har avlagts.

Den resultatbaserade finansieringen beräknas som en del av det pris per enhet som fastställs för utbildningsanordnaren. Den resultatbaserade finansieringen baserar sig på det genomsnittliga antalet avlagda yrkesexamina och specialyrkesexamina under de två år som föregår året för fastställandet av finansieringen samt på det genomsnittliga antalet studerandeårsverken under samma tid. Den resultatbaserade finansieringen beräknas utifrån utbildningsanordnarens kalkylerade grund.

I 12 § i finansieringsförordningen finns närmare bestämmelser om hur den resultatbaserade finansieringen fastställs och om resultatfinansieringens maximala andelar för olika utbildningsanordnare.

#### Fastställande av finansieringen för läroavtalsbaserad yrkesinriktad tilläggsutbildning

Enligt 10 § 2 mom. i finansieringslagen beviljas utbildningsanordnaren i statsandel för driftskostnaderna för sådan yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning det belopp som fås när antalet studerande som genomgår utbildningen multipliceras med de per studerande bestämda priserna per enhet för utbildningen.

Enligt 27 § 2 mom. i finansieringslagen bestämmer undervisnings- och kulturministeriet årligen inom ramen för statsbudgeten priserna per enhet för den yrkesinriktade tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Priserna per enhet bestäms skilt för utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen samt för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning. Inom läroav-

talsutbildningen graderas inte priserna per enhet enligt utbildningsområde.

Enligt 13 § 5 mom. i finansieringsförordningen tillämpas i finansieringen av tilläggsutbildning som ordnas i form av specialundervisning priset per enhet enligt den kalkylerade grunden höjt med 50 procent. Priserna per enhet för den yrkesinriktade tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning har 2014 i utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen varit 3 268,70 euro och i annan tilläggsutbildning 2 360,73 euro.

I utbildningstillstånden för yrkesinriktad tilläggsutbildning bestäms det årliga minimiantalet läroavtal. I den yrkesinriktade tilläggsutbildningen bestäms det maximala antalet läroavtal årligen i statsbudgeten och per utbildningsanordnare årligen genom ministeriets beslut om det maximala antalet.

Om beräkningen av antalet studerande bestäms i 21 § i finansieringsförordningen. Finansieringen beviljas och justeras på basis av det viktade medeltalet av antalet studerande den 20 januari och den 20 september före nämnda åtgärd. Finansieringen för grundläggande yrkesutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning betalas enligt medeltalet för dessa två datum, men dock högst inom ramen för det antal prestationer som anges i undervisnings- och kulturministeriets beslut.

Den resultatbaserade finansieringen för läroavtalsbaserad yrkesinriktad tilläggsutbildning

Den resultatbaserade andelen av finansieringen för läroavtalsbaserad yrkesinriktad tilläggsutbildning utgör högst tre procent av den kalkylerade andel som ligger till grund för statsandelen. Priserna per enhet graderas på basis av resultaten separat för examensinriktad utbildning och för annan utbildning. Vid beräkningen av en utbildningsanordnares resultatbaserade finansiering används medeltalet av antalet faktiska studerandeårsverken under de två år som föregår finansieringsbeslutet och det genomsnittliga antalet avlagda yrkes- och specialyrkesexamina under motsvarande tid och antalet examina som på motsvarande sätt har räknats ut för utbildningsanordnaren.

Finansieringen för specialyrkesläroanstalter

I 10 § 3 mom. i finansieringslagen finns bestämmelser om grunderna för finansieringen av specialyrkesläroanstalter. Finansiering för specialyrkesläroanstalter beviljas sådana utbildningsanordnare som enligt 4 § 3 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning har rätt att ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning som huvudsakligen behövs för att utbildningsanordnaren eller dennas medlemssammanslutning ska kunna bedriva verksamhet och som ordnas i en särskild yrkesläroanstalt.

Enligt 10 § 3 mom. i finansieringslagen beviljas utbildningsanordnaren i statsandel för driftskostnaderna för sådan yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning det belopp som fås när antalet studerandearbetsdagar multipliceras med de per studerandearbetsdag bestämda priserna per enhet.

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten antalet studerandearbetsdagar som används som grund för finansieringen följande finansår. Det är vedertaget att det antal studerandearbetsdagar som undervisnings- och kulturministeriet beviljar baserar sig på antalet studerandetimmar som anmälts på statistikföringsdagarna under de två föregående åren före finansåret. De uppgifter om studerandetimmar som utbildningsanordnarna anmält omvandlas till studerandearbetsdagar så att timmarna divideras med 7 och medeltalet för två år beräknas. I statsbudgeten definieras separat det maximala antalet studerandearbetsdagar som årligen beviljas Suomen Ilma-iluopisto.

Enligt 27 § 4 mom. i finansieringslagen fastställer undervisnings- och kulturministeriet årligen det per studerandearbetsdag bestämda priset per enhet för särskilda yrkesläroanstalter. Priset per enhet bestäms så att priset per enhet för det föregående året justeras till den beräknade kostnadsnivån för tillämpningsåret.

Priserna per enhet graderas enligt 14 § i finansieringsförordningen genom att priset per enhet för specialläroanstalten multipliceras

med det tal som fastställs enligt prisgrupp för enskilda utbildningsområden och som anges i 11 § 1 mom. i finansieringsförordningen. Enligt 14 § 2 mom. i finansieringsförordningen placeras läroanstalterna för beräkningen av priserna per enhet på basis av det huvudsakliga utbildningsområdet vid läroanstalten i prisgrupper som fastställts per utbildningsområde. Placeringen i prisgrupper ska ses över vart fjärde år.

Finansieringen för särskilda yrkesläroanstalter inriktas inte separat i utbildning som leder till examen och utbildning som inte leder till examen, såsom i övrig yrkesinriktad tilläggsutbildning. All utbildning som ordnas av samma utbildningsanordnare finansieras oberoende av utbildningens innehåll med ett lika stort pris per enhet. Däremot beaktas i finansieringen skilt distansundervisningstimmor och närundervisningstimmor.

Enligt 14 § 3 mom. i finansieringsförordningen är priset per enhet för utbildning som ordnas i form av distansundervisning, oberoende av den prisgrupp som bestämts enligt utbildningsområde, 50 procent av det per studerandearbetsdag bestämda priset per enhet för särskilda yrkesläroanstalter enligt 27 § 4 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Enligt 14 § 4 mom. i finansieringsförordningen beaktas av antalet studerandearbetsdagar inom utbildning som ordnas i form av distansundervisning vid beräkning av statsandelen högst 40 procent av de studerandearbetsdagar som den särskilda yrkesläroanstalten ordnar i annan form än distansundervisning. Dessutom krävs det att utbildningen är handledd och baserar sig på utbildningsplanen för den särskilda läroanstalten.

Finansieringen av särskilda yrkesläroanstalter grundar sig inte på kostnaderna och deras finansiering justeras inte heller vid utgången av finansåret.

Avgifter som tas ut av de studerande inom yrkesutbildningen

Enligt 37 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är undervisningen avgiftsfri för de studerande i grundläggande yrkesutbildning. Enligt 27 § 4 mom. i lagen kan en studerande antas för att avlägga en

yrkesinriktad examen eller en del av denna som privatstuderande och i dessa fall kan avgifter tas ut av den studerande. Undervisnings- och kulturministeriet kan av särskilda skäl ge tillstånd att ta ut avgifter hos de studerande även i andra fall. Enligt 17 § 1 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning tillämpas bestämmelsen också på utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom en fristående examen enligt denna lag.

Enligt 17 § 2 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning kan en skälig avgift tas ut hos de studerande i utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen samt i annan tilläggsutbildning. Med avgiften täcks kostnader för utbildningen och kostnader för ordnande av examen.

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för privata utbildningsanordnare

Enligt 32 § 1 mom. i finansieringslagen höjs för privata utbildningsanordnare priserna per enhet för gymnasier och yrkesutbildning så att förhöjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som de privata utbildningsanordnarna betalat utgör av de mervärdesskattefria kostnader som dessa utbildningsformer orsakar de privata utbildningsanordnarna. Åren 2012-2015 är förhöjningen på basis av kostnadsuppgifterna för 2009 i yrkesutbildning 5,2 procent och i gymnasieutbildning 3,71 procent.

Bestämmelsen i paragrafens 2 mom. gör det möjligt att i samband med upprätthållararrangemangen för yrkeshögskolor och yrkesutbildning som kompensation för den extra belastning som återbetalningen av mervärdesskatt till kommuner och samkommuner orsakar ersätta en privat huvudman för en yrkeshögskola och en privat anordnare av yrkesutbildning genom att höja priset per enhet för en privat sammanslutning eller stiftelse. Priset per enhet kan höjas på ansökan i fråga om en sådan fastighet och sådana anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun har överlåtitt till en privat sammanslutning eller stiftelse för verksamhet som avses i finansieringslagen, så att förhöjningen multiplicerad med det antal studerande som läggs till grund för bestämmandet av

finansieringen högst motsvarar beloppet av den mervärdesskatt som betalas för de överlåtelser som sker för nämnda ändamål. Bestämmelsen gäller överlåtelse av fastighet genom försäljning eller genom att fastigheten upplåts för användning. Syftet med bestämmelsen är att stöda utveckling av strukturerna för yrkeshögskolor och yrkesutbildning.

Förhöjningarna beaktas inte vid fastställandet av genomsnittliga priser per enhet enligt 23 § 1 mom. och inte heller vid fastställandet av priser per enhet enligt paragrafens 2 mom. Förhöjningen enligt paragrafens 2 mom. beaktas inte vid beräkningen av kommunens finansieringsandel och inte heller vid beräkningen av den procent som avses i 1 mom.

#### Beräkning av finansieringen

Undervisnings- och kulturministeriet är statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller driftskostnader som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. På uppdrag av undervisnings- och kulturministeriet svarar finansieringsenheten vid Utbildningsstyrelsen för insamlingen av data och för redovisningstjänsterna. Data- och rapporteringssystemen som behövs för redovisningen köps av datacentralen vid Tammerfors universitet. En del av datainsamlingen sköts av Statistikcentralen.

Under det år då kostnaderna justeras har i processen för bestämmande av de genomsnittliga priserna per enhet för gymnasier, grundläggande yrkesutbildning och grundläggande konstundervisning datacentralen vid Tammerfors universitet i samarbete med ministeriet på basis av de insamlade kostnadsuppgifterna beräknat summan av de kostnader som läggs till grund för statsandelen, de genomsnittliga kostnaderna för priserna per enhet och lagt till indexförhöjningarna och förhöjningarna på grund av statsandelsuppgiftens art och omfattning. Under andra år än de år då kostnaderna justeras beräknas förhöjningarna på priset per enhet för föregående år enligt index och verksamhetens art och omfattning samt eventuella andra förändringar för respektive år, såsom eventuella nedskärningar. På basis av kalkylerna av

de genomsnittliga priserna lägger ministeriet fram ett förslag till förordning om bestämmande av de genomsnittliga priserna per enhet.

Statistikcentralen samlar in kostnadsuppgifter för kommunernas och samkommunernas gymnasieutbildning av kommunerna och samkommunerna och Utbildningsstyrelsen samlar övriga utbildningsanordnares kostnadsuppgifter. Utbildningsstyrelsen samlar in prestations- och kostnadsuppgifter för yrkesutbildning och för gymnasieutbildningen dessutom också uppgifter om studerandena för alla anordnare och för den privata, statliga och universitetens gymnasieutbildning kostnadsuppgifterna.

Tammerfors universitets datacentral beräknar enhetspriserna per anordnare. Ministeriet bestämmer årligen enhetspriserna på basis av dessa kalkyler. Tammerfors universitets datacentral räknar ut kommunens självfinansieringsandel per invånare. Tammerfors universitets datacentral grundar de register som behövs för finansieringen, gör upp rapporterna över dem och sätter in dem på internetservern. På basis av dessa kalkyler bestämmer ministeriet den årliga finansieringen.

#### Betalningen av finansieringen per utbildningsanordnare

Enligt 50 § i finansieringslagen beviljar undervisnings- och kulturministeriet utan ansökan kommunen eller en annan anordnare av utbildning kommunens statsandel enligt 6 §, samkommuner och privata utbildningsanordnare finansiering enligt 7 § och finansiering för yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt 10 §. Statens servicecenter för ekonomi- och personalförvaltning betalar finansieringen för driftsutgifterna till utbildningsanordnarna såsom bestäms i 49 § i lagen om statsandel för kommunal basservice.

## 2.2 Bedömning av nuläget

### Gymnasieutbildning

Den förhöjning som kommunala utbildningsanordnare får när antalet studerande understiger 200 har tryggt tillgängligheten till utbildningen. Samtidigt har det ändå varit

ett hinder för att utveckla anordnarnätverket på ett ändamålsenligt sätt på sådana områden där nätet av kommuner är tätt och invånartätheten är hög och där gymnasierna är små och ligger nära varandra geografiskt. Cirka en tredjedel av anordnarna av gymnasieutbildning har färre än 100 studerande. De utbildningsanordnare som har färre än 200 studerande utgör cirka 60 procent alla anordnare av gymnasieutbildning. Enligt en undersökning (VATT 135/2007) minskade kostnaderna per studerande klart vid en övergång från gymnasier med 100 studerande till gymnasier med 200 studerande. Efter 200 studerande avtog förändringen och när antalet studerande översteg 400 ledde en ökning av storleken endast till en liten minskning av kostnaderna. Enligt dessa uppskattningar uppnås således den optimala kostnadseffektiviteten efter cirka 400 studerande.

Till skillnad från finansieringen av yrkesutbildningen innehåller inte finansieringen av gymnasieutbildningen någon finansiering av investeringar via avskrivningar, och anordnare av gymnasieutbildning får finansiering endast för så kallade små projekt, som understiger 400 000 euro. Finansieringssystemet är inte upprätthållarneutralt, eftersom priset per enhet för en privat utbildningsanordnare bestäms enligt den kommun där anordnaren är belägen.

Finansieringen av gymnasieutbildningen har baserats på studerandeantalet under två kalkyleringsdagar per år. Gymnasieutbildningen är kursbunden och den studerande kan studera i olika takt. En studerande som avlägger gymnasiets lärokurs kan räknas med i beräkningen av statsandelen under högst fyra år. Det är relativt sällsynt att studerande avbryter gymnasieutbildning, men studietiderna har blivit längre under 2000-talet. Kostnaderna har ökat på grund av att studietiderna har blivit längre. Finansieringsgrunderna har inte motiverat till resultatrik verksamhet, t.ex. till att studierna klaras av på tre år, och till genomslagskraft i utbildningen, t.ex. till att de studerande söker sig till fortsatt utbildning. De har inte heller motiverat till ändamålsenligt regionalt utvecklande av anordnarnätverket.

#### Grundläggande yrkesutbildning

I det gällande finansieringssystemet för den grundläggande yrkesutbildningen baserar sig finansieringen för utbildningsanordnarna på antalet studerande och ett per studerande bestämt pris per enhet.

Den resultatbaserade finansieringens andel är tre procent av totalfinansieringen för den grundläggande yrkesutbildningen. Alla utbildningsanordnare kan inte heller få resultatbaserad finansiering på grund av att de har för få studerande. I det nuvarande finansieringssystemet beviljas 97 procent av finansieringen på basis av att den studerande är närvarande, oberoende av prestationerna. Det nuvarande finansieringssystemet tryggar en stabil finansiering som kan beräknas på förhand, men styr och motiverar inte tillräckligt starkt till bättre effektivitet och genomslagskraft i verksamheten och inte heller till erkännande av kunskaper som de kunskaper som studerande tidigare skaffat sig, så att den effektiva studietiden kunde förkortas.

Ändringarna av bestämmelserna och föreskrifterna om utvecklande av examensstrukturen för yrkesutbildningen träder i kraft den 1 augusti 2015. Det centrala syftet med reformen är att stärka den kompetensbaserade definitionen av yrkesexamina samt den struktur som består av examensdelar, vilket stöder uppbyggandet av flexibla och individuella studievägar samt främjar identifieringen och erkännandet av tidigare förvärvat kunnande som en del av examen.

De reviderade grunderna för antagning av studerande till grundläggande yrkesutbildning trädde i kraft hösten 2013. Ett mål med reformerna av antagningen av studerande är att möjliggöra flexibla och individuella studievägar och minska antalet avbrott i studierna. Målet är flexibla övergångsförfaranden, genom vilka studerande som planerar byte av utbildningsplats kan övergå till lediga platser inom en annan utbildning också mitt under läsåret utan att behöva delta i den gemensamma ansökan på nytt.

I samband med utvecklingen av examenssystemet inom yrkesutbildningen har det lagts stor vikt vid att det vid ordnandet av utbildning ska vara möjligt att avlägga en examensdel som ger yrkesskicklighet stegvis eller att avlägga delarna en i sänder. Regeln är fortfarande att hela examen ska avläggas utan

avbrott, men i vissa situationer kan det med tanke på den studerandes livssituation vara ändamålsenligt att delarna i en examen avläggs en i sänder. Möjligheten att avlägga en examen i delar håller upp studiemotivationen och förhindrar att studierna avbryts för gott. Enligt den regeringsproposition som gäller utvecklandet av examenssystemet (12/2014 rd) är avsikten att lagstiftningsändringar gällande det bereds i samband med revideringen av finansieringslagstiftningen.

Också finansieringssystemet borde stödja målen för utvecklande av examensstrukturen, förkortning av studietiden, identifiering och erkännande av tidigare förvärvad kunskap och flexibel antagning av studerande. Finansieringen för anordnare av grundläggande yrkesutbildning baserar sig på kalkylering av antalet studerande, som utförs två gånger per år, och finansiering kan beviljas för tiden för heltidsstudier, d.v.s. för yrkesinriktad grundexamen för högst fyra år. Finansieringen beaktar således inte tillräckligt väl utbildning som börjar vid olika tider under året och inte heller att studietiderna kan variera mera än nu. Därför främjar inte finansieringen tillräckligt väl ett effektivt och flexibelt utnyttjande av studieplatserna. Systemet motiverar inte heller tillräckligt väl utbildningsanordnarna att förkorta studietiden genom att identifiera och erkänna tidigare förvärvad kunskap eller genom att utnyttja studier som erbjuds sommartid.

Möjligheter att i examen inkludera examensdelar från andra grundexamina eller yrkes- eller specialyrkesexamina ökar också flexibiliteten i yrkesutbildningen. Det nuvarande examenssystemet beaktar dock inte ett sådant förfarande i yrkesutbildningen, utan finansiering beviljas alltid i första hand utgående från det utbildningsområde inom vilket examen avläggs.

För avläggande av en yrkesinriktad grundexamen i läroanstaltsform kan enligt gällande regler beviljas finansiering för högst fyra år, vilket motsvarar den maximala tiden för avläggande av en examen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning. Omfattningen av en yrkesinriktad grundexamen är dock tre år och enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning borde utbildningsanordnaren ordna studierna så att de studerande kan av-

lägga examen inom en tid som motsvarar examens omfattning. Det är viktigt att finansieringssystemet möjliggör finansiering för hela studietiden, men å andra sidan sporrar inte finansieringssystemet i sin nuvarande form till att så många studerande som möjligt skulle kunna fullgöra sina studier inom tre år i enlighet med studiernas omfattning.

#### Yrkesinriktad tilläggsutbildning

Enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning är syftet att ge möjlighet att påvisa yrkesskickligheten oberoende av hur den förvärvats samt att främja avläggande av examina eller delar av dem.

Enligt lagen bör yrkesinriktad tilläggsutbildning, liksom grundläggande yrkesutbildning som fullgörs i form av en fristående examen, organiseras så att studietiderna är så korta som möjligt och att långvarig frånvaro från arbetet inte behövs. Enligt lagen ska den förberedande utbildningen och avläggandet av examen individualiseras. I samband med individualiseringsprocessen bedöms det som den studerande tidigare lärt sig och en plan görs upp över utbildningsbehovet, den förberedande utbildningens omfattning och art och examensprestationerna. En viktig utgångspunkt för de fristående examina är att den studerande avlägger endast det innehåll i examensgrunderna som han eller hon inte annars behärskar.

Den nuvarande finansieringsmodellen stöder inte till alla delar målen för verksamhetslagstiftningen. Grunden för den statsandel som betalas till utbildningsanordnaren är ett studerandeårsverk. I yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform är ett studerandeårsverk 190 arbetsdagar per studerande. Dessutom graderas priserna per enhet i yrkesinriktad tilläggsutbildning på basen av utbildningens resultat, och den andel av finansieringen som baserar sig på resultatet är inom yrkesinriktad tilläggsutbildning högst tre procent av utbildningsanordnarnas sammanlagda kalkylerade grund för statsandelen. Som mätare för resultatet används antalet avlagda examina i förhållande till antalet studerandeårsverken. Den statsandel som utbildningsanordnaren får bestäms huvudsakligen på basis av den tid som använts för studierna,

inte på basis av resultaten. Det nuvarande finansieringssystemet stöder inte målen för den yrkesinriktade vuxenutbildningen att examen eller en del av examen ska kunna avläggas oberoende av hur kunskaperna förvärvats. Det sporrar inte hellre tillräckligt dem som avlägger examen att direkt ta den fristående examen i stället för att söka sig till förberedande utbildning i de fall då det är möjligt med tanke på den studerandes kunskande.

Studerandeårsverkerna i yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform graderas enligt utbildningsområde. De per utbildningsområde bestämda priserna per studerandeårsverke bildas genom att det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning multipliceras ned koefficienten för utbildningsområdet. Priserna per enhet i grundläggande yrkesutbildning bildas av de kostnader som godkänns som grund för priserna per enhet. Eftersom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen inte haft något eget pris per enhet som baserar sig på den kostnadsstruktur som är karakteristisk för den har de per studerandeårsverke bestämda priserna inte till alla delar avspeglat verksamhetens kostnadsstruktur.

### **3 Målsättning och de viktigaste förslagen**

#### **3.1 Målsättning**

Syftet med propositionen är att i enlighet med besluten i regeringens strukturpolitiska program förnya statsandelsgrunderna för utbildningen på andra stadiet. Avsikten är också att genomföra de ändringar i finansieringen som förorsakas av besluten om sparåtgärder inom statsfinanserna, vilka gäller år 2017. Dessutom är syftet att utveckla finansieringssystemet så att det blir mera transparent och tydligt och att det blir lättare att på förhand beräkna finansieringen. Enligt beslutet om genomförande av regeringens strukturpolitiska program riktar sig reformen av finansieringssystemet för utveckling av finansieringen genomgående till grunderna för fastställandet av finansieringen.

Målet med att revidera finansieringssystemet för gymnasieutbildningen samt den grundläggande yrkesutbildningen och den

yrkesinriktade tilläggsutbildningen är att effektivisera verksamheten inom utbildningssystemet och stärka utbildningsanordnarnas förutsättningar att flexibla svara på de föränderliga behoven för de studerande, arbetslivet i övrigt samt regionerna genom högklassig undervisning och utbildning. Statsbudgeten som riksdagen årligen antar sätter ett tak för anslaget för verksamheten. Det slås inte på förhand fast något pris på finansieringsandelarna och finansieringen följer inte direkt de verkliga kostnaderna. Utgångspunkten för finansieringen är att trygga en ändamålsenlig finansiering som tillräckligt väl kan beräknas på förhand.

#### **Gymnasieutbildning**

Finansieringen som inriktas till särskilda utbildningsuppgifter i gymnasiet halveras. Enligt ramerna för stadbudjeten föreslås att detta skall träda i kraft redan under år 2016, vilket medför att lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreslås att ändras för denna del i en separat regeringsproposition. Statsandelsfinansieringen för ämnesstudier i gymnasiet för studerande som avlagt studentexamen och den basfinansieringsandel som utbildningsanordnare beviljas för studerande i gymnasier och inom grundläggande yrkesutbildning begränsas till högst tre år. Finansieringssystemet är upprätthållarneutralt. I framtiden beviljas utbildningsanordnarna statsandel huvudsakligen på basis av prestationer och genomslagskraft.

Målet för reformen är att i enlighet med de utbildningspolitiska målen förnya finansieringen av gymnasieutbildningen så att finansieringen då åldersklasserna minskar tryggar den regionala tillgängligheten till gymnasieutbildning, stöder det strukturella utvecklandet av gymnasienätet och utbildningens resultat samt motiverar till genomströmning av utbildningen. När det gäller regional tillgänglighet är målet att trygga och stärka förutsättningarna att ordna gymnasieutbildning i områden som glest bebyggda och geografiskt omfattande samt att trygga anordnade av utbildning på finska och svenska. På områden med ett tätt anordnarnätverk och tät bebyggelse är målet att stödja att utbildningsanordnarna blir tillräckligt starka och på så sätt

också stärka ett mångsidigt undervisningsutbud.

Finansieringssystemet tryggar en finansiering som är ändamålsenlig och tillräckligt stabil och förutsägbar, motiverar och styr utbildningsanordnarna att förbättra verksamhetens genomslagskraft, kvalitet och effektivitet och gör det möjligt att bygga upp studievägar som svarar mot de studerandes behov (till exempel kombinationer av gymnasie- och yrkesutbildning, d.v.s. så kallade dubbel-examina). Målet med finansieringssystemet är att identifiera särdragen i olika former för anordnande av utbildning och möjliggöra t.ex. kvällsgymnasier och internatskolor. I reformen beaktas särdragen i utbildning som är avsedd för vuxna. Finansieringssystemet effektiviserar avläggande av examen för de studerande och motiverar dem som anordnar gymnasieutbildning till en resultatrik och effektiv verksamhet samt till att effektivare se till att de studerande planerar sina studier och skaffar sig färdighet för fortsatta studier.

### **Grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning**

Utgångspunkten för finansieringen av yrkesutbildningen är att trygga en ändamålsenlig och tillräckligt förutsägbar finansiering för att inom olika områden anordna utbildning som svarar mot arbetslivets behov och är inriktad på en examen och som siktar på avläggande av delar av examina. Målet för reformen att göra finansieringssystemet till en sammanhängande helhet, inom vars ram man kan beakta särdragen i de olika formerna för anordnande och genomförande av utbildning.

### **3.2 De viktigaste förslagen**

De allmänna principerna för finansieringssystemet

Finansieringen av gymnasieutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen bestäms i framtiden huvudsakligen på basis av examinas/examensdelarnas, gymnasiets lärokurs samt studieprocessens art och effektivitet. Finansieringssystemet förnyas så att

man i första hand betalar för prestationer och resultat, inte för studietid.

; Totalfinansieringen skulle indelas i finansieringsandelar och övrig finansiering. Dessutom skulle medvärdeskatten för privata undervisningsanordnare kompenseras enligt utfallet. Finansieringsandelar skulle vara basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen och den finansieringsandel som baserar sig på genomslagskraften. Deras andelar av den totala finansieringen bestäms i lagstiftningen. Som grund för varje finansieringsandel beaktas olika prestationer, såsom studerandeår, examina och examensdelar, gymnasiets lärokurs, tillgänglighet, sysselsättning och övergång till fortsatta studier och en enkät om de studerandes välbefinnande och feedback från arbetslivet samt en minskning av avbrotten i studierna. Finansieringsandelarnas inbördes viktningstal och de prestationer som beaktas i dessa varierar i olika utbildningsformer.

Den andel som en utbildningsanordnare beviljas ur varje finansieringsandel motsvarar den relativa andel som de prestationer utbildningsanordnaren förverkligat utgör av alla utbildningsanordnares prestationer. Prestationernas värde i eurobelopp bestäms och varierar årligen på basis av det totala antalet prestationer på riksnivå. Genom detta förfarande kan den finansiering som betalas för prestationerna hållas inom ramen för det anslag som fastställts i budgeten.

Nu baserar sig finansieringen på det faktiska antalet studerande och prestationer under finansåret. De enda undantagen är den resultatbaserade finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning och finansieringen av specialläroanstalter. I propositionen föreslås en övergång till en modell där den finansiering som beviljas för ett finansår inte baserar sig på prestationerna under finansåret, utan på de förverkligade prestationerna under åren före finansåret. Det blir då möjligt att bevilja finansieringen som slutlig finansiering enligt budgetvillkoret och finansiering som beviljas på förhand behöver inte längre justeras enligt de förverkligade prestationerna.

I stället för antalet studerande tas som grund för finansieringen i bruk begreppet studerandeår, med vilket avses 365 kalenderdagar, under vilka studeranden eller den som

avlägger examen beaktas som grund för finansieringen. Begreppet studerandeår skulle vara enhetligt i gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och läroavtalsutbildning. Däremot skulle dagarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform beräknas som i nuläget då studeranden stude-  
rar minst 7h / dag. Beräkningen av antalet studerandeår är inte bundet vid vissa på förhand bestämda kalkyleringsdagar, utan genom begreppet studerandeår kunde man flexibelt beakta variationen i antalet studerande under finansåret.

Enligt riktlinjerna i det strukturpolitiska programmet begränsas den enligt studietiden bestämda basfinansieringsandelen som en utbildningsanordnare i gymnasier och grundläggande yrkesutbildning beviljas för en examensstuderande till högst tre år.

Finansieringen ska inte längre beviljas enligt det faktiska kostnadsunderlaget, och den totala statliga finansieringen av utbildningen på andra stadiet ska grunda sig på statsbudgeten med kommunala finansieringsandelar. I fortsättningen ska anslaget höjas på basis av ett index i förhållande till förändringen i kostnadsnivån.

Det föreslås att det i finansieringen av gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning ska tas i bruk finansieringsgrunder som motsvarar den modell som används i universitet och högskolor. Enligt den fastställs inte på förhand något fast pris för de prestationer som läggs till grund för finansieringen. Denna modell lämpar sig bättre än det nuvarande fasta priset per enhet när anslaget i budgeten används som grund. Modellen lämpar sig också för det strukturpolitiska programmet målsättningar, enligt vilka finansieringen i framtiden i första hand ska basera sig på prestationer och inte på studietid.

Utbildningsanordnaren eller en annan instans kan bevilja ytterligare finansiering för anordning av utbildning utöver den offentliga finansieringen. Denna beviljade finansiering skulle inte minska finansieringen genom denna lag.

De centrala dragen i finansieringssystemet för gymnasieutbildning

Finansieringen ska inte längre beviljas enligt det faktiska kostnadsunderlaget, och den totala statliga finansieringen av utbildningen på andra stadiet ska grunda sig på statsbudgeten med kommunala finansieringsandelar.

Från 2017 indras statsandelsfinansieringen för ämnesstudier i gymnasiet för studerande som avlagt studentexamen och den basfinansieringsandel som utbildningsanordnare beviljas för studerande i gymnasier och inom grundläggande yrkesutbildning begränsas till högst tre år. Finansieringssystemet är upprätthållarneutralt. I framtiden beviljas utbildningsanordnarna finansiering huvudsakligen på basis av prestationer och genomslagskraft.

Anordnare av gymnasieutbildning beviljas basfinansiering, finansiering som baserar sig på prestationerna och finansiering som baserar sig på genomslagskraften. Dessutom beviljas finansiering för inkvartering, finansiering enligt provning och för privata utbildningsanordnare ersättning för mervärdesskatt för mervärdesskatt som orsakas av anordnande av sådan gymnasieutbildning som avses i gymnasielagen förutom för medvärdesskatt i anläggningsprojekt. Utbildningsanordnare beviljas finansiering för inkvartering om en anordnare av gymnasieutbildning ordnar utbildning av internattyp.

Anordnare av gymnasieutbildning kan beviljas finansiering enligt provning i högst tre år utan avbrott. Den treåriga tidsbegränsningen skulle vara bunden till studerandens studieplats. Ifall studeranden avbryter sina studier och börjar nya studier, skulle beräkningen av den treåriga tidsbegränsningen börja på nytt vid ingången av de nya studierna.

Finansiering enligt provning kan beviljas för att stöda och genomföra strukturreformen samt för att utveckla och effektivisera utbildningsanordnarens nätverk av verksamhetsställen. Finansiering enligt provning kunde också beviljas för uppnående av utbildningspolitiska mål som är viktiga för utbildningsanordnaren. Det totala beloppet av den provningsbelagda finansieringen består såsom nu av summan av de finansieringsbeslut som undervisnings- och kulturministeriet fattar. Dessutom beviljar undervisnings- och kulturministeriet en utbildningsanordnare finansiering enligt provning för en särskild utbild-

ningsuppgift. På finansiering enligt prövning som beviljas för en särskild utbildningsuppgift tillämpas inte den maximitidsgräns på tre år som tillämpas på annan provningsbelagd finansiering.

Finansieringen beviljas på kalkylerade grunder. När de olika finansieringsandelarna beräknas beaktas verksamhetens art, genomslagskraft och effektivitet för utbildningsanordnaren. Det slås inte på förhand fast något pris på finansieringsandelarna och finansieringen följer inte direkt de verkliga kostnaderna. Det slutliga priset för varje finansieringsandel bildas först när alla uppgifter om de kriterier som påverkar bestämmandet av finansieringen är tillgängliga.

Finansieringen bestäms för utbildningsanordnarna varje höst med ett finansieringsbeslut som gäller följande år. Genom detta beslut får utbildningsanordnarna finansiering delvis på basis av de verkliga kostnaderna för ett år, delvis på basis av ett medeltal för de verkliga kostnaderna för tre år.

Särdragen i finansieringssystemet för yrkesutbildningen

Den finansiering som beviljas utbildningsanordnarna i finansieringssystemet för grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning bestäms enligt den form i vilken utbildningen ordnas (grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform, yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform, grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning). Det anslag som reserverats i budgeten med kommunala finansieringsandelar för respektive utbildningsform delas in i finansieringsandelar, som är basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen och den finansieringsandel som baserar sig på genomslagskraften. I grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform finns dessutom en andel för specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift, finansiering för inkvartering och finansiering enligt prövning. För ersättningar för mervärdesskatt för privata utbildningsanordnare reserveras ett skilt anslag. För varje finansieringsandel fastställs i lagstiftningen ett viktat tal. Finansierings-

andelarnas inbördes förhållanden kan variera för olika anordningsformer.

Syftet med basfinansieringsandelen är att skapa en förutsägbar grund för anordnande av utbildning. Basfinansieringen sporrar också till utbildning av hela åldersklassen genom att trygga finansiering också då en studerande av olika orsaker inte lyckas slutföra delar av en examen eller avlägger dem i en långsammare takt än genomsnittet.

Basfinansieringen bestäms enligt kalkylering på grundval av studerandevolymen, precis som finansieringen i dag. Som prestation som beskriver studerandevolymen används studerandeår för alla former av utbildningsanordnare. Studerandeåret ersätter det studerandeantal som nu beräknas på basis av två kalkyldagar inom grundläggande yrkesutbildning och läroavtalsutbildning samt studerandeårsverket som används i yrkesinriktad tilläggsutbildning. Ibruktageandet av ett studerandeår gör finansieringssystemet klarare, eftersom en enhetlig prestation skulle användas som grund för finansieringen inom alla utbildningsformer och för alla utbildningsanordnare. Ett studerandeår skulle lämna sig både för grundläggande yrkesutbildning, som är långvarig, och för yrkesinriktad tilläggsutbildning som är kortare.

Som grund för den finansieringsandel som baserar sig på prestationer används avlagda examina samt delar av examina och av förberedande utbildning. Syftet med den finansieringsandel som baserar sig på prestationer är att styra och motivera utbildningsanordnarna att effektivisera studieprocesserna och se till att studerande får sina examina och delar av examina avklarade i enlighet med de mål som ställts upp för utbildningen. Vid bestämmandet av det antal prestationer som är grund för finansårets finansiering används medeltalet för tre år, vilket jämnar ut de årliga variationerna i examensprestationer och gör finansieringen stabilare och mera förutsägbar.

Det finns för närvarande 374 examina inom yrkesexamenssystemet. I yrkesexamina finns sammanlagt uppskattningsvis 3500 olika delar. Dessutom varierar examensdelarnas omfattning och kraven på kunskandet både inom en examen och mellan olika examina. För att examensdelar ska kunna användas som grund

för finansieringen måste för alla examensdelar fastställas ett viktat tal, som beskriver denna examensdels vikt i förhållande till hela examen. Annars skulle finansieringen bestämmas i samma förhållande för alla delar i en examen oberoende av hur omfattande och krävande de är, vilket kunde leda till att utbildningsanordnare erbjuder sådana examensdelar som kan produceras lätt och snabbt i stället för att koncentrera sig på sådana delar av examina som är viktiga med tanke på den kompetens som arbetsmarknaden behöver.

Enligt förslaget skulle vikten för delar i en examen i grundutbildning som anordnas i läroanstaltsform för yrkesinriktade grundexamina bestämmas på basis av omfattningen av kompetenspoängen för de yrkesinriktade grundexamina. Vikten av delar av utbildning i handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning skulle motsvarligen bestämmas på basis av omfattningen av kompetenspoängen för utbildningen.

Inom yrkesinriktad tilläggsutbildning jämnas de olika kostnadsverkningar som examensdelarna förorsakar utbildningsanordnarna genom att ett viktat tal fastställs för examensdelarna på basis av deras omfattning och kostnaderna för dem.

Detta skulle medföra att olika koefficienter skulle användas för delar i en examen för utbildning i läroanstaltsform och läroavtalsutbildning. Vikten för delar av examen i läroanstaltsform skulle bestämmas enligt kompetenspoäng och vikten för delar av examen i läroavtalsutbildning skulle i förordningen bestämmas skilt med en egen koefficient för varsitt del av examen, som skulle vara tre olika.

Procentandelarna för finansieringen för examina och examensdelar bestäms så att den grundläggande yrkesutbildningens och den yrkesinriktade tilläggsutbildningens olika mål och särdrag beaktas. För en yrkesinriktad grundexamen borde det viktade talet för examen vara sådant att det motiverar till att avlägga hela examen, vilket är det primära målet för grundläggande yrkesutbildning. En tillräckligt stor finansieringsandel för examensdelarna möjliggör å andra sidan flexibla studievägar och individuella val. Den finansiering som en utbildningsanordnare får för

en examen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning baserar sig mer accentuerat än inom grundutbildningen på delarna i examen.

Vid bestämmandet av basfinansieringen och den prestationsbaserade finansieringen beaktas, med undantag för läroavtalsutbildningen, kostnadsskillnaderna mellan olika branscher samt andra faktorer som förorsakar skillnaderna i kostnaderna, såsom specialstuderande och studerande som saknar examen på andra stadiet. De kostnadsfaktorer som ska beaktas kan variera beroende på i vilken form utbildningen anordnas, allt efter vad som är ändamålsenligt att beakta för respektive form av anordnande.

Bestämningen av finansieringens totala nivå baserar sig i framtiden inte på kostnadsunderlaget, men avsikten är att vid fastställandet av kostnadsskillnader mellan olika branscher beakta de kostnadsuppgifter som samlats in av utbildningsanordnarna. Koefficienterna för utbildningsområdena ses över vid behov med jämna mellanrum utgående från kostnadsutvecklingen. Målet är att på lång sikt ta fram enhetliga kostnadskoefficienter för de olika branscherna inom den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade tilläggsutbildningen. Den andel av finansieringen som baserar sig på genomslagskraften inriktas utgående från genomslagskraften i utbildningsanordnarens verksamhet och kvalitet. Målet är att motivera och styra utbildningsanordnarna att rikta in utbildningen på de områden där det finns behov av arbetskraft och att se till att utbildningen svarar mot arbetslivets behov och svara för dess kvalitet. Den finansiering som baserar sig på genomslagskraften är också en garanti för att den prestationsbaserade finansieringen inte leder till att utbildningsanordnarna handlar oändamålsenligt, t.ex. så att de inriktar sin utbildning i syfte att maximera finansieringen i stället för att svara mot arbetslivets kompetensbehov. Den finansiering som baserar sig på genomslagskraften och den finansiering som baserar sig på prestationerna skulle således utgöra en helhet där de båda delarna balanserar varandra.

Den andel av finansieringen som baserar sig på genomslagskraften blir större än den nuvarande resultatbaserade finansieringen av grundläggande yrkesutbildning och yrkesin-

riktad tilläggsutbildning. Vid bestämmandet av den genomslagskraftbaserade finansieringen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform används delvis samma genomslagskraftsmätare som nu används för resultatindexet, personalutvecklingsmätaren och lärarbehörighetsmätaren. Dessa utvecklas enligt behov. I den yrkesinriktade tilläggsutbildningen skulle den resultatbaserade finansieringen som baserar sig på examina i framtiden delvis innehålla finansiering som baserar sig på prestationer. Nya grunder för genomslagskraftsfinansieringen som införs både i den grundläggande yrkesutbildningen och i den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är en minskning i antalet avbrott i studierna, en enkät om de studerandes välbefinnande och feedback från arbetslivet. Dessa införs i det skede när mätare för feedback har utvecklats och tagits i bruk.

#### Fastställande av finansieringen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform

I grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform blir basfinansieringens andel av totalfinansieringen 49,9 %, den prestationsbaserade finansieringens andel 44,1 % och den genomslagskraftbaserade finansieringens andel 6 %. En övergång till dessa andelar sker inom ramen för en övergångstid, då basfinansieringens andel i början är högre. Andelarna för den finansiering som baseras på prestationer och genomslagskraft ökas årligen gradvis så att de slutliga procentandelarna är i användning vid finansieringen för finansåret 2021. En övergångsperiod på flera år är nödvändig för att utbildningsanordnarna ska kunna anpassa sin verksamhet så att den motsvarar kraven enligt det nya finansieringssystemet och för att man ska hinna skapa ändamålsenliga system för insamling av de prestationsuppgifter som behövs som grund för finansieringen.

Basfinansieringsandelen kommer att basera sig på antalet studerandeår för det år som är två år före finansåret. Som grund för finansåret 2021 används alltså uppgifter som baserar sig på antalet studerande år 2019. Övre gränsen för det antal studerandeår som beaktas kommer dock såsom nu att vara det maximala antalet studerandeår enligt utbild-

ningstillståndet för finansåret. Kostnadsskillnaderna mellan olika branscher beaktas genom koefficienter för olika utbildningsområden eller examina. Dessutom beaktas som grund för finansieringen de studerande som får specialundervisning. Om en studerande inte en tidigare examen på andra stadiet räknas han eller hon med i studerandeåren för högst 3 års tid. En studerande får tidigare förvärvat kunnande identifierat och erkänt som en del av examen, ifall det förkortar den tid som används för studierna. Om den studerande redan har en examen på andra stadiet är det maximala antalet studerandeår som betalas 2 år.

Den finansiering som baserar sig på prestationer baseras på avlagda yrkesinriktade grundexamina och delar av yrkesexamina som ingår i dem samt på delar av förberedande utbildning som fullgjorts inom utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning. Kostnadsskillnaderna mellan olika branscher beaktas genom koefficienter för olika utbildningsområden eller examina på motsvarande sätt som för basfinansieringsandelen.

Vikten för olika delar av examina och delar av utbildning fastställs på basis av hur många kompetenspoäng de omfattar. Vikten för delar av yrkesexamina kommer att vara desamma inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktade grundexamina som avläggs som fristående examen, trots att examensdelarnas omfattning i grundexamina som avläggs som fristående examina inte har definierats i form av kompetenspoäng.

En studerande får tidigare förvärvat kunnande identifierat och erkänt som en del av examen, ifall det förkortar den tid som används för studierna. Vikten för avlagda examina och examensdelar är större för sådana studerande som inte tidigare har avlagt examen på andra stadiet och som sannolikt inte har lika mycket tidigare förvärvat kunnande som kan identifieras och erkännas som en del av examen.

Omfattningen av en yrkesinriktad grundexamen inom grundläggande yrkesutbildning är 180 kompetenspoäng. Examen består av yrkesinriktade examensdelar omfattande 135 kompetenspoäng, av gemensamma examensdelar omfattande 35 kompetenspoäng och

valfria examensdelar omfattande 10 kompetenspoäng. I de valfria examensdelarna kan ingå också yrkesinriktade examensdelar, som blir beaktade som prestationer i den prestationsbaserade finansieringsdelen. De examensdelar som ingår i de gemensamma examensdelarna blir indirekt beaktade som en del av grunden för den prestationsbaserade finansieringen i viktcoefficienten för dem som inte har tidigare utbildning på andra stadiet. Det är typiskt att en studerande som tidigare har avlagt en examen på andra stadiet har sådana tidigare förvärvade kunskaper som kan identifieras och erkännas så att kraven på kunskande i de gemensamma examensdelarna helt eller delvis kan uppfyllas. Däremot har studerande som saknar examen på andra stadiet i allmänhet inte på samma sätt tidigare förvärvat kunskande som de som redan har tagit en examen. Det är motiverat att avlagda yrkesinriktade examensdelar ges en större vikt för de studerande som inte har en examen efter grundstadiet för att en tillräcklig finansiering ska kunna tryggas också för att ordna gemensamma examensdelar.

Delar av utbildning i handledande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning viktas inte på grundval av om den studerande redan tidigare avlagt en examen på andra stadiet. En sökande som redan har avlagt en examen kan endast av en grundad anledning antas som studerande i handledande utbildning och därför finns det endast få sådana studerande i handledande utbildning. På grund av den handledande utbildningens karaktär förkortar en tidigare avlagd examen i regel inte den tid som används för studierna. I handledande utbildning väljer de studerande att avlägga sådana delar av utbildningen så att de kan förstärka sitt kunskande i enlighet med de mål för kunskandet som uppställt. Det är därför mycket sällsynt att tidigare förvärvat kunskap identifieras och erkänns.

I utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning beaktas inte som grund för den prestationsbaserade finansieringen om en studerande har slutfört hela den handledande utbildningen, utan den prestationsbaserade finansieringen skulle bestämmas av slutförandet av delar av utbildningen. Det primära målet för utbildningen är inte att slutföra hela den handledande utbildningen,

utan att den studerande ska övergå till examensinriktad utbildning. Det är därför inte motiverat att beakta slutförande av hela utbildningen som grund för den prestationsbaserade finansieringen.

Enligt förslaget beaktas kostnaderna för specialundervisning i basfinansieringsandelen och avlagda examensdelar beaktas också i prestationsfinansieringsandelen. Det vore motiverat att beakta specialundervisning i basfinansieringen, eftersom en studerande som får specialundervisning inte nödvändigtvis klarar av sina studier inom samma tid som andra studerande. Det är ändå nödvändigt att beakta specialundervisning inte endast i basfinansieringsandelen utan också i den prestationsbaserade finansieringsandelen för att motivera utbildningsanordnare att med hjälp av specialundervisning göra det möjligt också för specialstuderande att avlägga en examen.

Vid bestämmandet av den genomslagskraftbaserade finansieringen för grundläggande yrkesutbildning används samma genomslagskraftsmätare som nu används för resultatindexet, personalutvecklingsmätaren och lärarbehörighetsmätaren. Dessutom föreslås att det 2017 tas i bruk en mätare som baserar sig på feedback från de studerande. De uppgifter som fås genom denna mätare används första gången som grund för finansieringen 2019. En mätare som baserar sig på de studerandes arbetslivsfeedback föreslås tas i bruk 2019 och de uppgifter som fås genom denna mätare används första gången som grund för finansieringen 2021. I det nya finansieringssystemet får alla utbildningsanordnare resultatbaserad finansiering, medan endast 4/5 av utbildningsanordnarna får resultatfinansiering i det nuvarande systemet.

Tidsmässig begränsning av finansieringen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform

Skrivelsen i det strukturpolitiska programmet, enligt vilken statsandelsfinansieringen för examensinriktade studerande inom yrkesutbildningen begränsas till högst tre år genomförs så att en studerande kan räknas med i grunden för basfinansieringen under högst tre år. En studerandes examensprestationer

och delprestationer för examen kunde dock räknas som grund för den prestationsbaserade finansieringen också efter tre år.

Tidsgränsen på tre år skulle inte gälla utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning.

Tidsgränsen på tre år är bunden till studerandens respektive studieplats. Om den studerande avbryter sina studier och inleder nya studier identifieras och erkänns det kunnande han eller hon tidigare förvärvat och studietiden bestäms enligt det. Om den studerande inte har några tidigare kunskaper börjar man räkna tre års period på nytt från att de nya studierna inleds.

Enligt förslaget kan en studerande som redan avlagt en examen på andra stadiet räknas med i grunden för finansieringen högst två år. På motsvarande sätt kunde ändå prestationerna räknas med i grunden för den prestationsbaserade finansieringen för en längre tid. Begränsningen motiverar till att tidigare förvärvade kunskaper identifieras och erkänns i full omfattning och den tid som används för studierna förkortas.

Studerandes möjligheter att anmäla sig som frånvarande

Enligt 31 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning och 24 § i gymnasielagen ska en studerande slutföra sina studier inom en tid som med högst ett år får överskrida den tid som studierna avses omfatta, om inte studeranden av grundad anledning beviljas förlängning. Bestämmelserna om inom vilken tid studierna ska slutföras i yrkesinriktad grundutbildning medger ändå inte tillräckligt flexibla möjligheter att växla om mellan arbete och utbildning eller för att en studerande i vissa situationer kunde avlägga examen en del i sänder och i synnerhet i gymnasieutbildningen att utbytesstudera. I bestämmelserna har inte heller definierats om den studerande ska ha rätt att återgå till studierna efter avbrottet för att slutföra dem. Inte heller har det i bestämmelserna närmare definierats vilka orsaker som ska anses vara grundade anledningar för att förlänga studietiden. Också förslaget om att finansieringen ska begränsas till tre eller två år förutsätter närmare be-

stämmelser om hur de tre år som beaktas som grund för finansieringen ska definieras.

Det föreslås att till lagen om grundläggande yrkesutbildning och till gymnasielagen att fogas en bestämmelse om studerandes rätt att göra frånvaroanmälan. Det föreslås att frånvaroanmälan binds till terminens längd, eftersom det inte är ändamålsenligt att en studerande anmäler sig som frånvarande för korta tidsperioder. Det är meningen att möjligheten att göra frånvaroanmälan ska ge mera individuell flexibilitet när det gäller avläggande av examen. Regeln kommer ändå fortfarande att vara att examen ska avläggas utan mellanår, ifall det inte finns någon godtagbar grund för att hålla mellanår. Det föreslås också i lagarna att det specificeras vilka orsaker som är godtagbara för att förlänga studietiden. Som godtagbar grund anses som i universitetslagen och yrkeshögskolelagen fullgörande av värnplikt samt moderskaps-, eller föräldraledighet samt under första terminen egen sjukdom eller svår livssituation.

En studerande som är frånvarande kan inte anmälas som berättigande till finansiering. I studerandeåren medräknas endast den tid de studerande är närvarande.

Finansieringen av utbildning som ordnas som specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift inom grundläggande yrkesutbildning

Enligt förslaget ska finansieringen för utbildningsanordnare som med stöd av 20 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning fått rätt att ordna specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift inte basera sig på andelar för bas-, prestations- och genomslagskraftsfinansiering. Specialundervisning som ordnas enligt en särskild utbildningsuppgift är avsedd för de studerande som är gravast handikappade.

Finansieringen av utbildning som ordnas som specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift baserar sig på ett grundpris som bestäms genom förordning av statsrådet och som graderas med finansieringskoefficienter som bestäms per utbildningsområde. I finansieringen beaktas som i nuläget också den studerandes grava handikapp och behovet att anlita skolgångsbiträde. Genom

en separat finansiering för specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift finansieras utbildning som leder till examen, handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning samt utbildning som leder för arbete och ett självständigt liv.

Fastställande av finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform

I grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform blir basfinansieringens andel av totalfinansieringen 35 %, den prestationsbaserade finansieringens andel 61 % och den genomslagskraftsbaserade finansieringens andel 4 %. Under de första åren kommer basfinansieringens relativa andel att vara större än den slutliga och den andel av finansieringen som baserar sig på genomslagskraften tas i bruk först 2020. Andelarna för den finansiering som baseras på prestationer och genomslagskraft ökas årligen gradvis så att de slutliga procentandelarna är i användning vid finansieringen för finansåret 2020. Övergångsperioden ger utbildningsanordnarna möjlighet att anpassa sin verksamhet så att den motsvarar kraven enligt det nya finansieringssystemet. Finansiering för utbildning utan examenssyfte skulle inte ingå i det nya finansieringssystemet, vilket skulle medföra att denna finansiering skulle avhållas utbildningsanordnarna redan från början av året 2017.

Basfinansieringsandelen baserar sig på medeltalet av de faktiska studerandeåren under tre år före det år som föregår finansåret. Användningen av ett medeltal för tre år jämnar ut de årliga variationerna i antalet studerandeår. Kostnadsskillnaderna mellan olika branscher beaktas genom koefficienter för olika utbildningsområden eller examina. Dessutom beaktas som finansieringsgrund antalet studerandeår för de studerande som fått specialundervisning samt för de studerande som saknar examen efter grundstadiet. I koefficienterna för dem som saknar examen efter grundstadiet beaktas de utbildningspolitiska målen för att nå målgruppen och de kostnaderna som utbildningsanordnarna har för uppsökande och stödjande verksamhet.

Beaktandet av specialundervisningen kompenserade extra kostnaderna för de studer-

nade som får särskilda undervisnings- eller elevvårdstjänster på grund av handikapp eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. En studerande som får specialundervisning klarar inte heller nödvändigtvis av sina studier inom samma tid som andra studerande.

Som ett undantag från ovan beskrivna huvudregel kan undervisnings- och kulturministeriet av grundad anledning fördela prestationer avvikande från de kalkylerade grunderna eller begränsa antalet prestationer per utbildningsanordnare som används som grund för kalkyleringen. Ministeriet bör vid fastställandet av prestationerna trygga att finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning fördelas jämnt regionalt enligt utbildningsbehoven.

Den finansiering som baseras på prestationerna grundar sig på avlagda yrkes- och specialyrkesexamina och delar av dessa examina. Kostnadsskillnaderna mellan olika branscher beaktas genom koefficienter för olika utbildningsområden eller examina. Dessutom beaktas som grund för finansieringen de studerande som fått specialundervisning i delar av examen samt de som saknar examen efter grundstadiet. Det är befogat att beakta specialundervisning också i den prestationsbaserade finansieringsandelen för att motivera utbildningsanordnare att med hjälp av specialundervisning göra det möjligt också för specialstuderande att avlägga en hel examen eller en del av en examen.

Vikten för delar av examen fastställs med vikt-koefficienter på basis av deras omfattning och utbildningsanordnarens kostnader för utbildningen. Det kommer att finnas tre olika koefficienter.

Inom yrkesinriktad tilläggsutbildning bestäms genomslagskraftsfinansieringen på basis av enkäten om de studerandes välbefinnande och de studerandes arbetslivsfeedback. Dessutom beaktas i den finansiering som baseras på genomslagskraften hur stor del av de studerande som inlett utbildningen som avlägger examen. Den finansieringsandel som baserar sig på genomslagskraften tas dock i bruk först när datainsamlingen om dessa faktorer och mätarna har tagits i användning. Innan den del av finansieringen som baseras på genomslagskraften tas i bruk är den presta-

tionsbaserade finansieringsandelen i motsvarande mån större. Den finansieringsdel som baseras på genomslagskraft tas när det gäller studerandefeedbacken i bruk vid fastställandet av finansiering för finansåret 2020.

#### Fastställande av finansieringen för läroavtalsutbildning

Också inom läroavtalsutbildningen bestäms finansieringen enligt en basfinansieringsandel, en prestationsbaserad finansieringsandel och en genomslagskraftsbaserad finansieringsandel.

Finansieringen bestäms enligt samma principer som för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform, men i finansieringen av läroavtalsutbildning används inte koefficienter för olika områden eller examina.

I yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning skulle grundfinansieringens andel vara 35 procent, prestationsbaserade finansieringsandelen 60 procent och finansieringen som baseras på genomslagskraft 5 procent. I yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning är basfinansieringens andel 49,9 procent, den prestationsbaserade finansieringens andel 45,1 procent och den genomslagskraftsbaserade finansieringens andel 5 procent. Antalet studerande som får specialundervisningstjänster viktas på motsvarande sätt som vid finansieringen av tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Antalet studerande som saknar examen efter grundstadiet viktas i den prestationsbaserade finansieringen samt i examina och delar av examina och i tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning också i basfinansieringsandelen. Också inom läroavtalsutbildningem kan undervisnings- och kulturministeriet vid sitt finansieringsbeslut av grundad anledning fördela prestationer i basfinansieringsandelen avvikande från de kalkylerade grunderna. Ministeriet bör vid fastställandet av prestationerna trygga att finansieringen för läroavtalsutbildningen fördelas jämnt regionalt enligt utbildningsbehoven.

#### Datainsamling och övergångsperioder

En tillräckligt lång övergångstid bör reserveras för utbildningsanordnarna och Utbildningsstyrelsen för att ordna insamlingen av de data som finansieringssystemet kräver. Som antalet studerandeår för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och gymnasieutbildning används uppgifterna för det år som föregår året före finansåret. I yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning bestäms i regel studerandeåren på basis av på medeltalet av de faktiska studerandeåren under tre år före det år som föregår finansåret.

I princip används alltså för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och gymnasieutbildning finansåret 2017 uppgifter om studerandeåren 2015 och finansåret 2018 uppgifter om studerandeåren 2016. Enligt förslaget används ändå för bestämmandet av finansieringen för år 2017 som prestationer för 2015 och 2016 viktade studerandeantal och studerandeårsverken som baserar sig på kalkyleringsdagarna i Utbildningsstyrelsens insamling av basuppgifter och som kalkylerat omvandlas till studerandeår, eftersom det är möjligt att ta i bruk ett fungerande system för insamling av studerandeår först 2017. Enligt förslaget används för läroavtalsutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform prestationer från åren 2014—2016 baserade på kalkyleringsdagarna i Utbildningsstyrelsens insamling av basuppgifter och som kalkylerat omvandlas till studerandeår.

Från och med 2017 fås antalet studerandeår ur undervisningsförvaltningens datasystem för utbildningsanordnare. Därifrån överförs de till Utbildningsstyrelsens Register för verifierat kunnande i Webbtjänst för lärande, med användning av de uppgifter som finns i undervisningsförvaltningens datasystem om datum när de studerande inlett och avbrutit studier, om frånvaro och om datum för utexaminering, med undantag för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform där istället beaktas de studiedagar där studietiden är över 7h / dag.

Som antal examina och examensdelar används uppgifter för tre år före året före finansåret. År 2017 skulle t.ex. uppgifterna för

2013—2015 användas. Uppgifter om avlagda examina får i fråga om gymnasieutbildning och grundexamina för yrkesinriktad grundutbildning i läroanstaltsform ur Statistikcentralens material och för läroavtalsutbildningens samt den yrkesinriktade tilläggsutbildningens del från Utbildningsstyrelsens insamling om kostnadsuppgifter. Dessa uppgifter kunde användas som grund för finansieringen redan från år 2017. Från och med 2017 samlas examensuppgifterna för yrkesinriktade grundexamina till Utbildningsstyrelsens register över verifierat kunnande från undervisningsförvaltningens datasystem för utbildningsanordnare. För fristående examina samlas uppgifterna i databasen AITU från och med 2015, varifrån informationen skulle skickas till Registret för verifierat kunnande. För gymnasieutbildningens del skulle informationen samlas i studentexamensregistret, varifrån informationen skulle skickas till Registret för verifierat kunnande. Studentexamensnämndens insamling av basuppgifter ändras på så vis, att insamlingen befrämjar även finansieringssystemet.

För delar av läroplansbaserade yrkesinriktade grundexamina finns för närvarande inte tillgång till uppgifter som kunde användas som finansieringsgrund. Avsikten är att uppgifterna om examensdelarna ska samlas i Utbildningsstyrelsens register över verifierat kunnande från undervisningsförvaltningens datasystem för utbildningsanordnare. Uppgifter om avlagda examensdelar samlas för första gången in för 2017, och de kan då användas som grund för finansieringen finansåret 2019. Som grund för finansieringen finansåren 2017 och 2018 används för den prestationsbaserade finansieringsandelen endast examina inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform.

Avsikten är att överföra uppgifter om fristående examina och delar av dessa först från undervisningsförvaltningens datasystem till databasen AITU som upprätthålls av Utbildningsstyrelsen. Därifrån överförs godkända examina och examensdelar till Registret för verifierat kunnande.

Utbildningsanordnarna och examensanordnarna sänder uppgifterna till databasen AITU. I grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning viktas stude-

randeår och examina dessutom på basis av antalet specialstuderande. Nu samlas det in uppgifter om antalet specialstuderande, men när det gäller avlagda examina finns det inte uppgifter om vilka examina som har avlagts av specialstuderande. Det är meningen att datainsamlingen om specialstuderande som grund för finansieringen för finansåren 2017 och 2018 ska genomföras på motsvarande sätt, dvs. genom att för antalet specialstuderande använda uppgifter som baserar sig på Utbildningsstyrelsens förfrågan om basuppgifter, som skulle användas även för kalkylering av delar av examen som slutförts av specialstuderande under övergångsperioden. I datainsamlingen borde man ändå från och med 2017 kunna utreda om examen avlagts av en specialstuderande. Uppgifter om specialstuderande och de examina som de avlagt levereras från och med 2017 som samlade uppgifter med beaktande av dataskyddet från undervisningsförvaltningens datasystem till Utbildningsstyrelsens Webbtjänst för lärande.

I yrkesutbildningen beaktas de studerande som inte har någon examen efter grundstadiet genom att i den yrkesinriktade tilläggsutbildningen utom avlagda examina och examensdelar viktas också studerandeår. För åren 2013—2016 används Statistikcentralens material, som bildas kalkylmässigt utan procentandelar för dem som saknar examen efter grundstadiet. Från och med 2017 fås dessa uppgifter ur undervisningsförvaltningens system för utbildningsanordnarna och överförs därifrån till Utbildningsstyrelsens Webbtjänst för lärande och registret över verifierat kunnande.

Uppgifterna om sysselsättning och placering i fortsatta studier för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform producerar Statistikcentralen genom att kombinera uppgifter om studerande inom olika utbildningssektorer och uppgifterna i sysselsättningsstatistiken. För personalmätarnas del inkluderas datainsamlingen i helheten Webbtjänst för lärande, men under 2015—2016 används ändå ännu den nuvarande datainsamlingen.

Datasystemstillämpningen av enkäten om de studerandes välbefinnande och de studerandes arbetslivsfeedback kopplas från 2017 till helheten Webbtjänst för lärande. Uppgif-

terna om perifert läge fås ur det material som finansministeriet beställer av Statistikcentralen.

Antalet kurser i ämnesstudier i gymnasiet fås åren 2015 och 2016 genom den nuvarande datainsamlingen och från 2017 är det meningen att uppgifterna ska samlas in via Utbildningsstyrelsens styrelsens datasystem för undervisningsförvaltningen Webbtjänst för lärande.

Studerande i Kompetensprogrammet för unga vuxna beaktas inte i grundfinansieringen och inte heller i prestationsbaserade finansieringen och de särskiljs ur Utbildningsstyrelsens uppgifter då de finns i utbildningsanordnarens prestationsuppgifter (t.ex. i Statistikcentralens examensuppgifter).

Målet är att man ska avstå från datainsamling som är överlappande med Statistikcentralens inom fem år från att det nya finansieringssystemet tagits i bruk. Strävan är att Statistikcentralen i framtiden enligt överenskommelse ska få tillgång till statistiska uppgifter som Utbildningsstyrelsen samlat in.

Målet är att koncentrera de uppgifter som utbildningsanordnarna ger och rapporteringen av finansieringsuppgifter till tjänsten Vipunen.

Alla uppgifter som samlas in om finansieringen och som överförs direkt från undervisningsförvaltningssystemet för utbildningsanordnarna, sammanställs under våren på året före finansåret och utbildningsanordnarna får prestationsbeslutet av prestationsuppgifterna före beslutet för finansieringen av finansåret fastställs. På detta vis försöker man trygga att finansieringen baserar sig på korrekta uppgifter om prestationer.

## 4 Propositionens konsekvenser

### 4.1 Ekonomiska konsekvenser

#### *Statsfinansiella och kommunfinansiella konsekvenser*

Finansieringen ska inte längre beviljas enligt det faktiska kostnadsunderlaget, och den totala statliga finansieringen av utbildningen på andra stadiet ska grunda sig på statsbudgeten på samma sätt som för universitet och yrkeshögskolor. I fortsättningen ska anslaget

i statsbudgeten höjas på basis av ett index i förhållande till förändringen i kostnadsnivån. Detta leder också till en höjning av den finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning som genomförs i form av läroavtal och som inte är bunden till den nuvarande höjningen av kostnadsnivån.

Ett separat anslag skulle införas för att ersätta medvärdeskatten för privata utbildningsanordnare. Ersättningen skulle basera sig på den betalda medvärdeskatten enligt euro för euro – principen. Anslaget storlek skulle i framtiden variera från år till år när nuläget är att medvärdeskattens andel kontrollerats vart fjärde år och alla privata utbildningsanordnare har fått samma genomsnittliga medvärdes-skattskompensation. Anslaget för medvärdes-skatt skulle skiljas åt till en egen helhet i budgeten och för år 2017 skulle den grunda sig på medvärdes-skattskompensationen för år 2016. I fortsättningen skulle i statsbudgeten och dess kommunala finansieringsandel tillsättas ett årligen växlande anslag för kompensation av medvärdeskatt för privata utbildningsanordnare.

Den föreslagna finansieringsmodellen styr utbildningsanordnarna att effektivisera sin verksamhet. De begränsningar av studietiderna som ingår i finansieringssystemet och verkningarna av att erkännandet och individualiseringen av kunskandet effektiviseras, vilket uppskattas förkorta studietiderna beaktas i antalet studerandeår inom basfinansieringen från och med 2017. Maximistuderandeåren för tillstånd att ordna utbildning för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform fastställs från och med år 2017 så, att de tar i beaktande effektiveringen orsakad av den förkortade studietiden.

Finansieringen av särskilda utbildningsuppgifter inom gymnasieutbildningen halveras. Det minskar totalfinansieringen med 6 miljoner euro, varav statsandelen utgör 1,5 miljoner euro.

Beloppet av finansieringen för 2017 skulle utgöra av budgetanslaget för 2016 innehåller kommunernas finansieringsandel förutom för yrkesinriktad tilläggsutbildning. Från budgetanslaget avskiljs först kompensationen av medvärdeskatt. Detta anslag skulle höjas med ett index och från vilken på 2017 års nivå avdras cirka 178 miljoner euro enligt

strukturpolitiska programmet och dessutom 69 miljoner euro enligt den strukturella revideringen av anordnarnätverket, tillsammans ungefär 247 miljoner euro, varav minskningen av statsandelen utgör cirka 93 miljoner euro och minskningen av kommunernas andel cirka 154 miljoner euro. På grund av inbesparingarna enligt det strukturpolitiska programmet minskar den kommunala finansieringsandelen för gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning. Enligt bilagan till regeringens beslut av den 29 november 2013 om genomförande av det strukturpolitiska programmet och rambeslutet 2015—2018 utgör största delen av minskningarna av finansieringen av en del av minskningarna av kommunernas uppgifter och förpliktelser. Dessa lösningar baserar sig på det finanspolitiska ministerutskottets riktlinjer för yrkeshögskolorna av den 28 november 2013, där det avtalades om att ett separat beslut ska ingå om finansieringsandelarna enligt det strukturpolitiska programmet. Kommunernas självfinansieringsandel per invånare för utbildningen på andra stadiet minskas således för alla kommuner i Finland. När finansieringen i framtiden baseras på budgeten ger det också mera stabilitet åt förutsägbarheten i den kommunala ekonomin. Kommunernas betalningsandel per invånare ökar inte i direkt proportion till den faktiska kostnadsstegringen.

Minskningen av finansieringen från och med år 2017 består av begränsningen av studietiden till 3 år inom gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning (uppskattningsvis cirka 56 miljoner euro från totala finansieringsbeloppet), den förkortning av studietiden som uppnås genom effektivare utbildningsprocesser och erkännande av tidigare kunskande (uppskattningsvis cirka 78 miljoner euro från totala finansieringsbeloppet), förkortning av studietiderna på grund av effektivare individualisering (uppskattningsvis cirka 9 miljoner euro från totala finansieringsbeloppet), begränsningen av målgruppen för ämnesstudier i gymnasieutbildningen och halveringen av finansieringen för särskilda utbildningsuppgifter (uppskattningsvis cirka 2 miljoner euro), sloandet av finansiering för annan än examensinriktad utbildning, i vilket också ingår att speciallä-

roanstalterna blir en del av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen (uppskattningsvis cirka 33 miljoner euro från totala finansieringsbeloppet). Grundläggande yrkesutbildning som nu genomförs som läroavtal får statsandel i den omfattning som läroavtalsutbildning anordnas. I utbildningstillstånden har inte omfattningen av den grundläggande yrkesutbildning som genomförs som läroavtalsutbildning fastställts. Detta har i praktiken inneburit att anslaget för grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform i statsbudgeten har ändrats enligt omfattningen av läroavtalsutbildningen. I framtiden anvisas för denna verksamhet i statsbudgeten ett anslag om inte automatiskt ändras då verksamhetens omfattning ändras.

Gymnasieutbildningens mängd styrs inte heller. I framtiden skulle också gymnasieutbildningens anslag bestämmas genom anslag i statsbudgeten. I anslaget skulle det vid behov tas i beaktning omfattningsförändringen enligt 5 §.

Förslaget möjliggör att de medel som anvisas för statens och kommunernas utbildning på andra stadiet kan prognostiseras bättre än nu och dämpar ökningen av de offentliga utgifterna för utbildningen. Kommunandelen som beräknas per invånare skulle inte längre stiga direkt i proportion till ökade verkliga kostnader.

Inrättande och upprätthållandet av ett register för verifierat kunnande medför tilläggs-kostnader för Utbildningsstyrelsen liksom också införlivandet av insamlingen av kostnadsuppgifter i helhetgen Webbtjänst för lärande. Förhandlingar om andra aktörer som kan medverka i finansieringen av utvecklingen och upprätthållandet av Registret för verifierat kunnande pågår. Registret för verifierat kunnande skulle fungera som en av myndigheter upprätthållen databas, som skulle minska på överlappsarbete myndigheter utför under förvaltningsområden samt underlätta medborgarservice. Myndigheter och medborgare skulle få de prestationsuppgifter de behöver pålitligt från ett register. Registret för verifierat kunnande skulle minska på uppehållet av överlappande och separata register och skulle minska på kostnader för uppehälle av datasystem. Kostnaderna för utvecklandet och ändringarna av datasystemen upp-

skattas åren 2015—2018 till 3,74 miljoner euro, varav utbildningsadministrationens andel vore 2,3 miljoner euro. Kostnaderna för upprätthållandet uppskattas år till 0,95 miljoner euro och från och med år 2018 till 1,15 miljoner euro. Dessutom uppstår det utvecklings och upprätthållningskostnader vid insamling av kostnadsuppgifter och enskilda förfrågningar som finansieringssystem kräver, när de byggs in i Webbtjänsten för lärandet. I rapporteringen utnyttjas rapporteringsverktyget Vipunen. Utvecklandet av Vipunen uppskattas också kräva finansiering.

Utbildningsstyrelsen får tilläggskostnader för utvecklandet och upprätthållandet av feedbacksystemet för vuxenutbildningen. Dessa tilläggskostnader blir ändå inte betydande och kan täckas inom ramen för det nuvarande anslaget i statsbudgeten.

#### *Konsekvenserna för finansieringen till utbildningsanordnarna*

Den enligt det strukturpolitiska programmet reviderade finansieringssystemet skulle minska på finansiering av anordnare av utbildning med 191 miljoner euro, varav största delen minskar (178 miljoner euro) från och med år 2017. Minskningarna skulle riktas till gymnasieutbildningen ungefär med 22 miljoner euros besparingar (inkluderat halveringen av finansieringen av särskilda uppgifter inom gymnasieutbildning från och med år 2016), för den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsforms del besparingar på ungefär 120 miljoner euro, för läroavtalsutbildningens del besparingar på ungefär 6 miljoner euro, för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen i läroanstaltsforms del besparingar på ungefär 35 miljoner euro (inkluderat att statsanslaget för serviceuppgifter för arbetslivet upphör från och med år 2015) och för nuvarande särskilda yrkesläroanstalters del besparingar på ungefär 8 miljoner euro.

Den föreslagna finansieringsmodellen påverkar fördelningen av finansieringen mellan utbildningsanordnarna på andra stadiet. Modellen utgår från resultat och det totala finansieringsbeloppet beror därför på hur väl yrkesskolan har uppfyllt vart och ett av finansieringskriterierna.

Läsårskoefficienter för studerande som börjat gymnasieutbildningen efter att de fyllt 18 år skulle ändras från de nuvarande, likaså finansieringen för de studenter som inte har en hemkommun och som studerar i Finland i en under utbildning av en privat anordnare med särskild uppgift att anordna gymnasieutbildning med annat språk än finska eller svenska.

Enligt propositionen skulle finansieringen för en sådan studerande som både utför en grundläggande yrkesexamen enligt lagen för grundläggande yrkesutbildning och i ett gymnasium studier som leder till studentexamen samtidigt, ackumuleras finansieringen både från andelen för grundläggande yrkesutbildning och andelen för gymnasieutbildning. Enligt gällande praxis fås finansieringen för dessa studier från någondera utbildningsformerna, i regel från den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsform, varav anordnaren för den grundläggande yrkesutbildningen anskaffar gymnasiestudierna från anordnaren för gymnasieutbildning. På grund av ändringen utförs en förflyttning av andelar från momentet 29.20.30 för grundläggande yrkesutbildning till momentet 29.10.30 för gymnasieutbildning.

Ändringarna för de enskilda utbildningsanordnarna minskas genom att i lagen inkluderas en övergångsbestämmelse enligt vilken basfinansieringens andel i början är stor och sedan minskas gradvis. Avsikten är att de ändringar på grund av reformen av finansieringssystemet som rör utbildningsanordnarna ska jämnas ut över flera år. Övergångsbestämmelsen avskaffar inte de konsekvenser på de ändringar som orsakas av förändringar i finansieringen av de olika utbildningsformerna. Dessa är att avstå från övrig utbildning i samband med yrkesinriktad tilläggsutbildning, förflyttningen av särskilda yrkesläroanstalter till en del av yrkesinriktad tilläggsutbildning, begränsning av offentlig finansiering för ämnesstudier i gymnasieutbildning för dem som inte har en studentexamen, samt ändringen i finansieringssystemet som medför att finansieringen av privata anordnare av gymnasieutbildning inte längre beviljas enligt kommunens enhetspris där den är belägen.

I framtiden får utbildningsanordnarna efter övergångsperioden sin finansiering till största delen på basis av prestationerna och deras genomslagskraft. Då finansieringsgrunden ändras så att prestationer och genomslagskraft ges större vikt fördelas de tillgängliga resurserna mellan utbildningsanordnarna på ett nytt sätt. I och med de nya grunderna för bestämmandet av finansieringen riktas finansieringen relativt sett i högre grad till sådana utbildningsanordnare, där genomströmningen i utbildningen är effektiv och utbildningen har genomslagskraft. Finansieringsreformer ökar finansieringen för de utbildningsanordnare där andelen avlagda examina och examensdelar och utbildningens genomslagskraft är hög i förhållande till antalet studerande. Enligt försöskalkylerna är de relativa skillnaderna mellan den nuvarande finansieringen och finansieringen enligt de nya grunderna i genomsnitt mindre för stora utbildningsanordnare än för mindre utbildningsanordnare för vilka variationerna blir relativt sett större. För stora utbildningsanordnare och sådana som har utbildning i flera branscher utjämnas t.ex. skillnaderna i avläggandet av examen inom olika utbildningsanordnare medan förändringarna blir större för mindre utbildningsanordnare och sådana som ordnar utbildning i endast en bransch, bl.a. beroende på inom vilket utbildningsområde de ordnar utbildning.

Enligt statsrådets beslut av den 3 april 2014 om en plan för de offentliga finanserna 2015–2018 revideras utom finansieringssystemet för utbildningen på andra stadiet också anordnarnätverket för utbildningen på andra stadiet. Reformen innebär i praktiken att då lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning träder i kraft så ändras också utbildningsanordnarstrukturen. Alla tillstånd för att anordna gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad grundutbildning går ut den 31 december 2016. De nya tillstånden med en ny struktur för anordnarnätverket träder i kraft den 1 januari 2017. I och med att strukturen för anordnarnätverket förnyas kommer nätverket av utbildningsanordnare att på många sätt utformas på ett nytt sätt och det är därför

inte möjligt att uppskatta hur finansieringen inriktas utgående från den nuvarande anordnarstrukturen. Den centrala målsättningen för revideringen av finansieringssystemet är att leda in utbildningsanordnarna på en mera framgångsrik och effektiv verksamhet. Att uppskatta finansieringen för utbildningsanordnarna på basis av den förgångna verksamheten ger inte till alla delar en riktig bild av hur finansieringen kommer att fördela sig i framtiden, eftersom förändringarna i utbildningsanordnarnas verksamhet påverkar den finansiering de får.

#### 4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ett genomförande av förslaget medför förändringar i uppgifterna för de aktörer som svarar för statsandelssystemet. De viktigaste förändringarna handlar om att det inte längre i framtiden behöver kalkyleras årliga genomsnittliga priser per enhet för gymnasiet och yrkesutbildningen och det utfärdas inte några statsrådsbeslut om dem. På motsvarande sätt beräknas och fastställs inte längre priser per enhet för anordnare av utbildning som avses i gymnasielagen eller grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning. Det fattas inte längre för varje finansår några förhands- och slutliga finansieringsbeslut som gäller alla utbildningsanordnare och finansieringen korrigeras inte längre från förhandsfinansiering till slutlig finansiering på basis av dessa beslut. Utbildningsanordnarna kommer inte anhålla om så många korrigeringar av finansiering och besluten om dessa kommer att minska då mekanismerna i finansieringssystemet blir enklare. Det görs inte längre någon årlig justering av kostnadsfördelningen. Kalkyleringsprocessen i samband med bestämmandet av finansieringen förenklas. I stället för dessa kalkyler beräknas och fastställs finansieringen årligen för utbildningsanordnarna enligt grunderna i 3 kap. i propositionen. Före fastställningen av finansieringen med budgetförslag skulle Undervisnings- och kulturministeriet fatta ett beslut om prestationsuppgifter, som utbildningsanordnaren har möjlighet att söka ändring till.

Efter att finansieringsbeslutet har fastställts gäller möjligheten att söka ändring finansieringsbeslutet förutom prestationsuppgifterna. Den datainsamling som behövs som grund för bestämmandet av finansieringen skulle genomföras med hjälp av elektroniska system, som byggs upp som en del av Utbildningsstyrelsens Webbtjänst för lärande. Insamlingen av kostnadsuppgifter skulle fortsätta i mindre omfattning för att följa upp kostnadsutvecklingen inom utbildningsområdena och med tanke på den utbildningspolitiska betydelsen, trots att uppgifterna inte längre direkt skulle användas för att beräkna finansieringen, och datainsamlingen inkluderas i helheten Webbtjänst för lärande. Enligt uppskattningarna minskar reformen i någon mån tjänstemännens arbete i anslutning till finansieringssystemet och innebär att arbetet med datasystemen får en annan form än tidigare.

Ett genomförande av förslaget medför förändringar i uppgifterna för de aktörer som svarar för statsandelssystemet. De viktigaste förändringarna handlar om att det inte längre i framtiden behöver kalkyleras årliga genomsnittliga priser per enhet för gymnasiet och yrkesutbildningen och att det inte utfärdas några statsrådsbeslut om dem. På motsvarande sätt beräknas och fastställs inte längre priser per enhet för anordnare av utbildning som avses i gymnasielagen eller grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning. I stället för dessa kalkyler beräknas och fastställs finansieringen årligen för utbildningsanordnarna enligt grunderna i 3 kap. i propositionen.

Finansieringsreformen innebär en förändring av de uppgifter som läggs till grund för finansieringen och innehållet i de uppgifter som samlas in. Den datainsamling som behövs som grund för bestämmandet av finansieringen genomförs med hjälp av elektroniska system, och datainsamlingen sköts huvudsakligen av Utbildningsstyrelsen och delvis av Statistikcentralen. Övergången till elektronisk datainsamling minskar också de manuella arbetsmomenten. Utbildningsstyrelsen svarar fortfarande för datainsamlingen.

Den nuvarande insamlingen av kostnadsuppgifter kan minskas och den byggs upp huvudsakligen med hjälp av elektroniska sy-

stem så att den kräver mindre manuellt arbete, vilket också underlättar Utbildningsstyrelsens arbete. Efter att de nya systemen som baserar sig på Utbildningsstyrelsens Webbtjänst och Registret över verifierat kunnande har tagits i bruk beräknas arbetsmängden minska. Man kan då överföra uppgifter mellan datasystemen och det behövs ingen separat datainsamling. Då har inte Utbildningsstyrelsen och Statistikcentralen längre någon överlappande datainsamling.

Den nuvarande datainsamlingen som baserar sig på kalkyldagar kan avslutas, eftersom man i fortsättningen får uppgifterna direkt ur utbildningsanordnarnas informationssystem om de studerande. Detta underlättar också Utbildningsstyrelsens arbete.

Först fattas prestationsuppgiftsbeslutet i Undervisnings- och kulturministeriet. Beräkningen av finansieringen på basis av det datamaterial som Utbildningsstyrelsen levereras utförs på motsvarande sätt som kalkyleringen av finansieringen för yrkeshögskolor, universitet och kommunala grundservice.

För fristående examina ger examenskommissionerna intyg över godkännande av tidigare avlagda examina och examensdelar. De examina och examensdelar som examenskommissionerna godkänt kommer till databasen AITU som upprätthålls av Utbildningsstyrelsen, och överförs därifrån Registret för verifierat kunnande. Examenskommissionernas ställning förändras så att hälften av statsandelen för vuxenutbildningen kommer att beviljas på basis av kommissionernas beslut om examina och examensdelar. Arbetsmängden i examenskommissionerna kommer inte att öka märkbart. Dessutom kommer Utbildningsstyrelsens databas AITU att minska på examenskommissionernas arbete vid godkännandet av prestationerna.

Propositionen bedöms inte ha några konsekvenser för miljön eller för jämställdheten mellan könen.

#### Konsekvenser för utbildningsanordnarna

I det nya finansieringssystemet baserar sig finansieringen av utbildningen inte längre på ett fast pris per enhet som bestäms för utbildningsanordnarna. Det totala beloppet av den finansiering som en utbildningsanordnare får

beror i framtiden på hur många sådana prestationer som beaktas i finansieringen som den enskilda utbildningsanordnaren och de övriga anordnarna har producerat. Finansieringen baserar sig i framtiden alltid på de faktiska prestationerna under de år som föregår finansåret. Därför kan det slutliga finansieringsbeloppet för en utbildningsanordnare slås fast redan hösten före finansåret, på det villkor att budgeten godkänns i riksdagen.

Jämfört med nuläget skulle prestationerna, dvs. antalet examina, det antal som slutfört gymnasiet lärokurs samt de delar av examina och utbildning som har avlagts få avsevärt större vikt som grund för finansieringen. Dessutom begränsas basfinansieringen när det gäller finansieringen av examensinriktad utbildning inom den grundläggande yrkesutbildningen till högst tre eller två år i stället för nuvarande fyra. I gymnasieutbildningen begränsas basfinansieringen till högst tre år. Dessa förändringar motiverar utbildningsanordnarna att genom olika styrningsmedel och andra stödåtgärder göra det möjligt för de studerande att samla prestationer så att de studerande kan avlägga examen inom den tid som motsvarar dess omfattning. Reformerna av finansieringssystemet motiverar till att tidigare förvärvad kunskap identifieras och erkänns i full omfattning.

Övergången till definitionen av ett studerandeår från den statistiska kalkyleringen av antalet studerande på basis av kalkyldagar motiverar utbildningsanordnarna att ordna mer individuella studievägar och flexibla förfaranden vid antagningen av studerande.

Jämfört med nuläget ökar också den finansiering som baserar sig på genomslagskraften och en ny mätare införs. Den omfattar minskning av avbrutna studier, en enkät om de studerandes välbefinnande och studerandes arbetslivsfeedback och inom gymnasieutbildningen också hur de studerande placerat sig i fortsatta studier. Detta motiverar utbildningsanordnarna att anordna sådan utbildning som svarar mot arbetslivets behov.

Finansieringssystemet ger också i fortsättningen utbildningsanordnarna rätt att besluta hur de fördelar finansieringen. Detta gäller utbildningsanordnare på lika villkor oberoende av formen för upprätthållandet eller undervisningspråket.

Undervisnings- och kulturministeriet har gjort försökskalkyler per utbildningsområde och utbildningsanordnare för reformen av finansieringssystemet. Kalkylerna baserar sig på det nuvarande nätverket av utbildningsanordnare, i huvudsak på uppgifterna för åren 2010–2013. I kalkylerna har inte beaktats de inbesparingar som genomförs för året 2014 eller efter det. Inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen har ändå från finansieringens nivå dragits av finansieringen för sådan utbildning som inte leder till en examen, vilket enligt kalkylerna minskar den totala finansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning med cirka 25 miljoner euro. Finansieringen av sådan utbildning som inte leder till någon examen fördelar sig på relativt olika sätt för olika utbildningsanordnare. Kalkylerna anger de förändringar i den finansiering som utbildningsanordnarna får, vilka beror på reformen av finansieringssystemet. Kalkylerna har funnits till påseende på undervisnings- och kulturministeriets webbsidor under den tid då remisser kunnat ges.

Försökskalkylerna visar att finansieringen ökar för cirka 61 procent av dem som anordnar gymnasieutbildningen och minskar för 39 procent. För anordnare av grundläggande yrkesutbildning stiger finansieringen för 48 procent och sjunker för 52 procent. För anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform stiger finansieringen för 43 procent och sjunker för 57 procent. För anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform stiger finansieringen för 43 procent och sjunker för 57 procent. För anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform stiger finansieringen för 46 procent och sjunker för 56 procent. För anordnare av yrkesinriktad tilläggsutbildning stiger finansieringen för 42 procent och sjunker för 58 procent.

För anordnare av gymnasieutbildning är de viktigaste grunderna för att finansieringen minskar att i genomsnitt för få studerande slutför studierna inom tre år, likställiga finansieringsgrunder, vilket medför att finansieringen av privata utbildningsanordnare inte är beroende av den kommuns finansiering där de är belägna samt de studerandes placering i fortsatta studier. Dessutom har man ännu inte i det nya finansieringssystemet

kunnat beakta finansiering enligt prövning per utbildningsanordnare. Av ämnesstudierna har kalkylmässigt beaktats 55 procent, eftersom finansieringen av ämnesstudier i det nya finansieringssystemet inte längre skulle gälla dem som redan har avlagt studentexamen. Försöskalkylmaterialet gäller år 2013 och därför har man i kalkylerna inte ännu haft tillgång till uppgifterna om utbildning som förbereder för gymnasiet. De kommer att finnas med i det nya finansieringssystemet. När man bedömer försöskalkylerna för gymnasiet bör man också beakta att antalet studerande som slutfört hela gymnasiets lärokurs är kalkylmässig i försöskalkylerna och som grund för den har använts det antal som avlagt studentexamen. Det finns inte heller ännu tillgång till uppgifter om feedback om studerandes välbefinnande som påverkar finansieringen på basis av genomslagskraft.

I försöskalkylerna för grundläggande yrkesutbildning har inte beaktats förhöjningar enligt prövning. De största reservationerna när det gäller yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning gäller insamlingen av data om delar av examina och koefficienterna för examensdelar. För grundexamina har i stället för examensdelar använts kalkylerade examensdelar som baserar sig på antalet avlagda examina, delar av examen eller studerandeår.

När man bedömer kalkylerna bör man också beakta att i tilläggsfinansieringen för examensdelar är kalkylmässig när det gäller specialstuderande i grundläggande yrkesutbildning, yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning. I kalkylerna har de specialstuderandes procentuella andel av alla studerande kalkylerats och antalet examensdelar har multiplicerats med denna procentandel. Också tilläggsfinansieringen för studerande som inte har någon examen efter grundstadiet är kalkylerad när det gäller studerandeår, examina och examensdelar. En procentuell andel för dem som saknar examen efter grundstadiet har beräknats utgående från examensuppgifterna för 2012 och med denna procentandel har examina, examensdelar eller studerandeår som är grund för tilläggsfinansieringen beräknats.

I alla utbildningsformer har då utbildningsanordnare fusionerats prestationerna räknats ihop för de utbildningsanordnare som slagits samman. När det gäller den del av finansieringen som baseras på genomslagskraften är uppgifterna om förbättring av genomströmningen och feedbacken om de studerandes välbefinnande och arbetslivsfeedback kalkylerad och baserar sig endast på utbildningsanordnarens antal studerande. Om materialet i försöskalkylerna i specialfall bearbetats för en enskild utbildningsanordnare eller ett utbildningsområdes del har detta meddelats i samband med försöskalkylerna.

Det bedöms att införandet av det nya finansieringssystemet i början medför extra arbete för utbildningsanordnarna då innehållet i dattainsamlingen och insamlingssättet ändras, men att det senare avsevärt minskar det manuella arbetet, eftersom största delen av uppgifterna överförs direkt ur undervisningsförvaltningens datasystem för utbildningsanordnare till Utbildningsstyrelsens datasystem och man i huvudsak kan slopa separat datainsamling.

#### 4.3 Samhälleliga konsekvenser

Ett centralt mål för genomförandet av ungdomsgarantin är att göra det möjligt för alla ungdomar som går ut grundskolan att övergå till andra stadiet och att stödja dem i att skaffa sig en examen. Vid reformen av finansieringssystemet säkerställs att utbildningsanordnarna satsar på att alla studerande ska avlägga en examen, eftersom i grunden för finansieringen inte endast beaktas den tid som använts för studierna utan också i hög grad också avläggandet av examen, fullgörande av gymnasiets lärokurs och delar av examina.

##### Konsekvenser för gymnasieutbildningen

Reformen gör det möjligt att använda de resurser som anvisas för utbildningen allt effektivare och förbättrar alltså också resultaten, produktiviteten och genomslagskraften från ett samhällsperspektiv. Reformen av finansieringssystemet stöder utvecklandet av nätverket av utbildningsanordnare och star-

kare utbildningsanordnare kan använda resurserna effektivare för utbildningen. Reformen tryggar den regionala tillgängligheten till gymnasieutbildning i glesbebyggda trakter i vårt land, såsom i östra och norra Finland. Samtidigt stöds också ett ändamålsenligt utvecklande av anordnarnätverket i regioner där det finns ett tätt nätverk, anordnarna är små och avstånden korta. Den tryggar också utbildning på finska och svenska.

Genom finansieringsreformen för gymnasieutbildningen tryggas finansieringen för anordnare av gymnasieutbildning då åldersklasserna blir mindre. Finansieringssystemet belönar för resultat och genomslagskraft, och motiverar då till att studierna slutförs inom tre år enligt bestämmelserna. Den prestationsbaserade finansieringen förväntas få utbildningsanordnare att öka studiehandledningen, utveckla undervisningsmetoderna, förbättra kvaliteten och effektiviteten, vilket hjälper de studerande att klara av examen inom den målsatta tiden. Den leder också de studerande i högre grad vidare till fortsatta studier. Reformen leder också till att hela verksamheten i skolorna utvecklas så att eleverna behov av handledning och feedbacken från eleverna beaktas.

Reformen tryggar de studerandes möjligheter att få ett tillräckligt mångsidigt utbud på undervisning och i rätt tid med tanke på framtidskridandet i studierna.

För studerande i grundläggande yrkesutbildning

Genom reformen av finansieringssystemet för grundläggande yrkesutbildning stöds genomförandet av målen för reformen av yrkesutbildningen som pågår som bäst. I det nya finansieringssystemet beaktas bättre än i nuläget kompetensgrunden för yrkesexamina, en struktur som baserar sig på examensdelar samt identifiering och erkännande av tidigare förvärvad kunskap, vilket stöder individuella och flexibla studievägar. Genom förslaget får också de studerande klarare möjligheterna att avlägga en yrkesinriktad grundexamen steg för steg, i examensdelar.

Då den maximala tiden för basfinansiering begränsas till tre eller två år motiveras utbildningsanordnarna att genom olika styr-

ningsmedel och andra stödåtgärder göra det möjligt för de studerande att avlägga examen inom den tid som motsvarar dess omfattning och de studerande kommer då snabbare ut i arbetslivet eller fortsatta studier utan att onödigt dra ut på studierna. Då basfinansieringen för de studerande som redan avlagt en examen efter grundstadiet begränsas till två år motiveras utbildningsanordnarna att se till att alla de kunskaper som de studerande tidigare förvärvat identifieras och erkänns som en del av examen.

Övergången från den statiska kalkyleringen av antal studerande på basis av kalkyldagar till definitionen av ett studerandeår gör den individuella studievägens längd mer flexibel. Den gör det också möjligt att mera flexibelt än nu påbörja studierna också mitt under ett läsår och t.ex. byta utbildningsområde eller läroanstalt utan att på nytt delta i gemensam elevansökan.

Också införandet av en prestationsbaserad finansieringsandel som baserar sig på examina och examensdelar motiverar utbildningsanordnarna att med hjälp av handledning och andra stödåtgärder se till att de studerande lyckas avlägga examen och delar av examen. Den finansiering som baserar sig på prestationer motiverar också till identifiering och erkännande av tidigare förvärvad kunskap.

En enkät om de studerandes välbefinnande och studerandes arbetslivsfeedback tas i bruk som en nya mätare för den finansiering som baserar sig på genomslagskraften. Detta ökar de studerandes delaktighet och påverkningsmöjligheter när det gäller planeringen av utbildningens innehåll.

Genom att de finansieringsandelar som baseras på prestationer och genomslagskraft ökar märkbart kan antagningen av studerande påverkas så att utbildningsanordnarna inte har något motiv att antal sådana sökande som de bedömer ha svagare förutsättningar att avlägga examen eller delar av examen än andra sökande. Målet är ändå att garantera att hela åldersklassen utbildas och också de sökande som har svagare inlärningsfärdigheter får tillgång till utbildning genom en tillräcklig basfinansieringsandel samt genom att finansieringssystemet i tillräckligt hög grad beaktar stödåtgärder såsom specialundervisning samt de kostnader som utbildningsanordnar-

na förorsakas av handledning av studerande som saknar examen på andra stadiet.

I finansieringen av utbildning som ordnas som specialundervisning enligt en särskild utbildningsuppgift tas inte finansieringsandelar som baserar sig på prestationer och genomslagskraft i bruk. Genom detta säkerställs att de gravast handikappade studerande också i fortsättningen kan erbjudas utbildning som motsvarar deras individuella mål och färdigheter. I den utbildning som riktas till de gravast handikappade studerande är inte det enda målet att de studerande ska uppnå de krav på yrkesfärdighet och kompetens som motsvarar examensgrunderna utan också att de studerande ska skaffa sig kompetens som motsvarar deras personliga mål och öka de studerandes individuella inlärningsfärdigheter.

#### *Konsekvenser för arbetsmarknaden*

Statsrådet har bland annat i planen för de offentliga finanserna 2015–2018 ställt som mål att sysselsättningsgraden ska höjas, arbetskarriärerna förlängas och den strukturella arbetslösheten minskas. Då finansieringen i högre grad än i nuläget baseras på genomslagskraften och samt på antalet avlagda examina och examensdelar sporrar det utbildningsanordnarna att styra de studerande att så snabbt som möjligt avlägga en examen eller en examensdel.

I ett finansieringssystem som sporrar till avläggande av examen och examensdelar kommer de genomsnittliga utbildningstiderna att förkortas. För den ungdomsåldersklass som kommer ut på arbetsmarknaden innebär det att tiden i arbetslivet förlängs i början av karriären. För vuxna som är med i arbetslivet betyder förändringen att tiderna då de är borta från arbetslivet förkortas och att de har mera flexibla möjligheter än nu att byta från ett arbete till ett annat. Reformen av finansieringssystemet har positiva verkningar både när det gäller sysselsättningsnivån och arbetskarriärernas totala längd.

Jämfört med nuläget prioriteras i det nya finansieringssystemet avlagda examina och examensdelar. I samband med detta måste det dock genom uppföljning av att examens-

grunderna följs och genom den finansieringsandel som baseras på genomslagskraften säkerställas att de avlagda examina och examensdelarna till sin kvalitet svarar mot arbetslivets krav på yrkeskunnande och kompetens. Ökningen av den finansieringsandel som baseras på genomslagskraften bidrar också till att målet att utbildningen ska inriktas på branscher och yrken som är ändamålsenliga från arbetslivets synpunkt.

#### Konsekvenser för befolkningens utbildningsnivå och studerande

I den internationella undersökning om vuxnas färdigheter som gjordes av organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD var det viktigaste resultatet för Finlands del att även om vuxnas kompetens står på en hög internationell nivå så har särskilt de vuxna som saknar en examen på andra stadiet svårigheter att klara sig i dagens samhälle och på arbetsmarknaden. Genom denna reform kommer det att bli vanligare att avlägga en examen eller delar av en examen också bland den vuxna befolkningen.

Genom de ändringar som nu föreslås främjas studierna för dem som inte har avlagt någon examen.

I framtiden får utbildningsanordnarna en större statsandel för de studerande som inte har yrkesexamen efter grundstadiet eller studentexamen eller högskoleexamen.

## **5 Beredningen av propositionen**

### **5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial**

Undervisnings- och kulturministeriet tillsatte den 23 september 2013 en arbetsgrupp med uppgift att bereda revideringen av finansieringssystemet. Arbetsgruppen hade till uppgift att bereda reformen av finansieringssystemet utgående från skrivelserna i regeringsprogrammet, utvecklingsplanen för utbildning och forskning samt regeringens riktlinjer i halvtidsöversynen av regeringsperioden. Arbetsgruppen fick i uppdrag att utarbeta ett förslag angående struktureringen av finansieringssystemet för yrkesutbildning och

utvecklingsbehoven i detta hänseende. Arbetsgruppens promemoria publicerades i augusti 2014 (Undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 21:2014).

Reformen av finansieringen för gymnasieutbildningen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet med stöd av den arbetsgrupp som ministeriet tillsatte våren 2014.

Propositionen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet utgående från de förslag som framlagts av arbetsgruppen med uppgift att bereda revideringen av finansieringssystemet för utbildningen samt beredningen för revidering av finansieringen för gymnasieutbildningen. Undervisnings- och kulturministeriet har begärt utlåtanden av finansministeriet, justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, Kommunförbundet.

Propositionen har behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning och i kulturpolitiska ministerarbetsgruppen.

## **5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats**

Utkastet till regeringsproposition sändes för remiss till ett stort antal instanser och publicerades på undervisnings- och kulturministeriets webbsida i oktober 2014. Det inkom inom utsatt tid utlåtanden från totalt 200 instanser (FM och JM fattas åtminstone). I remissyttrandena ansågs att det är motiverat att införa ett finansieringssystem som baserar sig på prestationer och resultat, men å andra sidan önskade man med tanke på stabiliteten och förutsägbarheten i finansieringen en större basfinansieringsandel än den som föreslagits. Kritik framfördes mot att sambandet mellan finansieringen och den verkliga kostnadsbasen bryts, men man ansåg att indexförhöjningen är en bra sak. I remissyttrandena ansågs att det finns risk för att finansieringen maximeras på bekostnad av studiernas kvalitet och de studerande som är i behov av särskilt stöd. Det kritiserades att basfinansieringsandelen begränsas till tre studerandeår. Det betonades att det viktigt att utbilda hela åldersklassen. En del ansåg att ett system som baserar sig på prestationer under de fö-

regående åren inte reagerar tillräckligt snabbt på förändringar. Det begärdes en precisering av vilken ställning de som studerar för en dubbelexamen har när det gäller finansieringen. Det ansågs att kriterierna för den finansiering som baserar sig på genomslagskraften delvis är oklara och oändamålsenliga. Detta gällde särskilt minskning av avbrott i studierna. Datainsamlingen ansågs förorsaka kostnader och administration. I flera utlåtanden föreslogs att det ska bestämmas en procentandel enligt vilken en utbildningsanordnares finansiering högst kan ändras per år. Övergångsperioderna ansågs viktiga och det konstaterades att de i propositionen var tillräckligt långa.

Inbesparingen i den statliga finansieringen av gymnasieutbildningen upplevde remissinstanserna som ett problem. En del ansåg att de kunde understöda reformen och att den stärker utbildningens resultat. Det kritiserades av flera olika orsaker att basfinansieringen begränsas till endast tre år. Förslaget ansågs strida mot målen för utbildningsgarantin att se till att hela åldersklassen, också de som har den svagaste skolframgången, får utbildning. Det ansågs att den treåriga finansieringen inte beaktar särdragen och kostnaderna för vuxenstuderande, studerande med främmande språk som modersmål och de som behöver särskilt stöd i undervisningen, de som studerar för en dubbelexamen och studerande i en särskild utbildningsuppgift. Det ansågs att det blir svårare att på förhand beräkna vilken finansieringen blir när finansieringen kommer med längre dröjsmål än tidigare och inte är kostnadsbaserad. I remissyttrandena betonades att det är viktigt att den regionala tillgången till gymnasieutbildning tryggas och att de studerandes olikheter beaktas. Det ansågs att den maximala tid en studerande får vara frånvarande, fyra månader, är för kort. För de små kommunernas del betonades ett nära samarbete mellan årskurserna 7–9 och gymnasiet, särskilt när det gäller undervisningsresurserna. Man önskade att finansieringen av undervisning enligt en särskild utbildningsuppgift ska säkerställas. När det gäller den finansiering som baserar sig på genomslagskraften ansågs att minskning av avbrott i studierna och enkäten om de studerandes välbefinnande inte lämpar sig

som grund för bestämmande av finansieringen i den form som presenterades i förslaget och det ansågs också finnas problem när det gäller placering i fortsatta studier. För de privata utbildningsanordnarnas del fästes uppmärksamhet vid ersättningen för mervärdesskatten.

I fråga om den grundläggande yrkesutbildningen tog man i utlåtanden upp att utbildningen fortfarande måste svara mot arbetslivets behov då finansieringssystemet reformeras. Det poängterades att koefficienterna för finansiering och specialundervisning är viktiga och att de bör vara på en tillräcklig nivå. Det ansågs vara bra att erkännandet av tidigare förvärvat kunskande betonades i propositionen. Det ansågs att den feedback som samlas in från arbetslivet bör beaktas som en del av genomslagskraften, medan feedbacken från de studerande väckte frågor. Remissinstanserna var oroliga över utbildningsanordnarnas förmåga att göra behövliga investeringar.

När det gällde den yrkesinriktade tilläggsutbildningen ansågs finansieringsreformens mål vara bra, men man ansåg att effektiviteten som mål inte får gå före arbetslivets behov. I utlåtandena tog man upp att också tilläggsutbildning som inte leder till en examen är viktig och hoppas att finansieringen av sådan utbildning inte upphör. Det önskades preciseringar av definitionen av en studerande som fått specialundervisning och av finansieringen av fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning. Man betonade läroavtalsutbildningens betydelse som en del av utbildningen på andra stadiet som helhet.

Paragraferna i propositionen och detaljmotiveringarna har preciserats på många punkter. Ändringar har gjorts i bestämmelser och i övergångsbestämmelserna. De ändringar som gjorts på basis av remissyttrandena har behandlats också i styrgruppen för reformen.

## **6 Samband med andra propositioner**

Riksdagen behandlar regeringens propositioner till riksdagen med förslag till lagar om ändringar i lagen om grundläggande yrkesutbildning, 11 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 § i lagen om finansiering av

undervisnings- och kulturverksamhet och 7 § i lagen om studiestöd (RP 211/2014 rd), där det föreslås bestämmelser om handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv till lagen om grundläggande yrkesutbildning. Den handledande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning är en ny utbildningshelhet som ska innefatta de nuvarande förberedande utbildningarna för grundläggande yrkesutbildning för olika målgrupper samt undervisningen i huslig ekonomi. De nya handledande studiehelheterna avses enligt propositionen träda i kraft den 1 augusti 2015.

Vid beredningen av denna regeringsproposition har man tagit i beaktande de ändringsförslag som ingår i regeringens proposition om de nya handledande utbildningshelheterna som riksdagen för tillfället behandlar. De nya handledande utbildningshelheterna införs enligt förslaget i augusti 2015, vilket betyder att i finansieringssystemet för grundläggande yrkesutbildning som föreslås träda i kraft i början av år 2017, ingår dessa nya utbildningshelheter, det vill säga handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv. De orienterande och förberedande utbildningar som följer gällande bestämmelser och avses i 3 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning, dvs. orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen, utbildning som förbereder för den grundläggande yrkesutbildningen för invandrare, undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte för handikappade studerande samt sådan undervisning i huslig ekonomi som ordnas i annan form än som grundläggande yrkesutbildning som avses i 3 § 3 mom. ingår inte i finansieringsmodellen enligt denna proposition. Ifall riksdagen inte godkänner lagförslaget som innehåller nya handledande utbildningshelheter enligt regeringens proposition, bör ändringarna tas i beaktande vid behandlingen av denna proposition.

Riksdagen behandlar regeringens proposition till riksdagen med förslag till granskning av bestämmelserna om sökande av ändring i vissa förvaltningsärenden (RP 230/2014 rd), där det föreslås ändringar i 34 § i gymnasie-

lagen och 44 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Ändringsförslag till delar av dessa paragrafer föreslås även i denna regeringsproposition, vilket ska tas i beaktande vid behandlingen av ovannämnda propositioner.

## DETALJMOTIVERING

### 1 Lagförslag

#### 1.1 Lag om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

##### 1 kap. Allmänna bestämmelser

**1 §. Tillämpningsområde.** I 1 mom. föreslås i likhet med nuvarande lagstiftning en bestämmelse om att finansiering enligt lagen beviljas för utbildning enligt de lagar som förtecknas i momentet. Den finansiering som föreskrivs i momentet avses omfatta finansiering och statsunderstöd som beviljas för driftskostnader för sådana verksamhetsformer som anges i lagarna och avskrivningar i fråga om yrkesutbildningen samt annan finansiering. Finansiering kan beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar och stiftelser eller statliga affärsverk.

I 2 mom. bestäms om kommunens kalkylerade självfinansieringsandel för gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning. Enligt 2 mom. ska tillämpningsområdet omfatta även statlig finansiering för utbildning av förvärvs- och trafikpiloter. Utbildningen av förvärvs- och trafikpiloter har finansierats inom systemet för finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning. Eftersom annan utbildning än utbildning som leder till examen eller en examensdel inte i fortsättningen är sådan utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning behövs det en separat bestämmelse om finansieringen av utbildningen av förvärvs- och trafikpiloter.

**2 §. Definitioner.** I paragrafen anges innehållet i de termer och begrepp som används i finansieringslagen. Med privat utbildningsanordnare avses enligt 1 punkten en registrerad sammanslutning, en stiftelse och ett statligt affärsverk, dock inte ett universitet enligt universitetslagen (558/2009). Enligt 49 § i universitetslagen beviljar undervisnings- och kulturministeriet universiteten finansiering för de uppgifter som det föreskrivs om i uni-

versitetenslagen inom ramen för ett anslag i statsbudgeten. Inte heller den nya finansieringslagen ska tillämpas på den utbildning som universiteten ordnar. Den gällande tolkningen framgår tydligare än tidigare av lagen. Enligt 4 § beaktas universitetens övningsskolor endast i kommunens självfinansieringsandel.

I 2 punkten definieras grundläggande yrkesutbildning. Grundläggande yrkesutbildning definieras inte explicit i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, men en indirekt definition finns i 25 § 1 mom. När priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning bestäms gäller det enligt momentet att beakta de riksfattande totalkostnader som yrkesutbildningsanordnarna har orsakats för utbildning enligt lagen om yrkesutbildning samt för utbildning som enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning förbereder för sådana yrkesinriktade grundexamina som avläggs i form av fristående examina vilka divideras med det totala antal studerande inom den nämnda utbildningen som läggs till grund för beviljandet av statsandel. När priserna per enhet beräknas beaktas enligt momentet inte kostnader för läroavtalsutbildning och inte heller studerande som genomgår sådan utbildning.

Med grundläggande yrkesutbildning avses enligt den föreslagna 2 punkten sådan annan utbildning enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning än utbildning som utifrån 20 § 2 mom. i den lagen ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Med grundläggande yrkesutbildning avses dessutom i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning avsedd utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen eller för avläggande av en examensdel samt deltagande i fristående examenstillfällen.

Examensinriktad grundläggande yrkesutbildning enligt 2 punkten kan ordnas i läroanstaltsform eller som läroavtalsutbildning. Handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning kan inte ordnas som läroavtalsutbildning. I lagbestämmelserna konstateras särskilt om bestämmelsen i fråga gäller

grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform eller grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.

Definitionen av grundläggande yrkesutbildning omfattar inte sådan examensinriktad eller handledande utbildning som med stöd av 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Till denna del skiljer sig den föreslagna definitionen från den grundläggande yrkesutbildning som avses i 25 § 1 mom. i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska inte finansieras via basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen eller effektivitetsfinansieringen, utan via särskild finansiering av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.

Enligt den bestämmelse i 3 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning som träder i kraft i augusti 2015 är grundläggande yrkesutbildning utbildning som avläggs enligt den av utbildningsanordnaren godkända läroplan som avses i 14 § i den lagen och vilken leder till en yrkesinriktad grundexamen. I 3 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning finns bestämmelser om olika utbildningar som förbereder och handleder för grundläggande yrkesutbildning och som enligt den regeringsproposition (RP 211/2014 rd) som riksdagen behandlar som bäst ska slås samman till två handledande utbildningshelheter, nämligen handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning och utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv. Definitionen av grundläggande yrkesutbildning i 2 punkten i den nya finansieringslagen är bredare än den definition av grundläggande yrkesutbildning som används i lagen om grundläggande yrkesutbildning, eftersom den föreslagna definitionen omfattar även sådan handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning och i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning avsedd utbildning som förbereder för grundläggande yrkesexamen som avläggs genom fristående examen. I lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd ut-

bildning som handleder för arbete och ett självständigt liv ordnas alltid på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning, vilket innebär att definitionen av grundläggande yrkesutbildning i den nya finansieringslagen inte omfattar denna handledande utbildning.

I 3 punkten definieras yrkesinriktad tilläggsutbildning. Yrkesinriktad tilläggsutbildning definieras inte explicit i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Med yrkesinriktad tilläggsutbildning avses enligt förslaget utbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning som förbereder för yrkesexamina eller specialyrkesexamina eller delar av dessa examina. Den statliga finansieringen av annan yrkesinriktad tilläggsutbildning än sådan som förbereder för fristående examina eller delar av dem upphör vid ingången av 2017. Yrkesinriktad tilläggsutbildning kan ordnas i läroanstaltsform eller som läroavtalsutbildning. I lagbestämmelserna konstateras särskilt om bestämmelsen i fråga gäller endast yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform eller yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.

Enligt den föreslagna 4 punkten avses med studerande som får specialundervisning en studerande som avses i 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Enligt 1 mom. i den nya 19 a § som föreslås i den regeringsproposition (211/2014 rd) som riksdagen behandlar ska studerande som för en längre tid eller regelbundet behöver särskilt stöd i sitt lärande och sina studier på grund av inlärningssvårigheter, skada, sjukdom eller någon annan orsak få specialundervisning. I 20 § 1 mom. i gällande lag finns en bestämmelse om specialundervisning.

Enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning kan undervisnings- och kulturministeriet i tillståndet att ordna utbildning bestämma att ge utbildningsanordnaren en särskild uppgift som innebär att sörja för ordnande av specialundervisning. Enligt den föreslagna definitionen ska med studerande som får specialundervisning inte avses studerande som deltar i utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Utbildning som ordnas på grund av en särskild utbild-

ningsuppgift inom specialundervisning ska inte finansieras via basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen eller effektivitetsfinansieringen, utan via särskild finansiering av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.

Enligt den föreslagna definitionen avses med studerande som får specialundervisning även en studerande som deltar i sådan utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och som förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen eller för yrkesexamen eller specialyrkesexamen och den studerande ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. I lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ingår inte någon sådan liknande skyldighet som i 20 § i gällande lag om grundläggande yrkesutbildning eller i den föreslagna 19 a § utifrån vilken undervisningen för en studerande ska ordnas som specialundervisning när de föreskrivna villkoren är uppfyllda. Den föreslagna definitionen av studerande som får specialundervisning motsvarar det som i 11 § 1 mom. i statsrådets gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreskrivs om finansiering av särskilda undervisnings- och studerandevårdstjänster i samband med yrkesinriktad tilläggsutbildning.

Med den som saknar examen efter grundskolestadiet avses enligt den föreslagna 5 punkten en studerande eller examinand som inte har avlagt studentexamen, yrkesinriktad examen eller högskoleexamen i Finland eller utomlands.

Med studerandeår avses enligt 6 punkten 365 kalenderdagar, under vilka en studerande eller examinand beaktas som grund för finansiering.

2 kap. **Allmänna bestämningsgrunder för finansiering samt kommunens självfinansieringsandel**

**3 §. Finansiering som beviljas.** I 1 mom. föreskrivs det om den finansiering som beviljas utbildningsanordnare. Finansieringen be-

står enligt förslaget av ett årligt anslag som bestäms i statsbudgeten och den därtill hörande kommunala självfinansieringsandelen för de olika utbildningsformerna med undantag för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen där finansieringen i sin helhet består av ett anslag som bestäms i statsbudgeten. Finansieringen ska bestå av allmänna medel och beviljas på kalkylerade grunder. Den finansiering som beviljas utbildningsanordnare ska enligt förslaget bestå av följande finansieringsandelar: basfinansieringsandel, prestationsfinansieringsandel och effektivitetsfinansieringsandel. Dessutom ska utbildningsanordnarna beviljas annan särskild finansiering som inte hänför sig till dessa finansieringsandelar, enligt 19 § och 26—28 §. Närmare bestämmelser om finansieringsandelarna och annan finansiering för olika utbildningsformer föreslås i 3—6 kap.

I 1 mom. föreskrivs också om fastställande av prestationer. Enligt den föreslagna bestämmelsen fastställer undervisnings- och kulturministeriet de prestationer som beaktas som grund för finansieringen till utbildningsanordnaren. Utbildningsanordnaren har rätt att söka ändring i beslutet om prestationer som beaktas.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om beräkning av finansieringsandelarna till utbildningsanordnarna. De finansieringsandelar till utbildningsanordnarna som avses i 1 mom. ska beräknas så att den lagstadgade andelen för varje finansieringsandel separeras från summan av det anslag som i statsbudgeten reserverats för finansieringsandelarna för varje utbildningsform och kommunens andel som läggs till det anslaget. Varje finansieringsandel innehåller flera olika indikatorer. För varje indikator bestäms i finansieringsförordningen antingen en egen andel av helhetsfinansieringen av finansieringsandelen eller så grundar sig beloppet för finansieringsandelens varje indikator på antalet jämförbara prestationer i förhållande till hela finansieringsandelens jämförbara prestationer (till exempel utgör basfinansieringens alla indikatorer studerandeår, varvid prestationerna för olika indikatorer är inbördes jämförbara). Vid beräkningen av prestationernas relativa andelar ska enligt förslaget beaktas vad som någon annanstans i lagen föreskrivs om

beräkningsgrunderna för prestationer och om koefficienterna. I lagen anges vilka prestationer som ska beaktas som grund för respektive finansieringsandel. Studerandeår samt avlagda examina och examensdelar är exempel på prestationer som ska beaktas. Inom basfinansieringsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning ska ministeriet kunna inrikta studerandeårsfinansiering även på andra än kalkylerade grunder.

Vidare föreslås analogt med den nuvarande lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestämmelser om finansiering som kommunen ska få för anordnande av utbildning som avses i gymnasielagen och för anordnande av grundläggande yrkesutbildning. När de kalkylerade grunderna för finansieringssystemet ändras används i lagen inte längre definitioner med avseende på kommunens statsandel eller dess kalkylerade grund.

Med stöd av 3 mom. ska den kommunspecifika självfinansieringsandelen enligt 4 § dras av från den finansiering som beviljas kommunen. Om kommunens självfinansieringsandel är större än den kalkylerade finansiering som kommunen erhåller, betalar servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning ut summan på det sätt som föreskrivs i 49 § i lagen om statsandel för kommunal basservice med stöd av 46 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak den gällande bestämmelsen.

I 4 mom. föreslås en informativ hänvisning som gäller den ersättning för mervärdesskatt som enligt 7 § ska beviljas privata utbildningsanordnare.

I 5 mom. föreslås en informativ hänvisning till de särskilda statsunderstöd enligt 7 kap. som undervisnings- och kulturministeriet ska kunna bevilja utbildningsanordnare.

**4 §. Kommunens självfinansieringsandel.** I paragrafen bestäms om beräkandet av kommunens självfinansieringsandel. Kommunens självfinansieringsandel tillämpas enligt förslaget på finansieringen av utbildningar som föreskrivs om i 1 § 2 mom. i lagen, dvs. utbildning som avses i gymnasielagen och lagen om grundläggande yrkesutbildning

samt utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen eller en del av examen enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

I 1 mom. bestäms om fastställandet av beloppet som grundar sig på statens finansiering och som utgör en grund för fastställandet av kommunens självfinansieringsandel. Som grund för kalkylen beaktas statsfinansieringen som avses i 3 § 1 mom. i lagen och statsfinansieringen för ersättningen för mervärdesskatt till privata utbildningsanordnare i fråga om utbildning som omfattas av kommunens självfinansieringsandel. Enligt gällande bestämmelser beaktas vid beräkandet av kommunens självfinansieringsandel inte de studerande som inte har hemkommun enligt lagen om hemkommun i Finland eller som har hemkommun på Åland. En motsvarande princip följs enligt förslaget också i det nya finansieringssystemet. Enligt förslaget multipliceras det ovannämnda beloppet på statsfinansieringen med talet 0,9975, genom vilket man kalkylmässigt beaktar andelen studerande som inte har hemkommun enligt lagen om hemkommun i Finland eller som har hemkommun på Åland. Det handlar om ett kalkylmässigt avdrag som bygger på medeltalet för åren 2011–2013 för studerande utan hemkommun och åländska studerande i utbildning som omfattas av kommunens självfinansieringsandel. För närvarande bygger uppgifter om antalet studerande utan hemkommun och åländska studerande på en separat datainsamling, som man dock avstår ifrån i samband med den föreslagna finansieringsreformen. Med tanke på helheten har övergången till kalkylerade uppgifter inte en betydande inverkan på statens och kommunernas finansiering.

Till beloppet som avses i 1 mom. läggs därtill produkten av antalet studerandeår som studerande vid statliga läroanstalter och universitetens övningsskolor avlagt i utbildning som omfattas av kommunens självfinansieringsandel året som föregår året före finansåret och den kalkylerade statsfinansieringen per studerandeår som avses i 4 mom. Dessa utbildningar finansieras inte inom ramen för budgetanslaget som avses i 3 § 1 mom. i lagen, men dessa utbildningar omfattas dock

av kommunens självfinansieringsandel som avses i 1 § 2 mom.

I 2 mom. föreskrivs om beräkandet av kommunens självfinansieringsandel. Enligt 8 § 1 mom. i den gällande lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är kommunens självfinansieringsandel av driftskostnaderna för gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning 58,11 procent och av driftskostnaderna för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning 50 procent. Framöver grundar sig finansieringen inte längre på faktiska kostnader, och därmed fastställs kommunens självfinansieringsandel utifrån statsfinansieringen så att ovannämnda procenter för självfinansieringsandel i den gällande lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ändras till koefficienter. Enligt den föreslagna bestämmelsen är koefficienten för kommunens självfinansieringsandel 1,387 med undantag för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning, där koefficienten är 1. Till kommunens självfinansieringsandel läggs därtill beloppet som bestäms om i 3 mom.

I det nya finansieringssystemet kan man beräkna kommunens självfinansieringsandel efter att anslaget i statsbudgeten är fastställt. Beloppet på helhetsfinansieringen i utbildning som omfattas av kommunens självfinansieringsandel består av anslaget i statsbudgeten, till vilket läggs till kommunens självfinansieringsandel som beräknats enligt 2 mom.

I 2 mom. i paragrafen bestäms enligt förslaget också om kommunens invånarspecifika självfinansieringsandel. Kommunens invånarspecifika självfinansieringsandel fås genom att dividera det eurobelopp som nämns tidigare i 2 mom. med invånarantalet i hela landet den sista dagen året före det år som föregår finansåret. Den kommunspecifika självfinansieringsandelen fås genom att kommunens invånarspecifika självfinansieringsandel och ifrågavarande kommuns invånarantal den sista dagen året före det år som föregår finansåret multipliceras.

I 3 mom. föreskrivs om ett fast belopp som läggs till kommunens självfinansieringsandel. Beloppet som läggs till bygger på finanspolitiska ministerutskottets riktlinje från den 28 november 2013, enligt vilken kom-

munens självfinansieringsandel för yrkeshögskolornas driftskostnader slopas från början av 2015 och ett separat beslut gjordes om åtgärderna enligt det strukturpolitiska programmet. Enligt ministerutskottets beslut genomförs besparingarna inom statsfinansieringen för utbildningen på andra stadiet så att minskandet av statsandelsprocenten inte ökar besparingarnas effekt på finansieringen av utbildningsanordnarna. För att garantera detta bestäms att i ändringarna som framöver görs i priserna per enhet för utbildningen på andra stadiet förblir självfinansieringsandelen den samma som nu (58,11 %), med undantag för åtgärder i fråga om utbildningen på andra stadiet som avtalas om som en del av det strukturpolitiska programmet och för behandlingen av vilka ett separat beslut fattas. Koefficienterna som föreslås till följd av beslutet grundar sig på de nuvarande procentsatserna för kommunens självfinansieringsandel. Beloppet som föreslås läggas till kommunens självfinansieringsandel består av en post till följd av ändringen av finansieringen av yrkeshögskolorna (290 948 999 euro), från vilken man avdrar en post till följd av det separata beslutet om det strukturpolitiska programmet (40 600 000 euro), som fås genom att kommunernas finansieringsandel minskar mer (77,93 %) än den normala kommunfinansieringsandelen (58,11 %), varvid man avdrar ett belopp från kommunens självfinansieringsandel som motsvarar denna skillnad (77,93 % – 58,11 %). När regeringens proposition utarbetades var 2017 års kostnadsnivå inte ännu känd, varvid beloppet senare måste justeras till 2017 års nivå i fråga om posten som beror på yrkeshögskolorna, som följer 2015 års nivå. Finansieringsposten enligt det strukturpolitiska programmet separata beslut är färdigt på 2017 års nivå.

I 4 mom. föreskrivs enligt förslaget om den kalkylerade finansieringen per studerandeår som tillämpas vid beaktandet av statsfinansieringen av studerande vid statliga läroanstalter och universitetens övningsskolor som avses i 1 mom. Den föreslagna kalkylerade statsfinansieringen per studerandeår fås av priserna per enhet för 2015 genom att multiplicera talen med statens finansieringsandel (41,89 %). När regeringens proposition utarbetades var 2017 års kostnadsnivå inte ännu

känd, varvid beloppet senare måste justeras till 2017 års nivå.

**5 §. Beaktande av kostnadsnivåns förändring.** I paragrafen föreskrivs det om det finansieringsindex genom vilket den årliga höjningen av kostnadsnivån ska beaktas i budgetanslagen, i de kalkylerade beloppen enligt 4 § och i grundpriserna enligt 6 §.

I 1 mom. föreskrivs om höjning av budgetanslagen, de kalkylerade beloppen enligt 4 § samt grundpriserna enligt 6 § på basis av finansieringsindex. Enligt den föreslagna bestämmelsen höjs anslaget som beviljats gymnasier och yrkesutbildning det föregående finansåret enligt 3 § på basis av finansieringsindex. Finansieringen skulle dock inte gälla poster av engångskaraktär. Indexhöjningen gäller även kalkylerade poster enligt 4 § 3 och 4 mom. samt grundpriser enligt 6 §. Ifall indexen faller, minskas dock inte anslagen eller de andra posterna.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 1 mom. ska de ovannämnda anslagen och andra posterna höjas så att de motsvarar höjningen i kostnadsnivån enligt indexen året före det år som föregår indexets fastställelse-året. Till exempel finansåret 2017 beaktas som höjning i kostnadsnivån skillnaden mellan värdena i slutet av 2013 och i slutet av 2014. En ändring av verksamhetens omfattning kan bero till exempel på en ändring i antalet åldersklasser, invandring eller andra saker som påverkar studerandeantalets ökning. Ändringen kan också bero på en lag eller förordning som gäller ifrågavarande utbildningsuppgift eller en myndighetsbestämmelse som grundar sig på en lag eller förordning.

I 2 mom. föreskrivs att finansieringsindexet består av det inkomstnivåindex, konsumentprisindex, byggkostnadsindex samt basprisindex för hemmamarknaden som Statistikcentralen offentliggör. Närmare bestämmelser om viktningen av de index som används i finansieringsindexet för varje utbildningsform och om beaktandet av kostnadsnivåns uppgång föreslås bli utfärdade genom förordning av statsrådet.

I 3 mom. föreskrivs det om hur poängtalet för finansieringsindexet bestäms. I indexserierna har poängtalet för december 2010 angetts med talet 100. Enligt förslaget ska finansieringsindexet bestämmas utifrån index-

en enligt 2 mom. så att poängtalerna för december 2010 för indexen motsvarar poängtalet 100 för finansieringsindexet.

I 4 mom. föreslås en bestämmelse som gäller förfarandet när finansieringsindexet fastställs. Poängtalet för finansieringsindexet ska fastställas av undervisnings- och kulturministeriet. Fastställandet av finansieringsindexet är ett förfarande av teknisk natur, eftersom indexet bestäms utifrån poängtalerna för övriga index fastställda av Statistikcentralen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska undervisnings- och kulturministeriet fastställa poängtalet för finansieringsindexet före utgången av mars månad året före finansåret. Av praktiska skäl är det nödvändigt att poängtalet offentliggörs före utgången av mars månad året före finansåret. Tidtabellen för behandlingen av statsbudgeten kräver detta.

**6 §. Grundpriser för inkvartering och en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.** I paragrafen föreslås en bestämmelse om bemyndigande att genom förordning av statsrådet ange de grundprisbelopp som ska användas vid bestämmande av finansiering för inkvartering som erbjuds de studerande samt vid bestämmande av finansiering för utbildning som ordnas på grund av en i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Enligt den föreslagna 1 punkten ska grundpriset för inkvartering användas som finansieringsgrund för inkvartering som avses i gymnasielagen och i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

Enligt den föreslagna 2 punkten ska grundpriset för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning användas som bestämningsgrund för finansiering av utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift. Denna utbildning ska inte finansieras via basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen eller effektivitetsfinansieringen, utan via särskild finansiering av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.

Enligt den föreslagna 3 punkten ska även bestämmelser om koefficienterna för grundpriset för inkvartering och för grundpriset för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning utfärdas genom förordning av

statsrådet. Med hjälp av koefficienterna kan man beakta kostnadsskillnaderna mellan att ordna inkvartering och att ordna specialundervisning.

**7 §. Ersättning för mervärdesskatt till privata utbildningsanordnare.** Utifrån 1 mom. ska privata utbildningsanordnare i enlighet med principen en euro för en euro få ersättning för den mervärdesskatt enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) som utförandet av de uppgifter som föreskrivs i de lagar som gäller deras utbildningsform medför. Finansiering för mervärdesskatt ska inte beviljas i fråga om annan verksamhet som inte är sådan verksamhet som avses i lagstiftningen om utbildningsformen. Om verksamheten är sådan att det är möjligt att ansöka om skattskyldighet för mervärdesskatteplikt, ger den mervärdesskatt som verksamheten medför inte rätt till finansiering. Finansieringen är ett belopp i euro och baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet. För ändamålet reserveras i budgeten ett anslag som är separat från annan finansiering och oberoende av det anslag som avses i 3 § 1 mom. i lagförslaget. Mervärdesskattekomensationen omfattar även den kommunandel som avses i 4 §. De faktiska ersättningsgilla mervärdesskatteutgifterna enligt en privat utbildningsanordnares bokslut för varje år beaktas som grund för dimensioneringen av mervärdesskattekomensationen två budgetår senare än bokslutsåret. Kompensationsbestämmelserna och kompensationsförfarandena genomförs så att de inte medför dubbel nytta.

I 2 mom. föreslås analogt med nuläget en bestämmelse enligt vilken en privat anordnare av gymnasieutbildning inte beviljas ersättning för mervärdesskatt för anläggningsprojekt, om den nedre gräns för totalkostnaderna för ett anläggningsprojekt som anges i statsrådets förordning överskrids.

Avsikten är också att förhandla med finansministeriet så att anordnare av gymnasieutbildning framöver kan få mervärdesskatteersättning även för mervärdesskatten för anläggningsprojekt. Det vore ändamålsenligt att privata anordnare av gymnasieutbildning fick mervärdesskattekomensation eftersom det inte framöver är möjligt att få separata statsunderstöd för anläggningsprojekt som

slopas från år 2015 till följd av reformen av statsandelarna för kommunal basservice.

I 3 mom. föreskrivs det om mervärdesskattekomensation som beviljas privata anordnare av yrkesutbildning. Den i 1 mom. avsedda ersättningen till en privat anordnare av yrkesutbildning kan på ansökan höjas i fråga om mervärdesskatt för en sådan fastighet och sådana anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun har överlåtit till en privat sammanslutning eller stiftelse för verksamhet som avses i den föreslagna lagen så att höjningen motsvarar högst beloppet av den mervärdesskatt som ska betalas på grund av de överlåtelse som sker för det ändamålet.

**8 §. Finansieringskoefficienter.** I paragrafen föreslås bestämmelser om finansieringskoefficienter med vars hjälp man kan beakta kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområdena och examina inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Även den relativa viktningen för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning ska bestämmas utifrån finansieringskoefficienter som föreskrivs genom förordning. Studerande som får specialundervisning inom handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning ska beaktas med finansieringskoefficienter och inte med de koefficienter för specialundervisning som avses i den föreslagna 9 §. Finansieringskoefficienterna ska inte användas inom utbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.

Det föreslås att finansieringskoefficienterna ska justeras minst vart fjärde år. Vid behov ska de kunna justeras oftare än så. De finansieringskoefficienter som anges med stöd av bestämmelsen ska användas första gången när finansiering beviljas för finansåret 2017, vilket innebär att utifrån justeringsregleringen bör koefficienterna justeras första gången senast inför den finansiering som beviljas för finansåret 2020.

För närvarande bestäms priserna per enhet för grundläggande yrkesutbildning per utbildningsområde. De priser per enhet som bestämts per utbildningsområde graderas dessutom per examen eller utbildningsprogram och kompetensområde genom graderingar som anges genom förordning av stats-

rådet. Likaså ska priset per enhet för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning bestämmas genom graderingar som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Priserna per enhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform ska i sin tur fastslås så att det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning multipliceras med det tal enligt prisgrupp för enskilda utbildningsområden och delvis för enskilda examina som anges genom förordning av statsrådet.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska bestämmelser om finansieringskoefficienterna för olika utbildningsområden och examina utfärdas genom förordning av statsrådet. Det kommer att anges separata finansieringskoefficienter för grundläggande yrkesutbildning och för yrkesinriktad tilläggsutbildning. Nivån för finansieringskoefficienterna enligt det utkast till förordning som ingår som bilaga till regeringspropositionen motsvarar 2013 års utbildningsområdesspecifika priser per enhet samt de gällande graderingarna för grundläggande yrkesutbildning och prisgrupperna för yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt statsrådets förordning. Gällande graderingar och prisgrupper baserar sig på de faktiska kostnaderna för 2009.

**9 §. Utbildningsnivåkoefficienter, koefficienter för specialundervisning och examensdelskoefficienter.** Enligt paragrafen ska prestationerna av studerande och examinander som saknar examen efter grundskolestadiet viktas med utbildningsnivåkoefficienter. Utbildningsnivåkoefficienterna ska användas inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning men inte inom gymnasieutbildning. Prestationerna för alla finansieringsandelar ska inte viktas med utbildningsnivåkoefficienter, utan användningen av koefficienterna regleras genom bestämmelserna om beräkningsgrunderna för finansieringsandelarna för respektive form för anordnande av yrkesutbildning.

Enligt 2 mom. ska kostnaderna för specialundervisning inom yrkesutbildning beaktas genom att sådana studerandes prestationer som får specialundervisning viktas med koefficienter för specialundervisning så som föreskrivs i lagen.

De koefficienter för specialundervisning som avses i paragrafen ska inte användas inom handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning eller inom i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Studerande som får specialundervisning inom en handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning ska beaktas med de finansieringskoefficienter som avses i den föreslagna 8 §. Utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska i sin tur finansieras inom ramen för den särskilda finansiering av specialundervisning som föreskrivs i de föreslagna 25 och 26 §.

Koefficienterna för specialundervisning ska inte heller användas inom gymnasieutbildning.

Prestationerna för alla finansieringsandelar ska inte viktas med koefficienter för specialundervisning, utan användningen av koefficienterna regleras genom bestämmelserna om beräkningsgrunderna för finansieringsandelarna för respektive form för anordnande av yrkesutbildning. De koefficienter för specialundervisning som föreslås i det utkast till förordning som ingår som bilaga till regeringspropositionen motsvarar proportionellt till sin nivå de höjningar av priset per enhet som enligt gällande lagstiftning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beviljas på grundval av specialundervisning.

I 3 mom. föreskrivs det om koefficienter för examensdelarna. Examensdelarna ska viktas på basis av hur stor del av hela examen den aktuella examensdelen täcker. Det är meningen att det ska finnas tre olika slags vikt-koefficienter, och varje examensdel ska höra till någon av vikt-koefficientklasserna. Bestämmelser om vikt-koefficienterna och om till vilken vikt-koefficientklass en examensdel hör ska utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet. Med hjälp av vikt-koefficienterna blir de kostnader som en annorlunda examensdel medför för utbildningsanordnaren kommensurabla.

Bestämmelser om utbildningsnivåkoefficienterna och koefficienterna för specialundervisning ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om examensdelsko-

efficienterna ska utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

**10 §. Beaktande av studerande som grund för basfinansieringen inom gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning.** I enlighet med beslutet från ramförhandlingarna våren 2014 begränsas finansieringen av examensinriktad utbildning till tre år. Studietiden tre år motsvarar gymnasiets lärokurs och tiden för avläggande av examen enligt omfattningen av en yrkesinriktad grundexamen (180 kompetenspoäng). I den föreslagna paragrafen anges hur länge en studerande kan beaktas som grund för basfinansieringen inom gymnasieutbildning och inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform. Enligt propositionen riktas begränsningen tre år enligt rambeslutet till basfinansieringsandelen men inte till prestationsfinansieringsandelen eller till effektivitetsfinansieringsandelen.

Enligt 1 mom. ska en studerande som saknar examen efter grundstadiet när utbildningen inleds beaktas i finansieringen av yrkesinriktade grundexamina som grund för basfinansieringen under en period av högst tre studerandeår och övriga studerande dock högst under två studerandeår. I finansieringen av gymnasieutbildning beaktas studerande som grund för basfinansieringen under tre studerandeår. Bestämmelsen drar inte upp någon tidsgräns för den studerandes studierätt, som regleras genom 24 § 1 mom. i gymnasielagen och 31 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

Bestämmelserna i 15 och 21 § ska tillämpas vid beräkningen av studerandeår. När studerandeåren beräknas ska alla kalenderdagar beaktas från den dag studierna inleddes till den kalenderdag då den studerande avlägger examen eller slutför den handledande utbildningen eller avbryter sina studier. Om en studerande har anmält sig som frånvarande någon termin innebär detta att både tiden för slutförandet av studierna och den tid som beaktas som grund för basfinansiering förlängs.

I 1 mom. föreslås en särskild bestämmelse om hur en studerande som avlägger yrkesinriktad grundexamen och som redan avlagt en examen efter grundskolestadiet ska beaktas som grund för basfinansieringen. Studerande

som redan tidigare avlagt en examen har i regel förvärvat sådant kunnande som kan identifieras och erkännas som en del av den examen som ska avläggas. Identifiering och erkännande av tidigare förvärvat kunnande ska följaktligen kunna förkorta den tid som används för att avlägga examen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska andra studerande än studerande som avlägger yrkesinriktad grundexamen och som saknar examen efter grundskolestadiet när de inleder utbildningen beaktas som grund för basfinansieringen under en period av högst två studerandeår.

En studerande anses sakna examen efter grundskolestadiet, om han eller hon inte har haft någon examen efter grundskolestadiet när han eller hon inledde den utbildning som avses i bestämmelsen. En studerande ska anses sakna examen efter grundskolestadiet så som avses i bestämmelsen även om han eller hon under utbildningstiden avlägger någon annan examen efter grundskolestadiet. Den föreslagna bestämmelsen är motiverad för att den tid som berättigar till basfinansiering inte ska ändras mitt under det att examen avläggs.

De tidsgränser som föreskrivs i paragrafen är examensspecifika och ska inte tillämpas på utbildning som förbereder för gymnasieutbildning eller på handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. Om en studerande har avbrutit sina studier och börjar avlägga en ny yrkesinriktad examen, ska de studerandeår som använts med tanke på den första examen inte beaktas när tidsgränserna för den nya examensinriktade utbildningen fastställs. För gymnasieutbildning gäller att oberoende av om anordnaren av gymnasieutbildning byts kan en studerande beaktas som grund för basfinansieringen under en tid av sammanlagt högst tre studerandeår.

De tidsgränser som anges i paragrafen ska gälla endast i fråga om basfinansieringsandelen. Examina och examensdelar som avlagts efter tidsgränsernas slut ska kunna räknas som prestationer för prestationsfinansieringsandelen.

Enligt 2 mom. ska paragrafen inte tillämpas på i gymnasielagen avsedd utbildning som förbereder för gymnasieutbildning och i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. I 2 mom. finns därtill

en informativ bestämmelse enligt vilket för maximitiden för finansiering som betalas för utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning föreskrivs i 26 §.

**11 §.** *Beaktande av en studerande som studerar inom flera utbildningar som grund för finansieringen.* I paragrafen föreskrivs det om hur prestationerna för en studerande ska beaktas i en situation där den studerande samtidigt studerar inom flera utbildningar som omfattas av tillämpningsområdet för lagen. I analogi med 48 § 4 mom. i gällande finansieringslag ska enligt 1 mom. en studerande under samma tid kunna räknas som en studerande som utgör grund för finansieringen inom endast en utbildning som omfattas av tillämpningsområdet för lagen. Utifrån den gällande bestämmelsen har det dock varit oklart inom vilken utbildning en studerande räknas som grund för finansieringen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska prestationerna för en studerande beaktas som grund för finansieringen inom den utbildning som den studerande har påbörjat först. Efter det att den studerande har slutfört den utbildning som han eller hon påbörjat först ska han eller hon kunna räknas som grund för finansieringen inom den andra utbildningen, om han eller hon ännu fortsätter i den utbildningen.

I 2 mom. föreskrivs enligt förslaget om beaktande av prestationer om studeranden samtidigt studerar för en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning och för studentexamen enligt lagen om anordnande av studentexamen (672/2005). Med avvikelse från vad som föreskrivits tidigare i 1 mom. beaktas studeranden inom grundläggande yrkesutbildning enligt 4 kap., dvs. prestationerna för den studerande beaktas normalt i grund-, prestations- och effektivitetsfinansieringsandelarna i finansieringen av grundläggande yrkesutbildning av läroanstaltsform. På beaktandet av studerandeår tillämpas bestämmelserna i 10 § i lagen. Inom gymnasieutbildningen beaktas prestationerna för den studerande i grundfinansieringen enligt 16 § 6 mom. och i prestations- och effektivitetsfinansieringen enligt 17 och 18 §.

**12 §.** *Examina och examensdelar som ska beaktas som beräkningsgrund inom yrkesutbildningen.* Enligt 1 mom. är huvudregeln att de examina och examensdelar som avlagts med stöd av enligt den nya lagen finansierad utbildning som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning eller genom förberedande utbildning hos en i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning avsedd utbildningsanordnaren ska ligga till grund för prestationsfinansieringsandelen för utbildningsanordnaren. Som grund för prestationsfinansieringen ska inte få uppges examina eller examensdelar som avlagts efter t.ex. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd utbildning som finansieras som arbetskraftsutbildning eller med intäkterna av avgiftsbelagd serviceverksamhet eller i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning avsedd förberedande utbildning.

I 2 mom. föreskrivs det om finansiering av fristående examina i de fall där examen inte avläggs eller finansieras som en del av förberedande utbildning. Av gällande lydelse i 49 § 3 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet följer att en sådan del av en fristående examen som den studerande avlägger utan att delta i den förberedande utbildningen inför examen vid fastställande av finansieringen motsvarar åtta procent av ett helt studerandeårsverke. Bestämmelsen gäller yrkesexamina och specialyrkesexamina samt enligt hänvisningsbestämmelsen i 9 § i gällande lag även yrkesinriktade grundexamina som avläggs genom fristående examina. En del av examinanderna kommer inte heller i fortsättningen att delta i förberedande utbildning, utan utbildningsanordnaren kan efter personlig tillämpning som avses i 8 a § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning hänvisa personen direkt till ett examenstillfälle där han eller hon kan avlägga examen eller en examensdel. Utbildningsanordnaren kan då uppges de examina som avlagts på detta sätt som grund för finansieringen som en del av prestationsfinansieringen för grundläggande yrkesutbildning eller yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Om en examinand hänvisas till ett examenstillfälle utan personlig tillämpning i utbildningsanordnarens regi, medför examen ingen ökning av prestationsfinansieringen för

utbildningsanordnaren, eftersom utbetalning av finansieringsbeloppen alltid är kopplad till utbildningsanordnare som utfört personlig tillämpning.

Det föreslagna 3 mom. gäller situationer där en studerande eller examinand hos flera olika utbildningsanordnare har avlagt examensdelar som ingår i examen genom i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd utbildning eller i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning avsedd förberedande utbildning eller personlig tillämpning. Det ska då fastslås för vilken utbildningsanordnare avläggandet av hela examen beaktas som prestation. Bestämmelsen gäller även sådana situationer där examensdelar som ingår i examen har finansierats enligt olika finansieringsformer eller examensdelar har avlagts vid examenstillfällen utan någon personlig tillämpning.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska en examen beaktas som en prestation för den utbildningsanordnare som vars prestation i enlighet med 1 eller 2 mom. har beaktats den tidsmässigt sista i examen ingående examensdelen som en studerande eller examinand har avlagt. Med den tidsmässigt sista examensdelen avses den tidsmässigt sist avlagda examensdel utifrån vilken hela examen blir avlagd, dvs. efter vilken den studerande eller examinanden är berättigad att få ett intyg över examen. Om denna tidsmässigt sista examensdel har finansierats på annat sätt än enligt den nya lagen eller om examensdelen har avlagts direkt vid ett examenstillfälle utan någon personlig tillämpning före det, ska inte hela examen beaktas som grund för finansiering.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 4 mom. beaktas grundexamina och examensdelar som avses i 2 mom. som en del av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform och yrkesexamina och specialyrkesexamina och delar av dessa examina som en del av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Utöver denna huvudbestämmelse föreskrivs i 4 mom. om finansiering av fristående examina i situationer där examen inte avläggs eller finansieras som en del av förberedande utbildning och den utbildningsanordnare som får finansiering för grundexamen inte har till-

stånd att ordna grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform eller den utbildningsanordnare som får finansiering för yrkes- eller specialyrkesexamina inte har tillstånd att ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. I dessa situationer kan utbildningsanordnaren uppge grundexamina och examensdelar enligt 1 mom. som grund för en del av prestationsfinansieringen för grundläggande utbildning som ordnas som läroavtalsutbildning och yrkes- och specialyrkesexamina och examensdelar enligt 1 mom. som grund för en del av prestationsfinansieringen för tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.

I 5 mom. föreskrivs det om beräkningsgrunderna för prestationsfinansiering när en del av yrkes- eller specialyrkesexamen avläggs som en del av grundexamen. Enligt 13 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning och enligt 13 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning bestämmer Utbildningsstyrelsen examensgrunderna för yrkesinriktade grundexamina som ingår i examensstrukturen. Yrkesinriktade grundexamina består av examensdelar som i fristående examina utgörs förutom av yrkesinriktade examensdelar och i grundexamina inom grundläggande yrkesutbildning förutom av yrkesinriktade examensdelar också av gemensamma och fritt valbara examensdelar. I examensgrunderna anges reglerna för examinas uppbyggnad där det bestäms hur examen byggs upp av obligatoriska och valbara examensdelar. I grundexamina inom grundläggande yrkesutbildning kan i de valbara yrkesinriktade examensdelarna i vissa situationer ingå delar av yrkes- och specialyrkesexamina enligt vad som bestäms i examensgrunderna. Dessutom kan examensdelar som ingår i yrkes- och specialyrkesexamina inlemmas i de fritt valbara examensdelarna. Även vid fristående examina ingår minst en obligatorisk och en valbar examensdel i examen. Enligt examensgrunderna kan de valbara examensdelarna i vissa fall bestå av sådana delar av yrkes- eller specialyrkesexamen som den studerande avlägger som fritt valbara examensdelar som en del av yrkesinriktad grundexamen. Utbildningsanordnaren kan erbjuda möjlighet att avlägga delar av yrkes- och specialyrkesexamen inom ramen för utbild-

ningsanordnarens utbildningsutbud eller skaffa förberedande utbildning eller examenstillfällen för yrkes- eller specialyrkesexamen av en annan utbildningsanordnare. Med tanke på finansieringen handlar det dock alltid om anordnande av utbildning inom ramen för finansiering av grundläggande yrkesutbildning. Eftersom delen av yrkes- eller specialyrkesexamen då oavsett innehållet ingår i en yrkesinriktad grundexamen ska enligt momentet en sådan del av yrkes- eller specialyrkesexamen beaktas som en del av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform eller grundläggande utbildning inom läroavtalsutbildningen. Som finansieringskoefficient för examensdelen används enligt förslaget finansieringskoefficienten enligt den yrkesinriktade grundexamen som avläggs, och som examensdelens omfattning baserad på kompetenspoäng omfattningen i kompetenspoäng enligt uppbyggnadsreglerna i examensgrunderna för den yrkesinriktade grundexamen eller inom läroavtalsutbildning den examensdelskoefficient som angetts för den aktuella delen i grundexamen.

**13 §.** Beräkning av nya och sammanslagna utbildningsanordnarens finansiering. I paragrafen bestäms enligt förslaget om de prestationer som beaktas som grund för finansieringen vid beviljande av tillstånd att ordna utbildning för en ny utbildningsanordnare varvid man inte kan använda de faktiska prestationerna från åren som föregår finansåret för ifrågavarande utbildningsanordnare. I 1 mom. föreskrivs om bestämmandet av finansiering i samband med omorganisering i utbildningsanordnarens eller anordnarnas verksamhet. Enligt den bestämmelse som föreslås beaktas i fastställandet av finansieringen av en ny utbildningsanordnare de faktiska prestationerna från tidigare år för utbildningsanordnare som varit föremål för omorganisering. Bestämmelsen tillämpas när det nya tillståndet att ordna utbildning har beviljats efter det att utbildningsanordnare har slagits samman, delats upp eller efter någon annan motsvarande omorganisering av verksamheten, dvs. på basis av en sådan organisering där det är möjligt att använda de faktiska prestationerna för utbildningsanordnaren eller anordnarna som varit föremål för omorgani-

sering. När exempelvis två eller flera utbildningsanordnare sammanslås används därmed de sammanslagna anordnarnas sammanräknade prestationer som den nya utbildningsanordnarens prestationer. Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas också när ett nytt tillstånd att ordna utbildning beviljas på grund av en ändring i anordnarens ställning som juridisk person, till exempel när en anordnare i stiftelseform ombildas till aktiebolag.

Antalet studerandeår i tillståndet för en ny anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform kan avvika från antalet studerandeår i tidigare tillstånd för anordnare som varit föremål för omorganisering. I 1 mom. föreslås också en bestämmelse enligt vilken antalet prestationer som beaktas justeras så att det motsvarar den proportionella förändringen i antalet studerandeår enligt det nya tillståndet att ordna utbildning. Ändringen beaktas dock endast när antalet studerandeår avviker med över 10 procent från det sammanräknade antalet studerandeår i det eller de tillstånd att ordna utbildning som gällde året innan det nya tillståndet träder i kraft. För annan utbildning än grundläggande yrkesutbildning bestäms inte det maximala antalet studerandeår i tillståndet att ordna utbildning.

Ett nytt tillstånd att ordna utbildning kan beviljas också en sådan utbildningsanordnare som inte tidigare ordnat ifrågavarande utbildning. Då finns inte faktiska prestationer från tidigare år som kan användas som grund för fastställandet av finansieringen. Enligt det föreslagna 2 mom. ska vid fastställandet av finansieringen för en annan än en sådan ny utbildningsanordnare som avses i 1 mom. som prestationer i stället för faktiska prestationsantal användas kalkylerade prestationsantal som bygger på det uppskattade antalet studerandeår under finansåret. I fråga om en anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform ska uppskattningen grunda sig på antalet studerandeår i tillståndet med beaktande av den årliga ökningen av studerandevolymen med anknytning till att verksamheten inleds. Enligt den föreslagna bestämmelsen används kalkylerade prestationer ända tills de faktiska prestationerna för finansåret som är grund för fastställandet av finansieringen kan användas enligt föreskrif-

terna i lagen. Genom förordning av statsrådet kan man utfärda närmare bestämmelser om fastställandet och justeringen av kalkylerade prestationer.

I 3 mom. föreslås ett bemyndigande att utfärda förordning, enligt vilket det genom förordning av statsrådet är möjligt att bestämma om att höja de sammanräknade prestationerna som gäller utbildningsformen för utbildningsanordnare som sammanslås. Målet med höjningsmöjligheten är att sporra utbildningsanordnare till ändamålsenlig sammanslagning av funktioner.

Enligt 4 mom. ska det som föreskrivs i paragrafen tillämpas också om utbildningsanordnaren beviljas en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Utbildning som ordnas enligt en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen finansieras genom separat finansiering som föreskrivs om i 26 § i lagen och som grundar sig på antalet faktiska studerandeår året som föregick året före finansåret. En särskild uppgift inom specialundervisningen kan beviljas en specialläroanstalt varvid utbildningen enligt tillståndet att ordna utbildning finansieras enbart inom ramen för den separata finansieringen för specialundervisning. En särskild uppgift inom specialundervisningen kan också beviljas som begränsad, varvid man i tillståndet anger antalet studerandeår för ifrågakommande utbildningsuppgift. I detta fall tillämpas principerna i paragrafen i fråga om detta antal studerandeår.

3 kap.      **Bestämmande av finansieringen till utbildningsanordnaren för utbildning enligt gymnasielagen**

**14 §. Finansieringsandelar.** I paragrafen föreskrivs det om hur finansieringen fördelas mellan olika finansieringsandelar. I statsbudgeten beslutas det årligen om ett anslag för gymnasieutbildningen, och anslaget ska först minskas med den finansiering som föreskrivs längre fram i 19 §. Finansieringsandelarna fördelas mellan basfinansiering, prestationsfinansiering och effektivitetsfinansiering. Enligt det föreslagna 1 mom. ska basfinansieringen utgöra 49,9 procent, prestationsfinan-

sieringen 46,1 procent och effektivitetsfinansieringen 4 procent av finansieringen genom finansieringsandelarna.

En bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning föreslås i 2 mom. Det är meningen att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om hur prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen ska delas upp i mindre andelar som beviljas på basis av olika prestationer.

**15 §. Beräkning av de studerandeår som ligger till grund för finansieringen.** I 1 mom. föreskrivs det om beräkning av studerandeår som används vid beräkningen av finansieringen för olika utbildningsanordnare. Ett studerandeår ska bestå av 365 dagar då den studerande är närvarande vid utbildning, inklusive ferietider (studerandedag). Studerandedagarna per studerande beräknas på basis av faktisk närvaro. Exempelvis när en studerande har inlett studierna den 1 september och avbrutit sina studier den 30 september samma år får utbildningsanordnaren 30 studerandedagar för den studerande. Utbildningsanordnarens studerandedagar per studerande räknas samman och divideras sedan med talet 365, och på så vis fås antalet studerandeår för varje utbildningsanordnare. Vid beräkningen av studerandeår beaktas kalenderdagarna från den dag då studierna inleds till den kalenderdag då den studerande avlägger examen eller anses ha avgått. Vid beräkningen ska dock inte beaktas den tid under vilken den studerande har anmält sig som frånvarande.

**16 §. Basfinansiering.** I 1 mom. föreskrivs det om basfinansieringen och om grunderna för beviljande av basfinansiering. Basfinansiering ska beviljas på basis av faktiska studerandeår i gymnasieutbildning samt studerandeår i utbildning som förbereder för gymnasieutbildning samt på basis av slutförda studier (prestationer). Till studierna räknas också studier som avses i 11 § 2 mom. Till studerandeåren ska räknas studerandeåren inom utbildning som förbereder för gymnasieutbildning. Den basfinansiering för gymnasieutbildning som beviljas på basis av studerandeår ska höjas på grundval av tillgängligheten. För gymnasieutbildning som ordnas i utlandet beviljas finansiering endast i fråga

om de studerande som har hemkommun i Finland.

Prestationerna beräknas utgående från de faktiska prestationerna för året före det år som föregår finansåret.

Vid beräkningen av de faktiska studerandeåren beaktas med olika koefficienter åldern för dem som inlett gymnasieutbildning samt studerandeår som avlagts av studerande utan hemkommun som studerar i Finland. Bestämmelsen ska tillämpas både när studerandeåren i gymnasieutbildning beräknas och när studerandeåren i utbildning som förbereder för gymnasieutbildning beräknas. Det är meningen att det genom förordning av statsrådet ska föreskrivas att vid beräkningen av studerandeår i gymnasieutbildning ska de som inlett sina studier innan de fyllt 18 år beaktas med koefficienten 1 och de som varit minst 18 år beaktas med koefficienten 0,58.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om koefficienten för prestationer för studerande som studerar i internet, vilken motsvarar koefficienten för studerande under 18 år.

I 5 mom. föreslås bestämmelser om tillgänglighetsförhöjning för utbildningsanordnare. En utbildningsanordnare som uppfyller kriterierna ska kunna få tillgänglighetsförhöjning.

En utbildningsanordnare ska kunna få tillgänglighetsförhöjning, om det sammanlagda antalet studerandeår för dem som inlett studierna innan de fyllt 18 år för alla utbildningsanordnare av utbildning som ordnas i kommunen understiger 200 inom finsk- eller svenskspråkig utbildning. Till dem som inlett sina studier innan de fyllt 18 år räknas studerande vid internatskola oavsett ålder. Antalet studerande ska räknas separat för finsk- och svenskspråkig utbildning. En utbildningsanordnare ska få tillgänglighetsförhöjning till förhöjt belopp för fjärrort, om utbildningen ordnas i en kommun där fjärrortstalet enligt 26 § i lagen om statsandel för kommunal basservice är högre än 1,2. Om utbildningsanordnaren ordnar utbildning på flera än en kommuns område, ska en eventuell tillgänglighetsförhöjning beräknas kommunvis på basis av antalet studerandeår i de enskilda verksamhetsställena. Det är meningen att bestämmelser om beräkning av tillgänglighets-

förhöjningen ska utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med stöd av 6 mom. ska en anordnare av gymnasieutbildning beviljas finansiering på basis av slutförda studier enligt 20 § 4 mom. i gymnasielagen, om en studerande utan studentexamen har slutfört studierna. Dessa prestationer ska räknas samman och omvandlas till studerandeår med hjälp av en koefficient som anges genom förordning av statsrådet. Om studeranden samtidigt avlägger en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning och studentexamen enligt lagen om anordnande av studentexamen (672/2005), omvandlas gymnasiestudierna som studeranden avlagt till antal studerandeår med en koefficient.

Studier som tidigare fullgjorts inom en annan utbildning och som räknas till godo i den studerandes prestationer ska inte kunna räknas in i antalet studier som anmäls, vilket gäller även för närvarande. Det är meningen att genom förordning av statsrådet föreskriva att slutförda studier ska omvandlas till studerandeår med koefficienten 0,09, som motsvarar den nuvarande finansieringsnivån där finansieringen för en studieprestation utgör en femtondel av finansieringen för dem som inlett studierna som 18-åringar.

Enligt 6 mom. höjs studerandeår för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning med en koefficient. Avsikten är att genom förordning av statsrådet bestämma att studerandeår för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning höjs med koefficienten 2,75. Finansieringen av utbildning som förbereder för gymnasieutbildning kommer i sin helhet från grundfinansieringen, varvid koefficienten har beräknats för att beakta den totala finansieringen av utbildningen. Finansieringsnivån har höjts från den nuvarande finansieringen av utbildning som förbereder för gymnasieutbildning, för att finansieringen ska göra det möjligt att minska studiegrupperna och trygga bättre stödåtgärder som studerandena behöver.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om beräkningen av de finansieringsgrunder som avses i paragrafen och om deras inbördes fördelning samt om de kriterier som ligger till grund för finansiering som beviljas enligt kalkylerade grunder.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om koefficienterna, tillgänglighetsförhöjningen och den språkliga tillgänglighetsförhöjningen.

Med beräkning av finansieringen avses beräkning per utbildningsanordnare av de prestationer som används som grund för finansieringen.

Med inbördes fördelning av beräkningsgrunderna avses hur det anslag som bestäms i statsbudgeten fördelas mellan beräkningsgrunderna inom finansieringsandelarna. Exempelvis för prestationsfinansieringen är det meningen att genom förordning av statsrådet utfärdade bestämmelser om att det anslag som reserverats för prestationsfinansieringsandelen i fråga om gymnasieutbildning ska fördelas mellan studentamina samt gymnasiets lärokurs så att det för vardera finansieringsgrunden reserveras finansiering motsvarande 50 procent av det totala anslag som reserverats för finansieringsandelen.

Med beräkningskriterier för finansieringen avses de kriterier som används vid beräkningen utifrån vilka prestationerna beaktas vid beräkningen, exempelvis den tillgänglighetsförhöjning som utbildningsanordnaren får för fjärrort.

Med koefficient avses det tal med vilket prestationerna viktas. Exempelvis prestationerna av dem som fyllt 18 år beaktas med koefficienten 0,58 vid beräkningen av studerandeår.

**17 §. Prestationsfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om prestationsfinansiering för anordnare av gymnasieutbildning. Prestationsfinansiering ska beviljas på basis av prestationerna, dvs. avlagda studentamina samt slutförande av gymnasiets lärokurs enligt 7 § i gymnasielagen. En studerande som med godkänt betyg slutfört de riksomfattande lärokurserna i läroämnena som ingår i läroplanen och fått gymnasiets avgångsbetyg för detta ska anses ha slutfört hela gymnasiets lärokurs. På motsvarande sätt räknas prestationerna för Reifeprüfung-examen och International Baccalaureate-examen (IB-examen) som enligt 17 § i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) är examina som till nivån motsvarar studentexamen. Utöver hela IB-examen bestäms en del av dess prestationsfinansiering av studier som leder till

IB-examen (intyg som beviljas för studierna high level och standard level enligt läroplanen för Pre-International Baccalaureate). Reifeprüfung-examen utgör däremot en helhet och kan inte lösgöras från de studier som föregår den. Prestationsfinansieringen för dessa studier bestäms därför enbart på basis av Reifeprüfung-examen. Närmare bestämmelser om beräkning av prestationer som motsvarar studentexamen i Finland ska enligt förslaget utfärdas genom förordning. För gymnasieutbildning som ordnas i utlandet beviljas finansiering endast i fråga om de studerande som har hemkommun i Finland.

Prestationerna ska beräknas utifrån det aritmetiska medelvärde för tre år. Det aritmetiska medelvärde fås genom beräkning utgående från medelvärdet för året före det år som föregår finansåret och de två åren före det förstnämnda året.

Vid beräkningen av prestationsfinansieringen beaktas de studerandes prestationer med olika koefficienter för sådana som inlett gymnasiestudierna innan de var 18 år och sådana som fyllt 18 år när de inledde studierna samt prestationerna av studerande utan hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun (201/1994) som studerar i Finland och av vilka avgifter kan tas ut med stöd av 28 § 4 mom. i gymnasielagen. Studerande vid internat beaktas med koefficienten för studerande under 18 år oavsett studerandens ålder. Om studeranden samtidigt avlägger en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning och studentexamen enligt lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) beaktas studerandena med koefficienten för studerande under 18 år oavsett studerandens ålder. Vid beräkning av prestationer beaktas de studerandes prestationer med olika koefficienter för sådana som inlett gymnasiestudierna innan de var 18 år och sådana som fyllt 18 år när de inledde studierna. I gymnasieundervisning i Finland som avses i 28 § 4 mom. i gymnasielagen beaktas prestationerna för studerande utan hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun med koefficienten för studerande under 18 år oavsett studerandens ålder.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om beräkningen av de finansieringsgrunder som avses i paragrafen

och om deras inbördes fördelning samt om de kriterier som ligger till grund för finansiering som beviljas enligt kalkylerade grunder.

**18 §. Effektivitetsfinansiering.** I 1 mom. föreskrivs det om effektivitetsfinansiering för utbildningsanordnare. Utbildningsanordnare ska beviljas effektivitetsfinansiering på basis av de studerandes placering inom fortsatt utbildning, minskning av antalet som avbryter sina gymnasiestudier och poängsättning av förfrågan om studerandes välfärd. För gymnasieutbildning som ordnas i utlandet beviljas finansiering endast i fråga om de studerande som har hemkommun i Finland.

I 2 mom. anges från vilken tid de prestationer som används vid beräkningen av effektivitetsfinansiering ska beaktas. Prestationerna med avseende på studerande inom fortsatta studier beräknas på basis av det aritmetiska medelvärde av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret. Uppgifter om studerande som avlägger tilläggsstudier utomlands fås inte från myndighetsregistren. På grund av detta samlar statsunderstödsmyndigheten uppgifter av utbildningsanordnarna genom en separat förfrågan. Poängsättningen av förfrågan om studerandes välfärd beräknas utifrån året före det år som föregår finansåret. Minskningen av antalet som avbryter sina gymnasiestudier beräknas utgående från uppgifterna för året före det år som föregår det år som föregår finansåret och för året före det år som föregår finansåret.

I gymnasieundervisning i Finland som avses i 28 § 4 mom. i gymnasielagen beaktas prestationerna för studerande utan hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun med koefficienten för studerande under 18 år oavsett studerandens ålder. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om beräkningen av finansieringsgrunderna enligt paragrafen och om deras inbördes fördelning samt om de kriterier som ligger till grund för finansiering som beviljas enligt kalkylerade grunder. Det är meningen att genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet utfärda bestämmelser om de påståenden i och den poängsättning av den riksomfattande förfrågan om studerandes välfärd som ska beaktas vid beräkningen av finansieringsandelen för gymnasieutbildning.

**19 §. Särskild finansiering som beviljas anordnare av gymnasieutbildning.** Enligt 1 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet bevilja inkvarteringsfinansiering för en sådan anordnare av gymnasieutbildning vars utbildningsform går ut på att ordna utbildning vid en internatskola. Enligt förslaget ska gymnasiets inkvarteringsfinansiering beräknas så att grundpriset enligt 6 § multiplicerat med 1,73 multipliceras med det antal studerandeår som räknas in för de studerande som får inkvartering. Med studerande som får inkvartering avses studerande som får avgiftsfri inkvartering och dagliga avgiftsfria måltider enligt 28 § i gymnasielagen.

Enligt 2 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet kunna bevilja anordnare av gymnasieutbildning finansiering som är beroende av provning. För finansiering som är beroende av provning reserveras högst 0,5 procent av det anslag som det beslutats om i statsbudgeten, vilket motsvarar det belopp på ca 3,5 miljoner euro som för närvarande delas ut som behovsprövad höjning. Varje utbildningsanordnare ska kunna beviljas finansiering som är beroende av provning utan avbrott i högst tre år. Det är inte meningen att finansiering som är beroende av provning ska bli en sådan permanent form av tilläggsfinansiering för utbildningsanordnaren som kan användas för att finansiera kostnader som hänför sig till fullgörandet av utbildningsuppgiften. Avsikten är således att förhindra överlappande finansiering. Till en början ska utbildningsanordnarna kunna beviljas finansiering som är beroende av provning för de merkostnader som strukturreformen och den strukturella utvecklingen av nätverket av anordnare samt den strukturella utvecklingen i övrigt medför. Syftet med finansiering som är beroende av provning är att jämnar ut de extra kostnaderna för utbildningsanordnarna. Merkostnader för organisationsförändringar och tillfälliga förändringar i antalet studerande samt successiv anpassning av verksamhetsförutsättningarna är exempel på sådana kostnader. Utbildningsanordnarna ska kunna beviljas finansiering som är beroende av provning för att betydande bildningspolitiska mål ska kunna uppnås. Det totala beloppet av finansiering som är beroende av provning ska, liksom för närvarande, bestå av det

sammanlagda beloppet enligt undervisnings- och kulturministeriets beslut.

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en utbildningsanordnare finansiering som är beroende av prövning på basis av en särskild utbildningsuppgift. För finansiering som är beroende av prövning för en särskild utbildningsuppgift reserveras högst 0,95 procent av det anslag som det beslutas om i statsbudgeten. Den tidsgräns på tre år som tillämpas på annan behovsprövad finansiering ska dock inte tillämpas på sådan finansiering som är beroende av prövning som beviljas på basis av en särskild utbildningsuppgift.

4 kap. **Bestämmande av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform och utbildning som ordnas med stöd av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning**

**20 §. Finansieringsandelar.** I den föreslagna paragrafen föreskrivs det hur man inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform ska fördela budgetanslaget mellan de finansieringsandelar som anges i 3 § 1 mom., dvs. mellan basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen.

I 1 mom. anges de poster som före fördelningen på finansieringsandelarna ska dras av från det anslag för grundläggande utbildning i läroanstaltsform som det beslutats om i budgeten. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska det anslag som bestämts i budgeten minskas med den finansiering för utbildning på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som avses i 26 §, med den finansiering beroende av prövning som avses i 27 §, den inkvarteringsfinansiering som avses i 28 § samt sådan utebliven finansiering som avses i 54 §. Utbildning enligt en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska finansieras via särskild finansiering baserad på grundpriset för den särskilda utbildningsuppgiften inom specialundervisning och inkvarteringsarrangemang ska finansieras via särskild finansiering baserad på grundpriset för inkvartering.

Det anslag som återstår efter avdragen ska enligt förslaget fördelas så att basfinansieringsandelen utgör 49,9 procent, prestationsfinansieringsandelen 44,1 procent och effektivitetsfinansieringsandelen 6 procent. De föreskrivna procentuella andelarna ska med beaktande av övergångsbestämmelserna för åren 2017–2020 tillämpas fullt ut första gången på den finansiering som beviljas för finansåret 2021.

Enligt den föreslagna bestämmelsen avdras från anslaget som bestäms i budgeten även den uteblivna finansiering som avses i 54 §. Med detta avses sådana finansieringsposter som betalas retroaktivt om det efter att tidsfristen för rättelseyrkande gått ut har kommit fram sådana uppgifter som påverkar finansierings belopp som utbildningsanordnaren inte har känt till. Betalning av utebliven finansiering kan också grunda sig på rättelseyrkande eller besvär gällande finansieringen som beviljats i ett beslut. I det proportionella finansieringssystemet innebär ökandet av finansieringsbeloppet för en utbildningsanordnare på grund av prestationer som saknats att övriga anordnare betalats för mycket finansiering under ifrågavarande finansår. Finansieringsposter som betalas retroaktivt tas dock enligt förslaget i beaktande vid beviljande av finansiering nästa möjliga finansår eftersom det inte är motiverat att ändra finansieringen som redan beviljats alla utbildningsanordnare för finansåret på grund av utebliven finansiering för en viss utbildningsanordnare.

En bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning föreslås i 2 mom. Det är meningen att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om hur prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen ska fördelas på mindre andelar som beviljas på basis av olika prestationer. Enligt den bestämmelse som föreslås i förordningen ska 40 procent av prestationsfinansieringsandelen beviljas på basis av examina och 60 procent på basis av examensdelar och utbildningsdelar i en handledande utbildning. Av den totala finansieringen baserad på finansieringsandelar beviljas således 20 procent på basis av examina och 24,1 procent på basis av examensdelar och utbildningsdelar i en handledande utbildning. Av effektivitetsfinansieringsandelen ska 8/12

beviljas på basis av resultatindikatorn, 1/12 på basis av förfrågan om studerandes välfärd, 1/12 på basis av studerandes arbetslivsrespons och 2/12 på basis av minskning av avbrutna studier. Även dessa föreskrivna procentuella andelar ska med beaktande av övergångsbestämmelserna för åren 2017—2020 tillämpas fullt ut första gången på den finansiering som beviljas för finansåret 2021.

**21 §. Beräkning av de studerandeår som används som grund för finansieringen.** Enligt definitionen av studerandeår i 2 § 6 punkten i lagförslaget består ett studerandeår av 365 kalenderdagar under vilka en studerande eller examinand beaktas som grund för finansieringen. I 21 § föreskrivs det närmare om beräkningen av studerandeår i grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform.

När studerandeåren beräknas ska enligt den föreslagna bestämmelsen alla kalenderdagar beaktas från det att studierna inleds till den kalenderdag då den studerande avlägger examen eller slutför den handledande utbildningen eller anses ha avgått. Den tid som ingår i studerandeåren ska börja räknas från den dag då studierna inleds och på motsvarande sätt ska den avslutas den dag då examen avläggs eller den studerande avgår. Som tid som ingår i studerandeåren ska räknas alla kalenderdagar inom denna period, inklusive helgdagar, ferietider och eventuella andra avbrott i studierna på grund av t.ex. sjukfrånvaro. Som tid som ingår i ett studerandeår räknas både den dag då studierna inleds och den dag då examen avläggs, men inte den dag från och med vilken den studerande anses ha avgått.

Enligt gällande lydelse i 31 § 2 mom. i lagen om yrkesutbildning anses en studerande ha avgått, om han eller hon inte har slutfört sina studier inom den tid som nämns i 1 mom. i den paragrafen. Enligt 1 mom. ska en studerande slutföra sina studier inom en tid som med högst ett år får överskrida den tid som studierna avses omfatta, om inte den studerande av grundad anledning beviljas förlängning. Enligt andra meningen i 2 mom. anses även en studerande som utan att anmäla giltigt skäl uteblir från undervisningen ha avgått, om det är uppenbart att han eller hon inte har för avsikt att fortsätta studierna. I den regeringsproposition som riksdagen be-

handlar som bäst och som gäller nya handledande utbildningshelheter (RP 211/2014 rd) föreslås det att dessa bestämmelser om studietiden ändras så att det i 31 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning föreskrivs om studietiden för examensinriktad utbildning, i 2 mom. om studietiden för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning och i 3 mom. om studietiden för utbildning som handleder för arbete och ett självständigt samt att gällande 2 mom. blir 4 mom.

Enligt hänvisningsbestämmelsen i 11 § 8 punkten i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ska bestämmelserna i andra meningen i 31 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning om när en studerande kan anses ha avgått tillämpas på utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Utöver de fall som regleras i lag ska en studerande anses ha avgått också när han eller hon själv har meddelat utbildningsanordnaren att han eller hon avbryter studierna och avgår från läroanstalten.

Det föreslås att bestämmelser om den studerandes rätt att anmäla sig som frånvarande fogas till lagen om grundläggande yrkesutbildning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en studerande kunna anmäla sig som frånvarande en termin åt gången. I 21 § 1 mom. i den föreslagna lagen föreskrivs det också om hur anmälan som frånvarande ska beaktas i beräkningen av studerandeåren. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska vid beräkningen av studerandeår inte beaktas kalenderdagarna under de terminer då den studerande i enlighet med 31 b § i lagen om grundläggande yrkesutbildning har anmält sig som frånvarande studerande.

Det ska inte gå att anmäla sig som frånvarande från i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning avsedd utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs genom fristående examen. I utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen kan det dock i praktiken ingå längre perioder då den studerande inte deltar i den förberedande utbildningen. Vid beräkningen av studerandeår ska enligt den föreslagna bestämmelsen då inte beaktas kalenderdagarna under en sådan oavbruten period av minst 45 kalenderdagar under vil-

ken den studerande inte har deltagit i utbildning som förbereder för examen eller en examensdel eller i ett fristående examenstillfälle. Om en studerande har ett sådant uppehåll på minst 45 dagar i sina studier, ska inräkningen av de kalenderdagar som beaktas vid beräkningen av studerandeåren avslutas med den dag då den studerande sista gången för uppehållet deltog i utbildning som förbereder för examen eller en examensdel eller i ett fristående examenstillfälle. Kalenderdagar som beaktas vid beräkningen av studerandeåren ska fortsätta räknas in på nytt från och med den kalenderdag då den studerande första gången efter uppehållet deltar i utbildning som förbereder för examen eller en examensdel eller i ett fristående examenstillfälle.

**22 §. Basfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för basfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform. För basfinansieringsandelen ska som prestationer beaktas de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret vilka viktas med finansieringskoefficienter samt, när det gäller studerandeåren för studerande som fått specialundervisning, med koefficienter för specialundervisning. Antalet prestationer som beaktas ska dock vara knutet till det maximala antalet studerandeår enligt tillståndet att ordna utbildning.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om beräkning av det totala antal prestationer som ska beaktas som grund för basfinansieringsandelen. Enligt den föreslagna bestämmelsen fås det totala antal studerandeår som ska beaktas genom att de antal prestationer som avses i 1—3 mom. räknas samman. Det totala antal studerandeår som ska beaktas som prestationer beräknas i praktiken så att prestationsmängden studerandeår viktade med finansieringskoefficienterna fastställs enligt 2 mom. och till detta läggs den i 3 mom. avsedda prestationsmängden studerandeår för studerande som fått specialundervisning viktade med koefficienten för specialundervisning. De prestationsmängder som beräknats utifrån 2 och 3 mom. ska dock kunna minskas enligt 5 mom., om antalet oviktade studerandeår har överskridit det maximala antalet studerandeår enligt det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska som prestationer beaktas de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret viktade med finansieringskoefficienterna enligt 8 §. Som studerandeår beaktas enligt förslaget både studerandeåren inom examensinriktad utbildning och studerandeåren inom handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. Studerandeåren ska viktas med de koefficienter som avses i 8 § och som beaktar kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområdena, examina och handledande utbildning. De föreslagna finansieringskoefficienterna presenteras i det utkast till förordning som ingår som bilaga till propositionen.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska som beräkningsgrund för basfinansieringsandelen också beaktas studerandeåren för de studerande som fått specialundervisning och som avlägger en yrkesinriktad grundexamen, och då så att studerandeåren viktas med den koefficient för specialundervisning som avses i 9 §. Det föreslagna 3 mom. ska inte tillämpas i fråga om handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. För studerande som fått specialundervisning och genomgår en handledande utbildning föreslås det att det fastställs en särskild finansieringskoefficient för handledande utbildning, vilket innebär att specialundervisning inom handledande utbildning beaktas redan i det antal prestationer som avses i 2 mom.

Undervisningen för en studerande ges inte i alla situationer som specialundervisning under hela tiden för avläggande av examen eller fullgörande av handledande utbildning, eftersom behovet av specialundervisning kan uppkomma eller upphöra mitt under studierna.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs det om när ett studerandeår ska anses ha fullgjorts av en studerande som fått specialundervisning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska ett studerandeår anses ha fullgjorts av en specialstuderande under de kalenderdagar då den individuella plan för hur undervisningen ska ordnas (IP) som avses i 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är i kraft. Även för närvarande villkoras finansieringen av specialundervisning av att det utarbetas en individuell plan för hur undervisningen ska ordnas och att planen är i kraft. Bestämmel-

serna i 4 mom. ska tillämpas på både examensinriktad utbildning och handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning.

I lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning finns inte några bestämmelser om utarbetande av en individuell plan för hur undervisningen ska ordnas. Enligt 2 § 4 mom. i lagförslaget avses med studerande som får specialundervisning studerande som deltar i sådan utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen och som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska ett studerandeår när det gäller en studerande som deltar i utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen anses ha fullgjorts av en studerande som får specialundervisning under de kalenderdagar då utbildningsanordnaren riktat dessa undervisnings- eller studerandevårdstjänster till den studerande. Ett studerandeår ska anses ha fullgjorts av en studerande som får specialundervisning under tiden mellan de kalenderdagar då den studerande har rätt att få dessa tjänster. Utbildningsanordnarens totala antal studerandeår anges i tillståndet att ordna utbildning. I tillståndet att ordna utbildning kan dessutom anges studerandeårskvoter för exempelvis anordnande av utbildning enligt en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning med stöd av 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Enligt gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet beräknas finansieringen för finansåret enligt det genomsnittliga antalet studerande. För grundläggande yrkesutbildning beräknas finansieringen dock högst i enlighet med det totala antal studerande som anges i tillståndet att ordna utbildning.

I 5 mom. föreslås således en bestämmelse enligt vilken antalet studerandeår som ska beaktas som prestationer för basfinansieringsandelen alltså ska vara knutet till det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska som prestationer beak-

tas högst det antal studerandeår som anges i det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret och från vilket har dragits av antalet studerandeår i utbildning som med stöd av 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning ordnas på grund en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Studerandeåren i utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska dras av eftersom en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning inte finansieras inom ramen för basfinansieringsandelen.

Det antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning har inte viktats med några finansieringskoefficienter, och därför bör det totala antalet enligt tillståndet jämföras med de oviktade faktiska studerandeåren. Om de faktiska studerandeåren enligt jämförelsen överskrider det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning, ska de prestationer som beaktas, dvs. antalet faktiska studerandeår viktade med finansieringskoefficienterna och koefficienterna för specialundervisning, dras av i samma proportion som de oviktade studerandeåren överskrider det antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning. Det avdrag som görs på basis av det överskjutande antalet kommer då att riktas till alla prestationer på samma sätt. Om det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning är exempelvis 2 000 studerandeår, men de faktiska studerandeåren är 2 100, ska utbildningsanordnarens studerandeår viktade med finansieringskoefficienterna och koefficienterna för specialundervisning dras av med en andel som motsvarar det överskjutande antalet, dvs. med 5 procent.

Skillnaden mellan det faktiska antalet studerandeår under året före det år som föregår finansåret och det totala antal studerandeår som anges i det giltiga tillståndet att ordna utbildning kan också bero på förändringar i det antal studerande som anges i tillståndet att ordna utbildning för dessa två år. Om det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning har höjts, är det faktiska antalet studerandeår under året före det år som föregår finansåret sannolikt lägre än det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning. Det här innebär

att nivån på basfinansiering som beviljas på basis av det faktiska antalet studerandeår under året före det år som föregår finansåret inte motsvarar den faktiska studerandevoly-men för finansåret. Nivån på basfinansiering-  
en rättas dock då till inom ett par år så att den stämmer överens med den studerandevolym som anges i det nya tillståndet att ordna utbildning. Under en övergångsperiod ska utbildningsanordnaren vid behov kunna beviljas finansiering som är beroende av prövning på grund av att studerandevoly-men har ökat.

Om det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning har sänkts, är det faktiska antalet studerandeår under året före det år som föregår finansåret sannolikt större än det totala antal studerandeår som anges i tillståndet att ordna utbildning. Det här innebär att nivån på basfinansiering som beviljas på basis av det faktiska antalet studerandeår under året före det år som föregår finansåret är högre än den faktiska studerandevoly-men för finansåret. Nivån på finansieringen rättas då till inom ett par år så att den stämmer överens med den studerandevolym som anges i det nya tillståndet att ordna utbildning.

**23 §.** Prestationsfinansiering. I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för prestationsfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform. Avlagda examina samt avlagda yrkesinriktade examensdelar och utbildningsdelar i en handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning ska beaktas som prestationer för prestationsfinansieringsandelen.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om beräkning av det totala antal examina som ska beaktas som grund för prestationsfinansieringsandelen. Enligt den föreslagna bestämmelsen fås det totala antal examina som ska beaktas för prestationsfinansieringsandelen genom att de antal prestationer som avses i 2 och 4 mom. räknas samman. Det totala antal examina som ska beaktas som prestationer beräknas i praktiken så att utifrån 2 mom. fastställs prestationsmängden examina viktade med finansieringskoefficienter till vilken läggs den i 4 mom. avsedda prestationsmängd med utbildningsnivåkoefficienten viktade examina som avlagts av personer som saknar examen efter grundskolestadiet.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det också om beräkning av det totala antal examensdelar och utbildningsdelar som ska beaktas som grund för prestationsfinansieringsandelen. Enligt den föreslagna bestämmelsen fås det totala antal examensdelar och utbildningsdelar som ska beaktas för prestationsfinansieringsandelen genom att de antal prestationer som avses i 2—4 mom. räknas samman. Det totala antal examensdelar och utbildningsdelar som ska beaktas som prestationer beräknas i praktiken så att utifrån 2 mom. fastställs prestationsmängden examensdelar och utbildningsdelar viktade med finansieringskoefficienter till vilken läggs den i 3 mom. avsedda prestationsmängd med koefficienten för specialundervisning viktade examensdelar som avlagts av studerande som fått specialundervisning samt den i 4 mom. avsedda prestationsmängden med utbildningsnivåkoefficienten viktade examensdelar som avlagts av studerande som saknar examen efter grundskolestadiet.

I 1 mom. anges också vilken tid granskningen av de prestationer som ska beaktas gäller. Som prestationer beaktas enligt den föreslagna bestämmelsen medelvärdet av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret. Som grund för finansieringen för exempelvis finansåret 2021 används således examina samt examensdelar och utbildningsdelar som avlagts åren 2017—2019. Användningen av medelvärdet för tre år utjämnar de årliga skillnaderna i antalet avlagda examina samt examensdelar och utbildningsdelar.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska avlagda examina samt avlagda yrkesinriktade examensdelar och utbildningsdelar inom handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning viktade med finansieringskoefficienterna enligt 8 § beaktas som prestationer.

En yrkesinriktad grundexamen inom grundläggande yrkesutbildning omfattar 180 kompetenspoäng. Examen består av yrkesinriktade examensdelar omfattande 135 kompetenspoäng, gemensamma examensdelar omfattande 35 kompetenspoäng och fritt valbara examensdelar omfattande 10 kompetenspoäng. Yrkesinriktade grundexamina som avläggs genom fristående examen består enbart av yrkesinriktade examensdelar. Exa-

mensdelar i en yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen motsvarar i huvudsak de yrkesinriktade examensdelarna i en yrkesinriktad grundexamen som avläggs inom grundläggande yrkesutbildning.

Endast yrkesinriktade examensdelar ska beaktas som grund för prestationsfinansieringsandelen. Bestämmelser om yrkesinriktade grundexaminas uppbyggnad finns i statsrådets förordning (801/2014). De yrkesinriktade examensdelarnas andel i examen kan variera enligt den studerandes individuella val. Enligt förordningen kan i de fritt valbara examensdelarna ingå yrkesinriktade examensdelar, examensdelar som baserar sig på lokala krav på yrkesskicklighet, gemensamma examensdelar eller gymnasiestudier, studier som stöder förutsättningarna för fortsatta studier eller yrkesmässig utveckling eller individuella examensdelar som baserar sig på kunnande som förvärvats via arbetserfarenhet. Av dessa fritt valbara examensdelar ska de yrkesinriktade examensdelar som kan vara examensdelar i en yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen kunna räknas som grund för prestationsfinansieringen. Som grund för prestationsfinansieringen ska också kunna räknas examensdelar som baserar sig på lokala krav på yrkesskicklighet, vilka till sin karaktär motsvarar yrkesinriktade examensdelar.

Enligt statsrådets förordning om yrkesinriktade grundexaminas uppbyggnad kan Utbildningsstyrelsen i examensgrunderna bestämma att högst 15 kompetenspoäng av yrkesinriktade examensdelar anvisas för fritt valbara examensdelar. Om en studerande använder denna individuella valmöjlighet att som fritt valbara studier fullgöra exempelvis gemensamma examensdelar eller gymnasiestudier, minskar detta omfattningen av yrkesinriktade examensdelar i den yrkesinriktade grundexamen. Med beaktande av olika alternativ för examens uppbyggnad kan omfattningen av yrkesinriktade examensdelar i en yrkesinriktad grundexamen vara 120—145 kompetenspoäng, dvs. 66—81 procent av examens totala omfattning.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska examina samt examensdelarna och utbildningsdelarna viktas med de finansieringskoefficienter som

avses i 8 §. På så vis beaktas kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområdena, examina och handledande utbildning. Vid viktningen används samma finansieringskoefficienter som vid viktningen av de studerandeår som ska beaktas som prestationer för basfinansieringsandelen.

I 3 mom. föreskrivs det om hur studerande som fått specialundervisning ska beaktas som grund för prestationsfinansieringsandelen. Som prestationer ska enligt förslaget beaktas yrkesinriktade examensdelar som avlagts av studerande som fått specialundervisning, och då så att examensdelarna viktas med vikt-koefficienten för specialundervisning. Det föreslagna 3 mom. ska inte tillämpas i fråga om handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. För studerande som fått specialundervisning och genomgår en handledande utbildning föreslås det att det fastställs en särskild finansieringskoefficient för handledande utbildning, vilket innebär att specialundervisning inom handledande utbildning beaktas redan i det antal prestationer som avses i 2 mom.

I 3 mom. föreskrivs det också om när en examensdel ska anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en examensdel anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning, om den studerandes i 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedda individuella plan för hur undervisningen ska ordnas är i kraft den dag examensdelen avläggs. En examensdel ska inte anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning, om den individuella planen för hur undervisningen ska ordnas inte är i kraft den dag examensdelen avläggs, fastän planen varit i kraft tidigare under de aktuella studierna.

I lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning finns inte några bestämmelser om utarbetande av en individuell plan för hur undervisningen ska ordnas. Enligt definitionen i 2 § 4 mom. i lagförslaget avses med studerande som får specialundervisning studerande som deltar i sådan utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och förbereder för yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen och som ges särskilda undervisnings- eller studerande-

vårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en examensdel i en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen anses ha avlagts av en studerande som får specialundervisning, om utbildningsanordnaren har riktat dessa särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster till den studerande den dag examensdelen avlagts. Med rikta enligt bestämmelsen avses i praktiken att den studerande som får specialundervisning har rätt att få tjänsterna den dag examensdelen avläggs.

I 4 mom. föreskrivs det om hur examina samt yrkesinriktade examensdelar som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet ska beaktas som grund för prestationsfinansieringsandelen. Som prestationer ska enligt den föreslagna bestämmelsen beaktas examina som avlagts av studerande som saknar examen efter grundskolestadiet samt de yrkesinriktade examensdelar som de avlagt. Examina samt examensdelarna ska viktas med den utbildningsnivåkoefficient som avses i 10 § i den föreslagna lagen.

I det föreslagna 4 mom. anges också när en examen eller en examensdel ska anses ha avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en examen eller en examensdel anses ha avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet, om den studerande inte hade någon examen efter grundskolestadiet när han eller hon påbörjade utbildningen.

I 4 mom. anges också när den som avlägger en yrkesinriktad grundexamen genom fristående examen anses vara en person som saknar examen på andra stadiet när han eller hon deltar i ett examenstillfälle utan förberedande utbildning. I en sådan situation kan inte den ovannämnda bestämmelsen användas vid definieringen, eftersom den som avlägger examen inte påbörjar utbildning på det sätt som avses i bestämmelsen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska en yrkesinriktad grundexamen eller examensdel anses ha avlagts av en person som saknar examen efter grundskolestadiet, om examinanden saknat examen efter

grundskolestadiet när han eller hon deltog i examenstillfället.

Enligt det föreslagna 5 mom. ska examensdelar och utbildningsdelar beaktas på basis av deras omfattning. Som omfattning används kompetenspoängen enligt de examensgrunder och utbildningsgrunder som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Kompetenspoängen för examensdelarna och utbildningsdelarna bestäms i de examensgrunder och grunder för handledande utbildning som Utbildningsstyrelsen utarbetar. Omfattningen av examensdelarna anges dock inte med kompetenspoäng i grunderna för yrkesinriktade grundexamina som avläggs genom fristående examen. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska de kompetenspoäng som anges för en motsvarande yrkesinriktad examensdel i de examensgrunder som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning användas som omfattning av examensdelarna i yrkesinriktade grundexamina som avläggs genom fristående examen. Den föreslagna bestämmelsen behövs för att examensdelarna ska kunna beaktas kommensurabelt som grund för prestationsfinansieringsandelen för både grundläggande yrkesutbildning och grundexamina som avläggs genom fristående examen.

24 §. Effektivitetsfinansiering. Enligt 25 § 2 mom. i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet graderas priserna per enhet på basis av goda resultat i utbildningen. Den resultatbaserade graderingen bestäms på basis av de studerandes sysselsättning, övergång till fortsatta studier, avbrutna studier och studietider samt personalens behörighet och åtgärder för personalutveckling. Enligt 5 § i statsrådets förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet graderas priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning på basis av goda resultat i verksamheten genom en resultatindikator för utbildningsanordnaren. En genomslagskraftsmätare mäter de studerandes sysselsättning, övergång till fortsatta studier, genomströmning och avbrott i studierna. En behörighetsmätare för lärare mäter personalbehörigheten och en personalutvecklingsmätare mäter åtgärderna för personalutveckling.

Bestämmelser om beräkningsgrunderna för effektivitetsfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform föreslås i 24 §. Enligt det föreslagna 1 mom. ska resultatindikatorn, förfrågan om studerandes välfärd, studerandes arbetslivsrespons samt minskning av antalet som avbryter sina studier beaktas som prestationer för effektivitetsfinansieringsandelen. De faktiska uppgifterna för året före det år som föregår finansåret som gäller varje faktor som mäts ska användas som bestämningsgrunder för prestationerna för effektivitetsfinansiering. I 1 mom. bestäms också att som grund för effektivitetsfinansieringsandelen används uppgifter om studerande som avlägger yrkesinriktade grundexamina. I effektivitetsfinansieringen beaktas därmed inte studerande i utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning.

Resultatindikatorn enligt 1 mom. 1 punkten i förslaget motsvarar delvis det index för resultatbaserad finansiering som för närvarande föreskrivs i 25 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Resultatindikatorn ska analogt med nuläget basera sig på sysselsättning och övergång till fortsatta studier för dem som avlagt examen samt på personalens behörighet och åtgärder för personalutveckling. Jämfört med nuläget ska genomströmningen i utbildningen ha en lägre viktning i den nya resultatindikatorn, eftersom avläggande av examen ska beaktas redan i prestationsfinansieringsandelen och minskningen av avbrutna studier ska mätas med en ny mätare som tas i bruk.

Enligt 8 § i den gällande förordningen beräknas ett resultatindex för alla anordnare av grundläggande yrkesutbildning, med undantag av de anordnare för vilka den behövliga informationen inte är tillgänglig eller antalet studerande är så litet att resultatindexet inte kan beräknas på ett statistiskt tillförlitligt sätt. Enligt 5 § 3 mom. i förordningen görs graderingen av priset per enhet på basis av verksamhetens resultat för fyra femtedelar av de utbildningsanordnare som ingår i resultatindexberäkningen. I fortsättningen ska ett resultatindex dock beräknas för alla anordnare av grundläggande yrkesutbildning. Analogt med nuläget ska resultatindex dock inte beräknas för de utbildningsanordnare med en

särskild uppgift för att ordna specialundervisning som avses i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

Den förfrågan om studerandes välfärd som avses i den föreslagna 2 punkten avses vara en riksomfattande enkät som årligen riktas till studerande och där de studerande får uttrycka sin åsikt om måluppfyllelsen i utbildningen och om sitt välbefinnande. Enligt det föreslagna 3 mom. ska bestämmelser om påståendena och poängsättningen av förfrågan om studerandes välfärd utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

Påståendena i den riksomfattande förfrågan om studerandes välfärd ska relatera särskilt till målen för yrkesutbildningen och till de studerandes välbefinnande. Bestämmelser om utbildningens syfte finns i 5 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning och i 2 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Bestämmelser om studerandes välbefinnande finns i lagen om elev- och studerandevård (1287/2013), där det uppställs mål för bl.a. välbefinnandet i läroanstalten och i studiemiljön, en sund och trygg läroanstalt och studiemiljö, gemensam verksamhet, medverkan samt samarbetet mellan hemmet och utbildningsanordnaren. Lagen om elev- och studerandevård tillämpas inte på utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, men de generella mål som anges i lagen kan dock i tillämpliga delar användas som grund för påståendena i förfrågan om studerandes välfärd.

Enligt den föreslagna 3 punkten i 1 mom. ska studerandes arbetslivsrespons användas som prestationer för effektivitetsfinansieringen.

Genomströmningsindexet enligt 1 mom. 4 punkten baserar sig på den årliga ökningen av fullföljd utbildning, dvs. på hur utbildningsanordnaren genom sin verksamhet har lyckats förbättra genomströmningen i utbildningen och förhindra att de studerande avbryter sin utbildning. Syftet med införandet av en genomströmningsmätare är att sporra utbildningsanordnarna till insatser för att minska antalet studerande som avbryter utbildningen. För de förebyggande insatserna kan man dra nytta av exempelvis studerandes individuella valmöjligheter, flexibla utbild-

ningsstigar, såsom möjligheten att avlägga en examensdel i taget samt smidiga övergångar mellan handledande utbildning och examensinriktad utbildning eller från ett utbildningsområde till ett annat inom en examensinriktad utbildning.

Enligt den föreslagna bestämmelsen om bemyndigande i 3 mom. ska närmare bestämmelser om de mätare som används vid beräkningen av effektivitetsfinansieringsandelen och om beräkningen av resultatindex utfärdas genom förordning av statsrådet.

**25 §. Finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning och förhöjningskoefficienter.** I paragrafen föreskrivs det om finansieringskoefficienterna för utbildning som ordnas på grund av en i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning samt om förhöjningskoefficienterna för den. Utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska inte finansieras genom finansiering baserad på basfinansieringsandelar, prestationsfinansieringsandelar och effektivitetsfinansieringsandelar. Examensinriktad grundläggande yrkesutbildning, handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv kan ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.

Enligt 9 § 2 mom. i statsrådets gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ska i fråga om utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning priset per enhet för utbildningsanordnaren höjas för de olika utbildningsområdena med ett belopp som fås när de utbildningsområdesspecifika priserna per enhet multipliceras med 1,31. Enligt 3 mom. ska på finansieringen av undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte och på förberedande utbildning för invandrare inför den grundläggande yrkesutbildningen tillämpas det genomsnittliga priset per enhet för grundläggande yrkesutbildning multiplicerat med 1,65.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska kostnadskillnaderna mellan utbildningsområdena, examina och handledande utbildning beaktas genom att de faktiska studerandeåren viktas med finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. De finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som föreslås i det utkast till förordning som ingår som bilaga till regeringspropositionen motsvarar finansieringskoefficienterna utifrån 8 § i den föreslagna lagen, dock så att i finansieringskoefficienterna för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning beaktas i analogi med den nuvarande nivån de förhöjningar som anges i 9 § 2 och 3 mom. i statsrådets gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska också fastställas för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning och för utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv.

I 9 § 4 mom. i statsrådets gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreskrivs dessutom om andra förhöjningar för utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Enligt det gällande momentet höjs det pris per enhet som beräknats för utbildningsanordnaren enligt paragrafens 2 och 3 mom. i fråga om gravt handikappade studerande med ett belopp som fås när det genomsnittliga pris per enhet som fastställts för yrkesutbildning multipliceras med 1,12. Om ordnandet av utbildningen förutsätter att den studerande har ett personligt skolgångsbiträde, höjs priset per enhet för en sådan studerande dessutom med ett belopp som fås när det genomsnittliga priset per enhet multipliceras med 2,72.

Enligt det föreslagna 2 mom. beaktas de förhöjningar som avses i 9 § 4 mom. i statsrådets gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet genom att de faktiska studerandeåren viktas med förhöjningskoefficienter. Enligt förslaget utfärdas bestämmelser om förhöjningskoefficienterna genom förordning av statsrådet. Enligt den föreslagna bestämmelsen i förordningen ska förhöjningar beviljas för stude-

rande med svår funktionsnedsättning och om anordnandet av utbildningen förutsätter att den studerande har ett personligt skolgångsbiträde. Förhöjningskoefficienterna enligt det utkast till förordning som ingår som bilaga till propositionen motsvarar till sin nivå de nuvarande koefficienterna enligt 9 § 4 mom. i statsrådets förordning.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det också för vilken tid ett studerandeår ska anses ha fullgjorts av en studerande som är berättigad till förhöjning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska ett studerandeår anses ha fullgjorts av en studerande som är berättigad till förhöjning under tiden mellan de kalenderdagar då förhöjningsgrunden är i kraft. Både den dag förhöjningsgrunden inträder och den dag den upphör ska räknas in i studerandeåret.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska bestämmelser om finansieringskoefficienterna för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning och om förhöjningskoefficienterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

**26 §. Beräkningsgrunder för finansieringen av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för finansiering av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska finansieras utgående från de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om beräkning av det totala antal studerandeår som ska beaktas. Enligt den föreslagna bestämmelsen fås det totala antal studerandeår som ska beaktas genom att de antal prestationer som avses i 2 och 3 mom. räknas samman. Det totala antal studerandeår som ska beaktas som prestationer beräknas i praktiken så att prestationsmängden studerandeår viktade med finansieringskoefficienterna för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning fastställs enligt 2 mom. och till detta läggs de med förhöjningskoefficienter viktade i 3 mom. avsedda studerandeåren för studerande som är berättigade till förhöjningar enligt 25 § 2 mom. De prestationsmängder som beräknats utifrån 2 och 3 mom. ska dock kunna minskas enligt 4 mom., om antalet

oviktade studerandeår har överskridit det maximala antal studerandeår för utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som anges i det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret.

Enligt förslaget bestäms i 1 mom. också om den maximala finansieringstiden för examensinriktad utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. På utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning tillämpas inte bestämmelserna i 10 § om beaktandet av studerande som grund för grundfinansieringen, eftersom specialundervisningen finansieras inom ramen för separat finansiering. Enligt den föreslagna bestämmelsen beaktas en studerande som avlägger en yrkesinriktad grundexamen som grund för finansieringen högst under fyra år. Efter fyra studerandeår kan den studerandes prestationer inte längre räknas som grund för finansieringen. Enligt 31 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning ska en yrkesinriktad grundexamen avläggas inom en tid som med högst ett år får överskrida den tid som studierna avses omfatta, om inte studeranden av grundad anledning beviljas förlängning. Tidsgränsen på fyra år motsvarar den oförlängda tiden för avläggande av examen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska som prestationer beaktas de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret, viktade med de finansieringskoefficienter för en särskild uppgift inom specialundervisning som avses i 25 § 1 mom. Tiden för beaktande av prestationerna motsvarar den tid för beaktande av de prestationer som används som beräkningsgrund för basfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform. Bestämmelserna i 21 § ska tillämpas vid beräkningen av studerandeåren. På examensinriktad utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska inte tillämpas de begränsningar som enligt 11 § gäller för antalet studerandeår som ska beaktas. Studerandeåren för en studerande som deltar i utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ska

kunna räknas som grund för finansieringen under den studietid som anges i 31 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

I 3 mom. föreskrivs det om hur studerandeåren för studerande som är berättigade till förhöjningar enligt 25 § 2 mom. ska beaktas vid finansiering av utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Som prestationer beaktas enligt den föreslagna bestämmelsen studerandeåren för studerande som är berättigade till förhöjningarna och då så att studerandeåren viktas med förhöjningskoefficienterna enligt statsrådets förordning.

Som prestationer beaktas dock högst det totala antal studerandeår enligt en särskild uppgift inom specialundervisning som anges i det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret. För s.k. specialläroanstalter motsvarar detta antal studerandeår det totala antalet studerandeår enligt tillståndet att ordna utbildning. Andra läroanstalter med en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning har en i tillståndet att ordna utbildning fastställd särskild kvot för anordnande av specialundervisningen enligt den särskilda utbildningsuppgiften.

Om de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret som inte viktats med finansieringskoefficienter överskrider det totala antal studerandeår för utbildning på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som anges i det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret, ska vid minskning av de studerandeår som ska beaktas som grund för finansieringen iaktas motsvarande principer som i fråga om grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform, vilka anges i 22 § 5 mom. i den föreslagna lagen. Antalet prestationer viktade med finansieringskoefficienterna för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 26 § 2 mom. ska enligt det föreslagna 4 mom. då dras av i samma proportion som de studerandeår som inte viktats med finansieringskoefficienter överskrider antalet studerandeår enligt tillståndet att ordna utbildning. Antalet studerandeår viktade med förhöjningskoefficienterna enligt 26 § 2 mom. ska dras av på motsvarande sätt.

I 5 mom. föreskrivs det om bestämmande av finansiering av utbildning som ordnas på grund av en i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedd särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska utbildningsanordnaren beviljas finansiering till ett belopp som fås genom att grundpriset enligt 6 § för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning multipliceras med antalet prestationer enligt 4 mom., dvs. antalet studerandeår som ska beaktas.

**27 §. Finansiering som är beroende av provning.** I paragrafen föreskrivs det om finansiering som är beroende av provning. Enligt förslaget ska undervisnings- och kulturministeriet kunna bevilja en anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform finansiering som är beroende av provning på basis av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 25 § 4 mom. i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Enligt det momentet kan priset per enhet för utbildningsanordnaren höjas på samma grunder.

**28 §. Inkvarteringsfinansiering.** Enligt 25 § 4 mom. i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet höjs priset per enhet för utbildningsanordnaren på basis av att de studerande erbjuds inkvarteringsförmån. Enligt 37 § 3 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är det avgiftsfritt för den studerande att bo i studiebostäder som utbildningsanordnaren anvisar. I lagen anges dock inte i vilka situationer utbildningsanordnaren är skyldig att erbjuda studerande denna inkvarteringsförmån, utan utbildningsanordnaren får bestämma när förmånen ska erbjudas.

Bestämmelser om olika stora förhöjningar som beviljas på basis av inkvarteringsförmån finns i 10 § i statsrådets gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. I 1 mom. föreskrivs det om höjning av priset per enhet på basis av den inkvarteringsförmån som avses i 37 § 3 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning. I 2 mom. föreskrivs det om höjning av priset per enhet på basis av inkvarteringsförmån för studerande i utbildning som ordnas

på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Enligt 38 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning kan en studerande som deltar i utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning ges helpension i elevhem eller på annat inkvarteringsställe.

I 3 mom. föreskrivs det om höjning av priset per enhet i fråga om studerande som har fått den inkvartering och de måltider som hör till utbildning som ordnas vid internatskola. Enligt 37 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning har de studerande vid utbildning som ges vid internatskola förutom rätt till en avgiftsfri måltid per dag också dagligen rätt till andra avgiftsfria måltider.

Bestämmelser om inkvarteringsfinansiering föreslås i 28 §. Enligt 1 mom. ska inkvarteringsfinansiering beviljas på basis av inkvarteringsförmånen vid utbildning vid internatskola enligt 37 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning, på basis av inkvarteringsförmånen enligt 3 mom. i den paragrafen och på basis av den inkvarteringsförmån vid utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som avses i 38 § 2 mom. i samma lag. Inkvarteringsfinansiering kommer således att beviljas för samma verksamhetsformer som ligger till grund för att priset per enhet för utbildningsanordnaren höjs enligt gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det om prestationer som ska beaktas som beräkningsgrund för inkvarteringsfinansieringen. Som prestationer för inkvarteringsfinansiering beaktas enligt förslaget de studerandeår som de studerande som fått de förmåner som avses i 1 mom. har fullgjort under året före det år som föregår finansåret. Ett studerandeår anses ha fullgjorts av en studerande som fått dessa förmåner under tiden mellan de kalenderdagar då den studerande har rätt att få den nämnda förmånen. Som dagar som ska beaktas vid beräkningen av studerandeåren anses alla kalenderdagar från och med den dag förmånsrätten inträder till och med den dag den upphör. Både den dag då förmånsrätten inträder och den dag den upphör räknas således in i studerandeåret.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om beräkning av beloppet av den inkvarteringsfinansiering som beviljas en utbildningsanordnare. Enligt förslaget ska en utbildningsanordnare beviljas inkvarteringsfinansiering till ett belopp som fås genom att det grundpris för inkvartering som anges genom förordning av statsrådet multipliceras med antalet studerandeår för studerande som fått de förmåner som avses i de olika punkterna i 28 § 1 mom. och med den inkvarteringskoefficient för förmånen i fråga som anges genom förordning av statsrådet. De belopp som beräknats på detta sätt ska sedan räknas samman, varvid det totala beloppet av inkvarteringsförmånen för utbildningsanordnaren fås.

5 kap.

### **Bestämmande av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform**

**29 §. Finansieringsandelar.** I paragrafen föreskrivs det om hur budgetanslaget fördelas mellan finansieringsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning, dvs. mellan basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen. I statsbudgeten bestäms årligen det anslag som riktas till yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Anslaget ska fördelas på finansieringsandelarna på det sätt som anges i den föreslagna paragrafen. Enligt förslaget uppgår basfinansieringsandelen till 35 procent, prestationsfinansieringsandelen till 60 procent och effektivitetsfinansieringsandelen till 5 procent. I lagen föreslås också övergångsbestämmelser som gäller fördelningen mellan finansieringsandelarna under finansåren 2017—2019. Med beaktande av övergångsbestämmelserna för 2017—2019 ska dessa procentuella andelar tillämpas första gången på den finansiering som beviljas för finansåret 2020.

En bestämmelse om myndigande att utfärda förordning föreslås i 2 mom. Det är meningen att det genom förordning av statsrådet ska utfärdas bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen för finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Avsikten är att både avlagda examina och avlagda examensdelar ska påverka prestationsfinansieringsandelen.

Utbildning som förbereder för fristående examen framskrider genom att en examensdel avläggs i taget, och en del av de studerande planerar inte att avlägga hela examen utan endast en examensdel eller några examensdelar. Det är därför motiverat att största delen av prestationsfinansieringen riktas till utbildningsanordnarna på basis av examensdelar. När det gäller prestationsfinansieringen kommer de kostnader som anordnandet av förberedande utbildning medför för utbildningsanordnarna att täckas för en examensdel i taget. Om en studerande avlägger hela examen, får utbildningsanordnaren den totala finansieringen redan för examensdelarna. Dessutom får utbildningsanordnaren finansiering för avläggandet av hela examen, även om kostnaderna för anordnandet av utbildningen har täckts redan utifrån examensdelarna. Förutom för examensdelarna är det dock ändamålsenligt att bevilja prestationsbaserad finansiering också för examina för att det ska finnas en tillräckligt stark drivfjäder för att avlägga hela examen. Den betalningsandel som fördelas på basis av examen kommer dock att vara klart mindre än den andel som betalas på basis av examensdelarna.

Genom förordning av statsrådet utfärdas också bestämmelser om fördelningen av effektivitetsfinansieringsandelen. I effektivitetsfinansieringsandelen beaktas enligt förslaget förfrågan om studerandes välfärd, studerandes arbetslivsrespons samt hur många av dem som inlett utbildningen som avlagt examen.

**30 §. Beräkning av studerandeår.** I paragrafen föreskrivs det om hur studerandeåren beräknas vid yrkesinriktad tilläggsutbildning. För närvarande används studerandeårsverke som prestation för den yrkesinriktade tilläggsutbildningen. Ett studerandeårsverke är 190 arbetsdagar om minst sju timmar per studerande. I samband med revideringen av finansieringssystemet föreslås det dock att begreppet studerandeår införs inom alla former för att ordna yrkesutbildning, och inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen ersätter studerandeåren studerandeårsverken som den prestation som ligger till grund för finansieringen.

Inom yrkesinriktad tilläggsutbildning består ett studerandeår av 365 kalenderdagar under vilka den studerande har deltagit i utbildning som förbereder för en fristående examen eller i examenstillfällena. Studerandeår är en kalkylerad storhet som ska användas för att bestämma finansieringen. I praktiken kan ett studerandeår inte fyllas av en enskild studerandes studier eller deltagande i yrkesprov, utan det handlar om en storhet som definierats som grund för finansieringen och som uttrycker den arbetsmängd som utbildningsanordnaren riktat till den yrkesinriktade tilläggsutbildningen.

Utbildning som förbereder för fristående examen ordnas året om. Möjligheten att inleda studierna och avsluta dem är inte bunden av terminerna vid läroanstalterna, utan studierna kan börja och upphöra på flexibelt när som helst. Yrkes- och specialyrkesexamina avläggs vanligen vid sidan om arbetet och examen kan också avläggas via examensdelar, eventuellt med uppehåll mellan delarna. Den studerande studerar inte under uppehållen utan arbetar och återupptar studierna senare. Kalenderdagarna under uppehållen beaktas inte som en del av studerandeåret.

Ett studerandeår består därför av de kalenderdagar då den studerande deltar sju timmar i utbildning som förbereder för en yrkes- eller specialyrkesexamen eller en examensdel eller deltar i utarbetandet av ett studieprogram eller en yrkesprovsplan eller i ett fristående examenstillfälle. Sjutimmarsregeln motsvarar regeln enligt gällande förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Deltagande i förberedande utbildning innebär studier enligt ett personligt studieprogram och studierna kan bestå av närundervisning, distansundervisning och inläring i arbetet. Även uppdatering av det personliga studieprogrammet, avläggande av examensdelar, handledning, rådgivning, utvärdering och återkoppling ingår i ett studerandeår.

**31 §. Basfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för basfinansieringsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet fastställa det antal prestationer som ska användas som grund

för basfinansieringsandelen följande finansår. Enligt huvudregeln ska de faktiska studerandeåren under de tre åren före det år som föregår finansåret beaktas som prestationer. Medelvärdet för tre år utjämnar de årliga skillnaderna i antalet studerandeår.

Enligt 2 mom. ska studerandeåren viktas med koefficienten enligt 9 § för de studerande som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Syftet med förhöjningen är att kompensera för de extra kostnaderna för de särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänsterna. Ett studerandeår ska anses ha fullgjorts av en studerande som fått specialundervisning under de kalenderdagar enligt 30 § då utbildningsanordnaren har riktat tjänster enligt 31 § till den studerande.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska studerandeåren för studerande som saknar examen efter grundskolestadiet viktas med utbildningsnivåkoefficienten enligt 10 §. Syftet med utbildningsnivåkoefficienten är att styra utbildningsanordnarna så att de tillhandahåller målgruppen handlednings- och rådgivningstjänster i enlighet med målen att höja befolkningens utbildningsnivå, samt att täcka kostnaderna för handledningen och rådgivningen. En studerande ska anses vara en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet, om han eller hon inte har någon examen när utbildningen inleds.

Enligt det föreslagna 4 mom. ska studerandeåren viktas med de finansieringskoefficienter som avses i 8 § och som baserar sig på kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområdena och examina.

Det årliga antalet prestationer fastställs som det sammanlagda antalet prestationer viktade med de koefficienter som beskrivs ovan.

Trots att kalkylmässighet är huvudregeln när basfinansieringsandelen bestäms ska undervisnings- och kulturministeriet enligt det föreslagna 5 mom. av grundad anledning kunna fastställa prestationer också med avvikelse från de kalkylerade grunderna. Möjligheten att avvika kan behövas exempelvis i samband med en plötslig strukturomvandling då finansiering bör riktas till vissa branscher eller regioner med avvikelse från kalkyle-

ringsbestämmelserna. I sådana situationer kan ministeriet besluta om till exempel en ökning av utbildningsanordnarens prestationer. Ministeriet kan också begränsa det antal prestationer per utbildningsanordnare som används som grund för beräkningen. Syftet med begränsningen är att stävja en okontrollerad ökning av prestationerna för enskilda utbildningsanordnare. När ministeriet fastställer prestationerna ska det trygga en regionalt rättvis fördelning av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt utbildningsbehovet.

**32 §. Prestationsfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för prestationsfinansieringsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Enligt det föreslagna 1 mom. ska medelvärdet av antalet avlagda examina och avlagda examensdelar under de tre åren före det år som föregår finansåret beaktas som prestationer för prestationsfinansieringsandelen. Användningen av medelvärdet för tre år utjämnar de årliga skillnaderna i antalet avlagda examina samt examensdelar.

Enligt 2 mom. ska examensdelarna viktas med koefficienten enligt 9 § för de studerande som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Syftet med förhöjningen är att kompensera för de extra kostnaderna för de särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänsterna. Kompensering med avseende på examensdelar är motiverad eftersom största delen av prestationsfinansieringen består av finansiering som betalas på basis av examensdelarna. Alla specialstuderande avlägger inte heller hela examen eller klarar inte av att göra det. Den kompensation som riktas till examensdelarna ersätter de faktiska kostnaderna för specialstudierna. En examensdel ska anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning, om den studerande har fått särskilda undervisnings- och studerandevårdstjänster under den förberedande utbildningen före examen.

Examensdelarna för studerande som saknar examen efter grundskolestadiet ska viktas med utbildningsnivåkoefficienten enligt 10 §. Syftet med utbildningsnivåkoefficienten är

att styra utbildningsanordnarna så att de tillhandahåller handlednings- och rådgivningstjänster för målgruppen i enlighet med målen att höja befolkningens utbildningsnivå, samt att täcka kostnaderna för handledningen och rådgivningen. De prestationer som baserar sig på examensdelar och examina viktas med utbildningsnivåkoefficienten, om den studerande saknat examen efter grundskolestadiet när utbildningen började.

Om en examinand deltar i ett examenstillfälle utan förberedande utbildning, ska examen eller examensdelen anses ha avlagts av en person som saknar examen efter grundskolestadiet om han eller hon saknar examen efter grundskolestadiet när han eller hon deltar i examenstillfället.

Skillnaderna mellan de examensdelar som avläggs beaktas genom en examensdelskoefficient enligt 34 §.

När det gäller studerandeår som bestäms utifrån prestationerna hos studerande som saknar examen efter grundskolestadiet ska examina viktas med utbildningsnivåkoefficienten enligt 10 §. Specialstudier ska däremot inte beaktas vid bestämmandet av den finansiering som betalas på basis av examina, utan specialstudierna beaktas som en del av basfinansieringen och examensdelarna. Detta eftersom bestämmandet av finansiering påverkas av samtliga avlagda examensdelar som en specialstuderandes examen består av. Eftersom specialstudierna viktas för alla examensdelar behöver specialstudierna inte längre beaktas separat när hela examen avläggs. Den finansiering som betalas på basis av hela examen innehåller inte längre utöver examensdelsprestationer och basfinansiering några sådana merkostnader som det är motiverat att kompensera med en särskild koefficient.

Enligt 5 mom. ska examina och examensdelar vid yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform viktas med de finansieringskoefficienter enligt 8 § som bestäms enligt utbildningsområde eller examen. Finansieringskoefficienterna är desamma som för basfinansieringsandelen och baserar sig på kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområdena och examina.

Det årliga antalet prestationer fastställs på samma sätt som för basfinansieringsandelen,

dvs. som det sammanlagda antalet prestationer viktade med de koefficienter som beskrivs ovan.

**33 §. Effektivitetsfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om bestämningsgrunderna för effektivitetsfinansieringsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Förfrågan om studerandes välfärd, studerandes arbetslivsrespons och hur många av dem som inlett utbildningen som avlagt examen ska användas som bestämningsgrunder för effektivitetsfinansieringsandelen. Syftet med effektivitetsfinansieringen är att fästa utbildningsanordnarnas uppmärksamhet vid den förberedande utbildningens och examenstillfällenas kvalitet. Avsikten är att effektivitetsfinansieringsdelen ska tas i bruk först år 2020, efter en övergångsperiod. De prestationer som beaktas i effektivitetsfinansieringsandelen utformas utifrån de svar på förfrågan om studerandes välfärd som samlats in och den arbetslivsrespons som fått från studerande under kalenderåret före det år som föregår finansåret. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de mätare som ska användas vid beräkningen av effektivitetsfinansieringsandelen och om sättet att beräkna denna andel.

#### 6 kap. **Bestämmande av finansieringen av läroavtalsutbildning**

**34 §. Finansieringsandelar för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.** I paragrafen föreskrivs det om hur budgetanslaget fördelas mellan finansieringsandelarna för grundläggande utbildning som ordnas som läroavtalsutbildning, dvs. mellan basfinansieringsandelen, prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen. I statsbudgeten bestäms årligen det anslag som riktas till grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Anslaget ska fördelas på finansieringsandelarna på det sätt som anges i den föreslagna paragrafen. Enligt förslaget uppgår basfinansieringsandelen till 49,9 procent, prestationsfinansieringsandelen till 45,1 procent och effektivitetsfinansieringsandelen till 5 procent. I lagen föreslås också övergångsbestämmelser som gäller fördelningen mellan finansieringsandelarna under finans-

åren 2017—2019. Med beaktande av övergångsbestämmelserna för 2017—2019 ska dessa procentuella andelar tillämpas första gången på den finansiering som beviljas för finansåret 2020.

En bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning föreslås i 2 mom. Det är meningen att det genom förordning av statsrådet ska utfärdas bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Avsikten är att både avlagda examina och avlagda examensdelar ska påverka prestationsfinansieringsandelen. Utbildning som förbereder för fristående examen framskrider genom att en examensdel avläggs i taget, och en del av de studerande planerar inte att avlägga hela examen utan endast en examensdel eller några examensdelar. Det är därför motiverat att en större del av prestationsfinansieringen riktas till utbildningsanordnarna på basis av examensdelar. När det gäller prestationsfinansieringen kommer de kostnader som anordnandet av förberedande utbildning medför för utbildningsanordnarna att täckas för en examensdel i taget. Om en studerande avlägger hela examen, får utbildningsanordnaren den totala finansieringen redan för examensdelarna. Dessutom får utbildningsanordnaren finansiering för avläggandet av hela examen, även om kostnaderna för anordnandet av utbildningen har täckts redan utifrån examensdelarna. Förutom för examensdelarna är det dock ändamålsenligt att bevilja prestationsbaserad finansiering också för examina för att det ska finnas en tillräckligt stark drivfjäder för att avlägga hela examen.

I effektivitetsfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning beaktas enligt förslaget förfrågan om studerandes välfärd, studerandes arbetslivsrespons samt hur många av dem som inlett utbildningen som avlagt examen.

**35 §. Finansieringsandelar för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.** I paragrafen föreskrivs det om hur budgetanslaget fördelas mellan finansieringsandelarna för tilläggsutbildning i form av läroavtalsutbildning, dvs. mellan basfinansieringsandelen, prestationsfinansie-

ringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen. I statsbudgeten bestäms årligen det anslag som riktas till yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. På samma sätt som för den grundläggande utbildningen gäller också för tilläggsutbildningen att anslaget först ska minskas med det belopp som enligt 7 § ska användas för den mervärdesskattekomensation som betalas till privata utbildningsanordnare. Det anslag som återstår ska fördelas på finansieringsandelarna på det sätt som anges i den föreslagna paragrafen. Enligt förslaget uppgår basfinansieringsandelen till 35 procent, prestationsfinansieringsandelen till 60 procent och effektivitetsfinansieringsandelen till 5 procent. I lagen föreslås också övergångsbestämmelser som gäller fördelningen mellan finansieringsandelarna under finansåren 2017—2019. Med beaktande av övergångsbestämmelserna för 2017—2019 ska dessa procentuella andelar tillämpas första gången på den finansiering som beviljas för finansåret 2020.

En bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning föreslås i 2 mom. Det är meningen att det genom förordning av statsrådet ska utfärdas bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Både avlagda examina och avlagda examensdelar påverkar prestationsfinansieringsandelen. Utbildning som förbereder för fristående examen framskrider genom att en examensdel avläggs i taget, och en del av de studerande planerar inte att avlägga hela examen utan endast en examensdel eller några examensdelar. Det är därför motiverat att största delen av prestationsfinansieringen riktas till utbildningsanordnarna på basis av examensdelar. När det gäller prestationsfinansieringen kommer de kostnader som anordnandet av förberedande utbildning medför för utbildningsanordnarna att täckas för en examensdel i taget. Om en studerande avlägger hela examen, får utbildningsanordnaren den totala finansieringen redan för examensdelarna. Dessutom får utbildningsanordnaren finansiering för avläggandet av hela examen, även om kostnaderna för anordnandet av utbildningen har täckts redan utifrån examensdelarna. Förutom för

examensdelarna är det dock ändamålsenligt att bevilja prestationsbaserad finansiering också för examina för att det ska finnas en tillräckligt stark drivfjäder för att avlägga av hela examen. Den betalningsandel som fördelas på basis av examen kommer dock att vara klart mindre än den andel som betalas på basis av examensdelarna

I effektivitetsfinansieringsandelen beaktas analogt med den grundläggande utbildningen i form av läroavtalsutbildning förfrågan om studerandes välfärd, studerandes arbetslivsrespons och avläggande av examen.

**36 §. Beräkning av studerandeår inom läroavtalsutbildning.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningen av studerandeår vid läroavtalsutbildning. Också inom läroavtalsutbildning övergår man till studerandeår som prestation som ligger till grund för finansieringen.

Också inom läroavtalsutbildning ska ett studerandeår bestå av 365 kalenderdagar.

Läroavtalsutbildning grundar sig på ett arbetsavtal för viss tid. Utbildning ordnas året om enligt start- och sluttidpunkterna i arbetsavtalen, och möjligheten att inleda studierna och avsluta dem är inte bunden av terminerna vid läroanstalterna. Huvudregeln är att under läroavtalsutbildningen beaktas alla kalenderdagar mellan dagen då läroavtalet börjar och dagen då det upphör som en del av studerandeåret. Som kalenderdagar i studerandeåret inräknas även den studerandes arbetsavtalsenliga ferieperioder, veckoslut eller andra regelbundna lediga dagar, helgdagar samt den studerandes tillfälliga frånvaron t.ex. på grund av sjukdom.

När läroavtalet upphör antingen på grund av att studierna avbryts eller genom att examen avläggs avslutas också beräkningen av studerandeåret.

Också inom läroavtalsutbildning kan examen avläggas i form av examensdelar, och då kan det finnas uppehåll mellan avläggandet av delarna. Den studerande studerar inte under uppehållen och kalenderdagarna under uppehållen beaktas inte som en del av studerandeåret.

Vid beräkningen av studerandeåren beaktas inte heller de kalenderdagar då den studerande under minst 45 sammanhängande dagar inte deltagit i utbildning enligt sitt läroavtal

på grund av sjukdom, familjeledighet enligt 4 kap. i arbetsavtalslagen eller värnplikt eller någon annan motsvarande omständighet.

**37 §. Basfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för basfinansieringsandelen för läroavtalsutbildning. Bortsett från undantaget enligt 4 mom. ska finansieringen beräknas på samma grunder för både grundläggande utbildning och tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Det ska dock fattas ett separat finansieringsbeslut för var och en av dem.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet fastställa det antal prestationer som ska användas som grund för basfinansieringsandelen följande finansår. Enligt huvudregeln ska de faktiska studerandeåren under de tre åren före det år som föregår finansåret beaktas som prestationer. Medelvärde för tre år utjämnar de årliga skillnaderna i antalet studerandeår.

Enligt 2 mom. ska studerandeåren viktas med koefficienten enligt 9 § för de studerande som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Syftet med förhöjningen är att kompensera för de extra kostnaderna för de särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänsterna. Inom utbildning som förbereder för fristående examen ska studerandeåren för de studerande som fått specialundervisning viktas för de kalenderdagar enligt 38 § då den studerande har fått sådana tjänster som avses i 39 §. Inom examensinriktad grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning viktas de prestationer som bestäms på basis av de studerande som fått specialundervisning med koefficienten enligt 9 § för de kalenderdagar då den individuella plan för hur undervisningen ska ordnas som avses i 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är i kraft.

Inom yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning ska de studerande som bestäms på basis av studerande som saknar examen efter grundskolestadiet viktas med utbildningsnivåkoefficienten enligt 10 §. Syftet med utbildningsnivåkoefficienten är att styra utbildningsanordnarna så att de tillhandahåller målgruppen handled-

nings- och rådgivningstjänster i enlighet med målen att höja befolkningens utbildningsnivå, samt att täcka kostnaderna för handledningen och rådgivningen. En studerande ska anses vara en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet, om han eller hon inte har någon examen när läroavtalet undertecknas.

Trots att kalkylmässighet är huvudregeln när basfinansieringsandelen bestäms ska undervisnings- och kulturministeriet enligt det föreslagna 4 mom. av grundad anledning kunna fastställa prestationer också med avvikelse från de kalkylerade grunderna. Möjligheten att avvika kan behövas exempelvis i samband med en plötslig strukturomvandling då finansiering bör riktas till vissa branscher eller regioner med avvikelse från kalkyleringsbestämmelserna. I sådana situationer kan ministeriet besluta om till exempel en ökning av utbildningsanordnarens prestationer. Ministeriet kan också begränsa det antal prestationer per utbildningsanordnare som används som grund för beräkningen. Syftet med begränsningen är att stävja en okontrollerad ökning av prestationerna för enskilda utbildningsanordnare. När ministeriet fastställer prestationerna ska det trygga en regionalt rättvis fördelning av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt utbildningsbehovet.

**38 §. Beräkningsgrunder för prestationsfinansieringsandelen inom grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för prestationsfinansieringsandelen för grundläggande yrkesutbildning som fullgörs i form av läroavtalsutbildning. Enligt det föreslagna 1 mom. ska medelvärdet av antalet avlagda examina och avlagda examensdelar under de tre åren före det år som föregår finansåret beaktas som prestationer för prestationsfinansieringsandelen. Användningen av medelvärdet för tre år utjämnar de årliga skillnaderna i antalet avlagda examina samt examensdelar.

I 2 mom. föreskrivs det om viktning av examensdelarna. Enligt bestämmelsen ska examensdelarna viktas med koefficienten enligt 9 § för de studerande som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsätt-

ning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Syftet med förhöjningen är att kompensera för de extra kostnaderna för de särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänsterna. Kompensering med avseende på examensdelar är motiverad eftersom största delen av prestationsfinansieringen består av finansiering som betalas på basis av examensdelarna. Alla specialstuderande avlägger inte heller hela examen eller klarar inte av att göra det. Den compensation som riktas till examensdelarna ersätter de faktiska kostnaderna för specialstudierna. En examensdel ska anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning, om den studerande har fått särskilda undervisnings- och studerandevårdstjänster under den förberedande utbildningen för examen eller om den studerandes i 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning avsedda individuella plan för hur undervisningen ska ordnas är i kraft den dag examen avläggs.

Skillnaderna mellan de examensdelar som avläggs beaktas genom en examensdelskoefficient enligt 34 §.

Det årliga antalet prestationer fastställs på samma sätt som för basfinansieringsandelen, dvs. som det sammanlagda antalet prestationer viktade med de koefficienter som beskrivs ovan.

**39 §. Beräkningsgrunder för prestationsfinansieringsandelen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.** I paragrafen föreskrivs det om beräkningsgrunderna för prestationsfinansieringsandelen för yrkesinriktad tilläggsutbildning som fullgörs i form av läroavtalsutbildning. Enligt det föreslagna 1 mom. ska medelvärdet av antalet avlagda examina och avlagda examensdelar under de tre åren före det år som föregår finansåret beaktas som prestationer för prestationsfinansieringsandelen. Användningen av medelvärdet för tre år utjämnar de årliga skillnaderna i antalet avlagda examina samt examensdelar.

Enligt 2 mom. ska examensdelarna viktas med koefficienten enligt 9 § för de studerande som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning eller sjukdom eller av någon därmed jämförbar orsak. Syftet med förhöjningen är att kompensera för

de extra kostnaderna för de särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänsterna. Kompensering med avseende på examensdelar är motiverad eftersom största delen av prestationsfinansieringen består av finansiering som betalas på basis av examensdelarna. Alla specialstuderande avlägger inte heller hela examen eller klarar inte av att göra det. Den kompensation som riktas till examensdelarna ersätter de faktiska kostnaderna för specialstudierna. En examensdel inom yrkesinriktad tilläggsutbildning ska anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning, om den studerande har fått särskilda undervisnings- och studerandevårdstjänster under den förberedande utbildningen före examen. Specialstudier ska däremot inte beaktas vid bestämmandet av den finansiering som betalas på basis av examina, utan specialstudierna beaktas som en del av basfinansieringen och examensdelarna. Detta eftersom bestämmandet av finansiering påverkas av samtliga avlagda examensdelar som en specialstuderandes examen består av. Eftersom specialstudierna viktas för alla examensdelar behöver specialstudierna inte längre beaktas separat när hela examen avläggs. Den finansiering som betalas på basis av hela examen innehåller inte längre utöver examensdelsprestationer och basfinansiering några sådana merkostnader som det är motiverat att kompensera med en särskild koefficient.

Specialstudier ska däremot inte beaktas vid bestämmandet av den finansiering som betalas på basis av examina, utan specialstudierna beaktas som en del av basfinansieringen och examensdelarna. Detta eftersom bestämmandet av finansiering påverkas av samtliga avlagda examensdelar som en specialstuderandes examen består av. Eftersom specialstudierna viktas för alla examensdelar behöver specialstudierna inte längre beaktas separat när hela examen avläggs. Den finansiering som betalas på basis av hela examen innehåller inte längre utöver examensdelsprestationer och basfinansiering några sådana merkostnader som det är motiverat att kompensera med en särskild koefficient.

Skillnaderna mellan de examensdelar som avläggs beaktas genom en examensdelskoefficient enligt 34 §.

Examina och examensdelarna för studerande som saknar examen efter grundskolestadiet ska viktas med utbildningsnivåkoefficienten enligt 10 §. Syftet med utbildningsnivåkoefficienten är att styra utbildningsanordnarna så att de tillhandahåller målgruppen handlednings- och rådgivningstjänster i enlighet med målen att höja befolkningens utbildningsnivå, samt att täcka kostnaderna för handledningen och rådgivningen. En studerande anses sakna examen efter grundskolestadiet om han eller hon inte har avlagt någon examen efter grundskolestadiet innan läroavtalet ingås.

Till skillnad från yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform ska prestationerna för prestationsfinansieringsandelen för läroavtalsutbildning inte viktas med finansieringskoefficienterna enligt utbildningsområdet eller examen. Det årliga antalet prestationer fastställs på samma sätt som för basfinansieringsandelen, dvs. som det sammanlagda antalet prestationer viktade med de koefficienter som beskrivs ovan.

**40 §. Effektivitetsfinansiering.** I paragrafen föreskrivs det om bestämningsgrunderna för effektivitetsfinansieringsandelen. Förfrågan om studerandes välfärd, studerandes arbetslivsrespons och hur många av de studerande som inlett utbildningen som avlagt examen ska användas som bestämningsgrunder för effektivitetsfinansieringsandelen. Syftet med effektivitetsfinansieringen är att fästa utbildningsanordnarnas uppmärksamhet vid den förberedande utbildningens och examenstillfällenas kvalitet. Avsikten är att effektivitetsfinansieringsdelen ska tas i bruk först år 2020, efter en övergångsperiod. De prestationer som beaktas i effektivitetsfinansieringsandelen utformas utifrån de svar på förfrågan om studerandes välfärd som samlats in och den arbetslivsrespons som fått från studerande under kalenderåret före det år som föregår finansåret. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de mätare som ska användas vid beräkningen av effektivitetsfinansieringsandelen och om sättet att beräkna denna andel.

7 kap.

**Särskilda statsunderstöd**

**41 §. Statsunderstöd.** I paragrafen föreskrivs det om möjligheten att bevilja de anordnare av utbildning och verksamhet som avses i 1 § statsunderstöd för inledande och utveckling av verksamhet samt försök som gäller sådan verksamhet, för behövliga specialuppgifter i samband med verksamheten eller för uppnående av utbildningspolitiska syften. I enlighet med principen om att undvika dubbelfinansiering ska finansiering inte kunna beviljas för ett sådant projekt eller sådan verksamhet som ligger till grund för att utbildningsanordnaren beviljas t.ex. finansiering som är beroende av provning enligt 19 eller 27 §.

**42 §. Statsunderstöd som beviljas för undervisning på och i samiska samt vissa andra statsunderstöd.** I 1 mom. föreskrivs det om beviljande, enligt vad som statsrådet fastställer genom förordning, av statsunderstöd för utbildning på samiska och i samiska.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska anordnare av verksamhet enligt gymnasielagen, inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten, beviljas statsunderstöd för sådan undervisning i modersmål och i finska eller svenska som andra språk som kompletterar gymnasieutbildningen och ges elever med främmande språk som modersmål samt för stödjande av annan undervisning för dessa elever.

Med stöd av 3 mom. ska även kommunen eller en registrerad förening kunna beviljas statsunderstöd för de kostnader som inom ramen för gränskommunsamarbetet orsakas av finska elevers skolgång i Sverige. Närmare bestämmelser om statsunderstöden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Paragrafen motsvarar gällande bestämmelse i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Det att bestämmelser om understöd enligt paragrafen för gymnasieutbildning och yrkesutbildning finns i den nya finansieringslagen i stället för i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet medför inget behov av att ändra innehållet i statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009) eller i undervisningsministeriets förordning om grunder-

na för statsunderstöd som beviljas för kompletterande undervisning i den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen för elever med främmande språk, samiska och romani som modersmål (1777/2009).

**43 §. Statsunderstöd för ordnande av fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning.** Enligt paragrafen ska sådana anordnare av fristående examina som inte får statsandel för utbildningen eller ordnandet av examina kunna få statsunderstöd för ordnande av examina i de fall där examen avläggs utan förberedande utbildning. Syftet med bestämmelsen är att examensavgifterna ska vara skäliga även i dessa fall. Examensanordnare som har tillstånd att ordna utbildning ska få finansiering för anordnande av fristående examina som en del av den prestationsfinansiering som föreskrivs i den föreslagna lagen. Närmare bestämmelser om statsunderstödet ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. Innehållet i paragrafen motsvarar 44 § i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

**44 §. Tillämpning av statsunderstödslagen.** Enligt paragrafen ska statsunderstödslagen tillämpas på statsunderstöd som beviljas, om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelse.

## 8 kap. Särskilda bestämmelser

**45 §. Statlig finansiering för förvärvs- och trafikpilotutbildning.** I paragrafen föreskrivs det om statlig finansiering för utbildning som förbereder för förvärvs- och trafikpilotyrket. Trafikpilotutbildningen är inte utbildning enligt examenssystemet utan den har finansierats som annan än examensinriktad yrkesinriktad tilläggsutbildning under budgetmomentet för särskilda yrkesläroanstalter. Under momentet för särskilda yrkesläroanstalter i statsbudgeten har det särskilt reserverats en maximikvot för antalet studerandearbetsdagar för Suomen Ilmailuopisto. För år 2014 beviljades Suomen Ilmailuopisto 10 423 studerandearbetsdagar och sammanlagt 6 354 505 euro. Suomen Ilmailuopisto har varit verksamt som en särskild yrkesläroanstalt, och på samma sätt som andra särskilda läroanstalters finansiering har dess finansiering

varit kalkylmässig, vilket innebär att finansieringen inte täcker alla kostnader för anordnandet av utbildningen. När finansieringen av utbildning som inte leder till examen upphör kan pilotutbildningen inte längre finansieras utifrån de nuvarande finansieringsgrunderna. Enligt rambeslutet för statsfinanserna ska finansieringen av Suomen Ilmailuopisto dock tryggas som en del av finansieringen av den yrkesinriktade tilläggsutbildningen.

Eftersom examina och examensdelar i fortsättningen ska utgöra prestationer för finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning, lämpar sig inte pilotutbildningen som finansieringsobjekt enligt principerna för finansiering av yrkesinriktad tilläggsutbildning. Det föreslås därför en bestämmelse enligt vilken utbildning som förbereder för förvärvs- och trafikpilotyrket inte i fortsättningen ska finansieras genom finansiering som grundar sig på bas-, prestations- och effektivitetsfinansieringsandelar, utan finansieringen tryggas genom ett eget pris per studerandeår. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om beloppet av priset per studerandeår. Priset per studerandeår ska höjas med indexet för yrkesutbildning med iakttagande av de förfaranden som föreskrivs i den föreslagna 6 § och med stöd av den. Priset per studerandeår kommer således att höjas i samma proportion som den finansiering av yrkesutbildning som bestämts i budgeten. Bestämmelser om priset utfärdas genom förordning av statsrådet. Analogt med nuläget ska finansieringen inte vara kostnadsbaserad utan kalkylmässig, men de årliga variationerna i antalet prestationer avspeglas i finansieringsbeloppet. Som prestationer för finansieringen beaktas enligt förslaget studerandeåren i fråga om vilka det antal som ligger till grund för finansieringen bestäms på basis av medelvärde för de tre åren före det år som föregår finansåret. Studerandeåren beräknas enligt samma grunder som inom yrkesinriktad tilläggsutbildning, men till ett studerandeår räknas alla de kalenderdagar då den studerande har deltagit i utbildning. I statsbudgeten bestäms det årliga maximala antalet studerandeår för förvärvs- och trafikpilotutbildningen.

**46 §. Utbetalning av finansiering.** Det är meningen att utbetalningen av statsandelar

ska skötas centraliserat av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. Bestämmelser om detta finns i 49 § i lagen om statsandel för kommunal basservice. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelse.

**47 §. Avbrytande av utbetalning.** I paragrafen föreskrivs det om statsbidragsmyndighetens rätt att bestämma att utbetalningen av finansiering eller understöd som beviljas enligt den föreslagna lagen ska avbrytas. Bestämmelser om avbrytande av utbetalning behövs eftersom finansieringen till många delar baserar sig på kvantiteter inom den faktiska verksamheten och eftersom det bland anordnarna också finns många privata sammanslutningar och stiftelser vilkas verksamhetsförutsättningar kan förändras i och med omständigheterna och vilkas verksamhet exempelvis av ekonomiska orsaker kan upphöra helt och hållet. Exempelvis en särskild utbildningsuppgift är en del av i paragrafen avsedd verksamhet som ligger till grund för finansieringen. Utbetalningen av finansiering ska kunna avbrytas, om utbildningsanordnaren upphör med sin särskilda utbildningsuppgift. Utbildningsanordnaren ska inte ha rätt att få finansiering efter det att den verksamhet som ligger till grund för finansieringen har upphört. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar gällande bestämmelse.

**48 §. Rättelseposter som inte betalas eller återkrävs.** Enligt paragrafen ska en sådan rättelsepost för en enskild utbildningsanordnare som understiger 2 000 euro och baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av den föreslagna lagen inte betalas eller återkrävas. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar med vissa tekniska korrigeringar den gällande bestämmelsen.

**49 §. Statsbidragsmyndighet.** I paragrafen föreskrivs det om behörighetsfördelningen mellan olika statsbidragsmyndigheter. Behöriga myndigheter är enligt förslaget antingen undervisnings- och kulturministeriet, regionförvaltningsverket eller Utbildningsstyrelsen.

Enligt 1 mom. ska regionförvaltningsverket vara statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller beviljande av statsunderstöd för undervisning på och i samiska.

I 2 mom. anges de ärenden där Utbildningsstyrelsen ska vara statsbidragsmyndig-

het, exempelvis ärenden som gäller statsunderstöd för funktionell utveckling av undervisningen samt ärenden som avses i 42 § 2 och 3 mom.

Enligt 3 mom. ska undervisnings- och kulturministeriet vara statsbidragsmyndighet i andra ärenden som avses i den föreslagna lagen. Närmare bestämmelser om behörighetsfördelningen ska få utfärdas genom förordning av statsrådet.

**50 §. Tillställande av uppgifter.** I 1 mom. föreskrivs det analogt med motsvarande bestämmelse i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet om tillställande av de uppgifter som behövs för bestämmandet av finansiering. I momentet föreskrivs det också om inlämnande av kostnadsuppgifter, trots att de enligt den föreslagna lagen inte direkt ska användas för att bestämma grunden för finansiering.

Enligt 2 mom. ska examenskommissioner och anordnare av fristående examina tillställa statsbidragsmyndigheten de uppgifter som behövs för att bestämma finansieringen.

I 3 mom. bestäms enligt förslaget om utbildningsanordnarens skyldighet att tillställa prestationerna som används som grund för finansieringen till statsbidragsmyndigheten inom den lagstadgade tiden. Närmare bestämmelser om tidpunkten för tillställandet av uppgifterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om tillställandet av uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

**51 §. Granskning av uppgifter.** Paragrafen motsvarar det som i 58 § i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet föreskrivs om granskning av uppgifter.

**52 §. Förhandlingsförfarande.** I paragrafen föreskrivs det om förhandlingsförfarande i vissa situationer. Undervisnings- och kulturministeriet ska förhandla med Finlands Kommunförbund rf om det anslag som i budgeten för följande finansår upptas för den finansiering som avses i den föreslagna lagen. Undervisnings- och kulturministeriet ska också förhandla med Finlands Kommunförbund rf om tillställandet av uppgifter som behövs för att bestämma och fastställa finansieringen.

**53 §. Ändringssökande.** Enligt 1 mom. får ändring i ett beslut som gäller statsunderstöd sökas enligt statsunderstödslagen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar den gällande bestämmelsen i 60 § 4 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Enligt 2 mom. får man begära omprövning i andra beslut än sådana som gäller statsunderstöd i enlighet med förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om förfarandet vid begäran om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar delvis den gällande bestämmelsen i 60 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Begäran om omprövning riktas på motsvarande sätt som för närvarande till statsbidragsmyndigheten som fattat beslutet. Den föreslagna nya bestämmelsen skulle dock inte innehålla ett undantag till tidsfristen för framförande av begäran om omprövning enligt förvaltningslagen och därmed föreslås att tidsfristen för begäran om omprövning förkortas från tre månader till 30 dagar i enlighet med förvaltningslagen.

Enligt gällande 60 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet får rättelse yrkas på i alla andra beslut som fattats med stöd av ifrågavarande lag än sådana som gäller statsunderstöd. Begäran om omprövning lämpar sig därmed bra för ärendegrupper där man rutinmässigt beslutar om många liknande ärenden och motiveringarna till besluten kan vara kortfattade. Beslut om återkrav bygger däremot redan i första skedet av förvaltningsförfarandet på en omfattande och grundlig utredning och besluten motiveras i detalj. I det skede när ändring söks handlar det därför i regel om olika åsikter om tolkningen av lagen, varvid en begäran om omprövning inte ger mervärde i handläggningen av ärendet utan kan i onödan fördröja att ärendet kan tas upp i domstol för avgörande. Därmed föreslås att i 2 mom. föreskrivs att omprövning inte får begäras i beslut som gäller återkrav av betalning enligt 55 §.

Enligt 2 mom. får omprövning inte heller begäras i beslut som gäller beviljande av finansiering till den del som beslutet omfattar antalet prestationer som ska beaktas. Under-

visnings- och kulturministeriet fastställer antalet prestationer som beaktas som grund för finansieringen med ett beslut som är separat från finansieringsbeslutet och i det kan utbildningsanordnaren separat söka ändring. I beslutet om beviljande av finansiering används prestationsantal som grundar sig på det tidigare beslutet om fastställande av prestationer, varvid det är motiverat att inte tillåta besvär i fråga om prestationsantalen i samband med finansieringsbeslutet.

I 3 mom. bestäms enligt förslaget om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen. Enligt den föreslagna bestämmelsen får ändring sökas i ett beslut som har fattats med anledning av en begäran om omprövning enligt 2 mom. samt ett beslut om återkrav av finansiering enligt 55 § genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Enligt gällande 60 § 2 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet får ändring i ett beslut som har fattats med anledning av ett rättelseyrkande sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen. Enligt gällande 7 § i förvaltningsprocesslagen kan besvär över beslut av ministerier anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Riksdagen behandlar dock regeringens proposition till riksdagen med förslag till granskning av bestämmelserna om sökande av ändring i vissa förvaltningsärenden (RP 230/2014), där det föreslås att 7 § i förvaltningsprocesslagen ändras så att ändring i ett ministeriums beslut får sökas genom besvär till förvaltningsdomstolen i stället för högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelsen som föreslås i 3 mom. motsvarar därmed den nya huvudregeln som föreslås i förvaltningsprocesslagen där förvaltningsdomstolen är den första besvärinstansen i fråga om ministeriernas beslut.

I regeringens proposition med förslag till granskning av bestämmelserna om sökande av ändring i vissa förvaltningsärenden som behandlas av riksdagen föreslås också att besvärstillståndssystemet för besvär som riktas till högsta förvaltningsdomstolen utvidgas. I 3 mom. föreslås därför en bestämmelse om att besvär i andra beslut av förvaltningsdomstolen än sådana som gäller återkrav av finansiering får anföras endast om högsta för-

valtningsdomstolen beviljas besvärstillstånd. Besvärstillståndet skulle dock inte gälla rätten att söka ändring i ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller återkrav av finansiering, utan ändring i dessa beslut kan alltid sökas hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

I 4 mom. bestäms enligt förslaget om verkställandet av ett beslut om beviljande av finansiering utan laga kraft om inte besvärsmyndigheten bestämmer annat. Enligt 31 § i förvaltningsprocesslagen får ett beslut i vilket ändring kan sökas genom besvär inte verkställas innan det har vunnit laga kraft. Enligt förvaltningsprocesslagen kan ett beslut dock verkställas innan det har vunnit laga kraft, om så stadgas i lag eller förordning. Ett beslut om beviljande av finansiering kan vara utan laga kraft på grund av att besvär om ett beslut om rättelseyrkande i fråga om prestationsantalet har anförts hos förvaltningsdomstolen. Ett beslut om beviljande av finansiering kan vara utan laga kraft också på grund av att besvärstiden för ett beslut om rättelseyrkande inte gått ut när den beviljade finansieringen ska betalas ut eller besvär om beslutet har anförts. Det skulle dock strida mot intresset hos den utbildningsanordnare som tar emot finansiering att finansieringsbeslutet inte skulle kunna verkställas, dvs. att finansieringen inte skulle kunna betalas ut, om beslutet ännu är utan laga kraft. Den föreslagna bestämmelsen om verkställandet av beslut utan laga kraft gäller endast beslut om beviljande av finansiering, men inte beslut om återkrav av finansiering.

**54 §. Betalning av utebliven finansiering.** I paragrafen bestäms enligt förslaget om skyldigheten att betala utebliven finansiering. Enligt det föreslagna 1 mom. ska utebliven finansiering betalas om det inom fem år efter att den föreskrivna tidsfristen för rättelseyrkande gått ut kommer fram uppgifter som påverkar finansieringens belopp som utbildningsanordnaren inte kände till. Innehållet i paragrafen motsvarar 61 § 1 mom. i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Bestämmelsen tillämpas inte i en sådan situation där utbildningsanordnaren upptäcker ett sådant fel i uppgifter som anmälts som grunder för fastställande av finansieringen som utbildningsanordnaren

har känt till eller borde ha känt till och finansieringen skulle ändras till utbildningsanordnarens fördel.

Utebliven finansiering fastställs genom att uppgifter som används som grund för fastställande av finansieringen som tidigare saknats beaktas och genom att beräkna finansieringen på nytt för ifrågavarande finansår. På betalning av en utebliven förmån tillämpas i övrigt bestämmelserna om rättelse av sakfel i 50 § i förvaltningslagen, enligt vilken ett beslut kan rättas till en parts nackdel endast med partens samtycke, om felet inte orsakats av partens eget förfarande. I det proportionella finansieringssystemet innebär ökande av beloppet på en utbildningsanordnarens finansiering på basis av prestationer som saknats vanligtvis att övriga anordnare betalas för mycket finansiering under ifrågavarande finansår. Finansiering som beviljats övriga utbildningsanordnare återkrävs i regel dock inte om finansieringen som beviljats en utbildningsanordnare korrigeras enligt denna paragraf.

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 1 mom. beaktas utebliven finansiering vid beviljande av finansiering för nästa möjliga finansår. Nästa möjliga finansår är det år för vilket finansieringsbeslut inte ännu fattats. Finansiering som ska betalas enligt denna paragraf som uteblivit under föregående finansår avdras från finansieringen för ifrågavarande finansår innan finansieringen fördelas på grund-, prestations- och effektivitetsfinansieringsandelarna.

I 2 mom. bestäms enligt förslaget om när skyldigheten att betala utebliven finansiering upphör. Enligt den föreslagna bestämmelsen betalas inte utebliven finansiering om uppgifterna som avses i 1 mom. kommer fram senare än fem år efter utgången av det finansår som uppgifterna gäller. Till exempel kan finansiering som beviljas för 2017 korrigeras på basis av nya uppgifter som kommer fram före slutet av 2022. Med uppgifter som kommer fram avses den tidpunkt när uppgiften kommit till statsbidragsmyndighetens kännedom eller borde ha kommit till statsbidragsmyndighetens kännedom. Den föreslagna bestämmelsen innebär ett undantag till bestämmelsen i 52 § i förvaltningslagen, enligt vilken initiativet ska tas eller yrkandet på

rättelse av ett fel framställas inom fem år från det att beslutet fattades. Bestämmelsen motsvarar till sakinhållet 63 § i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Jämfört med gällande bestämmelse preciseras bestämmelsens formulering dock så att beräkandet av tidsfristen när betalningsskyldigheten upphör binds till slutet av det finansår som uppgifterna om den beviljade finansieringen gäller och inte till slutet av det finansår när förmånen borde ha betalats.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska utebliven finansiering beaktas vid beviljande av finansiering för nästa möjliga finansår. Nästa möjliga finansår är det år för vilket finansieringsbeslut inte ännu fattats. Finansiering som ska betalas enligt denna paragraf som uteblivit under föregående finansår avdras från finansieringen för ifrågavarande finansår innan finansieringen fördelas på grund-, prestations- och effektivitetsfinansieringsandelarna. Den föreslagna bestämmelsen tillämpas förutom i situationer som avses i 54 § i lagen även på utebliven finansiering som betalas på basis av rättelseyrkande eller besvär som gäller ett beslut om finansiering. I det proportionella finansieringssystemet innebär ökande av beloppet på en utbildningsanordnarens finansiering att övriga anordnare betalas för mycket finansiering under ifrågavarande finansår. Finansieringsposter som betalas retroaktivt tas dock enligt förslaget i beaktande vid beviljande av finansiering nästa möjliga finansår eftersom det inte är motiverat att ändra finansieringen som redan beviljats alla utbildningsanordnare för finansåret för att korrigera utebliven finansiering för en viss utbildningsanordnare.

**55 §. Återbetalning och återkrav av finansiering.** I paragrafen föreskrivs om återbetalning av finansiering som beviljats utan grund. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska statsbidragsmyndigheten lägga den till ett för stort belopp utbetalade finansieringen att bli föremål för återkrav om en utbildningsanordnare har fått grundlös finansiering med stöd av ifrågavarande lag. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak bestämmelsen i 62 § 1 mom. om återbetalning av en grundlös förmån i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

I 50 § i förvaltningslagen bestäms om rättelse i sakfel i ett beslut. Enligt ifrågavarande bestämmelse kan en myndighet undanröja ett oriktigt beslut som den har fattat och avgöra saken på nytt, bland annat om beslutet grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag. Rättelse till en parts nackdel förutsätter enligt förvaltningslagen att parten samtycker till rättelsen. Samtycke behövs dock inte, om felet är uppenbart och det har orsakats av partens eget förfarande. Därmed kan undervisnings- och kulturministeriet korrigera beviljad finansiering till utbildningsanordnarens nackdel och återkräva finansiering som betalats till för stort belopp om utbildningsanordnaren lämnat bristfälliga eller felaktiga uppgifter på basis av vilka finansieringen beviljats. Om rättelse av skriv- och räknefel bestäms i 51 § i förvaltningslagen. Enligt ifrågavarande bestämmelse ska en myndighet rätta uppenbara skriv- eller räknefel eller andra jämförbara klara fel i sitt beslut. Ett fel får dock inte rättas, om rättelsen leder till ett resultat som är oskäligt för en part och felet inte har föranletts av partens förfarande. Med andra ord kan eventuella räknefel i beräkandet av finansieringen korrigeras med stöd av 51 § i förvaltningslagen även till partens nackdel utan samtycke.

I 2 mom. föreskrivs enligt förslaget om skälighet i fråga om återkrav. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan man helt eller delvis avstå från återkrav om det belopp som återkrävs är ringa eller om återkravet eller räntekravet enligt 56 § anses oskäligt. Bestämmelsen motsvarar i sak bestämmelsen i 62 § 2 mom. i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet, men bestämmelsens formulering preciseras så att skälighet kan gälla beloppet som återkrävs helt eller delvis.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse om tidsfristen för beslut om återkrav. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska statsbidragsmyndigheten fatta beslut om återkrav senast inom fem efter utgången av det finansår som återkravet av den beviljade finansieringen omfattar. Till exempel ska beslut om återkrav av finansiering som beviljats för 2017 göras före utgången av 2022. Tidsfristen gäller beslut om återkrav som fattas av statsbidragsmyn-

digheten. Om statsbidragsmyndigheten fattat beslutet inom den tidsfrist som föreskrivs i paragrafen men beslutet om återkrav på grund av ändringssökande vinner laga kraft först efter att tidsfristen gått ut, kan finansiering som betalats till för stort belopp återkrävas på basis av ett lagakraftvunnet beslut av besvärsinstansen.

Bestämmelsen som föreslås i 3 mom. innebär ett undantag till bestämmelsen i 52 § i förvaltningslagen, enligt vilken initiativet ska tas eller yrkandet på rättelse av ett fel framställas inom fem år från det att beslutet fattades. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sak bestämmelsen i 63 § i gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Jämfört med gällande bestämmelse preciseras bestämmelsens formulering dock så att beräkandet av tidsfristen för beslut om återkrav binds till slutet av det finansår som återkravet av beviljad finansiering gäller och inte till slutet av det finansår när den återkrävda förmånen betalats.

**56 §. Ränta, dröjsmålsränta och kvittning.** Skyldigheten att betala ränta vid återbetalning eller återkrav inträder den dag då finansieringen eller en del av den har betalats till utbildningsanordnaren. Ränta ska betalas fram till den dag då finansieringen återbetalas, och högst fram till den förfallodag som undervisnings- och kulturministeriet angett för återbetalningen av finansieringen. Enligt paragrafen ska utbildningsanordnaren betala dröjsmålsränta om utbildningsanordnaren inte har fullgjort sin återbetalningsskyldighet inom den tid som undervisnings- och kulturministeriet fastställt. Paragrafen motsvarar delvis 56 och 57 § i universitetslagen.

**57 §. Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice.** I paragrafen föreskrivs det om till vilka delar lagen om statsandel för kommunal basservice ska tillämpas på verksamheterna enligt den föreslagna lagen. Analogt med gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet hänvisas det till följande bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice: bestämmelsen om nya och mera omfattande statsandelsåligganden, bestämmelsen om bestämmande av kommunens invånarantal vilken behövs när kommunens betalningsandel per invånare och fjärr-

ortskoefficient bestäms, samt bestämmelsen om regionförvaltningsverkets behörighet att förelägga vite i en situation där en kommun, en samkommun eller en utbildningsanordnare vid ordnandet av statsandelsåligganden har underlåtit att uppfylla en förpliktelse om vilken det föreskrivs eller bestäms i lag eller med stöd av lag. De bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice som gäller beviljande av statsandel och finansiering vid ändring i kommunindelningen samt bestämmande av statsandelarna och finansieringen när en kommuns område delas ska inte längre tillämpas på finansiering som avses i den föreslagna lagen, eftersom det föreslås att det föreskrivs särskilt om hur finansieringen bestäms när nya utbildningsanordnare uppkommer och gamla slås samman.

#### 9 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

**58 §. Ikraftträdande.** I 1 mom. finns en bestämmelse om lagens ikraftträdande. Enligt 2 mom. tillämpas lagen första gången på finansiering som beviljas för finansåret 2017.

I 3 mom. föreskrivs enligt förslaget om införandet av indexjusteringarna enligt 5 § i lagen. Enligt den föreslagna bestämmelsen tillämpas indexhöjningen första gången vid beslut för finansåret 2017 om anslaget i statsbudgeten som avses i 3 § 1 mom. i lagen. På motsvarande sätt görs indexhöjningarna av grundpriset för inkvartering och grundpriset för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen som avses i 6 § i finansieringen för finansåret 2017. Den första indexhöjningen motsvarar enligt bestämmelserna i 5 § ökningen i kostnadsnivån år 2014.

Enligt 3 mom. tillämpas indexhöjningen första gången på de kalkylerade poster som avses i 4 § 3 och 4 mom. i lagen finansåret 2018. Ifrågavarande kalkylerade poster är bestämda i lag eller avsedda att bestämmas på 2017 års nivå och därmed görs inte en indexhöjning av ifrågavarande poster ännu för finansåret 2017.

Enligt 4 mom. tillämpas 10 § i lagen inte på studerande som börjat avlägga examen innan lagen träder i kraft. I 10 § i lagen anges de tidsgränser inom vilka en studerande kan beaktas som grund för basfinansieringen.

Tidsgränserna ska inte tillämpas på de studerande som börjat avlägga examen innan lagen träder i kraft eftersom det inte är motiverat att sådana begränsningar tillämpas retroaktivt. Om begränsningarna tillämpades retroaktivt skulle det krävas betydande administrativa arbetsinsatser, eftersom det då skulle gälla att för varje enskild studerande fastställa i hur många år han eller hon alltså ska kunna beaktas som grund för finansieringen.

Enligt det föreslagna 5 mom. tillämpas 50 § 2 mom. i lagen redan från den 1 maj 2015.

**59 §. Övergångsbestämmelser om beräkning av studerandeår och gymnasiets lärokurs inom gymnasieutbildningen.** I paragrafen anges det år och den viktcoefficient som ska användas åren 2017 och 2018 och 2020 vid beräkningen av studerandeår och gymnasiets lärokurs som används vid finansieringen.

**60 §. Övergångsbestämmelser om finansiering som är beroende av provning och finansieringsandelar för gymnasieutbildningen.** I 1 mom. föreskrivs det om en större andel för finansiering som är beroende av provning för åren 2017—2021. I 2—4 mom. föreskrivs det om hur finansieringen fördelas på finansieringsandelar åren 2017—2019.

**61 §. Övergångsbestämmelser om finansieringsandelar för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform.** I 62 § föreslås en övergångsbestämmelse som gäller fördelningen av finansieringsandelarna inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform. Det föreslås att basfinansieringens andel ska vara större under de första åren efter införandet av det nya finansieringssystemet och att andelarna för prestationsfinansiering och effektivitetsfinansiering ska höjas successivt så att den fördelning av finansieringsandelarna som anges i 20 § används fullt ut första gången när finansiering beviljas för finansåret 2021. År 2017 är basfinansieringsandelen enligt förslaget 86 procent, prestationsfinansieringsandelen 10 procent och effektivitetsfinansieringsandelen fyra procent. Finansåret 2018 ska basfinansieringsandelen utgöra 81 procent, prestationsfinansieringsandelen 15 procent och effektivitetsfinansieringsandelen 4 procent. Finansåret 2019 ska basfinansieringsandelen utgöra 71 procent,

prestationsfinansieringsandelen 25 procent och effektivitetsfinansieringsandelen fyra procent. Finansåret 2020 ska basfinansieringsandelen utgöra 59 procent och prestationsfinansieringsandelen 35 procent. År 2020 ska effektivitetsfinansieringsandelen följa 19 § 1 mom., dvs. utgöra 6 procent.

**62 §.** *Beräkningen av studerandeår finansår 2017 och 2018 inom den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsform.* I paragrafen föreslås en övergångsbestämmelse som gäller beräkningen av studerandeår inom den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsform vid beviljande av finansiering för finansåren 2017 och 2018. Övergångsbestämmelsen behövs eftersom uppgifterna om de faktiska studerandeåren för åren 2015 och 2016 enligt lagbestämmelserna ska användas som grund för finansieringen för finansåren 2017 och 2018. För de åren finns det dock inte några uppgifter om studerandeår enligt den nya lagen, och därför ersätts studerandeåren kalkylmässigt utifrån de uppgifter om antalet studerande som samlats in enligt gällande finansieringssystem.

Det föreslagna 1 mom. innebär en avvikelse från den beräkning av studerandeår som föreslås enligt 21 och 22 §. Enligt det föreslagna momentet ska det genomsnittliga antalet studerande användas som det antal studerande som avses i 22 § 2 mom. när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018. Också för 22 § 3 och 4 mom. gäller att det genomsnittliga antalet studerande som fått specialundervisning ska användas som det i de momenten avsedda antal studerandeår för studerande som fått specialundervisning. Enligt 22 § 3 mom. beaktas som prestationer de studerandeår som fullgjorts av specialstuderande som avlägger en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning, och i 4 mom. i den paragrafen anges det när ett studerandeår anses ha fullgjorts av en studerande som får specialundervisning. Enligt gällande finansieringssystem samlas uppgifterna om studerande som fått specialundervisning in enligt situationen under beräkningsdagarna. Med beaktande av den föreslagna övergångsbestämmelsen kan följaktligen den definition av studerande som får specialundervisning som gäller enligt 22

§ 4 mom. inte tillämpas när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018.

Det föreslagna 2 mom. innebär en avvikelse från den beräkning av studerandeår som enligt 26 § föreslås för utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska det genomsnittliga antalet studerande användas som det antal studerandeår som avses i 26 § 2 mom. när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018. På motsvarande sätt ska som antalet studerandeår för studerande som är berättigade till förhöjningarna enligt 26 § 2 mom. användas det genomsnittliga antal studerande berättigade till motsvarande förhöjningar enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av lagen. Enligt gällande finansieringssystem samlas uppgifterna om studerande som fått specialundervisning samt uppgifterna om studerande som är berättigade till dessa förmåner in enligt situationen under beräkningsdagarna. Med beaktande av den föreslagna övergångsbestämmelsen kan följaktligen den definition av studerande är berättigade till förhöjningarna som gäller enligt 25 § 2 mom. inte tillämpas när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018.

Det föreslagna 3 mom. innebär en avvikelse från den beräkning av studerandeår som föreslås enligt 28 § när det gäller beviljande av inkvarteringsfinansiering. Enligt den föreslagna bestämmelsen gäller att när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018 ska som antalet studerandeår för studerande som fått förmåner enligt 28 § användas det genomsnittliga antal studerande berättigade till motsvarande förmåner enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av lagen. Enligt gällande finansieringssystem samlas uppgifterna om studerande som fått inkvarteringsförmån in enligt situationen under beräkningsdagarna. Med beaktande av den föreslagna övergångsbestämmelsen kan följaktligen den definition av studerande som är berättigade till förmånerna som gäller enligt 28 § 2 mom. inte tillämpas när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018.

I det föreslagna 4 mom. anges vad som i 1-3 mom. avses med genomsnittligt antal studerande. Med genomsnittligt antal studerande avses enligt den föreslagna bestämmelsen

det viktade medelvärde av det antal studerande den 20 januari och den 20 september som beaktas som grund för finansieringen, och då så att antalet studerande i januari viktas med talet 7/12 och antalet studerande i september med talet 5/12. Bestämmelsen om beräkning av det genomsnittliga antalet studerande motsvarar regleringen av beräkningen av det genomsnittliga antalet studerande i enlighet med gällande lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

Enligt 22 § 4 mom. i lagen jämförs de faktiska antalen studerandeår med antalet studerandeår enligt tillståndet att ordna utbildning och enligt 26 § 4 mom. i lagen med antalet studerandeår för utbildning som ordnas på basis av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen enligt tillståndet att ordna utbildning. Vid beviljande av finansiering för finansåren 2017 och 2018 används i jämförelsen tillstånden för att ordna utbildning för ifrågavarande finansår där de maximala antalen studerande bestäms samt åren 2015 och 2016 de faktiska genomsnittliga studerandeantalen. De genomsnittliga studerandeantalen och studerandeåren enligt tillstånden att ordna utbildning är inte direkt inbördes jämförbara och därmed föreslås att antalen studerandeår enligt tillstånden omvandlas till jämförbara med de genomsnittliga studerandeåren med hjälp av en koefficient. Enligt den föreslagna bestämmelsen i 5 mom. omvandlas antalen studerandeår enligt tillstånden att ordna utbildning som avses i 22 § 4 mom. och 26 § 4 mom. i lagen till genomsnittliga studerandeantal genom att antalet studerandeår multipliceras med 1,074. Koefficienten som används har bestämts så att de 1 095 kalenderdagar som ingår i tre totala studerandeår på 365 kalenderdagar delats med de kalenderdagar som ingår i yrkesinriktade grundexamens typiska längd. Yrkesinriktade grundexamens typiska längd har uppskattats till en tidsperiod på tre år som börjar i mitten av augusti och slutar i slutet av maj, varvid ifrågavarande tidsintervall omfattar totalt 1 020 kalenderdagar.

**63 §.** *Beaktande av examensdelar och handledande utbildningsdelar i grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform finansåren 2019 och 2020.* Det föreslås en övergångsbestämmelse som gäller hur exa-

mensdelar och utbildningsdelar i en handledande utbildning ska beaktas som beräkningsgrund för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform när finansiering beviljas för finansåren 2019 och 2020. Enligt förslaget ska examensdelar och utbildningsdelar som avlagts 2017 beaktas som prestationer när finansiering beviljas för finansåret 2019. Det årliga medelvärdet av examensdelar och utbildningsdelar som avlagts 2017 och 2018 ska beaktas som prestationer när finansiering beviljas för finansåret 2020.

Den föreslagna övergångsbestämmelsen innebär en avvikelse från 23 § 1 mom., enligt vilket det årliga medelvärdet av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret ska beaktas som prestationer som utgör beräkningsgrunder för prestationsfinansieringen. Den föreslagna övergångsbestämmelsen behövs eftersom de faktiska prestationerna för 2015—2017 annars skulle användas som prestationer för finansåret 2019 och analogt de faktiska prestationerna för 2016—2018 som prestationer för finansåret 2020. För åren 2015—2016 finns det dock inte några tillförlitliga uppgifter om avlagda examensdelar eller utbildningsdelar i en handledande utbildning.

**64 §.** *Beaktande av dem som saknar examen efter grundskolestadiet inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform.* Enligt 23 § 4 mom. ska som prestationer beaktas examina samt yrkesinriktade examensdelar som avlagts av studerande som saknat examen efter grundskolestadiet när utbildningen inleddes. För närvarande finns det dock inte några tillförlitliga uppgifter om examina och examensdelar som avlagts av dem som saknat examen efter grundskolestadiet. För examina som avlagts åren 2013—2016 har Statistikcentralen däremot material och utifrån det kan man kalkylmässigt fastställa hur stora procentuella andelar de som saknar examen efter grundskolestadiet som avlagt examen utgör av alla som avlagt examen ifrågavarande år.

När examina som avlagts åren 2013–2016 används som grund för fastställande av finansieringen ska enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen inte antalet examina som avlagts av dem som saknar examen på andra stadiet viktas med en utbildningsnivåkoeffi-

cient utan i stället ska den koefficienten användas för att vikta det antal examina som motsvarar den relativa andel som de som saknar examina efter grundskolestadiet som avlagt examen det aktuella året utgör av alla som avlagt examen det aktuella året. Till exempel när examina som avlagts år 2013 används som grund för finansieringen beräknas prestationerna som avses i 23 § 4 mom. i lagen på basis av övergångsbestämmelsen så att det totala antalet examina som avlagts år 2013 multipliceras med den relativa andel av alla som avlagt examina som de som avlagt examina ifrågavarande år och saknar examina efter grundstadiet utgör. Antalet prestationer som fås genom detta viktas med utbildningsnivåkoefficienten.

Enligt 23 § 1 mom. i lagen beaktas som prestationer medeltalet av de faktiska prestationerna under de tre år som föregår året före finansåret. Vid beviljande av finansiering för finansåren 2017 och 2018 används därmed vid beräkning av antalet prestationer för alla år som beaktas ovan beskrivna övergångsbestämmelse. Vid beviljande av finansiering för exempelvis finansåret 2019, där de faktiska prestationerna för 2015–2017 används, tillämpas däremot övergångsbestämmelsen endast vid beräkningen av de faktiska prestationerna åren 2015 och 2016 och på prestationerna för 2017 tillämpas bestämmelsen i 23 § 4 mom. i lagen. Därmed upphör övergångsbestämmelsens giltighet i praktiken vid finansieringen för finansåret 2021.

Enligt övergångsbestämmelserna ska examensdelarna beaktas som grund för finansieringen från och med finansåret 2019. Då är de uppgifter som avses i 23 § 4 mom. tillgängliga, dvs. uppgifterna om examensdelar som avlagts av dem som saknat examen efter grundskolestadiet när utbildningen inleddes. Övergångsbestämmelsen i 64 § gäller således inte examensdelar.

**65 §. Övergångsbestämmelser som gäller finansieringsandelar för yrkesinriktad tilläggsutbildning.** I paragrafen föreslås övergångsbestämmelser som gäller fördelningen av finansieringsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Effektivitetsfinansieringsandelen tas enligt förslaget i bruk

först år 2020. År 2017 utgör basfinansieringsandelen 65 procent och prestationsfinansieringsandelen 35 procent. Finansåret 2018 ska basfinansieringsandelen utgöra 55 procent och prestationsfinansieringsandelen 45 procent. Finansåret 2019 ska basfinansieringsandelen utgöra 45 procent och prestationsfinansieringsandelen 55 procent. År 2020 ska effektivitetsfinansieringsandelen uppgå till fullt belopp, dvs. 4 procent.

**66 §. Bestämmande av basfinansieringsandelen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning finansåren 2017–2019.** I paragrafen bestäms enligt förslaget om bestämmandet av basfinansieringsandelen finansåren 2017–2019.

**67 §. Bestämmande av prestationsfinansieringsandelen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning finansåren 2017–2019.** I paragrafen bestäms enligt förslaget om bestämmandet av prestationsfinansieringsandelen finansåren 2017–2019.

**68 §. Övergångsbestämmelser som gäller finansieringsandelar för grundläggande utbildning inom läroavtalsutbildningen.** I paragrafen föreslås övergångsbestämmelser om fördelningen av finansieringsandelarna för läroavtalsutbildning. Effektivitetsfinansieringsandelen tas enligt förslaget i bruk först år 2020. År 2017 utgör basfinansieringsandelen 70 procent och prestationsfinansieringsandelen 30 procent. Finansåret 2018 ska basfinansieringsandelen utgöra 60 procent och prestationsfinansieringsandelen 40 procent. Finansåret 2019 ska basfinansieringsandelen utgöra 55 procent och prestationsfinansieringsandelen 45 procent.

**69 §. Bestämmande av basfinansieringsandelen inom läroavtalsutbildning finansåren 2017–2019.** I paragrafen bestäms enligt förslaget om bestämmandet av basfinansieringsandelen finansåren 2017–2019.

## 1.2 Gymnasielagen

**24 §. Studietid.** Bestämmelser om anmälan som frånvarande föreslås i 3 mom. Enligt det föreslagna momentet ska en studerande kunna anmäla sig som frånvarande studerande för en termin åt gången. Anmälan ska göras innan terminen inleds och på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer. En studerande kan efter att ha tagit emot en studie-

plats under första läsåret anmäla sig som frånvarande endast av grundad anledning, vilken är fullgörande av tjänst enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor, uttagande av moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller egen sjukdom eller övrig svår livssituation. Egen sjukdom eller övrig svår livssituation motsvarar de godtagbara skäl enligt studiestödslagen på basis av vilka utbetalningen av studiestöd kan fortsätta trots att studierna framskrider långsamt.

Förslaget avviker från motsvarande bestämmelser i universitetslagen och yrkeshögskolelagen på så vis att studerande inte särskilt behöver anmäla sig som närvarande. Avsikten är att minska den administrativa bördan som anmälningsförfarandet medför för utbildningsanordnaren. Bestämmelser om anmälan behövs för beräkningen av finansieringen för varje utbildningsanordnare. Utbildningsanordnaren ska besluta om anmälningsförfarandet och om huruvida frånvaroanmälan kan ändras mitt under terminen.

Enligt 24 § 1 mom. ska gymnasiets lärokurs slutföras inom en tid som med högst ett år får överskrida den tid som examen avses omfatta, dvs. på fyra år, om inte den studerande av grundad anledning beviljas förlängning.

Till tiden för avläggande av examen ska enligt det föreslagna 4 mom. inte räknas en termin under vilken den studerande har anmält sig som frånvarande på grund av tjänstgöring som avses i värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller för att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar de bestämmelser som enligt den regeringsproposition (RP 243/2014 rd) som riksdagen behandlar som bäst föreslås i universitetslagen och yrkeshögskolelagen. Till tiden för avläggande av examen räknas inte heller en sådan termin då den studerande anmält sig som frånvarande under det första läsåret på grund av en orsak som avses i 3 mom. 3 punkten, dvs. egen sjukdom eller övrig svår livssituation. Dessa orsaker anses redan för närvarande i regel vara godtagbara skäl för en förlängning av studietiden.

Det har dock inte funnits någon uttrycklig bestämmelse om detta i lagen, och utbildningsanordnaren har varit tvungen att fatta beslut om förlängning av studietiden utifrån 24 § 1 mom. Det är viktigt att den föreslagna bestämmelsen fogas till lagen för att likabehandling av de studerande och de studerandes rättsskydd ska kunna tryggas.

I 4 mom. föreslås också en bestämmelse enligt vilken en sådan annan frånvaro som omfattar högst två terminer under vilken den studerande har anmält sig som frånvarande inte ska räknas till tiden för avläggande av examen. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan följaktligen en studerande som så önskar anmäla sig som frånvarande under högst två terminer utan att han eller hon uppger någon orsak. De två terminerna kan vara separata eller följa på varandra. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar de bestämmelser som föreslås i universitetslagen och yrkeshögskolelagen enligt den regeringsproposition som riksdagen behandlar. Möjligheten att anmäla sig som frånvarande är en nyhet inom gymnasieutbildningen.

**25 §. Studerandens skyldigheter.** Det föreslås att ett nytt moment fogas till paragrafen. I momentet föreskrivs det om mottagande av en studieplats. Den som har blivit antagen som studerande ska enligt förslaget inom utsatt tid meddela utbildningsanordnaren om han eller hon tar emot studieplatsen. Den som blivit antagen som studerande går miste om sin studieplats om han eller hon inte gör anmälan inom utsatt tid.

**28 §. Studiesociala förmåner.** I gällande 1 mom. hänvisas det felaktigt till 20 § 3 mom. Det bör hänvisas till 20 § 4 mom. I 1 mom. föreslås följaktligen en ändring av teknisk natur.

**34 §. Ändringssökande.** Enligt 2 mom. 4 punkten i den gällande paragrafen söks ändring i ett beslut hos regionförvaltningsverket om beslutet gäller studietiden eller att den studerande anses ha avgått. Det föreslås att till paragrafen fogas att ändring kan sökas hos regionförvaltningsverket även i fråga om utbildningsanordnarens beslut som gäller en studerandes anmälan som frånvarande.

**35 §. Finansiering.** Laghänvisningen i 1 mom. ändras så att det hänvisas till lagen om finansiering av utbildning som avses i gym-

nasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

### 1.3 Lagen om grundläggande yrkesutbildning

**27 c §. Mottagande av studieplats.** Det föreslås att ny 27 c § fogas till lagen. I den nya paragrafen föreskrivs det om mottagande av en studieplats. Den som har blivit antagen som studerande ska enligt förslaget inom utsatt tid meddela utbildningsanordnaren om han eller hon tar emot studieplatsen. Den som blivit antagen som studerande går miste om sin studieplats om han eller hon inte gör anmälan inom utsatt tid.

I lagen har det inte tidigare funnits någon sådan bestämmelse som förpliktar de studerande och enligt vilken de ska meddela utbildningsanordnaren att de tar emot studieplatsen. Enligt 6 § i statsrådets förordning om förfarandet vid ansökan till yrkesutbildning, gymnasieutbildning och förberedande utbildning efter den grundläggande utbildningen (294/2014) beslutar undervisnings- och kulturministeriet om tidtabellerna för ansökan enligt den förordningen. Enligt vedertagen praxis har ministeriet också beslutat om när de studerande senast ska meddela utbildningsanordnaren att de tar emot studieplatsen. Den utsatta tiden har nämnts i den anmälan om antagning som sänds till de studerande.

De som blivit antagna som studerande ska redan för närvarande meddela utbildningsanordnaren om mottagande av studieplatsen, vilket innebär att den föreslagna bestämmelsen inte ändrar nuvarande praxis när det gäller skyldigheten att meddela. Det nuvarande rättsläget är dock oklart i det fallet att en studerande inte anmäler om mottagande av studieplatsen inom utsatt tid. Den föreslagna bestämmelsen bör fogas till lagen för att förfarandet ska bli tydligt så att rättsskyddet för både dem som blivit antagna som studerande och dem som fått en reservplats kan tryggas. Om de som blivit antagna som studerande inte meddelar om mottagandet av studieplatsen inom utsatt tid, ska utbildningsanordnaren erbjuda studieplatserna till dem som fått en reservplats. En sökande som meddelar om

mottagande av studieplatsen efter den utsatta tiden ska inte kunna bli antagen som studerande förrän den lediga studieplatsen har erbjudits dem som fått en reservplats.

Undervisnings- och kulturministeriet ska även i fortsättningen i samband med det årliga beslutet om gemensam ansökan kunna besluta om den tid inom vilken studerande ska meddela utbildningsanordnaren om mottagande av studieplatsen. Antagning av studerande genomförs förutom genom gemensamma ansökningsförfaranden också genom tilläggsansökningar och separata ansökningar, och utbildningsanordnaren beslutar om tidtabellerna för dem. I samband med dessa ansökningar ska utbildningsanordnaren särskilt ange och meddela de studerande den tid inom vilken de ska meddela om mottagande av studieplatsen.

**31 a §. Terminer.** Det föreslås att en ny 31 a § fogas till lagen. I den nya paragrafen definieras terminerna. Enligt det föreslagna 1 mom. ska höstterminen börja den 1 augusti och avslutas den 31 december. Vårterminen ska i sin tur börja den 1 januari och avslutas den 31 juli. Paragrafen om terminer behövs eftersom de studerandes rätt att anmäla sig som frånvarande enligt förslaget binds vid terminernas längd. De föreslagna terminslängderna motsvarar de terminslängder som används för anmälan som närvarande och frånvarande vid högskolorna.

**31 b §. Frånvaroanmälan.** Till lagen fogas enligt förslaget en paragraf med bestämmelser om rätt för studerande att anmäla sig som frånvarande studerande. Förslaget avviker från motsvarande bestämmelser i universitetslagen och yrkeshögskolelagen på så vis att studerande inte särskilt behöver anmäla sig som närvarande. Avsikten är att minska den administrativa arbetsmängd som anmälningsförfarandet medför för utbildningsanordnaren. Utbildningsanordnaren ska besluta om anmälningsförfarandet och om huruvida frånvaroanmälan kan ändras mitt under terminen.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska en studerande kunna anmäla sig som frånvarande studerande för en termin åt gången. Anmälan ska göras innan terminen inleds och på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer. En studerande kan efter att ha tagit emot en

studieplats under första läsåret anmäla sig som frånvarande endast av grundad anledning, vilken är fullgörande av tjänst enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor, uttågande av moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller egen sjukdom eller övrig svår livssituation. Egen sjukdom eller övrig svår livssituation motsvarar de godtagbara skäl enligt studiestödslagen på basis av vilka utbetalningen av studiestöd kan fortsätta trots att studierna framskrider långsamt.

I 2 mom. föreskrivs det om hur anmälan som frånvarande studerande förlänger den tid för slutförande av studierna som anges i 31 §. I en regeringsproposition (RP 211/2014 rd) som regeringen behandlar som bäst föreslås det att 31 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning ändras. Enligt förslaget i den propositionen ska en yrkesinriktad grundexamen avläggas inom en tid som med högst ett år får överskrida den tid som examen avses omfatta, dvs. på fyra år, om inte den studerande av grundad anledning beviljas förlängning. I samma proposition föreslås det att 31 § kompletteras med bestämmelser om studietiden även när det gäller handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning och utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv. Enligt de föreslagna nya bestämmelserna ska en handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning slutföras inom ett år, om inte den studerande på grund av sjukdom eller av någon annan särskild orsak beviljas förlängning. En utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv ska slutföras inom tre år.

Till tiden för avläggande av examen eller till studietiden för en handledande utbildning ska enligt det föreslagna 2 mom. inte räknas en termin under vilken den studerande har anmält sig som frånvarande på grund av tjänstgöring som avses i värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller för att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar de bestämmelser som enligt den regeringsproposition (RP 243/2014 rd) som riksdagen behandlar som bäst föreslås i universitetslagen och yrkeshögskolelagen. Till tiden för avläggande av examen eller förberedande utbild-

ning räknas inte heller en sådan termin då den studerande anmält sig som frånvarande under det första läsåret på grund av en orsak som avses i 1 mom. 3 punkten, dvs. egen sjukdom eller övrig svår livssituation. Dessa orsaker anses redan för närvarande i regel vara godtagbara skäl för en förlängning av studietiden. Det har dock inte funnits någon uttrycklig bestämmelse om detta i lagen, och utbildningsanordnaren har varit tvungen att fatta beslut om förlängning av studietiden utifrån 31 § 1 mom. Det är viktigt att den föreslagna bestämmelsen fogas till lagen för att likabehandling av de studerande och de studerandes rättsskydd ska kunna tryggas.

I lagen fastställs inte hur länge en godtagbar omständighet, dvs. tjänstgöring enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller egen sjukdom eller svår livssituation, ska fortgå under en termin, och därför är utgångspunkten att även en kortvarig omständighet ska kunna berättiga den studerande att anmäla sig som frånvarande. Den studerande ska själv få bestämma om han eller hon anmäler sig som frånvarande. Under tiden för exempelvis moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet ska en studerande som så önskar få fortsätta sina studier och inte behöva anmäla sig som frånvarande.

I 2 mom. föreslås också en bestämmelse enligt vilken en sådan annan frånvaro som omfattar högst två terminer under vilken den studerande har anmält sig som frånvarande inte ska räknas till tiden för avläggande av examen. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan följaktligen en studerande som så önskar anmäla sig som frånvarande under högst två terminer utan att han eller hon uppger någon orsak. De två terminerna kan vara separata eller följa på varandra. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar de bestämmelser som föreslås i universitetslagen och yrkeshögskolelagen enligt den regeringsproposition som riksdagen behandlar. Möjligheten att anmäla sig som frånvarande är en nyhet inom den grundläggande yrkesutbildningen. Syftet med den föreslagna ändringen är att möjliggöra altemnering mellan utbildning och arbetsliv samt avläggande av examen genom en examensdel i taget.

Den rätt att anmäla sig som frånvarande som föreskrivs i den nya 31 b § förlänger den tid för att avlägga examen eller slutföra en handledande utbildning som anges i 31 §. Förlängning av studietiden på grund av tjänstgöring enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller på grund av moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet ska inte förenas med någon tidsbegränsning. Av andra orsaker ska studietiden kunna förlängas med sammanlagt högst två terminer. Anmälan som frånvarande ska då dock inte förlänga studietiden för en handledande utbildning, eftersom det inte är motiverat att göra det möjligt att på basis av arbetslivsalternering och avläggande av examen förlänga studietiden för en sådan utbildning.

Om en studerande exempelvis har anmält sig som frånvarande under två terminer på grund av militärtjänst och dessutom annars som frånvarande under två terminer, förlängs den tid för avläggande av examen som anges i 31 § 1 mom. från fyra år till sex år. Om en studerande anmäler sig som frånvarande under en hösttermin, förlängs studietiden med fem månader. Om en studerande anmäler sig som frånvarande under en vårtermin, förlängs studietiden på motsvarande sätt med sju månader. Dessutom kan utbildningsanordnaren ytterligare förlänga studietiden av grundad anledning i enlighet med 31 § 1 mom.

**44 §. Ändringssökande.** Enligt 3 mom. 4 punkten i den gällande paragrafen söks ändring i ett beslut hos regionförvaltningsverket om beslutet gäller studietiden eller att den studerande anses ha avgått vilket föreskrivs om i 31 §. Det föreslås att till paragrafen fogas att ändring kan sökas hos regionförvaltningsverket även i fråga om utbildningsanordnarens beslut som gäller en studerandes anmälan som frånvarande enligt den nya 31 b §.

**46 §. Finansiering.** Laghänvisningen i 1 mom. ändras så att det hänvisas till lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

#### **1.4 Lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

**18 §. Finansiering.** I fortsättningen ska utbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning finansieras på det sätt som anges i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Det föreslås att den hänvisning till lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet som ingår i 1 mom. ändras så att det hänvisas till den nya finansieringslagen.

#### **1.5 Lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret**

**7 §. Ändamål och registeransvarig.** Det föreslås att paragrafen ändras så att det föreskrivs att studentexamensregistret förs och används för beräkning av finansiering för utbildning som avses i gymnasielagen.

**9 §. Utlämnande av uppgifter.** Det föreslås att gällande paragraf ändras så att det föreskrivs att ur studentregistret får till statsbidragsmyndigheten utlämnas uppgifter som behövs för bestämmandet av finansiering.

#### **2 Närmare bestämmelser och föreskrifter**

Bestämmelser om bestämningsgrunderna för statlig finansiering föreslås i 2—6 kap. i den nya lagen. Närmare bestämmelser om uträkningen av det finansieringsindex och beaktandet av den höjning av kostnadsnivån samt om det bestämmande av inkvarteringsfinansiering som avses i 2 kap. samt om beräkningen och den interna fördelningen av de finansieringsgrunder som avses i 3—6 kap. föreslås bli utfärdade genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om de beräkningskriterier som ligger till grund för den finansiering som beviljas på kalkylerade grunder ska utfärdas genom förordning av statsrådet, dock så att bestämmelser om påståendena i och poängsättningen av förfrågan om studerandes välfärd utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

### 3 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

Lagen om ändring av gymnasielagen och lagen om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning föreslås träda i kraft den 1 januari 2017. Bestämmelserna om anmälan som frånvarande i 24 § 3 och 4 mom. i gymnasielagen och 31 b § i lagen om grundläggande yrkesutbildning ska dock inte tillämpas på studerande som börjat studera för en examen eller inom en handledande utbildning innan lagen har trätt i kraft. Det är motiverat att studietiden för dessa studerande bestäms utifrån de bestämmelser som gällde när de började studera för examen eller inom den handledande utbildningen.

### 4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt propositionen ska bestämningsgrunderna för statsandelen för gymnasieutbildning och yrkesutbildning revideras. Det föreslås att de nuvarande separata statsandelsgrunderna som gäller kalkylerade kostnader för gymnasieutbildning och yrkesutbildning slopas i statsandelssystemet.

Propositionen garanterar en skälig, stabil och förutsebar finansiering för utbildningsanordnarna samt gör finansieringssystemet genomskinligare och tydligare.

Den finansieringsreform för yrkeshögskolorna som riksdagen behandlar som bäst genomförs så att hela ansvaret för finansieringen överförs till staten. Förhållandet mellan kommunerna och staten till följd av slopandet av kommunernas finansieringsandel bevaras genom att beloppet av kommunens finansieringsandel per invånare höjs med avseende på andra stadiet.

Genom systemet med statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet fullgörs de skyldigheter att tillgodose kulturella rättigheter som det allmänna har enligt 16 § 2 mom. i grundlagen. Det allmänna ska, enligt vad som närmare bestäms genom lag, säkerställa lika möjligheter för var och en att enligt sin förmåga och sina särskilda behov få även annan än grundläggande utbildning. Enligt 6 § i grundlagen får ingen utan godtag-

bart skäl särbehandlas på grund av exempelvis ålder, ursprung eller språk. Enligt 123 § 2 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för annan undervisning som staten och kommunerna ordnar samt om rätten att ordna motsvarande undervisning i privata läroanstalter utfärdas genom lag.

Att vara huvudman för gymnasieutbildning eller yrkesutbildning är inte en i lag föreskriven skyldighet för kommunerna eller för privata sammanslutningar, utan en frivillig uppgift som baserar sig på ett tillstånd att ordna utbildning som undervisnings- och kulturministeriet beviljar. Kommunerna har lagstadgad finansieringsskyldighet inom finansieringen av gymnasieutbildning och yrkesutbildning.

Grundlagsutskottet har enligt vedertagen praxis bedömt lagstiftning om statsandelarna utifrån grundlagens 121 § om kommunal självstyrelse och utifrån garantierna för grundläggande sociala och kulturella rättigheter (GrUU 34/2013 rd, GrUU 12/2011 rd och GrUU 29/2009 rd). Bestämmelser om uppgifter som ska anförtros kommunerna ska enligt 121 § 2 mom. i grundlagen utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet har i sin etablerade praxis betonat att när man lagstiftar om nya uppgifter för kommunerna måste man samtidigt i enlighet med finansieringsprincipen se till att kommunerna har faktiska förutsättningar att klara av dem (GrUU 34/2013 rd, s. 2/I, GrUU 30/2013 rd, s. 5/I, GrUU 12/2011 rd, s. 2/II, och GrUU 41/2010 rd, s. 5/I). Finansieringsprincipen ingår också i artikel 9.2 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse. Enligt artikeln ska de lokala myndigheternas ekonomiska resurser motsvara de uppgifter som tilldelats dem i grundlag och annan lag. Statsandelssystemet täcker kostnaderna för den kommunala basservicen, och därmed genomförs finansieringsprincipen mellan stat och kommun.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 16/2014 rd) påpekat att statsandelssystemet är av central betydelse med avseende på grundlagens 6 § om jämlikhet, 16 § 2 mom. och 19 § 3 mom. om det allmännas skyldigheter och 121 § om den kommunala självstyrelsen. Utskottet har ansett att lagstiftaren har tämligen stort bedömningsutrymme när den beslutar om nedskärningar i statsan-

delssystemet, också när nedskärningarna har stor effekt på enskilda kommuners statsandelar. Enligt utskottet är det dock viktigt, särskilt med hänsyn till de sociala och kulturella grundläggande rättigheterna, att den ekonomiska anpassningen i kommuner som förlorar statsandelar lindras genom en tillräckligt lång och på objektiva grunder fastställd övergångstid eller genom andra arrangemang. Genomförandet av reformen får inte äventyra den regionala jämlikheten eller fullgörandet av kommunernas grundlagsfästa skyldigheter. Reformen får inte heller försvaga kommunernas förutsättningar så att det äventyrar deras möjligheter att självständigt bestämma över sin ekonomi och därigenom också om sin förvaltning (GrUU 50/2005 rd, s. 2/I, och GrUU 42/1998, s. 2/I).

Kommunens uppgifter indelas i lagstadgade uppgifter och de uppgifter som kommunen åtagit sig med stöd av självstyrelsen (allmän kompetens). Kommunen kan åläggas uppgifter endast genom bestämmelser i lag, inte genom bestämmelser på lägre nivå. Kravet på bestämmelser i lag gäller även i fråga om en väsentlig utvidgning av en uppgift som redan föreskrivs i lag. Kravet på bestämmelser i lag hindrar dock inte en delegering genom lag som innebär att närmare bestämmelser om verkställigheten av uppgifterna utfärdas genom förordning. I lagbestämmelsen om bemyndigande att utfärda förordning ska det då exakt och noggrant avgränsas vad som kan bestämmas genom förordning.

Även om de statsandelsgrunder som används vid finansiering av gymnasieutbildning och yrkesutbildning ändras, ingriper den föreslagna regleringen inte i omfattningen av anordnandet av utbildning och innebär den inte heller att kommunernas finansieringsansvar ökar. Grunderna för kommunens självfinansieringsandel anges i lag. Kostnadsökningen för utbildningsanordnarna beaktas årligen med ett index som beskriver hur kostnaderna för verksamheten utvecklats. Årlig uppföljning av kostnaderna möjliggör i enlighet med finansieringsprincipen en årlig bedömning av kommunens ekonomiska bärkraft. De tillsynsrättigheter för statsbidragsmyndigheten visavi kommunerna som ingår i propositionen utvidgas inte i förhållande till gällande lagstiftning och propositionen inskränker följaktligen inte kommunernas självbestämmanderätt. Propositionen inrymmer en förhandlingsskyldighet för staten och kommunerna med avseende på såväl bestämmandet av finansiering som insamlingen av uppgifter i anslutning till det.

Med stöd av det föregående anser regeringen att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Eftersom de viktigaste bestämningsgrunderna för statsandelen för gymnasieutbildning och yrkesutbildning föreslås bli ändrade gäller det att få grundlagsutskottets utlåtande om lagstiftningsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag*

## 1.

**Lag****om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

## 1 kap.

**Allmänna bestämmelser**

## 1 §

*Tillämpningsområde*

I denna lag föreskrivs om finansiering som beviljas kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar och stiftelser samt statliga affärsverk för sådana uppgifter som regleras i

- 1) gymnasielagen (629/1998),
- 2) lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998),
- 3) lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

I denna lag föreskrivs dessutom om kommunens kalkylerade självfinansieringsandel för finansieringen av sådan utbildning som avses i de lagar som nämns i 1 mom. 1 och 2 punkten och som avser utbildning för yrkesinriktad grundexamen och för en examensdel som förbereder för utbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (*kommunens självfinansieringsandel*) samt om finansieringen av utbildningen av trafikpiloter.

## 2 §

*Definitioner*

I denna lag avses med

- 1) *privat utbildningsanordnare* en registrerad sammanslutning, en stiftelse och ett stat-

ligt affärsverk, dock inte ett universitet enligt universitetslagen (558/2009),

2) *grundläggande yrkesutbildning* grundläggande yrkesutbildning och handledande utbildning enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning, dock inte utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 20 § 2 mom. i den nämnda lagen, samt utbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs genom fristående examen eller för avläggande av en examensdel samt deltagande i fristående examenstillfällen,

3) *yrkesinriktad tilläggsutbildning* utbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen eller delar av dessa examina samt deltagande i fristående examenstillfällen,

4) *studerande som får specialundervisning* en studerande som avses i 19 a § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning, dock inte en studerande inom utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 20 § 2 mom. i den nämnda lagen, samt en studerande som deltar i utbildning som förbereder för fristående examen enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och som ges särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster på grund av den studerandes funktionsnedsättning, sjukdom eller någon därmed jämförbar orsak,

5) en person som saknar examen efter grundskolestadiet: en studerande eller exa-

minand som inte har avlagt studentexamen, yrkesinriktad examen eller högskoleexamen i Finland eller utomlands,

6) studerandeår 365 kalenderdagar, under vilka en studerande eller examinand beaktas som grund för finansieringen.

## 2 kap.

### Allmänna bestämningsgrunder för finansiering samt kommunens självfinansieringsandel

#### 3 §

##### *Finansiering som beviljas*

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar utan ansökan utbildningsanordnare finansiering enligt kalkylerade grunder för utförandet av de uppgifter som avses i 1 § inom gränserna för det anslag som beslut fattas om i statsbudgeten och kommunens självfinansieringsandel enligt 4 § i anslutning till det. Finansieringen består av basfinansiering, prestationsfinansiering och effektivitetsfinansiering (finansieringsandelar) samt annan finansiering enligt 19 § och 26—28 § såsom avses nedan i 3-6 kap. Undervisnings- och kulturministeriet fastställer de prestationer som ligger till grund för finansieringen till utbildningsanordnaren.

Den finansiering som utbildningsanordnaren beviljas av de finansieringsandelar som avses i 1 mom. grundar sig på de relativa andelar som utbildningsanordnarens prestationer som ska beaktas utgör av alla utbildningsanordnarens prestationer. Vid beräkningen av prestationernas relativa andelar beaktas vad som föreskrivs om beräkningsgrunderna för prestationer och koefficienterna. Basfinansieringen för yrkesinriktad tilläggsutbildning och grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning kan dock inriktas på ett sätt som avviker från den kalkylerade grunden enligt vad som föreskrivs närmare i 31 och 37 §. Undervisnings- och kulturministeriet fastställer de prestationer ligger till

grund för finansieringen till utbildningsanordnarna.

Den finansiering som beviljas kommunen minskas med den kommunspecifika självfinansieringsandelen enligt 4 §.

Privata utbildningsanordnare beviljas dessutom ersättning för mervärdesskatt i enlighet med 7 §.

Undervisnings- och kulturministeriet kan dessutom bevilja en utbildningsanordnare statsunderstöd på det sätt som föreskrivs i 7 kap.

#### 4 §

##### *Kommunens självfinansieringsandel*

I beräkningen av kommunens självfinansieringsandel enligt lagens 1 § 2 mom. multipliceras statens finansiering som avses i 3 § 1 mom. och 7 § 1 mom. för utbildning som avses i gymnasielagen och i lagen om yrkesinriktad grundutbildning samt för en yrkesinriktad grundexamen eller för förberedande utbildning för en examensdel enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning med siffran 0,9975. Det erhållna eurobeloppet ökas med antalet studerandeår som studerande har avlagt i statens läroanstalter och i universitetens övningsskolor i nämnda utbildningar under det år som föregår året före finansåret multiplicerat med det eurobelopp som avses i 4 mom., dvs. studerandeårsspecifikt kalkylerad statsfinansieringsbunden inkomst.

Kommunens självfinansieringsandel fås när det eurobelopp som avses i 1 mom. multipliceras med siffran 1 för den utbildning som förbereder för gymnasieutbildning och med siffran 1,387 för den övriga utbildningens del och när man till det sålunda erhållna beloppet adderar det eurobelopp som avses i 3 mom. Kommunens invånarspecifika självfinansieringsandel fås genom att dividera det eurobelopp som har nämnts tidigare i det här momentet med invånarantalet den sista dagen det år som föregår året före finansåret. Den kommunspecifika självfinansieringsandelen är inkomst som är beroende av kommunens invånarspecifika självfinansieringsandel och inkomst som bestäms enligt ifrågavarande kommuns invånarantal den sista dagen det år som föregår året före finansåret.

Kommunens självfinansieringsandel ökas årligen med ett eurobelopp, som på 2015 års nivå är 290 948 000 euro och som minskas med 40 600 000 euro på 2017 års nivå.

Statsfinansieringen med avseende på det kalkylerade priset per studerandeår är på 2015 års nivå inom gymnasieutbildningen 2 515,30 euro, inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform 4516,76 euro och inom grundläggande yrkesutbildning i läroavtalsform 2851,43 euro.

## 5 §

### *Beaktande av kostnadsnivåns förändring*

Det anslag som har beviljats för gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen det år som föregår finansåret enligt 3 § 1 mom., de kalkylerade posterna enligt 4 § 3 och 4 mom. samt grundpriserna enligt 6 § höjs med undantag för poster av engångskaraktär så att de motsvarar höjningen i kostnadsnivån det år som föregår året före det i 4 mom. avsedda fastställelseåret enligt det finansieringsindex som avses i den här paragrafen. Understödet återspeglar också förändringarna i verksamhetens omfattning.

Finansieringsindexet består av inkomstnivåindexet, konsumentprisindexet, byggkostnadsindex samt basprisindexet för hemmamarknaden. Närmare bestämmelser om viktningen av de index som används i finansieringsindexet samt om beaktandet av kostnadsnivåns uppgång utfärdas genom förordning av statsrådet.

Finansieringsindexet bestäms utifrån de index som föreskrivs i 2 mom. så att poängtalet för indexen i december 2010 motsvarar poängtalet 100.

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer poängtalet för finansårets finansieringsindex före utgången av mars året före finansåret.

## 6 §

### *Grundpriser för inkvartering och en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning samt koefficienterna*

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om

1) grundpriset för inkvartering enligt 28 § 3 mom. i gymnasielagen och enligt 37 och 38 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning,

2) grundpriset för utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 20 § i den sistnämnda lagen, samt

3) koefficienterna för de grundpris som avses i 1 och 2 punkten.

## 7 §

### *Ersättning för mervärdesskatt till privata utbildningsanordnare*

Privata utbildningsanordnare ersätts för den mervärdesskatteandel enligt mervärdsskattelagen (1501/1993) som hänför sig till utförandet av de uppgifter som föreskrivs i 1 §. Ersättningen baserar sig på de senaste faktiska fastställda bokslutsuppgifterna före utgången av april det år som föregår finansåret. För ersättningen reserveras ett särskilt anslag i statsbudgeten och kommunernas finansieringsandel enligt 4 § i anslutning till det.

Anordnare av gymnasieutbildning ersätts dock inte för mervärdesskatt för anläggningsprojekt enligt 36 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Ersättningen enligt 1 mom. till en privat anordnare av yrkesutbildning kan höjas på ansökan i fråga om mervärdesskatt för en fastighet och anläggningstillgångar som en kommun eller samkommun överlätit till en privat sammanslutning eller stiftelse för verksamhet enligt denna lag så att höjningen motsvarar högst beloppet av den mervärdesskatt som ska betalas på grund av överlåtelse för ovannämnda ändamål.

## 8 §

*Finansieringskoefficienterna*

Kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområden och examina inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform samt handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning beaktas genom att de prestationer som används som grund för finansieringsandelarna viktas med finansieringskoefficienter på det sätt som föreskrivs i denna lag. Finansieringskoefficienterna justeras minst vart fjärde år.

Bestämmelser om finansieringskoefficienterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 9 §

*Utbildningsnivåkoefficienterna, koefficienterna för specialundervisningen och examensdelskoefficienterna*

Prestationer av studerande och examinan-der inom yrkesutbildningen som saknar examen efter grundskolestadiet viktas med utbildningsnivåkoefficienter på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Prestationer av studerande som får specialundervisning viktas med koefficienter på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Examensdelar viktas inom yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning med examensdelskoefficienter som bestäms på grund av deras omfattning på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Bestämmelser om utbildningsnivåkoefficienter och koefficienter för specialundervisning utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om examensdelskoefficienter som bestäms på grund av en examensdels omfattning utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

## 10 §

*Beaktande av studerande som grund för basfinansieringen inom gymnasieutbildningen och inom den grundläggande utbildningen*

En studerande som saknar examen efter grundskolestadiet när utbildningen inleds beaktas som grund för basfinansieringen av yrkesinriktade grundexamina under högst tre studerandeår och en övrig studerande under högst två studerandeår. Inom finansieringen av gymnasieutbildningen beaktas studerande som grund för basfinansieringen under högst tre studerandeår.

Det som föreskrivs i denna paragraf tillämpas inte på föreberedande utbildning för gymnasieutbildning enligt gymnasielagen och inte på handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning. För maximitiden för finansiering som betalas för utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen enligt 20 § 2 mom. i nämnda lag föreskrivs i 26 §.

## 11 §

*Beaktande av en studerande som studerar inom flera utbildningar som grund för finansieringen*

När en studerande studerar samtidigt inom flera utbildningar som hör till tillämpningsområdet för denna lag, kan den studerandes prestationer räknas som grund för finansieringen endast inom den utbildning som den studerande har påbörjat först.

Om studeranden samtidigt studerar för en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning och för studentexamen enligt lagen om anordnande av studentexamen (672/2005) beaktas med avvikelse från vad som föreskrivits tidigare i 1 mom. prestationer av studerande inom grundläggande yrkesutbildning enligt 4 kap. samt för den grundläggande finansieringens del inom gymnasieutbildningen enligt 16 § 6 mom. och i prestations- och effektivitetsfinansieringen enligt 17 och 18 §.

## 12 §

*Examina och examensdelar som ska beaktas som beräkningsgrund inom yrkesutbildningen*

I prestationsfinansieringsandelen beaktas som utbildningsanordnarens prestationer de examina och examensdelar som har avlagts med stöd av utbildning som finansierats i enlighet med denna lag.

Som utbildningsanordnarens prestationer beaktas också de examina och examensdelar som har avlagts utan förberedande utbildning på grund av personlig tillämpning som en utbildningsanordnare enligt 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning utfört enligt 8 a § i nämnda lag.

En examen beaktas som en prestation för den utbildningsanordnare som vars prestation den tidsmässigt sista i examen ingående examensdelen som en studerande eller examinand avlagt har beaktats på det sätt som avses i 1 eller 2 mom.

Grundexamina och examensdelar som avses i 2 mom. beaktas som en del av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform och yrkesexamina och specialyrkesexamina och delar av dessa examina beaktas som en del av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform. Om utbildningsanordnaren inte har tillstånd enligt 8 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning att ordna grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform, beaktas de grundexamina och examensdelar som avses ovan i finansieringen av grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning. Om utbildningsanordnaren inte har tillstånd enligt 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning att ordna yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform, beaktas de yrkes- och specialyrkesexamina och examensdelar som avses ovan i finansieringen av tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning.

Om en del av en yrkesexamen eller specialyrkesexamen avläggs som en del av en yrkesinriktad grundexamen i enlighet med examensgrunder som fastställts med stöd av 13 § i lagen om grundläggande yrkesutbildning eller 13 § i lagen om yrkesinriktad vux-

enutbildning, beaktas en sådan del av en yrkes- eller specialyrkesexamen som en del av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform eller grundläggande utbildning inom läroavtalsutbildningen.

## 13 §

*Beräkning av nya och sammanslagna utbildningsanordnares finansiering*

Om det nya tillståndet att ordna utbildning har beviljats efter det att utbildningsordnare har slagits samman, delats upp eller efter någon annan motsvarande omorganisering av verksamheten eller om en ändring har inträtt i anordnarens ställning som juridisk person, betraktas vid bestämmandet av den nya anordnarens finansiering som prestationer enligt följande 3—6 kap. de faktiska prestationerna för sådana utbildningsanordnare som varit föremål för en ovan avsedd omorganisering. Prestationerna regleras enligt den relativa förändringen i den nya utbildningsordnarens tillstånd eller i den uppskattade studerandeårsmängden, om studerandeårsmängden enligt den nya utbildningsanordnarens tillstånd att ordna utbildning eller, om det i tillståndet inte har fastställts någon studerandeårsmängd, den uppskattade studerandeårsmängden, avviker mer än 10 procent från studerandeårsmängden i det tillstånd att ordna utbildning som gällde året innan den nya utbildningsanordnarens tillstånd eller den sammanräknade studerandeårsmängden i sådana tillstånd eller, om det i tillståndet inte har fastställts någon studerandeårsmängd, utfallet av studerandeårsmängden i utbildning som ordnats enligt dessa tillstånd. För att bestämma finansieringen utgående från prestationer för en annan ny utbildningsanordnare än sådan som avses i 1 mom. används i stället för de faktiska prestationerna kalkylerade prestationsmängder, som grundar sig på den uppskattade studerandeårsmängden under finansåret. Kalkylmässiga prestationer används fram tills det att man kan använda de faktiska prestationerna på det sätt som föreskrivs i 3—6 kap. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om bestäm-

mande och justering av de kalkylmässiga prestationerna.

Bestämmelser om höjning av samgående utbildningsanordnarens i 1 mom. avsedda sammanräknade prestationer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det som föreskrivits tidigare i den här förordningen tillämpas också om utbildningsanordnaren beviljas en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

### 3 kap.

#### **Bestämmande av finansieringen till utbildningsanordnaren för utbildning enligt gymnasielagen**

##### 14 §

##### *Finansieringsandelar*

De anslag som avses i 3 § 1 mom. för gymnasieutbildningen minskas med den finansiering som avses senare i 19 § och med icke-erhållen finansiering enligt 54 §. Det återstående anslaget fördelas mellan finansieringsandelarna som följer:

- 1) grundfinansieringsandelen 49,9 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 46,1 procent, och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen fyra procent.

Närmare bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

##### 15 §

##### *Beräkning av de studerandeår som ligger till grund för finansieringen*

Vid beräkningen av studerandeår beaktas kalenderdagarna från den dag då studierna inleds till den kalenderdag då den studerande avlägger examen eller anses ha avgått. Vid beräkningen av studerandeår beaktas dock inte kalenderdagarna under de terminer då den studerande i enlighet med 24 § i gymna-

sielagen har anmält sig som frånvarande studerande.

##### 16 §

##### *Basfinansieringen*

Utbildningsanordnaren beviljas basfinansiering på basis av antalet studerandeår inom gymnasieutbildningen, utbildning som förbereder för gymnasieutbildning, slutförda studier enligt 20 § 4 mom. i gymnasielagen och avlagda gymnasiestudier enligt 11 § 2 mom. Den finansiering som beviljas på basis av antalet studerandeår inom gymnasieutbildningen kan höjas på grund av tillgängligheten. För studerande som har en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun i Finland beviljas finansiering för gymnasieutbildning som ordnas utomlands.

De prestationer som ska beaktas i basfinansieringen uppstår året före det år som föregår finansåret.

Vid beräkningen av studerandeår beaktas med olika koefficienter prestationerna för studerande som inlett gymnasiestudierna före respektive vid 18 års ålder. För sådana studerandes del som deltar i gymnasieutbildning i Finland enligt gymnasielagens 28 § 4 mom. men som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland tillämpas för uträknandet av studerandeårsmängden oberoende av studerandens ålder koefficienterna som är avsedda för studeranden som har fyllt 18 år.

Sådana studerande som studerar i internatskolor omfattas oberoende av studerandens ålder koefficienterna för studerande som inte har fyllt 18 år.

Utbildningsanordnaren erhåller tillgänglighetsförhöjning för gymnasieutbildning som ordnas i Finland, om det sammanlagda antalet studerandeår för studerande som inlett studierna innan de fyllt 18 år för alla utbildningsanordnare som ordnar utbildning på kommunens område är under 200 inom den finsk- eller den svenskspråkiga utbildningen. Utbildningsanordnaren erhåller förhöjd tillgänglighetsförhöjning på grund av fjärrort, om utbildningen ordnas i en kommun där kommunens fjärrortstal enligt 26 § i lagen om statsandel för kommunal basservice är

högre än 1,2. Om utbildningsanordnaren ordnar utbildning på flera än en kommuns område, beräknas en eventuell tillgänglighetsförhöjning kommunvis på grund av antalet studerandeår i de enskilda verksamhetsställena.

För studerande som inte har studentexamen omvandlas de sammanlagda studierna enligt gymnasielagens 20 § 4 mom. till studerandeårsmängder med hjälp av en koefficient. Om studeranden samtidigt studerar för en grundexamen enligt lagen om grundläggande yrkesutbildning och studentexamen enligt lagen om anordnande av studentexamen används en koefficient för att omvandla studerandens realiserade gymnasiestudier till studerandeårsmängder.

Studerandeåren inom utbildning som förbereder för gymnasieutbildning höjs med en koefficient.

Närmare bestämmelser om koefficienter, beräkning, inbördes fördelning och beräkningskriterierna för finansieringsgrunderna för basfinansieringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 17 §

### *Prestationsfinansieringen*

Utbildningsanordnare beviljas prestationsfinansiering på basis av antalet avlagda studentexamina samt antalet prestationer enligt gymnasiets lärokurs enligt 7 § i gymnasielagen eller på grund av examina som till nivån motsvarar studentexamen samt studier enligt 17 § i lagen om anordnande av studentexamen. Inom gymnasieundervisning som ordnas utomlands beviljas prestationsfinansiering för sådana studerandes del som har hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun.

De prestationer som ska beaktas i prestationsfinansieringen bygger på det aritmetiska medelvärdet av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret.

Vid beräkningen av prestationsfinansiering enligt 1 mom. beaktas med olika koefficienter prestationerna för studerande som inlett gymnasiestudierna före respektive vid 18 års ålder. Studerande vid internat beaktas med

koefficienter för studerande som inte har fyllt 18 år oberoende av studerandes ålder. Om studeranden samtidigt studerar för en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om yrkesinriktad grundutbildning och för studentexamen som avses i lagen om anordnande av studentexamen, beaktas studeranden oberoende av deras ålder med koefficienterna för studerande som har fyllt 18 år. Prestationer av studerande i Finland i sådan gymnasieutbildning som avses i 28 § 4 mom. i gymnasielagen, vilka saknar i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland, beaktas med koefficienterna för studerande som har fyllt 18 år, oberoende av den studerandes ålder.

Närmare bestämmelser om koefficienter, beräkning, inbördes fördelning och beräkningskriterier i fråga om finansieringsgrunderna för prestationsfinansieringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 18 §

### *Effektivitetsfinansieringen*

Utbildningsanordnaren beviljas effektivitetsfinansiering på basis av hur studerande som studerar gymnasiets lärokurs enligt 7 § i gymnasielagen placerar sig inom fortsatta studier, minskningen av antalet som avbryter sina gymnasiestudier och poängsättningen av förfrågan om studerandes välfärd. För studerande som deltar i gymnasieundervisning utomlands beviljas finansiering för sådana studerandens del som har en hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun.

De prestationer som ska beaktas i effektivitetsfinansieringen bygger på placeringen inom fortsatta studier på grund av det aritmetiska medelvärdet av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret samt på poängsättningen av förfrågan om studerandes välfärd på grund av året före det år som föregår finansåret.

Vid beräkningen av effektivitetsfinansieringen enligt 1 mom. beaktas med olika koefficienter prestationerna för sådana studerande som studerar i Finland med som inte har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland och av vilka kan tas ut avgifter med stöd av 28 § 4 mom. i gymnasielagen.

Närmare bestämmelser om beräkning, inbördes fördelning och beräkningskriterier i fråga om finansieringsgrunderna för effektivitetsfinansieringen utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om påståendena i och poängsättningen av den riksfattande förfrågan om studerandes välfärd utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

## 19 §

*Särskild finansiering som beviljas anordnare av gymnasieutbildning*

Anordnare av gymnasieutbildning, som ordnar utbildningen i form av utbildning i en internatskola, beviljas som inkvarteringsfinansiering för de studerande som får inkvartering det belopp som erhålls när grundpriset enligt 6 § för inkvarteringen multipliceras med den inkvarteringskoefficient som avses i den nämnda paragrafen och antalet studerandeår för de studerande som får inkvartering. Med studerande som får inkvartering avses dem som får avgiftsfri inkvartering och dagliga avgiftsfria måltider enligt 28 § i gymnasielagen. Studerande som får nämnda förmåner anses ha avlagt ett studerandeår för tiden mellan de kalenderdagar som studerande har rätt att få nämnda förmåner.

Undervisnings- och kulturministeriet kan på det sätt som ministeriet beslutar bevilja en anordnare av gymnasieutbildning finansiering som är beroende av prövning utan avbrott i högst tre år med undantag för finansiering för en särskild utbildningsuppgift. Finansiering som är beroende av prövning kan beviljas för strukturell utveckling av anordnarnätverket och annat inledande och annan utveckling av verksamheten, för försök som gäller sådan verksamhet samt för andra utbildningspolitiskt betydande projekt eller syften. Högst 0,5 procent av de anslag som avses i 3 § 1 mom. reserveras för finansiering som är beroende av prövning. Högst 0,95 procent reserveras för finansiering som är beroende av prövning för en särskild utbildningsuppgift.

## 4 kap.

**Bestämmande av finansieringen av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform och utbildning som ordnas med stöd av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen**

## 20 §

*Finansieringsandelar*

Det anslag för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform som avses i 3 § 1 mom. minskas med den finansiering för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som avses i 26 §, den finansiering beroende av prövning som avses i 27 § samt den inkvarteringsfinansiering som avses i 28 § samt finansiering som inte har erhållit enligt 54 §. Det anslag som återstår efter de poster som ska dras av fördelas mellan finansieringsandelarna som följer:

- 1) basfinansieringsandelen 49,9 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 44,1 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen sex procent.

Närmare bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 21 §

*Beräkning av de studerandeår som används som grund för finansieringen*

Vid beräkningen av studerandeår beaktas kalenderdagarna från det att studierna inleds till den kalenderdag då den studerande avlägger examen eller handledande utbildning eller anses ha avgått. Vid beräkningen av studerandeår beaktas ändå inte kalenderdagarna under de terminer då den studerande i enlighet med 31 b § i lagen om grundläggande yrkesutbildning har anmält sig som frånvarande studerande och inte kalenderdagarna under en sådan oavbruten period av minst 45 kalenderdagar under vilken en studerande som avlägger grundläggande yrkesexamen enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbild-

ning inte har deltagit utbildning som förbereder för examen eller en examensdel eller i ett fristående examenstillfälle.

## 22 §

*Basfinansiering*

Det totala antalet prestationer som ska beaktas i basfinansieringsandelen erhålls genom att de studerandeår som avses i 2—3 mom. räknas samman.

Som prestationer beaktas de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret, vilka viktas med de finansieringskoefficienter som avses i 8 §.

Som prestationer beaktas de studerandeår som under året före det år som föregår finansåret har avlagts av studerande som avlägger yrkesinriktad grundexamen och som fått specialundervisning. Studerandeåren viktas med koefficienten för specialundervisning enligt 9 §.

Till studerandeår som avlagts av en studerande som fått specialundervisning räknas de kalenderdagar då en individuell plan för hur undervisningen ska ordnas som utarbetats för den studerande enligt 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är i kraft eller när utbildningsanordnaren har riktat särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster mot den studerande inom utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Om utbildningsanordnarens studerandeår enligt 2 mom., som inte viktats med finansieringskoefficienter, överskrider antalet studerandeår enligt det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret, minskat med antalet studerandeår enligt en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning, minskas antalet studerandeår enligt 2 och 3 mom. i samma proportion som antalet studerandeår som inte viktats med finansieringskoefficienter överskrider antalet studerandeår enligt tillståndet.

## 23 §

*Prestationsfinansiering*

Det totala antalet examina som ska beaktas i prestationsfinansieringsandelen erhålls genom att de antal prestationer som avses i 2 och 4 mom. räknas samman. Det totala antalet examens- och utbildningsdelar som ska beaktas i prestationsfinansieringsandelen erhålls genom att de antal prestationer som avses i 2—4 mom. räknas samman. Som prestationer beaktas medelvärde av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret.

Som prestationer beaktas avlagda examina samt avlagda yrkesinriktade examensdelar och delar av handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning, vilka viktas med de finansieringskoefficienter som avses i 8 §.

Som prestationer beaktas yrkesinriktade examensdelar som avlagts av studerande som fått specialundervisning, vilka viktas med den koefficient för specialundervisning som avses i 9 §. En examensdel anses ha avlagts av en studerande som fått specialundervisning, om den individuella plan för hur undervisningen ska ordnas som utarbetats för den studerande i enlighet med 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är i kraft eller om utbildningsanordnaren inom utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning har riktat särskilda undervisnings- eller studerandevårdstjänster till den studerande den dag examensdelen avlagts.

Som prestationer beaktas examina samt yrkesinriktade examensdelar som avlagts av studerande som saknar examen efter grundskolestadiet när utbildningen inleds. Prestationerna viktas med den utbildningsnivåkoefficient som avses i 9 §. Om en examinand deltar i ett examenstillfälle som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning utan förberedande utbildning, anses examen eller examensdelen ha avlagts av en som saknar examen efter grundskolestadiet när examinanden saknar examen efter grundskolestadiet när han eller hon deltar i examenstillfallet.

Examens- och utbildningsdelar beaktas på basis av sin omfattning. Som omfattning an-

vänds kompetenspoäng enligt grunderna för examina och utbildning som avses i lagen om grundläggande yrkesutbildning. Som omfattning av yrkesinriktade grundexamina som avläggs genom fristående examen används kompetenspoängen för motsvarande examensdel enligt ovan nämnda examensgrunder.

## 24 §

### *Effektivitetsfinansiering*

Som basis för effektivitetsfinansieringen används information om studerande som studerar för yrkesinriktad grundexamen. Som prestationer beaktas enligt de faktiska uppgifterna året före det år som föregår finansåret

1) resultatmätare, som baserar sig på hur de som avlagt examen blivit sysselsatta och övergått till fortsatta studier samt personalens behörighet och utvecklingsåtgärder,

2) den riksomfattande förfrågan om studerandes välfärd, som baserar sig på påståenden om hur målen för utbildningen uppnåtts och de studerandes välfärd,

3) den studerandes arbetslivsrespons,

4) minskningen av antalet studerande som avbryter sina studier, vilken baserar sig på den årliga ökningen av fullföljd utbildning.

Närmare bestämmelser om beräkningen av de prestationer som avses i 1 mom. och om de mätare som ska användas utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om påståendena i och poängsättningen av förfrågan om studerandes välfärd utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

## 25 §

### *Finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning och förhöjningskoefficienter*

Kostnadsskillnaderna mellan utbildningsområdena, examina och handledande utbildning inom utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som avses i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning beaktas

genom att de faktiska studerandeåren viktas med finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.

Övriga kostnadsskillnader som orsakas av ordnandet av utbildning beaktas genom att de faktiska studerandeåren viktas med förhöjningskoefficienter. Till studerandeår som avlagts av en studerande som är berättigad till ovan nämnda förhöjning räknas tiden mellan de kalenderdagar då förhöjningsgrunden är i kraft.

Bestämmelser om finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning och förhöjningskoefficienter utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 26 §

### *Beräkningsgrunder för finansieringen av utbildning som ordnas som en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisningen*

Det totala antalet studerandeår som ska beaktas i finansieringen av utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som avses i 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning fås genom att de antal prestationer som avses i 2 och 3 mom. räknas samman. En studerande som studerar för yrkesinriktad grundexamen beaktas som basis för finansieringen högst under fyra studerandeår.

Som prestationer beaktas de faktiska studerandeåren under året före det år som föregår finansåret, vilka viktas med de finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning som avses i 25 § 1 mom.

Som prestationer beaktas de studerandeår som avlagts av studerande som är berättigade till förhöjningar enligt 25 § 2 mom., vilka viktas med de förhöjningskoefficienter som avses i 25 § 3 mom.

Om utbildningsanordnarens studerandeår enligt 2 mom., som inte viktats med utbildningskoefficienter, överskrider antalet studerandeår inom utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt det tillstånd att ordna utbildning som är i kraft under finansåret, minskas det i 2 och 3 mom. avsedda antalet

studerandeår i samma proportion som antalet studerandeår som inte viktats med finansieringskoefficienter överskrider antalet studerandeår enligt tillståndet att ordna utbildning.

En utbildningsanordnare som avses i denna paragraf beviljas i finansiering det belopp som fås genom att grundpriset enligt 6 § för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning multipliceras med antalet prestationer enligt 1 mom.

## 27 §

### *Finansiering som är beroende av prövning*

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en anordnare av grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform finansiering som är beroende av prövning på grund av en särskild utbildningsuppgift som ålagts utbildningsanordnaren eller av andra särskilda skäl.

## 28 §

### *Inkvarteringsfinansiering*

Utbildningsanordnare beviljas inkvarteringsfinansiering på basis av följande verksamhet:

- 1) inkvarteringsförmån enligt 37 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning inom utbildning i en internatskola,
- 2) inkvarteringsförmån enligt 37 § 3 mom. i nämnda lag, och
- 3) inkvarteringsförmån enligt 38 § 2 mom. i nämnda lag inom utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning.

Som prestationer vid beräkning av inkvarteringsfinansieringen beaktas antalet studerandeår som avlagts av studerande som fått förmåner enligt 1 mom. året före det år som föregår finansåret. För studerande som fått nämnda förmåner betraktas som studerandeår tiden mellan de kalenderdagar då den studerande har rätt att få nämnda förmån.

Utbildningsanordnare beviljas som inkvarteringsfinansiering det belopp som fås genom att grundpriset enligt 6 § för inkvartering multipliceras med antalet studerandeår som

avlagts av studerande som fått de förmåner som avses i respektive punkt i 1 mom. och med inkvarteringskoefficienten samt genom att de erhållna beloppen räknas samman.

## 5 kap.

### **Bestämmande av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform**

## 29 §

### *Finansieringsandelar*

Anslaget enligt 3 § 1 mom. för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform fördelas mellan finansieringsandelarna som följer:

- 1) basfinansieringsandelen 35 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 61 procent, och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 4 procent.

Närmare bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 30 §

### *Beräkning av studerandeår*

Vid beräkningen av studerandeår beaktas alla de kalenderdagar då den studerande deltar minst sju timmar i utbildning som förbereder för en yrkes- eller specialyrkesexamen eller en examensdel eller deltar i utarbetandet av ett studieprogram eller en yrkesprovsplan eller i ett fristående examenstillfälle.

## 31 §

### *Basfinansiering*

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen antalet prestationer som ska användas som grund för finansårets basfinansieringsandel på grund av medelvärdet av de faktiska studerandeåren under de tre kalenderåren före det år som föregår finansåret.

De prestationer som fastställs på grund av antalet studerande som fått specialundervisning viktas med den koefficient som föreskrivs i 9 § för de kalenderdagar under vilka den studerande av utbildningsanordnaren har fått tjänster som avses i 2 § 4 punkten.

Prestationerna viktas med den utbildningsnivåkoefficient som föreskrivs i 9 § om den studerande saknar examen efter grundskolestadiet när utbildningen inleds.

Studerandeåren viktas dessutom med finansieringskoefficienter enligt 8 § som fastställs enligt utbildningsområdet eller examen.

Undervisnings- och kulturministeriet kan av grundad anledning avvika från 1—4 mom. genom att utöka eller begränsa antalet prestationer som används som grund för utbildningsanordnarens beräkning. När ministeriet fastställer prestationerna ska det trygga en regionalt rättvis fördelning av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt utbildningsbehovet.

### 32 §

#### *Prestationsfinansiering*

Vid beräkningen av prestationsfinansieringsandelen beaktas som prestationer medelvärde av antalet yrkesexamina och specialyrkesexamina som avlagts under de tre kalenderåren före det år som föregår finansåret samt medelvärde av antalet examensdelar av sådana examina.

Antalet prestationer som grundar sig på examensdelar för studerande som fått specialundervisning viktas med den koefficient som föreskrivs i 9 §, om den studerande har fått tjänster som avses i 2 § 4 punkten under förberedande utbildning före examen.

Prestationer som grundar sig på examensdelar viktas också med de examensdelskoefficienter som föreskrivs i 9 §.

Prestationer som grundar sig på examensdelar och examina viktas med den utbildningsnivåkoefficient som föreskrivs i 9 §, om den studerande har saknat examen efter grundskolestadiet när utbildningens inleddes.

Om en examinand deltar i ett examenstillfälle utan förberedande utbildning, anses examen eller examensdelen ha avlagts av en som saknar examen efter grundskolestadiet

när examinanden saknar examen efter grundskolestadiet när han eller hon deltar i examenstillfället.

Examensdelar och examina viktas dessutom med finansieringskoefficienter enligt 8 § som bestäms enligt utbildningsområdet eller examen.

### 33 §

#### *Effektivitetsfinansiering*

Som bestämningssgrunder för effektivitetsfinansieringsandelen används förfrågan om studerandes välfärd, responsens på utbildningens arbetslivsmotsvarighet samt hur många av dem som inlett utbildningen som avlagt examen. De prestationer som ska beaktas i effektivitetsfinansieringsandelen bygger på responsen under kalenderåret före det år som föregår finansåret. Närmare bestämmelser om de mätare som ska användas vid beräkningen av effektivitetsfinansieringsandelen och sättet att beräkna effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 6 kap.

#### **Bestämmande av finansieringen av läroavtalsutbildning**

### 34 §

#### *Finansieringsandelar för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning*

Anslaget enligt 3 § 1 mom. för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning fördelas mellan finansieringsandelarna som följer:

- 1) basfinansieringsandelen 49,9 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 45,1 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen fem procent.

Närmare bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 35 §

*Finansieringsandelar för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning*

Anslaget enligt 3 § 1 mom. för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning fördelas mellan finansieringsandelarna som följer:

- 1) basfinansieringsandelen 35 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 60 procent, och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen fem procent.

Närmare bestämmelser om fördelningen av prestationsfinansieringsandelen och effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

## 36 §

*Beräkning av studerandeår inom läroavtalsutbildning*

Vid beräkningen av ett studerandeår inom läroavtalsutbildning som ordnas som utbildning som förbereder för fristående examen beaktas kalenderdagarna under den tidsperiod då den studerandes läroavtal är i kraft.

Vid beräkningen av studerandeår beaktas inte de kalenderdagar då den studerandes deltagande i utbildning enligt läroavtalet är avbrutet minst 45 kalenderdagar i följd på grund av sjukdom, familjeledighet enligt 4 kap. i arbetsavtalslagen (55/2001), värnplikt eller någon annan motsvarande omständighet.

## 37 §

*Basfinansiering*

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer årligen det antal prestationer som ska användas som grund för basfinansieringsandelen för följande finansår på grund av medelvärdet av antalet faktiska studerandeår under de tre föregående kalenderåren före det år som föregår finansåret.

Inom utbildning som förbereder för fristående examen viktas de prestationer som bestäms på grund av studerande som fått specialundervisning med den koefficient som föreskrivs i 9 § för de i 36 § avsedda kalenderdagar under vilka den studerande av utbildningsanordnaren har fått tjänster enligt 2 § 4 punkten. Inom grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning viktas de prestationer som bestäms på grund av studerande som fått specialundervisning med den koefficient som föreskrivs i 9 § för de kalenderdagar då den individuella plan för hur undervisningen ska ordnas som utarbetats för den studerande i enlighet med 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är i kraft.

Inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen viktas dessutom de prestationer som baserar sig på studerandeår med den utbildningsnivåkoefficient som föreskrivs i 9 §, om den studerande har saknat examen efter grundskolestadiet när läroavtalet undertecknades.

Undervisnings- och kulturministeriet kan av grundad anledning avvika från 1-3 mom. genom att utöka eller begränsa antalet prestationer som används som grund för utbildningsanordnarens beräkning. När ministeriet fastställer prestationerna ska det trygga en regionalt rättvis fördelning av finansieringen av yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt utbildningsbehovet.

## 38 §

*Beräkningsgrunder för prestationsfinansieringsandelen inom grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning*

Vid beräkningen av prestationsfinansieringsandelen beaktas prestationer under finansåret medelvärdet av antalet yrkesinriktade grundexamina som avlagts under de tre kalenderåren före det år som föregår finansåret samt medelvärdet av antalet sådana examensdelar.

Antalet prestationer som grundar sig på examensdelar som avlagts av studerande som fått specialundervisning viktas med den koefficient som föreskrivs i 9 §, om den stude-

rande under förberedande utbildning för en examensdel har fått tjänster enligt 2 § 4 punkten eller om en individuell plan för hur undervisningen ska ordnas som utarbetats för den studerande i enlighet med 20 § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning är i kraft den dag då examensdelen avläggs.

Prestationer som grundar sig på examensdelar viktas också med de examensdelskoefficienter som föreskrivs i 9 §.

Prestationer som grundar sig på examensdelar och examina viktas med den utbildningsnivåkoefficient som föreskrivs i 9 §, om den studerande har saknat examen efter grundskolestadiet innan läroavtalet ingicks.

### 39 §

*Beräkningsgrunder för prestationsfinansieringsandelen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning*

Vid beräkningen av prestationsfinansieringsandelen beaktas som prestationer under finansåret medelvärdet av antalet yrkes- och specialyrkesexamina som avlagts under de tre kalenderåren före det år som föregår finansåret samt medelvärdet av antalet sådana examensdelar.

Antalet prestationer som grundar sig på examensdelar som avlagts av studerande som fått specialundervisning viktas med den koefficient som föreskrivs i 9 §, om den studerande har fått tjänster enligt 2 § 4 punkten under förberedande utbildning före examen.

Prestationer som grundar sig på examensdelar viktas också med de examensdelskoefficienter som föreskrivs i 9 §.

Prestationer som grundar sig på examensdelar och examina viktas med den utbildningsnivåkoefficient som föreskrivs i 9 §, om den studerande har saknat examen efter grundskolestadiet innan läroavtalet ingicks.

### 40 §

### *Effektivitetsfinansiering*

Som bestämningsgrunder för effektivitetsfinansieringsandelen används förfrågan om studerandes välfärd, den studerandes arbetslivsrespons, hur många av dem som inlett utbildningen som avlägger examen och hur väl de som har avlagt examen har placerat sig i arbetslivet. De prestationer som ska beaktas i effektivitetsfinansieringsandelen byggs på den respons som insamlats under kalenderåret före det år som föregår finansåret. Närmare bestämmelser om de mätare som används vid beräkningen av effektivitetsfinansieringsandelen och om sättet att beräkna effektivitetsfinansieringsandelen utfärdas genom förordning av statsrådet.

### 7 kap.

### **Särskilda statsunderstöd**

### 41 §

#### *Statsunderstöd*

För inledande och utveckling av verksamhet enligt de lagar som nämns i 1 § samt för försök som gäller sådan verksamhet, för behövliga specialuppgifter i samband med verksamheten eller för uppnående av utbildningspolitiska syften kan statsunderstöd beviljas inom ramen för det anslag som avsatts för ändamålet i statsbudgeten.

### 42 §

*Statsunderstöd som beviljas för undervisning på och i samiska samt vissa andra statsunderstöd*

Kommunerna inom samernas hembygdsområde och andra utbildningsanordnare som är verksamma inom detta område beviljas årligen, enligt vad som statsrådet fastställer genom förordning, statsunderstöd för de kostnader som föranleds av undervisning på samiska och i samiska i gymnasierna och inom yrkesutbildningen. Statsunderstöden ska sammanlagt motsvara de genomsnittliga kostnaderna för avlönandet av den undervis-

ningspersonal som behövs för nämnda undervisning.

Anordnare av verksamhet enligt gymnasielagen beviljas, inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten, statsunderstöd för sådan undervisning i modersmål och i finska eller svenska som andra språk som ges elever med främmande språk som modersmål samt för stödjande av annan undervisning för dessa elever, när undervisningen utgör ett komplement till gymnasieutbildningen, samt för undervisning i modersmål för samiskspråkiga och romanispråkiga elever.

Kommunen eller en registrerad förening beviljas statsunderstöd för de kostnader som inom ramen för gränskommunsamarbetet orsakas av finska elevers skolgång i Sverige.

Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för fastställandet av de statsunderstöd som avses i 2 och 3 mom.

#### 43 §

##### *Statsunderstöd för ordnande av fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning*

En sammanslutning eller stiftelse som med en examenskommission har ingått ett sådant avtal om ordnande av fristående examina som avses i 7 § 3 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, men som inte får statsandel för ordnandet av examina, kan beviljas statsunderstöd för ordnande av sådana fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om statsunderstödet.

#### 44 §

##### *Tillämpning av statsunderstödslagen*

På statsunderstöd som beviljas med stöd av denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat bestäms i denna lag.

#### 8 kap.

### **Särskilda bestämmelser**

#### 45 §

##### *Statlig finansiering för förvärvs- och trafikpilotutbildning*

För utbildning som genomförs med stöd av de lagar som avses i 1 § och som förbereder för förvärvs- och trafikpilotyrket beviljas statlig finansiering, som uppgår till det belopp som erhålls när det antal studerandeår som fastställts som grund för beräkningen av finansieringen till utbildningsanordnaren multipliceras med det pris som fastställts per studerandeår. Studerandeåren bestäms på grund av medelvärdet av de faktiska studerandeåren under de tre kalenderåren före det år som föregår finansåret. Vid beräkningen av ett studerandeår beaktas samtliga kalenderdagar då den studerande deltar i utbildning som förbereder för förvärvs- eller trafikpilotyrket.

Bestämmelser om priset per studerandeår utfärdas genom förordning av statsrådet. Det pris som ligger till grund för finansieringen höjs med index med iakttagande av de förfaranden som föreskrivits i 5 § och med stöd av den.

#### 46 §

##### *Utbetalning av finansiering*

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar finansiering enligt denna lag till utbildningsanordnaren på det sätt som föreskrivs i 49 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Statsunderstödet betalas till utbildningsanordnaren före utgången av kalenderåret.

#### 47 §

##### *Avbrytande av utbetalning*

Statsbidragsmyndigheten kan besluta att utbetalningen av sådan finansiering som avses i denna lag avbryts, om

1) det är uppenbart att finansieringstagaren inte längre ordnar sådan verksamhet som lig-

ger till grund för finansieringen eller att finansieringstagaren i väsentlig utsträckning verkar i strid med de lagar eller förordningar som gäller verksamheten i fråga eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem,

2) de grunder enligt vilka finansieringen för ett bestämt ändamål har beviljats har förändrats väsentligt, eller

3) Europeiska gemenskapens lagstiftning förutsätter att utbetalningen avbryts.

#### 48 §

#### *Prestation som inte betalas ut eller återkrävs*

En prestation under 2 000 euro som gäller en enskild utbildningsanordnare och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag betalas inte ut eller återkrävs inte.

#### 49 §

#### *Statsbidragsmyndighet*

Regionförvaltningsverket är statsbidragsmyndighet i ärenden som avses i 42 § 1 mom.

Utbildningsstyrelsen är statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller

1) funktionell utveckling av undervisningen,

2) statsunderstöd som avses i 42 § 2 och 3 mom. och i 43 §.

Undervisnings- och kulturministeriet är statsbidragsmyndighet i andra ärenden som avses i denna lag.

Närmare bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan statsbidragsmyndigheterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

#### 50 §

#### *Tillställande av uppgifter*

Utbildningsanordnaren ska tillställa statsbidragsmyndigheten eller den myndighet som har förordnats för detta ändamål de uppgifter baserade på budgeten, ekonomiplanen, bokslutet och verksamhetsberättelsen som behövs för bestämmandet av finansiering enligt denna lag samt de övriga uppgifter om

kostnaderna och verksamhetens omfattning som behövs för att bestämma finansieringen och följa kostnadsnivån.

Examenskommissioner, som avses i 7 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, och anordnare av fristående examina ska tillställa statsbidragsmyndigheten de uppgifter om avlagda examina och examensdelar som behövs för att bestämma utbildningsanordnarens finansiering.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska inlämnas in kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

#### 51 §

#### *Granskning av uppgifter*

Statsbidragsmyndigheten beslutar om de granskningar av finansieringstagarens verksamhet och ekonomi som ska utföras för konstaterande av riktigheten av de uppgifter som avses i 1 mom. Undervisnings- och kulturministeriet kan ge Utbildningsstyrelsen i uppdrag att utföra granskningar. Statsbidragsmyndigheten kan även ge en utomstående revisor i uppdrag att utföra granskningar. Revisorn ska vara en sådan revisor som avses i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) och i revisionslagen (459/2007). Revisorn ska vara tillräckligt förtrogen med systemet för finansiering av utbildning. En revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för granskningen.

Finansieringstagaren ska utan ersättning ge granskaren alla uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen, samt även i övrigt bistå vid granskningen. Granskaren har rätt att i den omfattning som granskningen kräver få tillträde till de lokaler och områden som finansieringstagaren förfogar över eller använder för den verksamhet som är föremål för finansieringen. Granskning får dock inte utföras i lokaler som omfattas av hemfriden. Den som utför granskningen har rätt att omhänderta det material som är föremål för granskning, om granskningen kräver det. Ett protokoll ska upprättas över omhändertagandet av material i samband med granskningen. I protokollet ska syftet med

omhändertagandet och det omhändertagna materialet nämnas. Materialet ska återlämnas utan dröjsmål när det inte längre behövs för granskningen.

Statsbidragsmyndigheten och Utbildningsstyrelsen har rätt att vid granskningen få behövlig handräckning av polis- och utskenningsmyndigheterna.

En utomstående sakkunnig kan enligt beslut av statsbidragsmyndigheten bistå vid granskningen.

På utomstående revisorer och utomstående sakkunniga tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) samt 14 och 15 § i statstjänstemannalagen (750/1994).

På utomstående revisorer och utomstående sakkunniga tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

## 52 §

### *Förhandlingsförfarande*

Innan undervisnings- och kulturministeriet lägger fram sitt förslag till de anslag för finansiering enligt denna lag som ska tas in i det följande finansårets statsbudget ska ministeriet förhandla med Finlands Kommunförbund r.f.

Undervisnings- och kulturministeriet ska också förhandla med Finlands Kommunförbund r.f. om hur finansieringen bestäms och om hur de uppgifter som behövs för att följa upp kostnadsnivån tillställs.

## 53 §

### *Ändringssökande*

I ett beslut som gäller statsunderstöd får ändring sökas enligt statsunderstödslagen.

I andra beslut än sådana som avses i 1 mom. enligt förvaltningslagen får man begära omprövning. Omprövning får dock inte begäras i beslut som gäller återkrav av betalning enligt 55 § och inte i beslut som gäller beviljande av finansiering till den del som beslutet omfattar prestationsmängder som ska beaktas.

I ett beslut som har fattats med anledning av en begäran om omprövning enligt ovan stående 2 mom. får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Samma gäller ett beslut om återkrav av finansiering enligt 55 §. I förvaltningsdomstolens beslut får dock ändring sökas genom besvär i övriga beslut än i förvaltningsdomstolens beslut om återkrav av finansiering endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut om beviljande av finansiering kan verkställas utan laga kraft, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

## 54 §

### *Betalning av utebliven finansiering*

Om det efter att tidsfristen för begäran om omprövning har gått ut framkommer uppgifter som påverkar finansieringsbeloppet och som utbildningsanordnaren inte har känt till, ska den uteblivna finansieringen betalas.

Utebliven finansiering betalas inte om de uppgifter som avses i 1 mom. framkommer senare än inom fem år från utgången av det finansår vars finansiering uppgifterna gäller. I 1 mom. avsedd utebliven finansiering eller utebliven finansiering som beviljats i ett beslut med anledning av begäran om omprövning eller besvär beaktas vid beviljande av finansiering för följande möjliga finansår.

## 55 §

### *Återbetalning och återkrav av finansiering*

Om en utbildningsanordnare har fått grundlös finansiering med stöd av denna lag ska statsbidragsmyndigheten ålägga den till ett för stort belopp utbetalade finansieringen att bli föremål för återkrav.

Man kan helt eller delvis avstå från återkrav om det belopp som återkrävs är ringa eller om räntekravet enligt 56 § anses oskäligt.

Statsbidragsmyndigheten ska fatta beslut om återkrav senast inom fem från utgången av det finansår som återkravet av den beviljade finansieringen omfattar.

## 56 §

*Ränta, dröjsmålsränta och kvittning*

Utbildningsanordnaren ska från och med finansieringens utbetalningsdag på belopp som återkrävs betala årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter.

Om ett belopp som återkrävs inte betalas senast den förfallodag som statsbidragsmyndigheten har fastställt ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § i räntelagen.

Ett belopp som ska återkrävas kan jämte ränta drivas in så att det dras av från finansiering enligt denna lag och som senare betalas till utbildningsanordnaren.

## 57 §

*Tillämpning av vissa bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice*

På finansiering som avses i denna lag tillämpas dessutom följande bestämmelser i lagen om statsandel för kommunal basservice:

- 1) 55 § 2 mom. om nya och mera omfattande statsandelsåligganden,
- 2) 61 § 2 mom. om bestämmande av kommunens invånarantal,
- 3) 63 b § om regionförvaltningsverkets behörighet att förelägga vite.

## 9 kap.

**Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

## 58 §

*Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas första gången på finansiering av utbildning som beviljas för finansåret 2017 enligt lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning. Indexför-

höjningen enligt lagens 5 § tillämpas första gången på anslag enligt 3 § 1 mom. och på grundpriserna enligt 6 § finansåret 2017 samt för de kalkylerade posterna enligt 4 § 3 och 4 mom. finansåret 2018.

Lagens 10 § tillämpas inte på studerande som har börjat avlägga examen före lagens ikraftträdande.

Lagens 50 § 2 mom. tillämpas från och med den 1 maj 2015.

## 59 §

*Övergångsbestämmelser om beräkning av studerandeår och gymnasiets lärokurs inom gymnasieutbildningen*

Med avvikelse från 16 § 1 mom. används vid beräkningen av finansieringen för finansåret 2017 i stället för studerandeår det viktade medelvärdet av antalet studerande den 20 januari och den 20 september 2015, så att antalet studerande i januari viktas med talet 7 och antalet studerande i september viktas med talet 5.

Med avvikelse från 16 § 1 mom. används vid beräkningen av finansieringen för 2018 i stället för studerandeår det viktade medelvärdet av antalet studerande den 20 januari och den 20 september 2016, så att antalet studerande i januari viktas med talet 7 och antalet studerande i september viktas med talet 5.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. tillämpas på beräkningen av ett studerandeår enligt 19 § 1 mom.

Med avvikelse från 11 § 1 mom. tillämpas inte gränsen på tre år i fråga om studerandeår när finansieringen för 2017-2018 beräknas. När finansieringen beräknas beaktas en studerande under högst fyra studerandeår.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 17 § 2 mom. om bildandet av de prestationer som beaktas för prestationsfinansieringen beaktar man i samband med uträkningen av gymnasiets lärokurs år 2020 de prestationer som har verkställts under de två år som föregår finansåret.

## 60 §

*Övergångsbestämmelser om finansiering som är beroende av provning och finansieringsandelar för gymnasieutbildningen*

Med avvikelse från vad som i 19 § 2 mom. föreskrivs om finansiering som är beroende av provning reserveras 2017—2021 högst 0,8 procent för finansiering som är beroende av provning.

Med avvikelse från vad som i 14 § föreskrivs om fördelning av finansieringen på finansieringsandelar, utgör finansåret 2017 basfinansieringen 80 procent, prestationsfinansieringen 20 procent och effektivitetsfinansieringen 0 procent av den totala finansieringen för finansieringsandelar. Finansåret 2018 utgör basfinansieringen 70 procent, prestationsfinansieringen 30 procent och effektivitetsfinansieringen 0 procent av den totala finansieringen för finansieringsandelarna. Finansåret 2019 utgör basfinansieringen 60 procent, prestationsfinansieringen 40 procent och effektivitetsfinansieringen 0 procent av den totala finansieringen för finansieringsandelarna.

61 §

*Övergångsbestämmelser om finansieringsandelar för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Med avvikelse från 20 § 1 mom. utgör finansåret 2017 basfinansieringsandelen 86 procent, prestationsfinansieringsandelen 10 procent och effektivitetsfinansieringsandelen fyra procent. Finansåret 2018 utgör basfinansieringsandelen 81 procent, prestationsfinansieringsandelen 15 procent och effektivitetsfinansieringsandelen fyra procent. Finansåret 2019 utgör basfinansieringsandelen 71 procent, prestationsfinansieringsandelen 25 procent och effektivitetsfinansieringsandelen fyra procent. Finansåret 2020 utgör

basfinansieringsandelen 59 procent och prestationsfinansieringsandelen 35 procent.

62 §

*Beräkningen av studerandeår finansåren 2017 och 2018 inom den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsform*

Med avvikelse från 21 och 22 § används vid beviljandet av finansiering för finansåren 2017 och 2018 som i 22 § 2 mom. avsett antal studerandeår det genomsnittliga antalet studerande och som i 22 § 3 och 4 mom. avsett antal studerandeår som avlagts av studerande som fått specialundervisning det genomsnittliga antalet studerande som fått specialundervisning.

Med avvikelse från 21 och 26 § används vid beviljandet av finansiering för finansåren 2017 och 2018 som i 26 § 2 mom. avsett antal studerandeår det genomsnittliga antalet studerande. Som antal studerandeår som avlagts av studerande som är berättigade till i 26 § 3 mom. avsedda förhöjningar används det genomsnittliga antalet studerande som är berättigade till motsvarande förhöjningar enligt de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Med avvikelse från 21 och 28 § används vid beviljandet av finansiering för finansåren 2017 och 2018 som antal studerandeår som avlagts av studerande som fått i 28 § avsedda förmåner det genomsnittliga antalet studerande som var berättigade till motsvarande förmåner enligt de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Med genomsnittligt antal studerande avses ovan i denna paragraf det viktade medelvärde av antalet studerande den 20 januari och den 20 september det år som ska beaktas som grund för finansieringen, och där antalet studerande i januari viktas med talet 7/12 och antalet studerande i september viktas med talet 5/12.

Det antal studerandeår som avses i lagens 22 § 4 mom. och 26 § 4 mom. och som är bundna till tillstånden att ordna utbildning omvandlas till genomsnittligt studerandeantal genom att multiplicera antalet studerandeår med 1,074 när finansiering beviljas för finansåren 2017 och 2018.

## 63 §

*Beaktande av examensdelar och handledande utbildningsdelar i grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform finansåren 2019 och 2020*

Med avvikelse från vad som i 23 § föreskrivs om beaktande av prestationer i enlighet med medelvärdet av de faktiska prestationerna under de tre åren före det år som föregår finansåret, beaktas när finansiering beviljas för finansåret 2019 som prestationer de examens- och utbildningsdelar som avlagts 2017. När finansiering beviljas för finansåret 2020 beaktas som prestationer medelvärdet av examens- och utbildningsdelar som avlagts 2017 och 2018.

## 64 §

*Beaktande av dem som saknar examen efter grundskolestadiet inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Med avvikelse från 23 § 4 mom. ska, när examina som avlagts 2013-2016 används som grund för finansiering, det antal examina viktas med utbildningsnivåkoefficienter som motsvarar den relativa andelen personer som saknar examen efter grundskolestadiet som avlagt examen under året i fråga av samtliga som avlagt examen.

## 65 §

*Övergångsbestämmelser som gäller finansieringsandelar för yrkesinriktad tilläggsutbildning*

Med avvikelse från 29 § 1 mom. och 37 § 1 mom. är finansieringsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning finansåret 2017:

- 1) basfinansieringsandelen 65 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 35 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 0 procent.

Med avvikelse från 29 § 1 mom. och 37 § 1 mom. är finansieringsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning finansåret 2018:

- 1) basfinansieringsandelen 55 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 45 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 0 procent.

Med avvikelse från 29 § 1 mom. och 37 § 1 mom. är finansieringsandelarna för yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform och yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning 2019:

- 1) basfinansieringsandelen 45 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 55 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 0 procent.

## 66 §

*Bestämmande av basfinansieringsandelen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning finansåren 2017–2019*

Med avvikelse från 31 § används vid beviljandet av finansiering för finansåret 2017 vid beräkningen av antalet studerandeår enligt 31 § 1 mom. medelvärdet av antalet studerandeårsverken som utförts 2014 och 2015 och som uppgetts i förfrågan om kostnadsuppgifter sammanställda enligt prisgrupp för utbildning som leder till examen eller en examensdel. Det antal studerandeårsverken enligt utbildningsanordnare som ska tas som utgångspunkt finansåret 2017 kan vara högst 10 procent eller 10 studerandeårsverken större än det antal studerandeårsverken som fastställts som grund för finansieringen 2016. Det antal studerandeårsverken enligt utbildningsanordnare som erhållits på detta sätt omvandlas till studerandeår genom att det först multipliceras med talet 190 och produkten sedan divideras med talet 365.

Med avvikelse från 31 § 2 mom. och 31 § 3 mom. används vid beviljandet av finansiering för finansåret 2017 som i 31 § 2 mom. avsett antal studerandeår som avlagts av studerande som fått specialundervisning det genomsnittliga antalet studerande som fått specialun-

dervisning 2014 och 2015 och enligt i 31 § 3 mom. avsett antal som saknar examen efter grundskolestadiet för en period av ett år. Närmare bestämmelser om beräkningsperioden för antalet som saknar examen efter grundskolestadiet och som ska användas som grund för finansieringen för finansåret 2017 utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 31 § används vid beviljandet av finansiering för finansåret 2018 vid beräkningen av antalet studerandeår enligt 31 § 1 mom. medelvärdet av antalet studerandeår som fastställts för 2017 och det faktiska antalet studerandeår 2016.

Med avvikelse från 31 § 2 mom. och 31 § 3 mom. används vid beviljandet av finansiering för finansåret 2018 enligt 31 § 2 mom. avsett antal studerandeår som avlagts av studerande som fått specialundervisning antalet studerande som fått specialundervisning 2016 och enligt 31 § 3 mom. avsett antal som saknar examen efter grundskolestadiet 2016.

Med avvikelse från 31 § används vid beviljandet av finansiering för finansåret 2019 som i 31 § 1 mom. avsedda studerandeår medelvärdet av de faktiska studerandeåren 2016 och 2017.

#### 67 §

*Bestämmande av prestationsfinansieringsandelen inom yrkesinriktad tilläggsutbildning och läroavtalsutbildning finansåren 2017—2019*

Med avvikelse från 32 § 1 mom., 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. beaktas vid beräkningen av prestationsfinansieringsandelen för finansåret 2017 antalet examina och antalet examensdelar som avlagts under ett år. Närmare bestämmelser om beräkningsperioden för det antal prestationer som ska används som grund för finansieringen för finansåret 2017 utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 32 § 1 mom., 38 § 1 mom. och 39 § 1 mom. beaktas vid beräkningen av prestationsfinansieringsandelen för finansåret 2018 medelvärdet av antalet examina och medelvärdet av antalet examensdelar som avlagts under två års tid. Närmare bestämmelser om beräkningsperioden för det

antal prestationer som ska användas som grund för finansieringen för finansåret 2018 utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 32, 38 och 39 § utgår man vid bestämmandet av prestationsfinansieringsandelen för finansåret från 2019 medelvärdet av antalet examina och medelvärdet av antalet examensdelar som avlagts under finansåren 2016 och 2017.

#### 68 §

*Övergångsbestämmelser som gäller finansieringsandelar för grundläggande utbildning inom läroavtalsutbildningen*

Med avvikelse från 36 § 1 mom. är finansieringsandelarna för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning finansåret 2017:

- 1) basfinansieringsandelen 70 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 30 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 0 procent.

Med avvikelse från 36 § 1 mom. är finansieringsandelarna för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning finansåret 2018:

- 1) basfinansieringsandelen 60 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 40 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 0 procent.

Med avvikelse från 36 § 1 mom. är finansieringsandelarna för grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning finansåret 2019:

- 1) basfinansieringsandelen 55 procent,
- 2) prestationsfinansieringsandelen 45 procent och
- 3) effektivitetsfinansieringsandelen 0 procent.

#### 69 §

*Bestämmande av basfinansieringsandelen inom läroavtalsutbildning finansåren 2017—2019*

Med avvikelse från 37 § 1 mom. används vid beviljandet av finansiering för finansåret 2017 enligt 37 § 1 mom. avsett antal studerandeår medelvärde av de genomsnittliga antal studerande inom utbildning som leder till examen eller en examensdel 2014 och 2015 och enligt 37 § 2 mom. avsett antal studerandeår som avlagts av studerande som fått specialundervisning det genomsnittliga antalet studerande som fått specialundervisning 2014 och 2015 och enligt 37 § 3 mom. avsett antal som saknar examen efter grundskolestadiet det antal studerande saknar examen efter grundskolestadiet för en period av ett år. Närmare bestämmelser om beräkningsperioden för det antal som saknar examen efter grundskolestadiet och som ska användas som grund för finansieringen för finansåret 2017 utfärdas genom förordning av statsrådet.

Med avvikelse från 37 § 1 mom. beaktas vid bestämmandet av basfinansieringsandelen för finansåret 2018 medelvärde av de studerandeår som fastställts för 2017 med stöd av 1 mom. och de faktiska studerandeåren 2016 och enligt 37 § 2 mom. avsett antal studerandeår som avlagts av studerande som fått specialundervisning antalet studerande som fått specialundervisning 2016 och enligt 37 § 3 mom. avsett antal som saknar examen efter grundskolestadiet det antal som saknar examen efter grundskolestadiet 2016.

Med avvikelse från 37 § 1 mom. beaktas vid bestämmandet av basfinansieringsandelen för 2019 enligt 37 § 1 mom. avsedda studerandeår medelvärde av de faktiska studerandeåren 2016 och 2017.

I denna paragraf avses med genomsnittligt antal studerande medelvärde av antalet studerande den 20 januari och den 20 september det år som ska beaktas som grund för finansieringen

## 2.

**Lag****om ändring av gymnasielagen**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i gymnasielagen (629/1998) 28 § 1 mom., 34 § 2 mom. 4 punkten och 35 §, av dem  
 34 § 2 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 1445/2009, och  
*fogas* till 24 § nya 3 och 4 mom. och till 25 § ett nytt 4 mom., sådana de lyder, 24 § delvis  
 ändrad i lag 1044/2013 och 25 § delvis ändrad i lag 1268/2013, som följer:

## 24 §

*Studietid*

En studerande kan anmäla sig som frånvarande för en termin åt gången. Anmälan ska göras på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer innan terminen inleds. Efter att ha tagit emot en studieplats kan den studerande dock under det första läsåret anmäla sig som frånvarande endast om han eller hon

1) fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),

2) är moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledig, eller

3) på grund av egen sjukdom eller en svår livssituation är oförmögen att inleda sina studier.

Till den tid för avläggande av examen som avses i 1 mom. räknas inte en termin under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande på grund av tjänstgöring som avses i värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller för att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller på grund av ett skäl som avses i 1 mom. 3 punkten. Till tiden för avläggande av examen räknas inte heller en annan högst två terminer lång frånvaro under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande.

## 25 §

*Studerandens skyldigheter*

Den som blivit antagen som studerande ska inom utsatt tid meddela utbildningsanordnaren om han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som blivit antagen som studerande inte gör anmälan inom utsatt tid går han eller hon miste om sin studieplats.

## 28 §

*Studiesociala förmåner*

Undervisningen är avgiftsfri för studerandena. Avgifter kan dock tas ut av studerande som avses i 20 § 4 mom. samt för studentexamen som avses i 18 § och prov som avses i 12 § 2 mom.

## 34 §

*Ändringssökande*

Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

4) förlängning av den tid under vilken gymnasiets lärokurs får slutföras och när en

studerande ska anses ha avgått från gymnasiet eller anmälan som frånvarande.

35 §

*Finansiering*

För utbildning enligt denna lag beviljas finansiering så som föreskrivs i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ( /2015) och, inom ramen för det anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten, statsunderstöd så som föreskrivs i la-

gen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009). För investeringsprojekt kan statsunderstöd också beviljas enligt statsunderstödslagen (688/2001). Statsbidragsmyndighet för investeringsprojekt är regionförvaltningsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 24 § 3 och 4 mom. tillämpas inte på studerande som har börjat avlägga examen före lagens ikraftträdande. På studerande som inlett sina studier före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser om tiden för slutförande av studierna som gällde vid ikraftträdandet.

## 3.

**Lag****om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) 44 § 3 mom. 4 punkten och 46 § 1 mom., sådana de lyder, 44 § 3 mom. 4 punkten i lag 951/2011 och 46 § 1 mom. i lag 1072/2005, samt  
*fogas* till lagen nya 27 c, 31 a och 31 b § som följer:

## 27 c §

*Mottagande av studieplats*

Den som blivit antagen som studerande ska inom utsatt tid meddela utbildningsanordnaren om han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som blivit antagen som studerande inte gör anmälan inom utsatt tid går han eller hon miste om sin studieplats.

## 31 a §

*Terminer*

Höstterminen börjar den 1 augusti och avslutas den 31 december. Vårterminen börjar den 1 januari och avslutas den 31 februari.

## 31 b §

*Frånvaroanmälan*

En studerande kan anmäla sig som frånvarande studerande för en termin åt gången. Anmälan ska göras på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer innan terminen inleds.

Efter att ha tagit emot en studieplats kan den studerande dock under det första läsåret anmäla sig som frånvarande endast om han eller hon

1) fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),

2) är moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledig, eller

3) på grund av egen sjukdom eller en svår livssituation är oförmögen att inleda sina studier.

Till den tid för avläggande av examen eller handledande utbildning som avses i 31 § räknas inte en termin under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande på grund av tjänstgöring som avses i värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller för att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller på grund av ett skäl som avses i 1 mom. 3 punkten. Till tiden för avläggande av examen räknas inte heller en högst två terminer lång frånvaro under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande.

## 44 §

*Ändringssökande*

Hos regionförvaltningsverket får man begära omprövning av ett beslut så som bestäms i förvaltningslagen, om beslutet gäller

4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått eller sådan anmälan som frånvarande som avses i 31 b §, samt

läggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (\_\_\_\_/2015).

46 §

*Finansiering*

För utbildning enligt denna lag beviljas finansiering för driftskostnader så som bestäms i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grund-

Denna lag träder i kraft den \_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ .  
Lagens 31 b § tillämpas inte på studerande som har börjat avlägga en examen eller handledande utbildning före lagens ikraftträdande. På studerande som inlett sina studier före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser om tiden för slutförande av studierna som gällde vid ikraftträdandet.

4.

## Lag

### om ändring av 18 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 18 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1013/2005, som följer:

18 §

*Finansiering*

utbildning som avses i gymnasielagen, lagen  
om grundläggande yrkesutbildning och lagen  
om yrkesinriktad vuxenutbildning ( /2015).

I fråga om finansieringen av utbildning en-  
ligt denna lag och fristående examina som  
avläggs utan förberedande utbildning gäller  
vad som bestäms i lagen om finansiering av

\_\_\_\_\_

Denna lag träder i kraft den 20 .

\_\_\_\_\_

## 5.

**Lag****om ändring av 7 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och  
 (1058/1998) 7 § 1 mom. och  
*fogas* till 9 § ett nytt 3 mom., som följer:

## 7 §

*Ändamål och registeransvarig*

Studentexamensregistret förs och används för ordnande av studentexamen, för förvaring av uppgifter om avlagda studentamina och prov som hör till examina samt för uppföljning av hur studentexamen fungerar och beräkning av finansieringen av utbildning som avses i gymnasielagen.

## 9 §

*Utlämnande av uppgifter*

De uppgifter enligt 8 § 2 mom. som behövs för att bestämma den finansiering som avses i lagen om finansiering av den utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning utlämnas till den statsbidragsmyndighet som avses i nämnda lag. Uppgifterna kan även utlämnas på maskinspråk eller med hjälp av teknisk anslutning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 4 december 2014

**Statsminister**

**ALEXANDER STUBB**

Undervisnings- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*

*Bilagor  
Parallelltext*

2.

## Lag

### om ändring av gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut  
ändras i gymnasielagen (629/1998) 28 § 1 mom., 34 § 2 mom. 4 punkten och 35 §, av dem  
34 § 2 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 1445/2009, och  
fogas till 24 § nya 3 och 4 mom. och till 25 § ett nytt 4 mom., sådana de lyder, 24 § delvis  
ändrad i lag 1044/2013 och 25 § delvis ändrad i lag 1268/2013, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

24 §

*Studietid*

(ny)

En studerande kan anmäla sig som frånvarande för en termin åt gången. Anmälan ska göras på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer innan terminen inleds. Efter att ha tagit emot en studieplats kan den studerande dock under det första läsåret anmäla sig som frånvarande endast om han eller hon

1) fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),

2) är moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledig, eller

3) på grund av egen sjukdom eller en svår livssituation är oförmögen att inleda sina studier.

Till den tid för avläggande av examen som avses i 1 mom. räknas inte en termin under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande på grund av tjänstgöring som avses i värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller för att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller på grund av ett skäl som avses i 1 mom. 3 punkten. Till tiden för avläggande av examen räknas inte heller en annan högst två terminer lång frånvaro un-

*der vilken studeranden har anmält sig som frånvarande.*

25 §

*Studerandens skyldigheter*

(ny)

*Den som blivit antagen som studerande ska inom utsatt tid meddela utbildningsanordnaren om han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som blivit antagen som studerande inte gör anmälan inom utsatt tid går han eller hon miste om sin studieplats.*

28 §

*Studiesociala förmåner*

Undervisningen är avgiftsfri för studerandena. Avgifter kan dock tas ut av studerande som avses i 20 § 3 mom. samt för studentexamen som avses i 18 § och prov som avses i 12 § 2 mom.

28 §

*Studiesociala förmåner*

Undervisningen är avgiftsfri för studerandena. Avgifter kan dock tas ut av studerande som avses i 20 § 4 mom. samt för studentexamen som avses i 18 § och prov som avses i 12 § 2 mom.

34 §

*Ändringssökande*

Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

4) förlängning av den tid under vilken gymnasiet lärokurs får slutföras och när en studerande ska anses ha avgått från gymnasiet.

34 §

*Ändringssökande*

Utan hinder av 1 mom. söks ändring i ett beslut genom besvär hos regionförvaltningsverket så som bestäms i förvaltningsprocesslagen, om beslutet gäller

4) förlängning av den tid under vilken gymnasiet lärokurs får slutföras och när en studerande ska anses ha avgått från gymnasiet *eller anmälan som frånvarande.*

35 §

*Finansiering*

För utbildning enligt denna lag beviljas statsandel för anläggningsprojekt och driftskostnader så som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

35 §

*Finansiering*

För utbildning enligt denna lag beviljas finansiering så som föreskrivs i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ( /2015) och, inom ramen för det

*anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten, statsunderstöd så som föreskrivs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009). För investeringsprojekt kan statsunderstöd också beviljas enligt statsunderstödslagen (688/2001). Statsbidragsmyndighet för investeringsprojekt är regionförvaltningsverket.*

---

*Denna lag träder i kraft den 20 .*

*Lagens 24 § 3 och 4 mom. tillämpas inte på studerande som har börjat avlägga examen före lagens ikraftträdande. På studerande som inlett sina studier före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser om tiden för slutförande av studierna som gällde vid ikraftträdandet.*

---

## 3.

**Lag****om ändring av lagen om grundläggande yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) 44 § 3 mom. 4 punkten och 46 § 1 mom., sådana de lyder, 44 § 3 mom. 4 punkten i lag 951/2011 och 46 § 1 mom. i lag 1072/2005, samt  
*fogas* till lagen nya 27 c, 31 a och 31 b § som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

27 c §

*Mottagande av studieplats*

(ny)

*Den som blivit antagen som studerande ska inom utsatt tid meddela utbildningsanordnaren om han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som blivit antagen som studerande inte gör anmälan inom utsatt tid går han eller hon miste om sin studieplats.*

31 a §

*Terminer*

(ny)

*Höstterminen börjar den 1 augusti och avslutas den 31 december. Vårterminen börjar den 1 januari och avslutas den 31 februari.*

31 b §

*Frånvaroanmälan*

(ny)

*En studerande kan anmäla sig som frånvarande studerande för en termin åt gången. Anmälan ska göras på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer innan terminen inleds.*

*Efter att ha tagit emot en studieplats kan den studerande dock under det första läsåret anmäla sig som frånvarande endast om han eller hon:*

*1) fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen*

(1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995),

2) är moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledig, eller

3) på grund av egen sjukdom eller en svår livssituation är oförmögen att inleda sina studier.

Till den tid för avläggande av examen eller handledande utbildning som avses i 31 § räknas inte en termin under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande på grund av tjänstgöring som avses i värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller för att ta ut moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller på grund av ett skäl som avses i 1 mom. 3 punkten. Till tiden för avläggande av examen räknas inte heller en högst två terminer lång frånvaro under vilken studeranden har anmält sig som frånvarande.

## 44 §

*Ändringssökande*

Hos regionförvaltningsverket får man begära omprövning av ett beslut så som bestäms i förvaltningslagen, om beslutet gäller

4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått, samt

## 46 §

*Finansiering*

För utbildning enligt denna lag beviljas finansiering för driftskostnader så som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

## 44 §

*Ändringssökande*

Hos regionförvaltningsverket får man begära omprövning av ett beslut så som bestäms i förvaltningslagen, om beslutet gäller

4) den studietid som bestäms i 31 § eller när en studerande ska anses ha avgått eller sådan anmälan som frånvarande som avses i 31 b §, samt

## 46 §

*Finansiering*

För utbildning enligt denna lag beviljas finansiering för driftskostnader så som bestäms i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (\_\_\_\_/2015).

Denna lag träder i kraft den 20 .  
Lagens 31 b § tillämpas inte på studerande som har börjat avlägga en examen eller

*handedande utbildning före lagens ikraftträdande. På studerande som inlett sina studier före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser om tiden för slutförande av studierna som gällde vid ikraftträdandet.*

---

4.

## Lag

### om ändring av 18 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 18 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1013/2005, som följer:

*Gällande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

18 §

18 §

*Finansiering*

*Finansiering*

I fråga om finansieringen av driftskostnaderna för utbildning enligt denna lag och kostnaderna för fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

I fråga om finansieringen av *utbildning enligt denna lag och fristående examina som avläggs utan förberedande utbildning* gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ( /2015).

\_\_\_\_\_  
 Denna lag träder i kraft den 20 .

## 5.

**Lag****om ändring av 7 och 9 § i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och studentexamensregistret**

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om antagningsregistret, högskolornas riksomfattande datalager och  
 (1058/1998) 7 § 1 mom. och  
*fogas* till 9 § ett nytt 3 mom., som följer:

*Gällande lydelse*

## 7 §

*Ändamål och registeransvarig*

Studentexamensregistret förs och används för ordnande av studentexamen, för förvaring av uppgifter om avlagda studentamina och prov som hör till examina samt för uppföljning av hur studentexamen fungerar.

-----

(ny)

*Föreslagen lydelse*

## 7 §

*Ändamål och registeransvarig*

Studentexamensregistret förs och används för ordnande av studentexamen, för förvaring av uppgifter om avlagda studentamina och prov som hör till examina samt för uppföljning av hur studentexamen fungerar *och beräkning av finansieringen av utbildning som avses i gymnasielagen.*

-----

## 9 §

*Utlämnande av uppgifter*

-----  
 De uppgifter enligt 8 § 2 mom. som behövs för att bestämma den finansiering som avses i lagen om finansiering av den utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad vuxenutbildning utlämnas till den statsbidragsmyndighet som avses i nämnda lag. Uppgifterna kan även utlämnas på maskinspråk eller med hjälp av teknisk anslutning.

-----  
 Denna lag träder i kraft den 20 .

## Statsrådets förordning

### om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ( /2015):

#### 1 §

##### *Bestämmande av kostnadsnivån*

När kostnadsnivåns uppgång bestäms för den finansiering som avses i 5 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning ( /2015) har förändringen i det allmänna inkomstnivåindexet en vikt av 64 procent och förändringen i konsumentprisindexet en vikt av 21 procent, vikten av byggkostnadsindexet är 0 procent och förändringen i basprisindexet för hemmamarknaden har en vikt av 15 procent.

#### 2 §

##### *Grundpriser för inkvartering och en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning*

Grundpriset för inkvartering enligt 6 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning är 1 670 euro.

Grundpriset för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 6 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning är 17 300 euro.

#### 3 §

##### *Höjning av samgående utbildningsanordnares prestationer*

De sammanräknade prestationerna enligt utbildningsform hos samgående utbildnings-

anordnare höjs med koefficienten 1,03 under två års tid.

#### 4 §

##### *Beräkning av basfinansieringen för gymnasieutbildning*

Vid beräkningen av avlagda studerandeår beaktas antalet studerandeår som avlagts av studerande som inlett studierna före 18 års ålder med koefficienten 1 och antalet studerandeår som avlagts av studerande som inlett studierna vid 18 års ålder med koefficienten 0,58.

Slutförda studier omvandlas till studerandeår med koefficienten 0,09.

Utbildningsanordnarens antal studerandeår enligt 1 mom. höjs på grund av tillgängligheten med en koefficient som erhålls när produkterna i 7—9 mom. summeras och den erhållna summan multipliceras med den vikt-koefficient som föreskrivs i 10 mom., om utbildningsanordnarens fjärrortstal är större än 1,2.

Om den kommun där utbildningsanordnaren finns är en i 5 § i språklagen (423/2003) avsedd tvåspråkig kommun och dess fjärrortstal är noll, får utbildningsanordnaren tillgänglighetsförhöjning särskilt för finskspråkiga och för svenskspråkiga studerande, om antalet studerande som inlett studierna före 18 års ålder i språkgruppen är under 200 i hela kommunen med beaktande av alla utbildningsanordnarens studerande från den aktuella språkgruppen.

På motsvarande sätt får en utbildningsanordnare som är verksam i en i 5 § i språklagen avsedd enspråkig kommun tillgänglighetsförhöjning särskilt för finskspråkiga och för svenskspråkiga studerande, om det i

kommunen ordnas utbildning både på finska och på svenska och antalet studerande som inlett studierna före 18 års ålder i språkgruppen är under 200 i hela kommunen med beaktande av alla utbildningsanordnarens studerande i den aktuella språkgruppen.

På motsvarande sätt får en utbildningsanordnare tillgänglighetsförhöjning på grund av de regionala förhållandena, om det i den kommun där utbildningsanordnaren finns, finns sammanlagt under 200 studerande som har inlett studierna före 18 års ålder.

Om antalet studerandeår understiger 200, beräknas viktcoefficienten genom att talet 200 minskas med det viktade antalet studerandeår för studerande som inlett studierna före 18 års ålder inom gymnasieutbildningen och skillnaden multipliceras med talet 0,008.

Om antalet studerandeår understiger 60, beräknas utöver 5 mom. viktcoefficienten så att talet 60 minskas med det viktade antalet studerandeår för studerande som inlett studierna före 18 års ålder inom gymnasieutbildningen och skillnaden multipliceras med talet 0,043.

Om antalet studerandeår understiger 20 och utbildningsanordnarens fjärrortstal är över 1,8, beräknas utöver 5 och 6 mom. viktcoefficienten så att talet 20 minskas med det viktade antalet studerandeår för studerande som inlett studierna före 18 års ålder inom gymnasieutbildningen och skillnaden multipliceras med talet 0,21. Om antalet studerandeår understiger 10, räknas antalet studerandeår på basis av 10 studerandeår.

Viktcoefficienterna på basis av fjärrortstalet är följande:

- 1) om fjärrortstalet är större än 1,9 är viktcoefficienten 1,9,
- 2) om fjärrortstalet är 1,55—1,89 är viktcoefficienten 1,5, eller
- 3) om fjärrortstalet är 1,2—1,54 är viktcoefficienten 1,15.

Vid beräkningen av antalet studerandeår i fråga om studerande inom en särskild utbildningsuppgift som utbildningsanordnaren sköter beaktas de faktiska studerandeåren inom den särskilda uppgiften, dock högst i enlighet med tillståndet att ordna utbildning. Det antal studerande som fastställts i tillståndet att ordna utbildning motsvarar det maximala antalet studerandeår.

Utbildningsanordnarens studerandeår inom utbildning som förbereder för gymnasieutbildning höjs med viktcoefficienten 2,75.

## 5 §

### *Beräkning av prestationsfinansieringen för gymnasieutbildning*

Prestationsfinansieringens andel enligt 14 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas som följer:

- 1) antalet avlagda studentexamina utgör 50 procent, och
- 2) antalet av gymnasiets lärokurs enligt 7 § i gymnasielagen som avlagts utgör 50 procent.

Det totala antalet examina som ska beaktas i prestationsfinansieringsandelen erhålls genom att de examina som avses i 3 mom. räknas samman.

Vid beräkningen av antalet avlagda studentexamina är koefficienten för studentexamina som avlagts av studerande som inlett studierna före 18 års ålder och vid 18 års ålder 1,00, och vid beräkningen av det antal som slutfört gymnasiets lärokurs enligt 7 § i gymnasielagen är koefficienten för gymnasiets lärokurs som avlagts av studerande som inlett studierna vid 18 års ålder 0,58 och och för gymnasiets lärokurs som avlagts av studerande som inlett studierna före 18 års ålder 1.

## 6 §

### *Beräkning av effektivitetsfinansieringen för gymnasieutbildning*

Effektivitetsfinansieringens andel enligt 14 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas som följer:

- 1) studerande som avlagt studentexamen och som placerat sig inom fortsatta studier i

Finland inom tre år efter examen utgör 37,5 procent,

2) responsen som gäller studerandes välfärd utgör 25 procent, och

3) minskningen av antalet studerande som avbryter sina gymnasiestudier utgör 37,5 procent.

Det totala antalet studerande som placerar sig inom fortsatta studier och som ska beaktas i effektivitetsfinansieringsandelen erhålls genom att det antal som avses i 2 mom. räknas samman. I förfrågan om studerandes välfärd räknas det antal poäng som svaren ger samman.

Vid beräkningen av effektivitetsfinansieringen beaktas studerande som avlagt studentexamen och som placerat sig inom fortsatta studier inom tre år efter studentexamen. Med dem som placerat sig inom fortsatta studier avses studerande i högskola eller inom yrkesutbildning samt sådana som avlagt högskoleexamen eller yrkesinriktad examen.

I minskningen av antalet studerande som avbryter sina gymnasiestudier beaktas den utbildningsanordnarspecifika förändringen. Den tidpunkt med vilken förändringen jämförs föreskrivs genom förordning av statsrådet. Den finansiering som beviljas sätts i relation till utbildningsanordnarens antal studerandeår.

Den riksomfattande förfrågan om studerandes välfärd innehåller påståenden om hur målen för gymnasieutbildningen uppnåtts och studerandes välfärd.

## 7 §

### *Inkvarteringskoefficienter inom gymnasieutbildning*

Inkvarteringskoefficienten enligt 6 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning är i sådan i 28 § 2 mom. i gymnasielagen avsedd utbildning som ordnas som internatutbildning 1,73.

## 8 §

### *Fördelning av finansieringsandelarna inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Av den prestationsfinansieringsandel som avses i 20 § 1 mom. 2 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning beviljas 200/441 på basis av examina och 241/441 på basis av examensdelar och delar av handledande utbildning. Av den effektivitetsfinansieringsandel som avses i 20 § 1 mom. 3 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning beviljas 8/12 på basis av det resultatindex som avses i 24 § 1 mom. 1 punkten, 1/12 på basis av den förfrågan om studerandes välfärd som avses i 24 § 1 mom. 2 punkten, 1/12 på basis av den studerandes arbetslivsrespons som avses i 24 § 1 mom. 3 punkten och 2/12 på basis av den minskning av antalet studerande som avbryter sina studier som avses i 24 § 1 mom. 4 punkten.

## 9 §

### *Finansieringskoefficienter inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Finansieringskoefficienterna för utbildningsområden och examina är följande:

- 1) det humanistiska och pedagogiska området 1,41,
- 2) kultur 1,51, dock grundexamen i musik 2,12,
- 3) det samhällsvetenskapliga, företagsekonomiska och administrativa området 1,
- 4) det naturvetenskapliga området 1,06,
- 5) teknik och kommunikation 1,42, dock:
  - a) grundexamen för livsmedelsbranschen, kompetensområdet för mejeribranschen 1,91,
  - b) grundexamen i sjöfart 1,77,
  - c) grundexamen i logistik, utbildning till chaufför 1,91 samt utbildning till busschaufför

för och kombinationsfordonsförare 2,41 inom kompetensområdet för transportservice,  
d) grundexamen i flygplansmekanik 2,2, och

e) grundexamen inom byggnadsbranschen, kompetensområdet för schaktningsmaskintransport 2,41,

6) naturbruk och miljöområdet 1,89, dock:

a) grundexamen inom skogsbranschen, kompetensområdet för körning av skogsmaskiner 3,59,

b) annan grundexamen inom skogsbranschen än den som avses i a-punkten 2,64, och

c) grundexamen inom hästhushållning 2,36, samt

7) social-, hälso- och idrottsområdet, dock grundexamen i idrott 1,23, samt

8) turism-, kosthålls- och ekonomibranschen 1,42.

Finansieringskoefficienten för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning är 1,35, dock 2,1 inom specialundervisning som avses i 19 a § 1 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning.

#### 10 §

##### *Koefficienter för specialundervisning inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Koefficienten för ett studerandeår som avlagts av en studerande som fått specialundervisning är 0,85.

Koefficienten för en examensdel som avlagts av en studerande som fått specialundervisning är 0,85.

#### 11 §

##### *Utbildningsnivåkoefficienter inom grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Utbildningsnivåkoefficienten för en examen som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,9.

Utbildningsnivåkoefficienten för en examensdel som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,7.

#### 12 §

##### *Finansieringskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning*

Finansieringskoefficienterna för utbildningsområden och examina inom utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) är följande:

1) det humanistiska och pedagogiska området 1,32,

2) kultur 1,4, dock grundexamen i musik 1,64,

3) det samhällsvetenskapliga, företagsekonomiska och administrativa området 1,

4) det naturvetenskapliga området 1,04,

5) teknik och kommunikation 1,32, dock:

a) grundexamen för livsmedelsbranschen, kompetensområdet för mejeribranschen 1,53,

b) grundexamen i sjöfart 1,47,

c) grundexamen i logistik, utbildning till chaufför 1,53 samt utbildning till busschaufför och kombinationsfordonsförare 1,73 inom kompetensområdet för transportservice,

d) grundexamen i flygplansmekanik 1,64, och

e) grundexamen inom byggnadsbranschen, kompetensområdet för schaktningsmaskintransport 1,73,

6) naturbruk och miljöområdet 1,69,

a) grundexamen inom skogsbranschen, kompetensområdet för körning av skogsmaskiner 2,35,

b) annan grundexamen inom skogsbranschen än den som avses i a-punkten 1,99, och

c) grundexamen inom hästhushållning 1,88, samt

7) social-, hälso- och idrottsområdet 1,18, dock grundexamen i idrott 1,46, samt

8) turism-, kosthålls- och ekonomibranschen 1,32.

Finansieringskoefficienten för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv är 1,35.

#### 13 §

*Förhöjningskoefficienter för en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning*

Förhöjningskoefficienten för studerandeår som avlagts av studerande med en svår funktionsnedsättning är 0,72. Om ordnandet av utbildningen förutsätter att den studerande har ett personligt skolgångsbiträde är förhöjningskoefficienten för de studerandeår som avlagts av dessa studerande 1,75.

14 §

*Inkvarteringskoefficienter inom yrkesutbildning*

De inkvarteringskoefficienter som avses i 28 § i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning är följande:

1) koefficienten 1,73 för inkvarteringsförmån inom utbildning som ordnas som internutbildning enligt 37 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning,

2) koefficienten 1 för inkvarteringsförmån som avses i 37 § 3 mom. i den nämnda lagen, och

3) koefficienten 4,2 för inkvarteringsförmån inom en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 38 § 2 mom. i den nämnda lagen.

15 §

*Fördelning av finansieringsandelarna inom yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform*

Av den prestationsfinansieringsandel som avses i 29 § 1 mom. 2 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas 26 procent på basis av examina och 74 procent på basis av examensdelar.

Av den effektivitetsfinansieringsandel som avses i 29 § 1 mom. 3 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxen-

utbildning fördelas 37,5 procent på basis av den studeranderespons och 37,5 procent på basis av den arbetslivsrespons som avses i 35 § medan 25 procent fördelas på basis av hur många av dem som inlett utbildningen som har avlagt examen.

16 §

*Finansieringskoefficienter inom yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform*

Finansieringskoefficienterna för utbildningsområden och examina inom utbildning som ordnas på grund av en särskild utbildningsuppgift inom specialundervisning enligt 20 § 2 mom. i lagen om grundläggande yrkesutbildning (630/1998) är följande:

1) det humanistiska och pedagogiska området 1,32,

2) kultur 1,4, dock grundexamen i musik 1,64,

3) det samhällsvetenskapliga, företagsekonomiska och administrativa området 1,

4) det naturvetenskapliga området 1,04,

5) teknik och kommunikation 1,32, dock:

a) grundexamen för livsmedelsbranschen, kompetensområdet för mejeribranschen 1,53,

b) grundexamen i sjöfart 1,47,

c) grundexamen i logistik, utbildning till chaufför 1,53 samt utbildning till busschaufför och kombinationsfordonsförare 1,73 inom kompetensområdet för transportservice,

d) grundexamen i flygplansmekanik 1,64, och

e) grundexamen inom byggnadsbranschen, kompetensområdet för schaktningsmaskintransport 1,73,

6) naturbruk och miljöområdet 1,69,

a) grundexamen inom skogsbranschen, kompetensområdet för körning av skogsmaskiner 2,35,

b) annan grundexamen inom skogsbranschen än den som avses i a-punkten 1,99, och

c) grundexamen inom hästhushållning 1,88, samt

7) social-, hälso- och idrottsområdet 1,18, dock grundexamen i idrott 1,46, samt

8) turism-, kosthålls- och ekonomibranschen 1,32.

Finansieringskoefficienten för handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning

samt utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv är 1,35.

17 §

*Koefficienter för specialundervisning inom yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform*

Koefficienten för ett studerandeår som avlagts av en studerande som fått specialundervisning är 0,7.

Koefficienten för en examensdel som avlagts av en studerande som fått specialundervisning är 0,7.

18 §

*Utbildningsnivåkoefficienter inom yrkesinriktad tilläggsutbildning i läroanstaltsform*

Utbildningsnivåkoefficienten för en examen som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,95.

Utbildningsnivåkoefficienten för en examensdel som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,95.

Utbildningsnivåkoefficienten för ett studerandeår som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,95.

19 §

*Fördelning av finansieringsandelarna inom grundläggande yrkesutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning*

Av den prestationsfinansieringsandel som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas 200/451 på basis av examina och 251/451 på basis av examensdelar.

Av den effektivitetsfinansieringsandel som avses i 36 § 1 mom. 3 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas 3/10 på basis av den stu-

deranderrespons och 3/10 på basis av den arbetslivsrespons som avses i 43 § medan 2/10 fördelas på basis av hur många av dem som inlett utbildningen som har avlagt examen och 2/10 fördelas på basis av hur de som avlagt examen har sysselsatt sig.

20 §

*Fördelning av finansieringsandelarna inom yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning*

Av den prestationsfinansieringsandel som avses i 37 § 1 mom. 2 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas 1/4 på basis av examina och 3/4 på basis av examensdelar.

Av den effektivitetsfinansieringsandel som avses i 37 § 1 mom. 3 punkten i lagen om finansiering av utbildning som avses i gymnasielagen, lagen om grundläggande yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fördelas 3/10 på basis av den studeranderrespons och 3/10 på basis av den arbetslivsrespons som avses i 43 § medan 2/10 fördelas på basis av hur många av dem som inlett utbildningen som har avlagt examen och 2/10 fördelas på basis av hur de som avlagt examen har sysselsatt sig.

21 §

*Utbildningsnivåkoefficienter i läroavtalsutbildning*

Utbildningsnivåkoefficienten för en examen som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,95.

Utbildningsnivåkoefficienten för en examensdel som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,95.

Utbildningsnivåkoefficienten för ett studerandeår som avlagts av en studerande som saknar examen efter grundskolestadiet är 0,95.

22 §

*Priset för ett studerandeår inom utbildning som förbereder för förvärvs- och trafikpilotyrket*

Priset per studerandeår när finansiering beviljas Suomen Ilmailuopisto för utbildning som förbereder för förvärvs- och trafikpilotyrket är x.

23 §

*Ikraftträdande*

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2017.

Förordningens 3 § tillämpas om ansökan om tillstånd att ordna utbildning har blivit anhängig efter att denna förordning trätt i kraft.

24 §

*Övergångsbestämmelser om gymnasieutbildning*

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 § 12 mom. om viktcoeffcienten för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning är viktcoeffcienterna som följer:

- 1) 2017 är viktcoeffcienten 1,7,
- 2) 2018 är viktcoeffcienten 1,95, och
- 3) 2019 är viktcoeffcienten 2,3.

Med avvikelse från vad som föreskrivs om koeficienten för slutförda studier enligt 4 § 2 mom. är koeficienten 0,05 år 2017, 0,06 år 2018 och 0,07 år 2019.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 5 § 1 mom. om fördelningen av finansieringsandelen under finansåret 2017—2019 beviljas 100 procent av prestationsfinansieringsandelen på basis av studentexamina och 0 procent på basis av gymnasiets lärokurs.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 § 7 mom. om viktcoeffcienten är viktcoeffcienterna som följer:

- 1) 2017 är viktcoeffcienten 0,005,
- 2) 2018 är viktcoeffcienten 0,006, och
- 3) 2019 är viktcoeffcienten 0,007.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 § 8 mom. om viktcoeffcienten är viktcoeffcienterna som följer:

- 1) 2017 är viktcoeffcienten 0,025,
- 2) 2018 är viktcoeffcienten 0,027, och
- 3) 2019 är viktcoeffcienten 0,034.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 § 9 mom. om viktcoeffcienten är viktcoeffcienterna som följer:

- 1) 2017 är viktcoeffcienten 0,12,
- 2) 2018 är viktcoeffcienten 0,13, och
- 3) 2019 är viktcoeffcienten 0,17.

25 §

*Övergångsbestämmelser om fördelningen av finansieringsandelarna i grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform*

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 1 mom. beviljas prestationsfinansieringsandelen finansåren 2017 och 2018 endast på basis av examina. Finansåret 2019 beviljas 60 procent av prestationsfinansieringsandelen på basis av examina och 40 procent på basis av examensdelar och delar av handledande utbildning. Finansåret 2020 beviljas 3/7 av prestationsfinansieringsandelen på basis av examina och 4/7 på basis av examensdelar och delar av handledande utbildning.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 2 mom. beviljas prestationsfinansieringsandelen finansåren 2017-2018 endast på basis av resultatindikatorer.

26 §

*Övergångsbestämmelse om utbildning som förbereder för förvärvs- och trafikpilotyrket*

Det belopp som föreskrivs i x § i denna förordning motsvarar det poängtal för finansieringsindex som avses i lagen om finansiering av utbildning (/2015) och enligt vilket den statliga finansiering som ska betalas till Suomen Ilmailuopisto i januari 2017 har beräknats.